

**T.C.
ÇANAKKALE VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ÇANAKKALE İLİ 2018 YILI ÇEVRE
DURUM RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİNDEN SORUMLU ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ**

ÇANAKKALE - 2019

ÖNSÖZ

Çevre; canlı ve cansız varlıkların karşılıklı olarak etkileşim içinde buldukları fiziki, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel bir ortamdır. Bir başka ifade ile çevre, bir organizmanın var olduğu ortamdır ve dünya üzerinde ilk canlılık belirtisi ile birlikte var olmuştur. Hava, su ve toprak her biri çevreyi oluşturan temel unsurlardır. Bu unsurlar olmadan hiçbir varlık yaşamını sürdüremez. Yaşamımızın kaliteli bir şekilde devam edebilmesi sağlıklı bir çevre ile mümkündür.

Tabiatın kendine ait bir doğal dengesi vardır. Bu doğal dengeyi meydana getiren zincirin halkalarında meydana gelen herhangi bir kopma, zincirde bulunan halkaların tümünü etkileyip doğal dengenin bozulmasına neden olmakta ve bunun akabinde çeşitli çevre sorunları meydana gelmektedir. Çevre sorunları ise biyoçeşitliliği etkilemekte ve ekolojik döngülerin bozulmasına sebep olmaktadır. Bu doğal dengenin bozulmasında aktif rol oynayan insanoğludur. İnsanoğlu dünyada 1,5 milyon yıl önce yaşamaya başladığı tahmin edilmekte ve yer kürenin de 4,5 milyon yaşında olduğu varsayılmaktadır. Son 1,5 milyon yıl içerisinde insanoğlu tabiatı ciddi derecede tahrip etmiş ve doğal kaynakları büyük ölçüde sömürmüştür.

Hızlı bir şekilde artan Dünya nüfusu ve buna istinaden artan tüketim taleplerini karşılamak, daha fazla kaynak tüketimi ve bu kaynak tüketimi ardından oluşan daha fazla atık anlamına gelmektedir. Ayrıca bu nüfus artışı gereksinim duyulan alan ihtiyacının artmasına da sebep olmuştur. 18. yüzyılda başlayan sanayi devrimi ile sanayileşme ve teknolojinin gelişmesiyle iş gücü ve hayat kolaylaştırıcılığı sayesinde insanoğlunun lehine olurken bu durum doğanın aleyhine olmuştur. Özellikle kentlerde hayatı kolaylaştırmak adına gerçekleştirilen projeler kimi zaman direk çevre

kirliliğine neden olmaktadır. Bazı projeler direk kirliliğe neden olmasa da uzun vadede doğal kaynak kullanımını sonucu dengenin bozulmasına neden olmaktadır.

Ormanların tahrip edilmesi, bilinçsiz yakıt tüketimi, sanayileşme soluduğumuz havanın kirlenmesine ve küresel ısınmaya; denizlere atılan atıklar ve fabrika atıkları suyun kirlenmesine dolayısıyla da salgın hastalıklara ve canlı ölümlerine; toprak kirliliği ise verimsiz toprak ve canlı ölümleri ile sonuçlanmaktadır. Bu sebeplerden dolayı dünya üzerinde türlerin yok olma hızı yüksek bir ivme kazanmıştır. Bu sorunları en aza indirebilmek için çevre mevzuatlarına uymalı ve yenilenebilir enerji kaynakları kullanılmalıdır. Ünlü astrofizikçi Hubert REEVES' in de dediği gibi doğa ile savaş halindeyiz eğer kazanırsak kaybedeceğiz.

Çevremizin iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve korunması ile ilgili gösterilen çabalar öncelikli vazifemizdir. Bu durum insanların ve diğer canlıların daha sağlıklı ve güvenilir bir ortamda yaşamalarına imkan sağlayacaktır. Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması ile ilgili olan Anayasamızın 56. Maddesinde ‘‘Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir...’’ denilmektedir. Bu kapsamda, çevreyi korumak, çevre kirliliğini önlemek, çevre sorunlarını minimum seviyeye indirmek öncelikle çevre değerlerinin mevcut durumunun tespit edilmesi, çevreye ilişkin bilgi ve her türlü verinin toplanması, sınıflandırılması ve verinin işlenip bilgiye dönüştürülmesi gerekmektedir. Bu gereklilikten yola çıkarak Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından her yıl ‘‘İl Çevre Durum Raporları’’ hazırlanmaktadır. Hazırlanan Çevre Durum Raporunun; çevrenin korunmasında ve her türlü çevre kirliliğinin önlenmesinde, ilimize ait tarihi ve doğal güzelliklerin iyileştirilmesinde, biyoçeşitliliğin devamlılığı ve çevre bilincinin oluşturulmasında önemli bir rehber olacağı kanısındayım. Bu raporun hazırlanmasında emeği geçen başta çalışma arkadaşlarım olmak üzere tüm kamu, kurum ve kuruluşlara katkıları için teşekkür ediyorum.

Ömer BOLAT

Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
GİRİŞ.....	13
A. HAVA	16
A.1. HAVA KALİTESİ.....	16
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN ÖGELER.....	19
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR.....	22
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI.....	23
A.5. EGZOS GAZI EMİSYON KONTROLÜ	30
A.6. GÜRÜLTÜ	30
A.7. TEMİZ HAVA EYLEM PLANLARI	31
A.8. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	31
A.9. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	32
B. SU VE SU KAYNAKLARI.....	33
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ.....	33
B.1.1. Yüzeysel Sular	33
B.1.1.1. Akarsular	33
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	34
B.1.2. Yeraltı Suları	36
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri.....	36
B.1.3. Jeotermal Kaynaklar.....	37
B.1.4. Denizler	38
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ.....	41
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU.....	42
B.3.1. Noktasal kaynaklar	42
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	42
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	58
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	58
B.3.2.2. Diğer.....	60
B.4. DENİZ KIYI SULARININ KİRLİLİK DURUMU	60
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ.....	62
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu	62
B.5.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	62
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti.....	62
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	62
B.5.2. Sulama	63
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	63
B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	63
B.5.3. Endüstriyel Su Temini.....	63
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	64
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI.....	65
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri	65
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	68
B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler.....	68
B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması.....	68
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ.....	70
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar	70

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı	70
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	71
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	71
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	72
C. ATIK.....	73
C.1. BELEDİYE ATIKLARI (KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ)	73
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	78
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ	78
C.3.1. Eğitimler.....	79
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	80
C.3.3. Atık Miktarları.....	81
C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı.....	83
C.3.5. Ekipman	84
C.3.6. Kompost	84
C.4. AMBALAJ ATIKLARI	85
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR	89
C.6. ATIK MADENİ YAĞLAR.....	91
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	92
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	93
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)	93
C.10. ATIK ELEKTRİKİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR (AEEE).....	94
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ (HURDA) ARAÇLAR	96
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR	96
C.11.1. Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	97
C.11.2. Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	97
C.12. TIBBİ ATIKLAR	101
C.13. MADEN ATIKLARI	102
C.14. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	103
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	104
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	104
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	105
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	106
D.1. FLORA.....	106
D.1.1. Tohumuz Bitkiler.....	106
D.1.2- Bazı Endemik Türler.....	225
D.2. FAUNA	229
D.2.1. Kuşlar	241
D.2.2. İçsu Balıkları	257
D.2.3. Soyu Tükenmekte Olan Türler	263
D.3. ORMANLAR VE MİLLİ PARKLAR	270
D.3.1. Ormanlar	270
D.3.2. Milli Parklar	271
D.5. SULAK ALANLAR.....	277
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	284
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	285
E. ARAZİ KULLANIMI	288

E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ.....	288
E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	289
E.2.1. Çevre Düzeni Planı.....	289
E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	291
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	292
F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	292
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	293
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	294
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	295
G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	295
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	297
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR.....	298
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI.....	298
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	299
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ.....	300

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge A.1 Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	17
Çizelge A.2 Ulusal hava kalitesi indeksi	17
Çizelge A.3 Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri.....	18
Çizelge A.4 Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tesis ve Baca Sayısı	19
Çizelge A.5 (.....) ilinde 2018 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler	21
Çizelge A.6 (.....) ilinde 2018 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler	21
Çizelge A.7 (.....) ilinde 2018 yılında kullanılan fuel-oil miktarı	22
Çizelge A.8 Çanakkale ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	23
Çizelge 9 (Çanakkale) ilinde 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)	28
Çizelge 10- Biga İlçesi 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)	29
Çizelge 11-Çan İlçesi 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)	29
Çizelge 12- Lapseki İlçesi 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)	30
Çizelge A. 13- 2018 yılında (Çanakkale) ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı.....	30
Çizelge B.14 (Çanakkale) ilinin akarsuları.....	33
Çizelge B.15 (Çanakkale) ilinde mevcut sulama göletleri	34
Çizelge B.16 Çanakkale İli İl Özel İdaresi Göletleri.....	35
Çizelge B.17 Çanakkale ilinin yeraltı suyu potansiyeli.....	36
Çizelge B.18 Çanakkale ilindeki yeraltı su seviyeleri.....	36
Çizelge B.19 (.....) ilinde 2018 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	41
Çizelge B. 20 Endüstriyel alanlarda kullanılan atık su miktarları, atık su deşarj noktası, atık su arıtma şekilleri ve atık suyun deşarj edildiği noktaların koordinatları	42
Çizelge B. 21 Çanakkale ili tarımda kullanılan su miktarları.....	63
Çizelge B. 22 Endüstride kullanılan geri dönüşüm suları ile ilgili bilgiler	63
Çizelge B.23 – Çanakkale ilinde 2018 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	67
Çizelge B.24 – Çanakkale ilinde 2018 yılı OSB’lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu	68
Çizelge B.25 Atıksu geri kazanım miktarları ve yönetimi	69
Çizelge B.26 - (.....) ilinde 2018 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler	70
Çizelge B.27 – Çanakkale ilinde 2018 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	71
Çizelge B.28 - Çanakkale ilinde 2018 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)	71
Çizelge B.29 - (.....) ilinde 2018 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları	72
Çizelge 30- Çanakkale İli Eysel Belediye Atıkları Düzenli Deponi Tesisleri Son Durum	74

Çizelge C.31 - (.....) ilinde 2018 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri	77
Çizelge 32- – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler	79
Çizelge 33- 2018 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri.....	80
Çizelge 34- 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı	81
Çizelge 35- 2018 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı	83
Çizelge C.36 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlar	84
Çizelge C.37 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi bilgileri	84
Çizelge 38- Çanakkale ilinde 2018 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	85
Çizelge C.39 - 2018 yılında (.....) ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı	86
Çizelge C. 40- 2018 yılında Çanakkale ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	86
Çizelge C.41- 2018 yılında Çanakkale ilinde ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	86
Çizelge C. 42- 2018 yılında Çanakkale ilinde Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı durumu	87
Çizelge C.43- 2018 yılında Çanakkale ilinde Atık Getirme Merkezleri ile ilgili durum	88
Çizelge C.44- Çanakkale ilinde 2018 yılında atık işleme ve miktarı.....	90
Çizelge C.45- Çanakkale ilinde 2017 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	91
Çizelge C. 46-Çanakkale ilinde 2017 yılında toplanan akümülatörlerle ilgili veriler	92
Çizelge C.47- Çanakkale ilinde yıllar itibariyle toplanan atık akü miktarı (kg).....	92
Çizelge C.48 – Çanakkale ilinde yıllar itibariyle toplanan atık pil miktarı (Kg).....	92
Çizelge C. 49- Çanakkale ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler.....	93
Çizelge C. 50-Çanakkale ilinde 2018 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler	93
Çizelge C.51- Yıllar itibariyle Çanakkale ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (Ton/Yıl.....	94
Çizelge C.52 – (.....) ilinde 2018 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar.....	96
Çizelge C. 53 -Çanakkale ilinde 2017 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı	96
Çizelge C. 54- Çanakkale ilinde 2018 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma, taşınma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri.....	96
Çizelge C.55 – Çanakkale ilinde 2018 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri üretim kapasiteleri, cüruf ve bertaraf yöntemi.....	97
Çizelge C.56 – Çanakkale ilinde 2018 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı	97
Çizelge C. 57 – 2018 yılında Çanakkale ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	102
Çizelge C.58- Çanakkale ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı	102
Çizelge C.59 – (.....) ilinde 2018 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı.....	102
Çizelge C.60- 2018 yılı itibariyle Çanakkale ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı	103
Çizelge Ç.61 – Çanakkale ilinde 2018 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı	104
Çizelge Ç.62 – Çanakkale ilinde 2018 yılında BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları	105
Çizelge 63- 2018 yılı itibariyle Çanakkale ilinde bulunan sit alanları ve sayıları	284
Çizelge 64- Çanakkale arazi kullanım verileri	288
Çizelge F.65 - Çanakkale İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2018 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı	292
Çizelge F.66 – Çanakkale ilinde 2018 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları.....	293
Çizelge G.67- Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	295

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge G.68– Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	297
Çizelge G.69- Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı.....	298

GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik A. 1 (Çanakkale) ilinde (Merkez) istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	23
GrafikA. 2 (Çanakkale) ilinde (Merkez) istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği (havaizleme.gov.tr, 2019).....	24
Grafik A. 3 -(Biga) istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği.....	25
Grafik A. 4 - Biga istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	25
Grafik A. 5 - Çan İstasyonu Pm10 parametresi günlük ortalama değer grafiği	26
Grafik A. 6 - Çan istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği.....	26
Grafik A. 7 Lapseki İstasyonu 2018 yılı Pm 2,5 parametresi günlük ortalama değer grafiği	27
Grafik A. 8 - Lapseki istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	28
Grafik A. 9 Çanakkale ilinde 2018 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı	31
Grafik B.10 (Çanakkale) ilinde 2018 yılı itibariyle mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı (mavibayrak.org.tr, 2019).....	41
Grafik B.11 (Çanakkale) ilinde 2018 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı.....	62
Grafik B.12 – Çanakkale ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı (TUİK ,2019).....	66
Grafik B.13– Çanakkale ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı (TUİK ,2019).....	66
Grafik 14– Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	80
Grafik 15– Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı	83
Grafik C.16 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı.....	84
Grafik 17– Yıl bazında Çanakkale ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	85
Grafik C. 18 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi.....	89
Grafik C.19– Yıllar itibariyle Çanakkale ilinde atık madeni yağ toplama miktarları*	91
Grafik C. 20– Çanakkale ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (ton).....	92
Grafik C. 21– Yıllar itibariyle Çanakkale ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (Ton/Yıl.....	94
Grafik C.22- (Çanakkale) ilinde yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (ton) 95	95
Grafik C.23 - Yıllar itibariyle (....) ilinde AEEE işleyen tesis sayısı.....	95
Grafik C.24 – Çanakkale İlinde 2018 yılı kül atıklarının yönetimi grafiği	98
Grafik C.25 – (....) ilinde 2018 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı.....	102
Grafik D.26- Çanakkale İli Orman Alanı Dağılımı	270
Grafik F.27 Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	292
Grafik F.28 – Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇED Gereklî Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	293
Grafik 29– Çanakkale ilinde 2018 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı.....	294
Grafik G.30–Çanakkale ilinde ÇŞİM tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı	296
Grafik G.31–Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı.....	297
Grafik G.32– Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı.....	298

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita A.1 Çanakkale ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri.....	22
Harita C. 2 Çanakkale ilinde bulunan termik santraller uydu görüntüsü.....	99
Harita E. 3 Gümüşçay Beldesi H18 paftasında yapılan “Kentsel Gelişme Alanı” amaçlı değişiklik	291

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim C.22 Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi (Doğantepe Mevkii-Kemel Köyü, Ç.KALE)	75
Resim C.3 Cenal Elektrik Üretim A.Ş.....	99
Resim C.4 18 Mart Çan Termik Santrali	100
Resim C.5 Bekirli Termik (İçdaş) Santrali	100
Resim C.6 Değirmencik Termik Santrali (İçdaş)	101
Resim C7 Çan-2 Termik Santrali (ODAŞ).....	101
Resim D.8 Dinathus habitati.....	224
Resim D.9- Beyaztombak (<i>Paeonia mascula</i> subsp. <i>bodurii</i>).....	225
Resim D.10 Benli Sığirkuyruğu (<i>Verbascum hasbenlii</i>)	225
Resim D.11 Dirgen Sarıbaş (<i>Centaurea odyssei</i>)	226
Resim D.12Troya Kardeleni (<i>Galanthus Trojanus</i>)	227
Resim D.13 Gazi Kevkesi (<i>Alysum Pinifolium</i>)	228
Resim D.14 <i>Myomimis roachi</i> (Yeryediuyuru-Çan/Terzialan)	229
Resim D.15 <i>Myotis bechsteinii</i> (Büyükkulaklı Yarasa-Söğütalan)	229
Resim D.16 Akdeniz Foku (<i>Monachus monachus</i>).....	263
Resim D.17 İribaşlı Deniz Kaplumbağası (<i>Caretta Caretta</i>)	264
Resim D.18. Yeşil Deniz Kaplumbağası (<i>Chelonia Mydas</i>)	264
Resim D.19 Avrupa Yılan Balığı (<i>Anguilla Anguilla</i>)	265
Resim D.20 Dikkuyruk (<i>Oxyura leucocephala</i>).....	265
Resim D.21Yelkovan (<i>Puffinus yelkouan</i>)	266
Resim D.22 Tepeli Pelikan (<i>Pelecanus crispus</i>)	266
Resim D.23 Büyük Orman Kartalı (<i>Clanga Clanga</i>)	267
Resim D.24Şah Kartal (<i>Aquila heliaca</i>)	267
Resim D.25 Elmabaş Patka (<i>Aythya ferina</i>)	268

Resim D.26 Küçük Akbaba (<i>Neophron percnopterus</i>)	268
Resim D.27 Üveyik (<i>Streptopelia turtur</i>).....	269
Resim D.28 Kulaklı Batağan (<i>Podiceps auritus</i>)	269
Resim D.29- Çanakkale Şehitler Abidesi'nden Bir Görünüm.....	272
Resim D.30- Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezinden Bir Görünüm.....	272
Resim D.31- Troya Tarihi Milli Parkı'ndan Bir Görünüm.....	274
Resim D.32-Kazdağlarından bir görünüm.....	276
Resim D.33- Bayramiç Ayazmadan bir görüntü	276
Resim D.34- Saros Körfezinden bir görünüm	285
Resim H.35 – 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinlikleri	302
Resim H.36- Sıfır Atık Projesi Kapsamında öğrencilere verilen eğitim ve hediyelerden bir kesit	302
Resim H.37- Sıfır Atık Projesi Kapsamında İl Müdürümüzün de katılımları ile yapılan eğitimlerinden bir kesit	303
Resim H. 38 – Egzoz gazı emisyonu ölçüm elemanı eğitimi	304

GİRİŞ

Çanakkale; Balkan Yarımadası'nın Doğu Trakya topraklarına bir kıstakla bağlanmış Gelibolu Yarımadası ile Anadolu'nun batı uzantısı olan Biga Yarımadası üzerinde toprakları bulunan bir ilimizdir.

Avrupa ve Asya'da toprakları bulunan Çanakkale, Edirne, Tekirdağ ve Balıkesir il sınırları ile çevrilidir. İl sınırlarına; Ege Denizinde Türkiye'nin en büyük adası olan Gökçeada ile Bozcaada ve Tavşan Adaları da girer.

İl, 25° 40'-27°30' doğu boylamları ve 39°27'-40°45' kuzey enlemleri arasında 9.933 Km² lik bir alanı kapsar. İlimizin toprakları büyük bir kısmıyla Marmara Bölgesinin Güney Marmara bölümüne; Edremit Körfezi kıyısındaki küçük bir alanı ise, Ege Bölgesine girer.

Anadolu Yarımadası'nın en batı noktası Baba Burnu ile Türkiye'nin en batı noktası olan Gökçeada'daki Avlaka Burnu il sınırları içerisinde. İlin toplam kıyı uzunluğu 671 km.dir. (1)

Çanakkale ilinin toprakları, genellikle dağ ve tepelerle kaplı alanların vadilerle parçalanmış engebeli görünüşündedir. En yüksek dağı 1767 metre ile Kaz Dağı'dır. Gelibolu Yarımadası'nda Tekir Dağlarının uzantısı olan Kuru Dağı 726 metre yükseklikindedir. Diğer yüksek dağlar, Kaz Dağı dolaylarında yer alır. Biga yöresinde kuzeydoğu, güneybatı yönünde uzanan 500-1000 mt. Arasındaki az yüksek sıralar, dalgalı bir görünüm Gelibolu Yarımadası'nda, boğazdan Saroz Körfezine doğru basamak basamak bir yükselme görülür. 400 metreye yaklaşan, tepeler dik yamaçlarla Saroz Körfezine iner.

Akarsu ağzlarında ve geniş tabanlı vadilerde görülen ovalar Çanakkale'de az yer kaplar. Ezine Ovası, Bayramiç Ovası, Kumkale Ovası, Biga ve Karabiga Ovaları, Agonya (Yenice-Hamdibey-Kalkım) Ovası, Umurbey ve Sarıçay Ovaları, Anadolu yakasındaki ovalardır. Gelibolu Yarımadasında ise Kavak Ovası, Cumalı Ovası, Yalova Ovası, Kilye ve Piren Ovaları vardır.

AKARSULAR VE GÖLLER

İlimiz dâhilinde büyük, küçük bütün akarsuların düzenli bir rejimi yoktur. Sonbahar yağmurlarıyla ve karların erimeye başladığı nisan, mayıs aylarında kabarırlar, bunun dışındaki sürelerde bir kaç yüz litrelik debiye kadar düşerler. Bu düzensizlik yüzünden ilimizdeki akarsulardan ulaşım ve tarım yönünden yararlanma imkânı olmamaktadır. Akarsuların çoğu Kazdağı'ndan doğarlar. İlimizdeki akarsuların belli başlıları; Tuzla Çayı, Menderes Çayı, Sarıçay, Kocabaş Çayı, Bayramiç Deresi, Bergaz Çayı ve Kavak Çayı'dır.

İl sınırları içinde kalan arazide önemli bir göl yoktur. Mevcut göller Gelibolu Yarımadası'nda ve Gökçeada'da yazın kuruyan tuz gölleri'dir.

SANAYİ VE TARIM

Çanakkale Sanayi 1970’li yılların başına kadar önemli bir gelişme göstermemiş olmasında Türkiye’de sanayinin hızla geliştiği Marmara Bölgesi gelişim alanı dışında kalmasının temel etkenlerinden birisinin stratejik bir konumda ve özellikle askeri bir bölge olması durumu etken olmuştur. İl dışından gelebilecek sermaye ise, gerekli altyapı çalışmalarının tamamlandığı Balıkesir, İzmir ve Bursa İllerini tercih etmiştir. Çanakkale sanayi yönünden yeterli seviyede gelişmemiştir. Çanakkale’de sanayinin gelişimi 1970 li yıllara kadar önemli bir atılım sağlayamamıştır. Ancak 1973 yılında Çanakkale’nin kalkınmada öncelikli iller arasına alınması neticesinde sağlanan teşvik unsurları ile yatırımlar hızla artmaya başlamış, özellikle doğal kaynaklara dayalı gıda ve taş- toprağa dayalı orta büyük ölçekli sanayi yatırımları gerçekleştirilmiştir.

İlimizde madencilik ve enerji sektörlerinde faaliyet gösteren sanayi tesisleri olarak, Çan İlçesinde Çan Linyitleri İşletmesi, EÜAŞ Çan Termik Santali, Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik A.Ş. Fabrikaları, Ezine İlçesinde Akçansa Çimento San. A.Ş.’ne ait çimento ve klinker üretim tesisi, Biga İlçesinde İÇDAŞ Çelik Enerji ve Tersane Ulaşım A.Ş.’ne ait demir çelik üretim tesisi ve İÇDAŞ Bekirli Termik Santrali faaliyet göstermektedir.

İlimizde tarımsal faaliyetlerin gelişiminin bir sonucu olarak, tarıma dayalı üretimde bulunan çok sayıda sanayi tesisi bulunmaktadır. Bu tesislerin en önde gelenleri; Dardenel Önentaş, Konserve Sanayi, Yenice Gıda Sanayi, Tahsildaroğlu Süt Ürünleri, Özsoylar Süt Ürünleri, Ulubay Gıda ve Amati Bosfora Gıda işletmeleridir. Diğer yandan küçük işletmeler olarak ise Ayvacık, Ezine ve Bayramiç ilçelerinde çok sayıda zeytinyağı işletmeleri ile yine Ayvacık, Ezine, Bayramiç ve Biga ilçelerinde çok sayıda mandıra kapsamında süt işleme tesisleri ile vardır. Zeytinyağı ve süt işleyen tesisler küçük ölçekli olmalarına rağmen il ekonomisi içerisinde önemli bir yer tutmaktadırlar.⁽³⁾

TURİZM

Çanakkale, sahip olduğu tarihi, turistik ve kültürel zenginlikleri ile yerli ve yabancı turistlerin daima gözdesi olmuş bir İlimizdir. Deniz turizmi için uygun olan koyların başında; boğazın doğusunda Lapseki-Dalyan ve Çardak Beldesi kumsalı, Çanakkale Merkez İlçe güneyinde yapılaşmanın yoğunlaştığı Güzelyalı kıyısı, boğazın batısında Seddülbahir Köyü, Ertuğrul ve Morto koyları, Kilitbahir Zargana plajı ve Gelibolu Hamzakoy’dur. Bu koylar güneşlenme, yüzme, su sporları gibi çeşitli rekreasyonel faaliyetler için uygundur. Bununla beraber boğazın dar bir yarımada ile bağlandığı Saroz Körfezi kıyıları da (Kum Limanı, Anafarta Limanı, Ece Limanı ve Yıldız Koyu) son yıllarda deniz turizmi açısından önemli gelişme gösteren rekreasyonel alanların başında gelmektedir. Yine İlin Ege Denizi kıyılarında bulunan Geyikli Beldesi ve Dalyan Köy kıyıları, Gülpınar Beldesi sahil kıyıları, Bozcaada ve Gökçeada İlimizin deniz turizmi potansiyelinin bulunduğu önemli merkezlerdir.

Anadolu'daki en eski uygarlık merkezlerinden Troya, Assos, Priapos, Alexandria- Troas, Neandria, Abydos ve Sestos'un bulunduğu Çanakkale, Milli Tarihimizin en önemli olaylarının cereyan ettiği Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı'nı ile Truva Milli Parkını da sınırları içerisinde bulundurmaktadır. Troya, Alexandria Troas ve Assos, Priapos gibi nice eski uygarlık merkezlerinin beşiği olan İlimiz, yerli ve yabancı ziyaretçileri tarihin derinliklerine götürmektedir. Çanakkale Savaşlarının cereyan ettiği Gelibolu Yarımadası, Tarihi Milli Park alanında bulunan Türk Anıt ve Şehitlikleri ile Yabancı Anıt ve Mezarlıkları özellikle 18 Mart ve 25 Nisan tarihleri arasında yoğun olarak yerli ve yabancı turist akınına uğramaktadır. Diğer taraftan 671 km. sahil bandı, ada konumundaki iki ilçesi, muhtelif yerlerdeki termal kaynaklar ve zengin flora ve faunasıyla Kazdağları ilin en önemli turizm değerleridir.

Uygarlık tarihinin en eski el sanatlarından olan seramikçilik ve halıcılık, Çanakkale Folklorunun otantikliğini kaybetmeden en belirgin özelliklerini günümüze kadar taşımıştır. Çanakkale adının, burada yapılan çanak-çömlekten geldiği kabul edilmektedir. Eski adı Kale-i Sultaniye olan Çanakkale'nin 17. Yüzyılın sonlarında ipek, yelken bezi, çanak-çömlek imalatıyla ün yaptığı belirtilmektedir. Çevresi eşsiz doğa güzellikleri ve denizlerle çevrilmiş olan İlimiz sağlık turizminin en önemli faktörlerinden biri olan kaplıcalarla da hizmet vermektedir. (3)

Personel Durumu: İlimiz taşra teşkilatı olarak Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü ile ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü olarak iki şubeden oluşmaktadır.

Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü: Bir Şube Müdür Vekili ve 7 teknik personel ile hizmet vermektedir. Şubemizde 1 Orman Endüstri Mühendisi,1 Endüstri Mühendisi 4 çevre mühendisi ve 1 harita teknikeri ünvanlarında personel hizmet vermektedir.

ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü: Bir Şube Müdür Vekili ve 7 Teknik personel ile hizmet vermektedir. Şubemizde 1 Çevre Yüksek Mühendisi, 2 Çevre Mühendisi, 1 Ziraat Mühendisi, 1 Kimyager, 1 Çevre Teknikeri ve 1 Endüstriyel Elektronik Teknikeri Ünvanlarında personel hizmet vermektedir.

Kaynak: Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirlenici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2019 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.3'te verilmektedir.

Ancak farklı kirlenicilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirlenicilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesini iyi, orta, kötü, tehlikeli vb. şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği problemleri ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd., 2003a). Bir bölgedeki kirlenici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirlenici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirlenici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM10), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.1' de verilmektedir.

Çizelge A.1 Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.2 Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıda insan için bazı kirlenmeler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

Çizelge A.3 Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER		UYARI EŞİĞİ
		2018 (µg/m ³)	2019 (µg/m ³)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	380	350	500 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	150	125	
	yıllık ve kış dönemi (1 Ekim’den 31 Marta kadar) -insan sağlığının korunması için-	20	20	
NO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	260	250	400 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	42	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	60	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	44	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,6	0,5	----
BENZEN	yıllık -insan sağlığının korunması için-	8	7	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için-	10.000	10.000	----

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Çizelge A.4 Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tesis ve Baca Sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme Tesisleri		
Asit Üretim Tesisleri		
Atık Geri Kazanım Ve Bertaraf Tesisleri		
Cam Üretim Fabrikaları		
Çimento	1	3
Demir - Çelik Ve Metalurji Fabrikaları	1	4
Doğalgaz Çevrim Ve Termik Santraller	5	6
Gıda Fabrikaları		
Gübre Fabrikaları		
Kağıt Fabrikaları		
Kimya Fabrikaları		
Kireç Fabrikaları	1	1
Lastik Üretim Tesisleri		
Otomotiv		
Petrol Ve Petrokimya Tesisleri		
Şeker Fabrikaları		
Tekstil Fabrikaları		
TOPLAM	8	14

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Ögeler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirlenmeler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı

partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO₂), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO₂'den ozon veya radikallerle (OH veya HO₂ gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM₁₀), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM₁₀- 10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM₁₀ için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM₁₀ solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkaçıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM₁₀'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM₁₀ maruziyetine karşı hassastır. PM₁₀ yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'nin global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nin ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'ye maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı

işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xylene (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.*

Çizelge A.5 (.....) ilinde 2018 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler
(Kaynak, Yıl)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Konu ile ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

Çizelge A.6 (.....) ilinde 2018 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler
(Kaynak, Yıl)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)

Konu ile ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

Çizelge A. 7 Çanakkale ilinde 2018 yılında kullanılan doğalgaz miktarı
(Aksa Doğalgaz -2019)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)
Konut	74.010.993,30	677.570.640.915,9
Sanayi	6.862.478,28	62.825.988.653,4

Çizelge A.7 (.....) ilinde 2018 yılında kullanılan fuel-oil miktarı
(Kaynak, Yıl)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)	Toplam Kükürt (%)
Konut			
Sanayi			

Konu ile ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

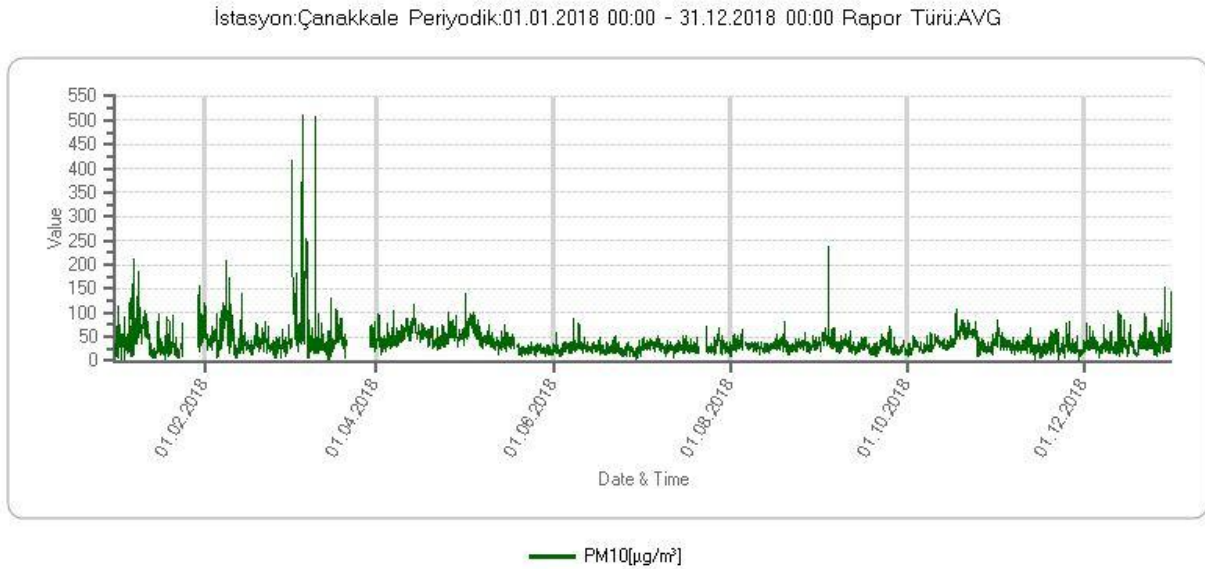
Harita A.1 Çanakkale ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri
(Çevre ve Şehircilik İl Müd. 2019)

Çizelge A.8 Çanakkale ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler
(havaizleme.gov.tr, 2019)

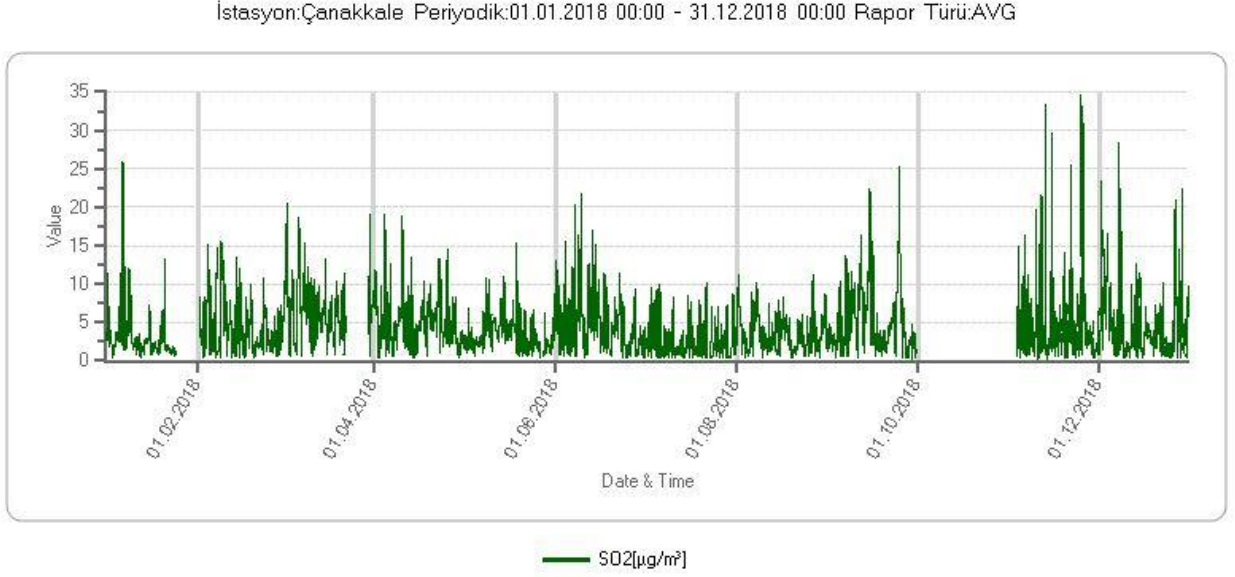
İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLAR I (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₂	HC	PM
ÇANAKKALE	40.08.13.11'' 26.24.20.87''	X					X
ÇAN	40.01.45.67'' 27.02.59.91''	X	X				X
LAPSEKİ	40.24.11.38'' 26.46.14.75''	X	X				X
BİGA	40.25.02.53'' 27.06.26.68''	X	X				X

A.4. Ölçüm İstasyonları

Grafik A. 1 (Çanakkale) ilinde (Merkez) istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

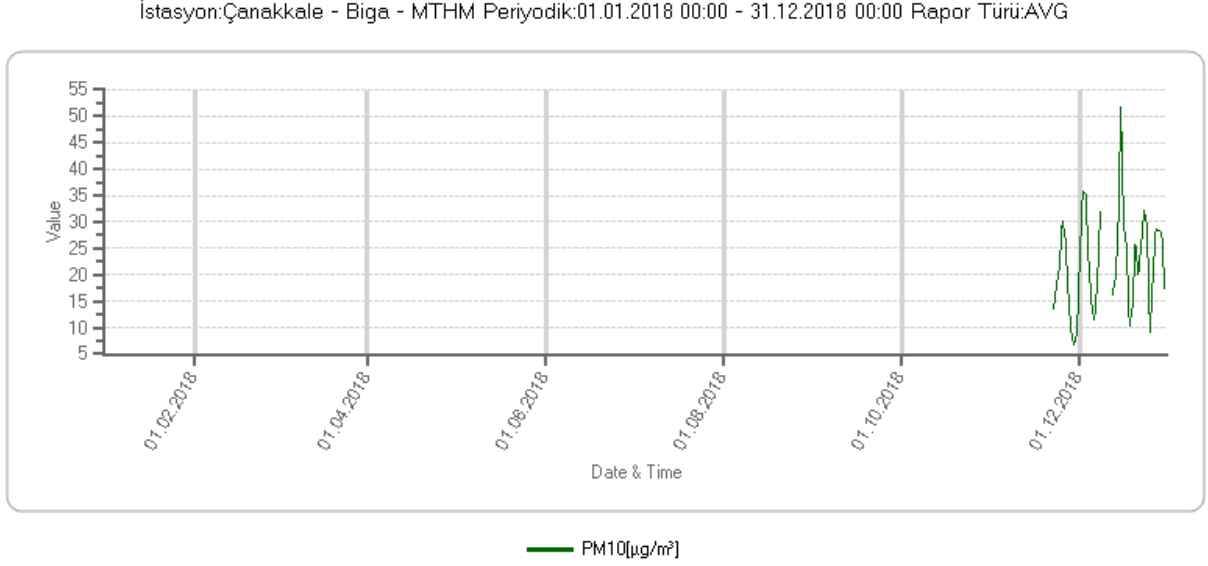

GrafikA. 2 (Çanakkale) ilinde (Merkez) istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği (havaizleme.gov.tr, 2019)

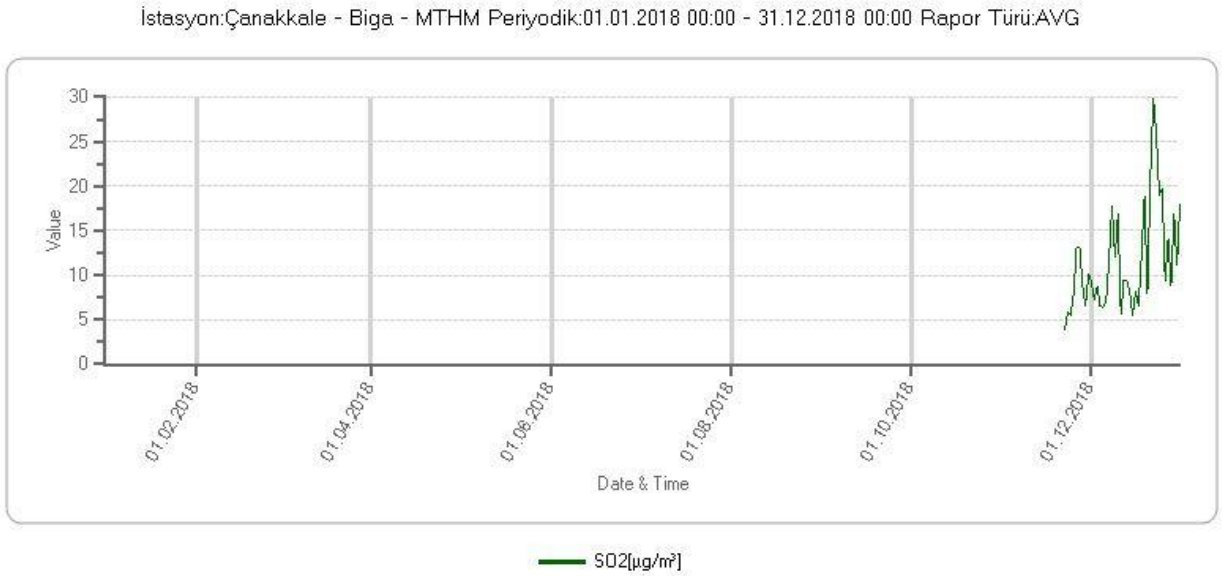

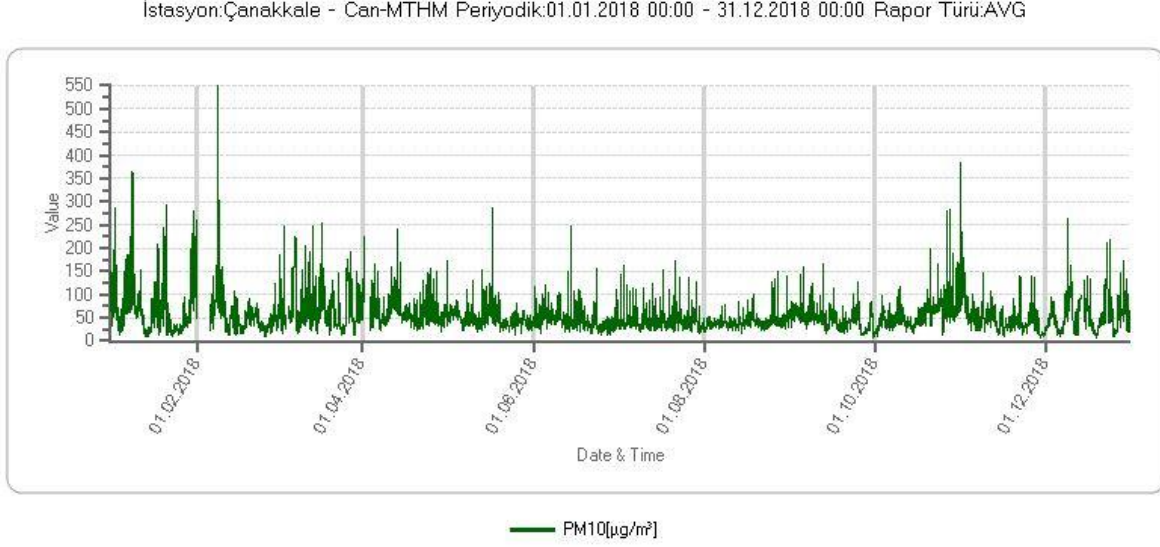
Grafik A. 3 -(Biga) istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2018)

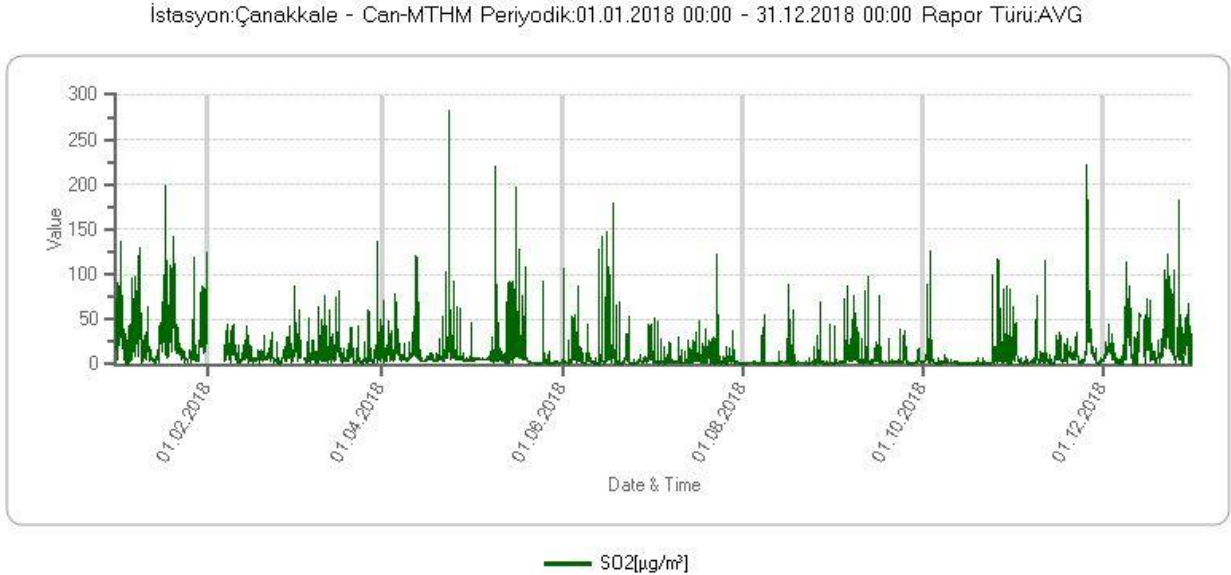
Grafik A. 4 - Biga istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

Grafik A. 5 - Çan İstasyonu Pm10 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

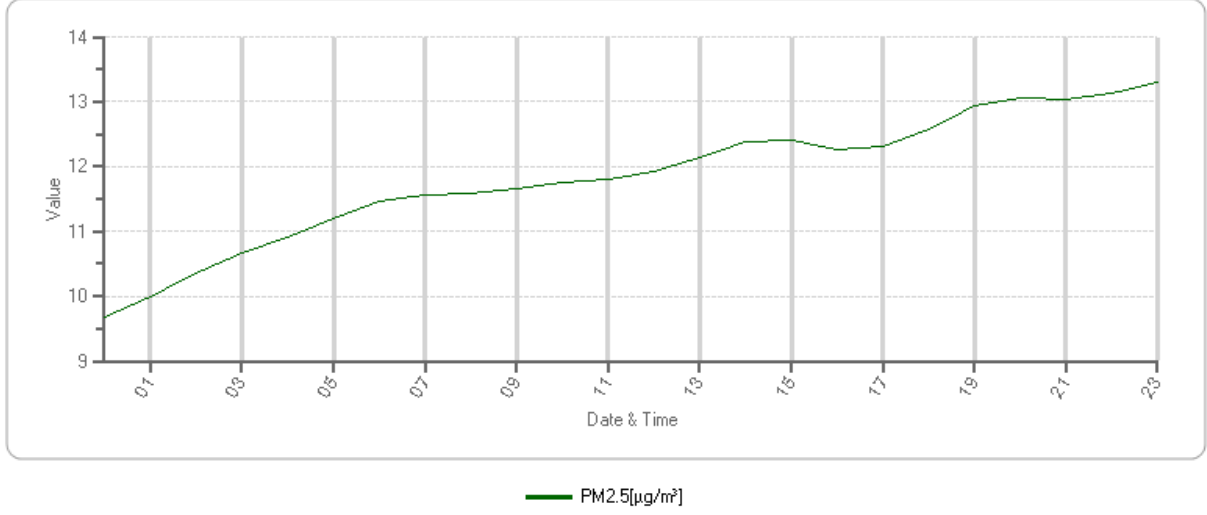

Grafik A. 6 - Çan istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr,2019)

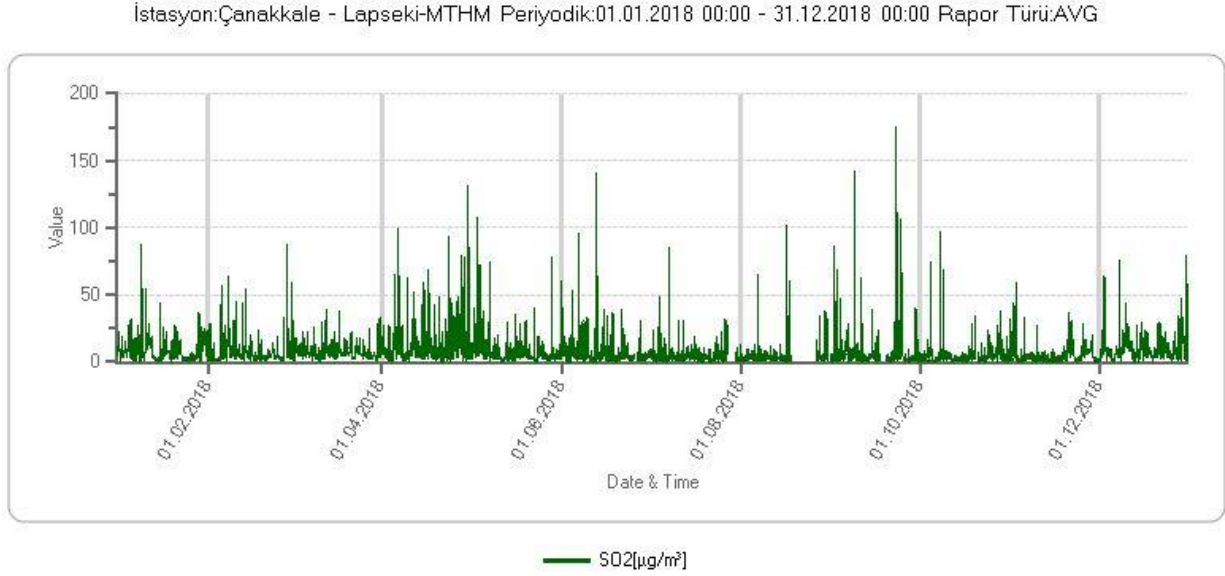

Grafik A. 7 Lapseki İstasyonu 2018 yılı Pm 2,5 parametresi günlük ortalama değer grafiği (havaizleme.gov.tr, 2019)

İstasyon:Çanakkale - Lapseki-MTHM Periyodik:01.01.2018 00:00 - 01.01.2018 23:00 Rapor Türü:Ardışık Ortalama

Grafik A. 8 - Lapseki istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

Çizelge 9 (Çanakkale) ilinde 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları (µg/m³; CO: mg/m³)
(havaizleme.gov.tr, 2019)

Çanakkale Merkez	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	3,05	0	43,49	0										
Şubat	4,27	0	41,75	0										
Mart	6,76	0	59,83	0										
Nisan	5,13	0	51,76	0										
Mayıs	3,42	0	37,76	0										
Haziran	4,79	0	26,17	0										
Temmuz	2,85	0	29,51	0										
Ağustos	3,60	0	31,83	0										
Eylül	5,21	0	31,04	0										
Ekim	0	0	38,33	0										
Kasım	4,54	0	30,78	0										
Aralık	4,84	0	34,59	0										

*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

Çizelge 10- Biga İlçesi 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerinin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2019)

BİGA	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	0	0	0											
Şubat	0	0	0											
Mart	0	0	0											
Nisan	0	0	0											
Mayıs	0	0	0											
Haziran	0	0	0											
Temmuz	0	0	0											
Ağustos	0	0	0											
Eylül	0	0	0											
Ekim	0	0	0											
Kasım	8,36	0	16,89											
Aralık	12,57	0	24,12											

Çizelge 11- Çan İlçesi 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerinin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2019)

Çan	SO ₂	AGS	PM10	AGS	CO	AGS	NO	AGS	NO ₂	AGS	NO _x	AGS	OZON	AGS
Ocak	29,88	0	73,32	15										
Şubat	10,92	0	52,87	4										
Mart	13,84	0	72,60	20										
Nisan	13,07	0	62,82	14										
Mayıs	10,51	0	48,77	5										
Haziran	10,31	0	44,22	2										
Temmuz	6,27	0	43,03	0										
Ağustos	3,52	0	41,93	0										
Eylül	6,95	0	46,76	5										
Ekim	7,21	0	61,75	13										
Kasım	9,73	0	46,57	6										
Aralık	23,12	0	56,38	13										

Çizelge 12- Lapseki İlçesi 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2019)

LAPSEKİ	SO ₂	AGS*	PM2,5	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	8,61	0	17,8											
Şubat	7,56	0	25,0											
Mart	8,34	0	29,6											
Nisan	12,83	0	22,4											
Mayıs	8,20	0	17,8											
Haziran	7,37	0	16,0											
Temmuz	5,09	0	15,0											
Ağustos	5,24	0	12,8											
Eylül	8,60	0	16,0											
Ekim	5,29	0	17,8											
Kasım	5,53	0	12,9											
Aralık	9,60	0	15,1											

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

İlimizde 9 sabit, 1 mobil olmak üzere toplamda 10 tane Egzoz Gazı Emisyonu Ölçümü yapmaya yetkili istasyon bulunmaktadır. 2018 yılı itibariyle 72.807 adet Egzoz Gazı Emisyonu Ölçüm Kontörü satılmıştır.

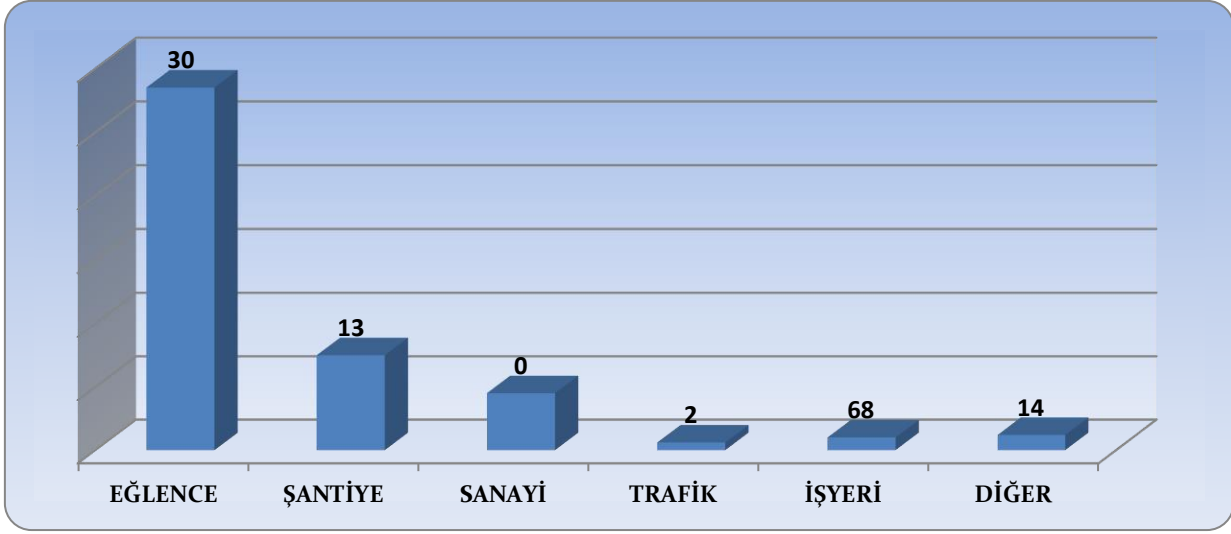
Çizelge A. 13- 2018 yılında (Çanakkale) ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(Egzoz.csb.gov.tr 2018, TÜİK 2018)

Araç Sayısı					Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM	Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM
91.987	35.907	7857	94.183	229.394	37.382	23.390	2318	3643	66.733

A.6. Gürültü

İl Müdürlüğümüze ulaşan gürültü konulu şikâyetlere ve rutin denetimlere istinaden şikâyetmahallinde gürültü ölçümü ve denetim yapılmakta, işletmelerin mevzuata uygun çalışıp çalışmadığı denetlenerek uygun çalışılmayanların tespiti halinde idari işlem uygulanmaktadır.

2018 yılı içerisinde Müdürlüğümüze yapılan şikâyetlerin içerisinde en büyük payı işyerlerinden kaynaklanan gürültü şikâyetleri olmuştur. Şikâyetlere istinaden Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında yapılan denetimler sonucunda çevresel gürültü seviyesi ölçümleri yapılmakta, ölçüm sonuçları ilgili Yönetmelikte belirtilen sınır değerleri aşması durumunda gürültüye neden olan faaliyet sahibi gerçek ya da tüzel kişilere idari yaptırım kararı uygulanmaktadır. Aynı zamanda gerekli ses izolasyon ve önleyici diğer tedbirlerin aldırılması sağlanmaktadır.

Grafik A. 9 Çanakkale ilinde 2018 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı
(Ç.Ş.İ.M Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müd.2019)

A.7. Temiz Hava Eylem Planları

İlde Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve ilgili Bakanlık Genelgesi çerçevesinde hazırlanmış olan Temiz Hava Eylem Planları ve bu planlar dahilinde belirlenmiş eylemlerin, gerçekleştirim durumu ile ilgili bilgilere burada yer verilecektir.

İller tarafından halihazırda kullanılan THEP-İZ İzleme yazılımından bilgi alınması, süreci kolaylaştıracaktır.

A.8. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İklim Değişikliği Eylem Planı'nda bulunan sektörel hedefler kapsamında ilde yapılan kısa, orta ve uzun vadeli çalışmalara değinilecektir.

Ülkemizde, emisyonların tesis seviyesinde takibine yönelik mevzuat çalışmaları 2010 yılında başlamış, Bakanlığımız ve ilgili kurumlar ile kuruluşlar arasında oluşturulan teknik bir çalışma grubu Sera gazı emisyonlarının takibine ilişkin yasal çerçevenin temelleri “Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik”in 25 Nisan 2012 Tarihli ve 28274 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle atılmıştır. Yönetmelik, Doğrulayıcı Kuruluşlar için TÜRKAK tarafından yapılması gereken akreditasyon yükümlülüğünü 2017 yılına ertelemek üzere revize edilerek 17 Mayıs 2014 tarih ve 29003 Sayılı Resmi Gazete’de tekrar yayımlanmıştır. Yönetmeliğimiz ihtiyaçlar doğrultusunda bir kez daha revize edilmiş, 31 Mayıs 2017 tarihli ve 30082 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Söz konusu yönetmelik, 2003/87/EC sayılı AB Emisyon Ticareti Direktifinin, sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması konularını uyumlaştıracak şekilde hazırlanmış olup, AB Çevre Müktesebatına uyum çerçevesinde önemli bir adım atılmıştır.

Ulusal mevzuat kapsamında, elektrik, çimento, demir-çelik, rafineri, seramik, kireç, kâğıt ve cam üretimi gibi sektörlerden kaynaklanan ve ulusal sera gazı emisyonlarının yaklaşık yarısını teşkil eden sera gazı emisyonları tesis seviyesinde izlenmektedir.

Yönetmelik kapsamında yürütülecek izleme ve raporlama iş ve işlemlerinin detaylandırılmasına yönelik “Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi ve Raporlanması Hakkında Tebliğ” 22 Temmuz 2014 tarih ve 29068 sayılı Resmi Gazete’de, tesis bazında hazırlanacak emisyon raporlarının Bakanlığa gönderilmeden önce yetkili bağımsız kuruluşlarca doğrulanması ile ilgili hususlar ve bahse konu doğrulayıcıların yetkilendirilmesine ilişkin şartlara yönelik “Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulayıcı Kuruluşların Yetkilendirilmesi Tebliği” ise 02 Nisan 2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik kapsamındaki tesisler öncelikle sera gazı izleme planlarını hazırlayarak sera gazı emisyonlarının ilk izlenmeye başlanacağı tarihten en az 6 ay önce Bakanlığa onay için göndermekle yükümlüdür. İzleme planı onaylandıktan sonra tesis, sera gazı emisyonlarını bu plan çerçevesinde her takvim yılı (1 Ocak -31 Aralık) için izlemek ve her yılın 30 Nisan tarihine kadar bir önceki yılın sera gazı emisyon raporunu Bakanlıktan tarafından yetkilendirilmiş doğrulayıcı kuruluşlara doğrularak Bakanlığa raporlamakla yükümlüdür. Tesisler tarafından 2017 yılında Entegre Çevre Bilgi Sistemi üzerinden 650 adet doğrulanmış emisyon raporu Bakanlığımıza sunulmuş olup, 2018 yılına ait doğrulanmış emisyon raporlarının 30 Nisan 2019 tarihine kadar sunulması zorunludur.

A.9. Sonuç ve Değerlendirme

Hava kirliliği; atmosferde toz, gaz, duman, koku ve su buharı şeklinde bulunabilecek olan kirlleticilerin havanın doğal kalitesini bozarak insan sağlığı ve ekosisteme büyük ölçüde zarar verecek potansiyele dönüşmesi olarak tanımlanabilir. Hava kirliliğine sebep olan en büyük etmenler ise sanayileşme, ısınma amaçlı kullanılan kalitesiz yakıtlar ve motorlu taşıtların çok fazla sayıda kullanılmasıdır.

Çanakkale ilçeleri özellikle Çan, Biga gibi ilçelerde sanayileşmenin artması sonucu hava kalitesinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Bunun dışında mevsimsel olarak hava kirliliğinde bir artış görülmektedir. Özellikle kış aylarında hava ıslısının düşmesiyle birlikte seyreden hava kirliliği kalitesiz yakıtların iyileştirilme işlemine tabi tutulmadan kullanılması, yanlış yakma tekniklerinin uygulanması ve kullanılan kazanların bakımlarının düzenli olarak yapılmaması sonucu havaya salınan genel kirleticiler hava kalitesini önemli ölçüde etkilemektedir.

İlimizde motorlu taşıtlardan kaynaklanan kirleticilerin hava kirliliği üzerine etkisi de mevcuttur. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde yaşanan trafik yoğunluğu hava kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Sanayiden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yapılan tüm iyileştirme çalışmalarına rağmen sektörel bazda bazı sanayi tesislerinin kuruluş yerlerinin teknolojilerinin güncelliğini yitirmiş olması nedeniyle bu sektörler için alt yapısı geliştirilmiş yerleşim yerlerinin dışında özel organize sanayi bölgelerinin oluşturulması ve halihazırda faaliyette bulunan bu işletmelerin taşınmalarının özendirilmesi için teşvik edilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Havaizleme.gov.tr

Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Ç.Ş.İ.M Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müd.2019

Aksa Doğalgaz -2019

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Çanakkale ili dâhilindeki akarsuların düzenli bir rejimi yoktur. Sonbahar yağmurlarıyla ve karların erimeye başladığı nisan, mayıs aylarında kabarırlar, bunun dışındaki sürelerde bir kaç yüz litrelik debiye kadar düşerler. Bu düzensizlik sebebiyle ilimizdeki akarsulardan ulaşım ve tarım yönünden yararlanma imkânı olmamaktadır. Akarsuların çoğu Kazdağı'ndan doğarlar. İlimizdeki akarsuların başlıcaları: Tuzla Çayı, Menderes Çayı, Sarıçay, Kocabaş Çayı, Bayramiç Deresi, Bergaz Çayı ve Kavak Çayı'dır

Çizelge B.14 (Çanakkale) ilinin akarsuları
(DSİ 25.Bölge Müdürlüğü 252.Şube Müdürlüğü-2019)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Max. Debisi (m ³ /sn)	Doğduğu yer	Döküldüğü yer
Kara Menderes Çayı	109	109	1530	Kazdağı	Marmara Denizi
Tuzla Çayı	80	80	1400	Kırburun	Ege Denizi
Sarıçay	40	40	1300	Küçükburun	Çanakkale boğazı
Kocabaş Çayı	84	84	1345	Kaynarca	Marmara Denizi
Mıhlı Çayı	28	12	75	Kazdağı	Edremit Körfezi
Kavak Çayı	50	18	1100	Ballı	Saroz Körfezi

Bayramdere	11	11	1,123 ortalama	Taşlıburun	Marmara Denizi
Büyükdere	10	10	1,048 ortalama	Genişdağ	Kaleköy
Çınardere	28	28	0,791 ortalama	Sisalandağı	Marmara Denizi
Tayfurdere	19	19		Ağılyeri	Çanakkale Boğazı
Umurbey Çayı	22	22	16,677 ortalama	Avcı Tepesi	Çanakkale Boğazı
Kocaçay	62	62	4,584 ortalama	Bardakçı	Kocabaş Çayı
Agonya Çayı	148	70	2,304 ortalama	Katrandağı	Ortaca

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İl sınırları içinde kalan arazide önemli bir göl yoktur. Mevcut göller Gelibolu Yarımadası'nda ve Gökçeada'da yazın kuruyan tuz gölleri'dir.

Çizelge B.15 (Çanakkale) ilinde mevcut sulama göletleri
(DSİ 25.Bölge Müdürlüğü 252.Şube Müdürlüğü-2019)

Gölet'in Adı	Tipi	Göl hacmi, hm ³	Sulama Alanı (net), ha	Bitiş yılı	Kullanım Amacı
Atikhisar Barajı	Zonlu toprak dolgu	9,22	3069	1975	Sulama + taşkın + içme suyu
Gökçeada Zeytinli barajı	Zonlu toprak dolgu	14,48	700	1984	Sulama + içe suyu
Bayramiç Barajı	Toprak Dolgu	86,50	16437	1975	Sulama + enerji + içme suyu
Bakacak Barajı	Kil çekirdek, kaya dolgu	136	9000	2000	Sulama
Tayfur Barajı	Kil çekirdek, kaya dolgu	5,712		1985	İçme suyu
Umurbey Barajı	Kil çekirdekli kum- çakıl, kaya dolgu	52,694	3661	2008	Sulama
Ayvacak Barajı	Kil çekirdekli kum- çakıl, kaya dolgu	39	3368	2008	Sulama + içme suyu
Taşoluk barajı	Kil çekirdek, kaya dolgu	88	9352	2009	Sulama
Bayramdere Barajı	Kil çekirdek, kaya dolgu	18,45	1050	2010	Sulama + içme suyu
Yenice - Gönen Barajı (Gövde İl Sınırları Dışında)	Kil çekirdek, kaya dolgu	227,04	20515	1997	Sulama + Enerji + İçme
Gelibolu Çokal Barajı (Gövde ve Göl Alanı İl Sınırları Dışına)	Ön Yüzü Beton Kaplı Kaya Dolgu	204	12757	2012	Sulama + İçme Suyu
Uzun hızırılı göleti	Kil çekirdek, kaya dolgu	4,9	319	1966	Sulama
Koyunyeri göleti	Homojen dolgu	2,9	423	1988	Sulama
Fındıklı göleti	Homojen dolgu	0,85	69	1990	sulama
Alpagut göleti	Homojen dolgu	1,85	214	1990	Sulama
Uluköy göleti	Homojen dolgu	2,9	303	1993	Sulama
Küçükülü göleti	Homojen dolgu	5,92	800	1998	Sulama
Kozçeşme göleti	Homojen dolgu	4,24	739	1999	Sulama
İntepe göleti	Kil çekirdek yarı geçirimli dolgu	0,67	114	2008	sulama
Kayatepe göleti	Homojen dolgu	1,3	307	2008	Sulama
Yenice Çınar göleti	Homojen dolgu	0,73	168	2009	Sulama
Tavaklı Alemşah göleti	Kil çekirdek kaya dolgu	0,85	147	2006	Sulama

Örenli göleti	Kil çekirdek kaya dolgu	1,17	198	2006	Sulama
Çan Karakoca göleti	Homojen dolgu	1,72	323	2011	Sulama
Biga Ayıtdere göleti	Kil çekirdek toprak dolgu	6,78	1157	2010	Sulama
Hamdibey Asar göleti	Kil çekirdek yarı geçirimli dolgu	3,56	870	2011	Sulama
Beybaşı göleti	Kil çekirdek kaya dolgu	0,52	87	2013	Sulama
Biga Hacıpehlivanlı göleti	Kil çekirdek kaya dolgu	0,94	180	2012	Sulama
Çan Altıkulaç göleti	Kil çekirdek kaya dolgu	3,3	532	2012	Sulama
Ezine Akçin göleti	Toprak dolgu	10,298	820	2011	Sulama
Biga Kaynarca göleti	Homojen dolgu	18,51	2045	2011	Sulama
Biga Gürgendere göleti	Kil çekirdek kaya dolgu	1,23	310	2016	Sulama
Lapseki Balcılar Göleti	Kil çekirdek kaya dolgu	1,3	195	2016	Sulama
Ayvacık Çamköy Göleti	Kil çekirdek kaya dolgu	0,45	69	2017	Sulama
Bayramiç Zeytinli Göleti	Homojen dolgu	2,8	504	2017	Sulama
Bayramiç Yassıbağ Göleti	Kil çekirdek kaya dolgu	2,36	518	2018	Sulama
Biga Kaldırımbaşı Göleti	Kil çekirdek kaya dolgu	0,41	50	2015	Sulama
Yenice Torhasan Göleti	Kil çekirdek zonlu dolgu	0,83	127	2015	Sulama

Çizelge B.16 Çanakkale İli İl Özel İdaresi Göletleri
(DSİ 25.Bölge Müdürlüğü 252.Şube Müdürlüğü-2019)

1	Yenice Kalkım Olukpınardere Göleti	İşletmede	Gölet
2	Gökçeada Uğurlu Göleti	İşletmede	Gölet
3	Çan Terzialan Sarısudere Göleti	İşletmede	Gölet
4	Gelibolu Demircili Göleti	İşletmede	Gölet
5	Ezine Kemallı Göleti	İşletmede	Gölet
6	Merkez Dümrek Göleti	İşletmede	Gölet
7	Lapseki Nusratiye Göleti	İşletmede	Gölet
8	Gelibolu Değirmendüzü Göleti	İşletmede	Gölet
9	Ayvacık Kösedere Göleti	İşletmede	Gölet
10	Bayramiç Yeniceköy Köylüçay Göleti	İşletmede	Gölet
11	Yenice Çınarcık Göleti	İşletmede	Gölet
12	Bayramiç Çırpılar Göleti	İşletmede	Gölet

B.1.2. Yeraltı Suları

Çizelge B.17 Çanakkale ilinin yeraltı suyu potansiyeli
(DSİ 25.Bölge Müdürlüğü 252.Şube Müdürlüğü-2019)

Kaynağın İsmi	hm ³ /yıl
Bayramiç – Evciler – Ayazma Kaynağı	50,08
Yenice Çınar K.	0,409
Yenice – Ilıca K.	1,04
Geyikli – Pınarbaşı – Kırkgözler K.	0,63
Karadağ Köyü Su Kaynak Alanları	4,20

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Çizelge B.18 Çanakkale ilindeki yeraltı su seviyeleri
(DSİ 25.Bölge Müdürlüğü 252.Şube Müdürlüğü-2019)

ÇANAKKALE	ÇANAKKALE	ÇANAKKALE	ÇANAKKALE	ÇANAKKALE	ÇANAKKALE	ÇANAKKALE
ECEABAT	GELİBOLU	GÖKÇEADA	YENICE	YENICE	BİGA	BAYRAMIÇ
K.Anafartalar	Tayfur	DSİ Balıkesir	Kalkım	Merkez	Savaştepe	Türkmenli
Marmara	Marmara	Marmara	Marmara	Marmara	Marmara	Kuzey Ege
Anafartalar	Ecebat	Gökçeada	Kalkım	Kalkım	Savaştepe Köyü	Bayramiç
Kumtaşı	Alüvyon+ Neojen	Alüvyon+Neojen tortullar	Alüvyon+Neojen	Alüvyon+Neojen	Alüvyon+Neojen	Alüvyon
Manuel	Manuel	Manuel	Manuel	Manuel	Manuel	Manuel
	Çamurdan girilemedi				çamurdan girilemedi	-7.59
Artezian	-1.60	-2.60	-1.55	-2.96	-1.18	-5.54
Artezian	-2.04		-1.80	-4.91	-0.89	-5.17
Artezian	-2.40		-1.35	-3.86	-0.95	-6.81

ÇANAKKALE	ÇANAKKALE	ÇANAKKALE	ÇANAKKALE	ÇANAKKALE	ÇANAKKALE	ÇANAKKALE
EZİNE	EZİNE	EZİNE-GEYİKLİ	EZİNE-GEYİKLİ	BOZCAADA	BOZCAADA	GÖKÇEADA
Kumkale	Orm.Fidanlığı	Çamoba	Çamoba	Bozcaada	Bozcaada	DSİ Bahçesi
Kuzey Ege	Kuzey Ege	Kuzey Ege	Kuzey Ege	Kuzey Ege	Kuzey Ege	Marmara
Kumkale	Ezine	Geyikli	Geyikli			
Alüvyon+Neojen	Alüvyon	Alüvyon+Neojen	Alüvyon+Neojen	Neojen	Şist	
Manuel	Manuel	Manuel	Manuel	Manuel	Manuel	Manuel
	-6.04	-9.33	-4.48	-31.72	-4.75	
-0.97	-4.51	-3.95	-0.61			-2.60
-2.26	-5.15	-10.40	-4.68	-28.65		
-2.80	-5.29	-6.30	-2.86			

B.1.3. Jeotermal Kaynaklar

İlin zengin kaplıca kaynakları içerisinde en önemli olarak Ezine ilçesi kıyı kesimine yakın durumda bulunan Kestanbol Kaplıcaları yer almaktadır. Kestanbol Kaplıcaları haricinde diğer kaplıca kaynakları yerel imkanlarla işletilmektedir. Başlıca jeotermal kaynaklar aşağıda verilmektedir.

1. Tuzla Jeotermal Santrali:

Çanakkale ili, Ayvacık ilçesi sınırları içinde, Tuzla mevkiinde yer alan Tuzla Jeotermal Santrali, ilk etapta 7,5 MWe kurulu gücünde ve yıllık ortalama 51.000.000 kWh enerji üretim kapasitesine sahip olacak şekilde tasarlanmıştır.

Üretim tesisine ilişkin bilgiler

İli: Çanakkale İlçesi: Ayvacık Mevkii: Tuzla

Tesis tipi: Yenilenebilir Enerji kaynağı: Jeotermal Ünite kurulu gücü: 7,5 MW Ünite sayısı: 1 adet

Tesis toplam kurulu gücü: 7,5 MW

Öngörülen ortalama yıllık üretim miktarı: 63.000.000 kWh

Sisteme bağlantı noktası ve gerilim seviyeleri: Tuzla KÖK-Ayvacık DM üzerinden Ezine TM 33 kV Tesis tamamlanma süresi: 64 ay 18 gün

Tesis tamamlanma tarihi: 29/09/2009

2. Hıdırlar Kaynağı:

Yenice ilçesi Hıdırlar Köyünün batısında yer almaktadır. 7 adet kaynak vardır. Suların sıcaklığı 84 °C debileri yaklaşık 3,2 l/s dir. MTA tarafından yapılan 1 adet sondaj vardır.

Tarih: 1985

Derinlik (m): 380

Sıcaklık (°C): 58

Debi (l/s): 0,5

Kaynaklar, florür içeren mineralce fakir sıcak sular sınıfına girer. Kaynakların kaptajı vardır. Banyo amaçlı kullanılmaktadır. Hıdırlar İlicasının Kuzeydoğusunda yer alan bir başka kaynak grubu vardır. Kaynağın sıcaklığı 40 °C, debisi 4 l/s dir.

3. Uyuz Kaynağı:

Yenice Hıdırlar İlicasının yaklaşık 800 m kadar batısında yer alır. Kaynağın sıcaklığı 46,2 °C, debisi 0,25 l/s dir. Kaynağın kaptajı yoktur.

4. Kocabaşlar Kaynağı:

Lapseki İlçesinin Kocabaşlar Köyünün 300 m güneyindedir. Sıcaklığı 38 °C, debisi 0,35 l/s dir. Florür içeren, mineralce fakir sıcak su sınıfına girmektedir. Kaptajı vardır. Kaplıca amaçlı olarak ilkel şartlarda kullanılmaktadır.

5. Kestanbol Kaynağı:

Ezine ilçesinin 18 km güney batısındadır. 2 adet kaynak vardır. Kaynakların sıcaklıkları 64 ve 73 °C dir.

Toplam debi ise 5 l/s dir sular, florür içeren sodyumlu klorürlü termal tuzla suyu özelliğindedir. Etrafında tuz çökelimleri vardır. Kestanbol'da MTA tarafından yapılan 1 adet sıcak su sondajı vardır.

Tarih : 1975

Derinlik (m): 290

Sıcaklık (°C): 75

Debi (l/s) 25

Kaynağın kaptajı yapılmıştır. Bir tesis bulunmakta olup, halka hizmet etmektedir. Ayrıca sıcak su, sera ısıtmacılığında da kullanılmaktadır.

6. Akçakeçili Kaynağı:

Ezine İlçesi Akçakeçili Köyünün 1 Km kadar güneybatısındadır. Kaynak dere kenarından çıktığı için dere suyuna karışmaktadır. Sıcaklık 40 °C, debi yaklaşık 1 l/sn dir. Kaynak sodyumlu, klorürlü termal tuzla suyu özelliğindedir. Etrafında tuz çökelimleri vardır. Tesis yoktur.

7. Ozancık Kaynağı:

Çan ilçesi Bardakçılar Köyünün güneybatısında yer alır. 7 adet kaynak saptanmıştır. Kaynakların sıcaklıkları 54-60 °C arasındadır. Toplam debi 2 l/s dir. Sular, florür içeren, sodyumlu, kalsiyumlu, sülfatlı sıcak sular sınıfına girer. Kaptajları vardır. Ilıcada bir küçük bir motel halka hizmet vermektedir.

8. Ilıcaalan Kaynakları Kara Ilıca (Tepeköy):

Etili-Ilıcalan Kaynakları, Çan İlçesi Etili Beldesinin kuzeybatısında yer alır. 3 adet kaynak saptanmıştır. Sıcaklıkları 32 °C debileri 0,35 l/s dir. Kara Ilıca Etili Beldesinin güneydoğusunda bulunur. 4 adet kaynak tespit edilmiştir. Sıcaklıkları 32 °C debileri 0,35 l/s dir. Her iki sıcak suda florür içeren, sodyumlu, kalsiyumlu sülfatlı sıcak sular sınıfına girer. Burada da ılıca tesisleri bulunmaktadır.

9. Çan Jeotermal Alanı-Pazarköy Kaynağı:

Çan İlçesinin içinde yer almaktadır. Sıcak su pompa ile çekilerek kaplıca tesislerine verilmektedir. Sıcaklıkları 47 °C, kaplıcadaki debisi ise 0,3 l/s 'dir. E.İ.E 2 adet sıcak su kuyusu açmıştır. Bu kuyulardan elde edilen sıcak suların debisi 8 l/s dir. Ayrıca MTA'nın yapmış olduğu sondajlar bulunmaktadır. Bu sondajlara ait veriler aşağıda verilmiştir.

10. Kırkgeçit Kaynağı:

Biga İlçesine 20 km mesafededir. Beş adet kaynak vardır. Kaynakların sıcaklıkları 52-60 °C arasında değişmektedir. Toplam Debi 5 l/s dir. Florür içeren mineralce fakir sıcak su sınıfına girer. Ilıca, uygun sıcaklık ve debisi ile halka hizmet vermektedir.

11. Külcüler Kaynağı:

Bayramiç ilçesi Külcüler Köyünün yaklaşık 3 km kadar GB'sında 3 adet kaynak vardır. Kaynaklar 34- 35 °C sıcaklığa sahip olup toplam debi 1 l/s dir. Kaynaklar florür içeren, mineralce fakir sıcak su sınıfına girer.

12. Küçükçetmi Kaynağı:

Ayvacık İlçesi, Küçükçetmi köyünün 1,5-2 Km Kuzeydoğusunda yer almaktadır. 2 adet kaynak vardır. Kaynaklar 40-42 °C sıcaklıkta, 2,5-4 l/s debidedir. Fluorür içeren mineralce fakir termal sular sınıfına girer. Kaynak; (<http://www.canakkaleili.com/category/jeotermal-enerji-kaynaklari>)

B.1.4. Denizler

Çanakkale kuzeyinde ve kuzeydoğusunda, Marmara Denizi ve Çanakkale Boğazı, güneybatı da ise Ege Denizi ile çevrilidir. Çanakkale Boğazı, İstanbul Boğazı'nın iki katıdır ve en dar yeri orta tarafında 1300 m'dir. Burası güneyde Çanakkale kenti kuzeyde Kilitbahir'in olduğu yerdir. Boğazın en geniş yeri 7 km, uzunluğu 60 km'dir. En derin noktasının derinliği 167 metre olan boğazın ortalama derinliği 65 metredir. Batı yakasını Gelibolu Yarımadası, doğu kıyılarını Biga Yarımadası oluşturur. Batıdan boğaza girilirse Rumeli kıyısı boyunca Seddülbahir, Kirte, Kilitbahir, Eceabat, Boğalı, Büyük Anafarta, Kumköy, Uzundere, Küçük Anafarta, Cumalı, Bayırköy, Burgaz, Gelibolu, Yeniköy

ana yerleşimleri görülecektir. Anadolu tarafında ise Kumkale, Erenköy, Kuzuköy, Çanakkale, Nara, Yapıldak, Bergos, Lapseki, Çardak yerleşimleri vardır. Boğazın Rumeli kıyısı Tekeburun'dan Çankaya burnuna, Anadolu kıyısı Kumkale burnundan Çardak'a uzanır.(wikipeda.org)

İlimizde Ayvacıkta 6, Bigada 1, Ezinede 2 , Geliboluda 1, Gökçeada 1 , Merkezde 4 olmak üzere toplamda 15 adet noktadan numune alınmaktadır. Mavi bayraklı toplam 17 plaj bulunmaktadır, mavi bayraklı marina bulunmamaktadır. (Tablo B.1'de gösterilmiştir.)

Mavi Bayraklı Plaj Sayısı: 17

Mavi Bayraklı Marina Sayısı: 0

Mavi Bayraklı Yat Sayısı: 0

Kaynak:(mavibayrak.org.tr 2019)

Tablo B.1 Mavi Bayraklı Plaj Sayısı
(mavibayrak.org.tr 2019)

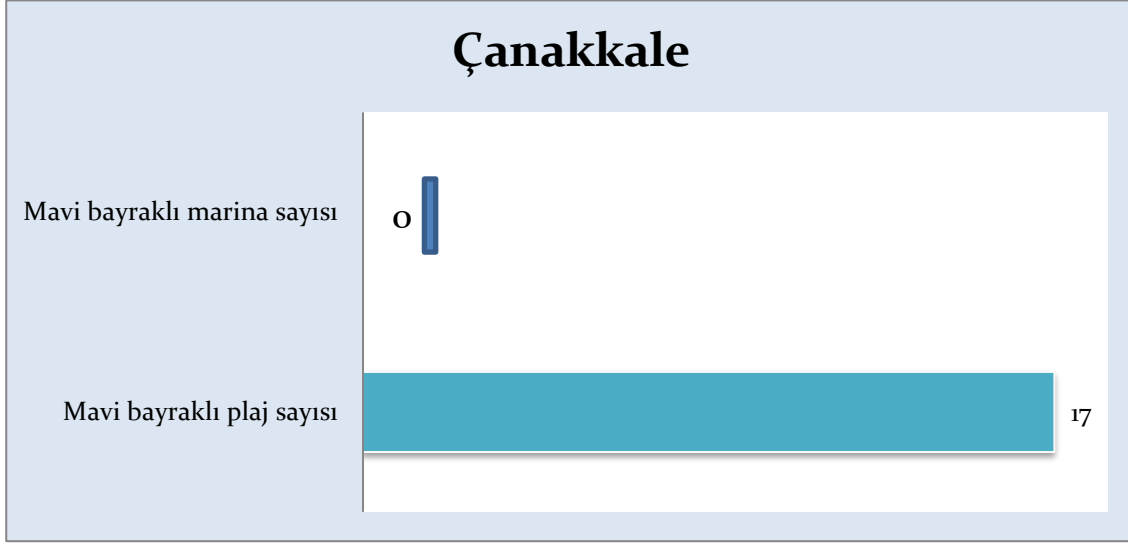
Kategori	Belde Adı	Plaj Adı
Ayvacık		
Plaj	Behramkale Köyü	Assos Eden Gardens Hotel
Plaj	Behramkale Köyü	Club Albena
Plaj	Behramkale Köyü	Assos Eden Beach Hotel
Plaj	Behramkale Köyü	Assos Park Hotel
Plaj	Behramkale Köyü	Assos Nazlıhan Hotel
Plaj	Küçükkuyu	Palace Hotel Olive Odore
Plaj	Küçükkuyu	Club Hotel Gültür
Plaj	Küçükkuyu	Küçükkuyu Belediyesi Mihli Halk Plajı

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Plaj	Küçükkuyu	İlca Plajı
Biga		
Plaj	Karabiga	Karabiga Belediyesi Halk Plajı
Ezine		
Plaj	Geyikli	Geyikli Belediyesi Halk Plajı
Gelibolu		
Plaj	Merkez	Hamzakoy Plajı
Gökçeada		
Plaj	Aydıncık	Surf Eğitim Okulu Plajı
Merkez		
Plaj	Merkez	Çanakkale Belediyesi Mega Beach Halk Plajı
Plaj	Merkez	Çanakkale Belediyesi Güzelyalı Halk Plajı
Plaj	Kepez	Kepez Belediyesi Halk Plajı
Plaj	Merkez	Çanakkale Belediyesi Barış Plajı

Grafik B.10 (Çanakkale) ilinde 2018 yılı itibariyle mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı (mavibayrak.org.tr, 2019)

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge B.19 (.....) ilinde 2018 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları (Kaynak, yıl)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)

Konu ile ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

Endüstriyel alanlarda kullanılan atık su miktarları, atık su deşarj noktası, atık su arıtma şekilleri ve atık suyun deşarj edildiği noktaların koordinatlarına Çizelge B. 20’de yer verilmiştir

Çizelge B. 20 Endüstriyel alanlarda kullanılan atık su miktarları, atık su deşarj noktası, atık su arıtma şekilleri ve atık suyun deşarj edildiği noktaların koordinatları
(Ç.Ş.İ.M Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müd. 2019)

Tesis Adı	Adres	Arıtma	Arıtma Türü/Sektör	Koordinat
AKÇANSA ÇİMENTO SAN. VE TİC. A.Ş. ÇİMENTO ÜRETİM TESİSİ	KUMBURUN KÖYÜ EZİNE/ÇANAKKALE	1	Biyolojik AAT	POINT(26.15791618824004 39.881771631091226)
AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ÇANAKKALE ŞUBESİ ÇİMENTO FABRİKASI	Ekşiler Yağ Kapanı (Çöktürme Havuzu) ÇANAKKALE, HÜRRİYET Mahallesi, AKÇANSA ÇİMENTO FABRİKASI SOKAK, No: 40- EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel AAT	POINT(26.2495619058609 39.8606178482402)
AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ÇANAKKALE ŞUBESİ ÇİMENTO FABRİKASI	Anasaha Biyolojik Paket Atıksu Arıtma Tesisi ÇANAKKALE, HÜRRİYET Mahallesi, AKÇANSA ÇİMENTO FABRİKASI SOKAK, No: 40- EZİNE, Türkiye	1	Biyolojik AAT	POINT(26.24602890011374 39.86759649738906)
AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ÇANAKKALE ŞUBESİ ÇİMENTO FABRİKASI	Bekarlar Lojmanı Biyolojik Paket Atıksu Arıtma Tesisi ÇANAKKALE, HÜRRİYET Mahallesi, AKÇANSA ÇİMENTO FABRİKASI SOKAK, No: 40- EZİNE, Türkiye	1	Biyolojik AAT	POINT(26.24987840652465 39.86200098946103)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ÇANAKKALE ŞUBESİ ÇİMENTO FABRİKASI	Anasaha Yağ Kapanı (Çöktürme Havuzu) ÇANAKKALE, HÜRRİYET Mahallesi, AKÇANSA ÇİMENTO FABRİKASI SOKAK, No: 40-, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel AAT	POINT(26.24598652124405 39.86747769142764)
Akdeniz Yaş Gıda ve Konservcılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi- Çanakkale- Yenice Şubesi	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, HAMDİBEY SOKAK, No: 195-, YENİCE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	
AKPINAR SÜT ÜRÜNLERİ / PEYNİR ÜRETİM TESİSİ	ÇANAKKALE, TÜRKMENLİ KÖYÜ Mahallesi, SOKAK, No: 289-, BAYRAMIÇ, Türkiye	1	Biyolojik/5.3	
ALTINGÜNEŞ TOPLU YAPI YÖNETİMİ	ÇANAKKALE, AKÇAKEÇİLİ MÜCAVİR Mahallesi, ALTIN GÜNEŞ SİTESİ KÜME EVLER, No: 1-1, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	
Asa Kahramanlar Et ve Süt Ürünleri Akaryakıt Nak. İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.	ÇANAKKALE, SEFERŞAH Mahallesi, ALİ SAİM KAYAALP BULVAR, No: 111- , EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	
ASSOS BARBAROSSA HOTEL	ÇANAKKALE, KADIRGA MEVKİİ Mahallesi, SOKAK, No: 33-, AYVACIK, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	
ASSOS GRUP KERVANKALE OTELCİLİK TURİZM İNŞAAT TİCARET LTD. ŞTİ. DOVE HOTEL	ÇANAKKALE, KADIRGA MEVKİİ Mahallesi, SOKAK, No: 1-, AYVACIK, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	
ASSOS HUNTERS HOTEL	BEHRAMKALE KÖYÜ KADIRGA KOYU	1	Biyolojik AAT	POINT(26.37328952550888 39.495168029481846)
ASSOS OTELCİLİK TURİZM SAN VE TİC.A.Ş.	BEHRAM KÖYÜ İSKELE MEVKİ 25 AYVACIK	1	Biyolojik AAT	
BERGAZ GIDA SÜT ÜRÜNLERİ SAN. TİC.LTD.ŞTİ.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 130-, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

BURCU İDA NATUREL KONSERVECİLİK GIDA İTHALAT İHRACAT VE TİCARET LTD. ŞTİ.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 107-A, YENİCE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	
CALİDUS HOTEL	SAZLI KÖYÜ İĞDELİ BURUN MEVKİİ	1	Fiziksel, Biyolojik	
CAN TURİZM SEYAHAT VE TİCARET LTD.ŞTİ. (ASSOS OLEAS HOTEL)	Kayarlaraltı Köyü Mevkii Sahil Yolu No:13	1	Biyolojik AAT	
ÇAĞKENT TATİL SİTESİ	ÇANAKKALE, AKLİMAN Mahallesi, SOKAK, No: 272- , AYVACIK, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	
ÇAN KÖMÜR VE İNŞAAT ANONİM ŞİRKETİ	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 90-, ÇAN, Türkiye	1	Biyolojik AAT	
DALYAN YALILARI SİTESİ	ÇANAKKALE, KÖY İÇİ Mahallesi, ZEYTİNLİ SOKAK, No: 1 A-1, EZİNE, Türkiye	1	Biyolojik AAT	
ENERJİSA ENERJİ ÜRETİM A.Ş. ÇANAKKALE SANTRALI ŞUBESİ	Akçansa Yanı Mahmudiye Ezine Çanakkale	1	Biyolojik AAT/20.1/7	
EZİNE PEYMAR GIDA TUR.AKARYAKIT NAK. İNŞ.SAN.TİC.LTD.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 174-174, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	
GÜRE GIDA TURİZM TAŞIMACILIK SANAYİ VE TİCARET VE PAZARLAMA LİMİTED ŞİRKETİ. salça üretimi	NEVRUZ KÖY ÖREN ALAN MEVKİİ	1	Fiziksel, Biyolojik	
GÜRE GIDA TURİZM TAŞIMACILIK SAN.TİC VE PAZ.LTD.ŞTİ.	BEKTEN KÖYÜ YENİCE	1	Biyolojik AAT	
HAMDİBEY SÜT VE GIDA ÜRÜNLERİ SANAYİ VE	ÇANAKKALE, HAMDİBEY Mahallesi,	1	Fiziksel, Biyolojik, Dezenfeksiyon	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	HAMDİBEY SOKAK, No: 87-A, YENİCE, Türkiye			
HOMER GIDA TARIM HAYVANCILIK NAKL.SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ.- ÇANAKKALE ŞUBESİ	ÇANAKKALE, ATATÜRK Mahallesi, ÖRENCİK SOKAK, No: 43-1, YENİCE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	
İDA COSTA HOTEL	ÇANAKKALE, SAHİL Mahallesi, SOKAK, No: 116-116, AYVACIK, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	
KALEMADEN ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER SAN.TİC.A.Ş. SEMEDELİ ENTEGRE TESİSİ	SEMEDELİ KÖYÜ ÇAN ÇANAKKALE	1	Fiziksel AAT/7.4	
KALESERAMİK ÇANAKKALE KALEBODUR SERAMİK SAN. A.Ş. - ÇAN ŞUBESİ	ÇANAKKALE, CUMHURİYET Mahallesi, DEMİRCİ SOKAK, No: 1-1, ÇAN, Türkiye	1	Kimyasal/7.4	
KALESERAMİK ÇANAKKALE KALEBODUR SERAMİK SAN. A.Ş. - SEMEDELİ ŞUBESİ	Evsel Nitelikli Atıksu Arıtma Tesisi ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 110-, ÇAN, Türkiye	1	Biyolojik AAT	POINT(27.10362285375594 39.98828811860762)
KALESERAMİK ÇANAKKALE KALEBODUR SERAMİK SAN. A.Ş. - SEMEDELİ ŞUBESİ	Endüstriyel Nitelikli Atıksu Arıtma Tesisi ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 110-, ÇAN, Türkiye	1	Kimyasal AAT	POINT(27.10555940866470 39.98898682988922)
KANSU PETROL NAKLİYE VE İNŞAAT TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ AKARYAKIT İSTASYONU	ÇANAKKALE, GAZİ Mahallesi, ALİ SAİM KAYAALP BULVAR, No: 25-, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel AAT	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

KAR-BAY GIDA TARIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş	ESKİ İZMİR ASFALTI DARDANOS MEVKİİ 10KM YOK MERKEZ	1	Fiziksel, Biyolojik	POINT(26.37797534465789 40.08510238178276)
KAŞIKÇIOĞLU SÜT ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 162- EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	
KAZDAĞI TERMAL RESORT & SPA	ÇANAKKALE, KAPLICALAR Mahallesi, SOKAK, No: 1-A, ÇAN, Türkiye	1	Biyolojik AAT	
KIVAM GIDA TARIM NAKLİYAT SAN. ve TİC. A.Ş.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 1-, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik /5.3 20.7	
KOLİN-KALYON ÇANAKKALE TÜNEL YAPI ADI ORT.	ÇANAKKALE ,KÖYÜN KENDİSİ MAHALLESİ, SOKAK, NO: 120 /1- AYVACIK, TÜRKİYE	1	Fiziksel, Biyolojik, Dezenfeksiyon	
MAVİ EGE ASSOS EVLERİ TOPLU YAPI SİTE YÖNETİMİ	ILICAK MAH/SEMT KÖY SK. 73 AYVACIK	1	Fiziksel, Biyolojik	POINT(26.17421865463257 39.460931283180464)
MİLLER OTO TİCARET VE SANAYİ A.Ş. ERENKÖY İSTASYONU	ERENKÖY MERKEZ	1	Fiziksel AAT	POINT(26.31164699792862 39.99544546077971)
NAZLIHAN TURİZM TESİSLERİ A.Ş.	ÇANAKKALE, İSKELE MEVKİİ Mahallesi, SOKAK, No: 4-, AYVACIK, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik /21.1	
NS SEZGİN OTOMOTİV GIDA TARIM İNŞ.TUR.NA K.SAN TİC LTD ŞTİ SARISÖĞÜT KÖYÜ TESİSİ	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 150 /1-1, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal /5.3	
ÖZSOYLAR SÜT ÜRÜNLERİ VE İNŞAAT SAN TİC. LTD. ŞTİ	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 140-1, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SELİMOĞLU MÜHENDİSLİK TAAH.SAN.VE TİC. A.Ş. ASSOS EDEN GARDENS HOTEL	ÇANAKKALE, SAHİL Mahallesi, SOKAK, No: 108- , AYVACIK, Türkiye	0	Fiziksel Biyolojik	
SINIRLI SORUMLU ÇAKIL SİTE İŞLETME KOOPERATİFİ	ÇANAKKALE, KUŞKONMAZ Mahallesi, KUŞKONMAZ SOKAK, No: 35-, AYVACIK, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
TAHSİLDAROĞLU SÜT ÜRÜNLERİ SAN.VE TİC.A.Ş.	ÇANAKKALE, TÜRKMENLİ KÖYÜ Mahallesi, SOKAK, No: 283- 1, BAYRAMIÇ, Türkiye	1	Biyolojik/5.3	
TASFİYE HALİNDE S.S. EGE AKLİMAN KONUT YAPI KOOPERATİFİ	ÇANAKKALE, AKLİMAN Mahallesi, SOKAK, No: 158- , AYVACIK, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik 21.1	
TKİ KURUMU ÇAN LİNYİTLERİ İŞLETMESİ MÜDÜRLÜĞÜ	EVSEL NİTELİKLİ ATIKSU ARITMA TESİSİ ÇANAKKALE, ATATÜRK Mahallesi, DR.HACI İBRAHİM BODUR CADDE, No: 4-A, ÇAN, Türkiye	1	Biyolojik AAT 21.1	
TKİ KURUMU ÇAN LİNYİTLERİ İŞLETMESİ MÜDÜRLÜĞÜ	ENDÜSTRİYEL NİTELİKLİ ATIKSU ARITMA TESİSİ ÇANAKKALE, ATATÜRK Mahallesi, DR.HACI İBRAHİM BODUR CADDE, No: 4-A, ÇAN, Türkiye	1	Fiziksel AAT	
TROYA İMA SİTESİ	AKLİMAN MAH/SEMT KÖY SK. 571 AYVACIK	1	Biyolojik AAT 212.1	
TROİA TUSAN TURİZM TİC. ANONİM ŞİRKETİ	ÇANAKKALE, GÜZELYALI MAHALLESİ, TUSAN CADDE, NO: 85-, MERKEZ, TÜRKİYE	1	Fiziksel, Biyolojik 21.1	
YANMAZLAR PETROL ÜRÜNLERİ GIDA NAKLİYE TURİZM İNŞAAT ENERJİ SANAYİ VE	ÇANAKKALE, CAMİKEBİR Mahallesi, ALİ SAİM KAYAALP BULVAR, No: 190-1, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel AAT 20.3	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ				
İÇDAŞ A.Ş.	BİGA	1	Fiziksel 20.6	POINT(27.043392 – 40.398320)
İÇDAŞ A.Ş.	BİGA	1	Evsel/Bio/10 adet/21.1	
ÇANAKKALE LİMAN İŞLT.	MERKEZ/KEPEZ	1	Kimyasal 19	
DARDANEL GIDA SA.	MERKEZ/KEPEZ	1	Biyolojik-Kimyasal 5.14	POINT (40.107386- 26.403389)
TABAKLAR ODASI	BİGA	1	Kim.+Bio. 12	
İÇDAŞ A.Ş.	BİGA	1	Evsel/Bio/ 3 adet/21.1	
DEMKO GIDA SAN.	BİGA	1	Biyolojik/5.9	
BİGA BEL.ET KOM.	BİGA	1	Biyolojik/5.6	
CORVUS SAN. TİC. A.Ş.	BOZCAADA	1	Fiziksel/6.2	
AMATİ BOSFORO	ECEABAT	1	Evsel/Bio	
ULUBAYLAR GIDA	LAPSEKİ	1	Bio/5.9-14	
YENİCE GIDA	YENİCE	1	Fiziksel/5.9	
BURCU GIDA	YENİCE	1	Bio.	
DARDANOS GIDA	MERKEZ	1	Fiziksel/5.9	
KALEVİT ROCCA A.Ş.	ÇAN	1	Kim./7.4	
ÇAMLICALI GIDA	EZİNE	1	Kim.+Bio./5.3	
PEYMAR SÜT ÜR.	EZİNE	1	Kim.+Bio./5.3	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SINIRLI SORUMLU ORKİDE KONUT YAPI KOOP.	ÇANAKKALE, GÜNEYLİ MÜCAVİR Mahallesi, 152401 SOKAK, No:1-1, GELİBOLU, Türkiye		Biyolojik 21.1	
DLSY ADI ORTAKLIĞI 1915 ÇANAKKALE KÖPRÜSÜ ANKRAJ ŞANTİYESİ	ÇANAKKALE, SÜTLÜCE MÜCAVİR Mahallesi, SÜTLÜCE/SÜTLÜCE SOKAK, No: 21-, GELİBOLU, Türkiye	2	Biyolojik 21.1	Point : 40 212.095 26 3714.782
ASSOS GRUP KERVANKALE OTELCİLİK TURİZM İNŞAAT TİCARET LTD. ŞTİ.	Behramkale Köyü, Assos Liman, Ayvacık/Çanakkale	1	Biyolojik 21.1	
BORPA METAL TİCARET VE TURİZM LTD. ŞTİ.	ÇANAKKALE, SAHİL Mahallesi, SOKAK, No: 116-116, AYVACIK, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
ALBENA TURİZM TİCARET LTD, ŞTİ.	İSTANBUL, ŞEHREMİNİ Mahallesi, DENİZ ABDAL CAMİİ SOKAK, No: 4-8, FATİH, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
PELİT SİTESİ YÖNETİMİ	ÇANAKKALE,DARDANOS MAHALLESİ, HASAN MEVSUF CADDE, NO:106/1-1, MERKEZ, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
KANSU PETROL NAK. VE İNŞ. TİC. LTD. ŞTİ. AKARYAKIT İSTASYONU	ÇANAKKALE, GAZİ Mahallesi, ALİ SALİM KAYAALP BULVAR, No: 25-, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel Yağ tutucu 20,3	
TEKFEN İNŞAAT VE TESİSAT A.Ş.(GELİBOLU ŞANTİYE)	ÇANAKKALE, HÜRRİYET Mahallesi, NAMIK KEMAL CADDE, No:1-, GELİBOLU, Türkiye	2	Biyolojik 21.1	
AYDOĞAN OTOMOTİV SANAYİ İNŞAAT TURİZM VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	ÇANAKKALE, ARMUTLU Mahallesi, KÜME EVLER 1 SOKAK, No: 5/1-1, MERKEZ, Türkiye	1	Fiziksel Yağ tutucu 21.1-20,3	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

TABAKLAR PETROL ÜRÜNLERİ VE OTOMOTİV TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	ÇANAKKALE, YAZICIZADE Mahallesi, E-24 KARAYOLU CADDESİ, No: 41 GELİBOLU/Türkiye	1	Biyolojik 21.1 Yağ tutucu 20,3	
TÜMAD MADENCİLİK SAN. VE TİC. A.Ş.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, No:210-, LAPSEKİ, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
ÜVECİK KÖY MUHTARLIĞI ATIK SU ARITMA TESİSİ	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK No: 168-, EZİNE Türkiye	1	Biyolojik 21.2	
ÖZ-PET ÖZDEMİRLER PETROL ÜR. TUR. İNŞ. NAK. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	ÇANAKKALE, KARACAÖREN MAH, SOKAK No: 1-1, MERKEZ, Türkiye	2	Biyolojik Fiziksel Yağ tutucu 21.1-20,3	
CENAL ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	ÇANAKKALE, ZEYTİNLİK MAHALLESİ, 278 SOKAK No: 1/3-, BİGA, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	Point (526 725.807-4 473,886.307 ED50)
CENAL ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ-Derin Deniz Deşarjı	ÇANAKKALE, ZEYTİNLİK MAHALLESİ, 278 SOKAK No: 1/3-, BİGA, Türkiye	1	DDD: Tablo: 9.6-23-4	Point(527 429.362-447 6397.311-527 401.597-447 6411.981)
KÖSEOĞLU MAD, İNŞ. SAN VE TİC. A.Ş.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ MAHALLESİ, SOKAK, No: 215 /2-, YENİCE, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
ERGENTUR TUR. TİC. A.Ş.	ÇANAKKALE, GÜZELYALI MAHALLESİ, MOLA CADDE, No: 68-,MERKEZ, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
ASA KAHRAMANLAR ET VE SÜT ÜRÜNLERİ AKARYAKIT NAK. İNŞ. TUR. SAN. TİC. LTD.ŞTİ.	ÇANAKKALE, SEFERŞAH MAHALLESİ, ALİ SAİM KAYAALP BULVAR, No:111-, EZİNE, Türkiye	1	Fiziksel Biyolojik 5,3	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

AVEK OTOMOTİV SERVİS SAN. VE TİC.A.Ş. ÇANAKKALE ŞUBESİ	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ MAHALLESİ, TESTİCİKIRI 2. SOKAK, No:2-1, MERKEZ, Türkiye	2	Biyolojik 21.1 Fiziksel 20.3 Yağ tutucu	BATT POINT(FATT(26.458938 – 40.154526)
S.T.Y. İNŞAAT TURİZM TİC. VE SAN. A.Ş.	ÇANAKKALE, SÜTLÜCE MÜCAVİR Mahallesi, E 24 SÜTLÜCE ALTI SOKAK, No: 326-, GELİBOLU, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
BOĞAZKENT TATİL SİTESİ YÖNETİMİ	ÇANAKKALE, KEMALPAŞA MAHALLESİ, BOĞAZKENT MEVKİİ KÜME EVLER, No: 18-, ECEABAT, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
BİGA ÖZEL EĞİTİM VESAĞ. HİZ. TUR. TİC. A.Ş.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ MAHALLESİ, SOKAK, No: 1 A-A, BİGA, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
BİGA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	ÇANAKKALE, ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ MAHALLESİ, KAHVE CADDE, No: 63-, BİGA, Türkiye	1	Endüstriyel 25	
DOĞTAŞ KELEBEK MOBİLYA SAN. VE TİC. A.Ş. BİGA FABRİKA TASFİYE HALİNDE	ÇANAKKALE, KÖYİÇİ MAHALLESİ, SOKAK, No: 29-, BİGA, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
S.S EGE AKLİMAN KONUT YAPI KOOPERATİFİ	ÇANAKKALE, AKLİMAN MAHALLESİ, SOKAK, No: 158-, AYVACIK, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
YENİ TRUVA TURİZM PET. VE PETR. ÜRÜN. NAK. İNŞ. LTD. ŞTİ.	ÇANAKKALE, ARMUTLU MAHALLESİ, ÇINARLI KÜME EVLERİ 1 SOKAK, No: 1-1, MERKEZ, Türkiye	2	Biyolojik Fiziksel Yağ tutucu 21.1-20.3	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

PGT POLİMER GELİŞTİRME TEKNOLOJİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ MAHALLESİ, SOKAK, No: 1-, BİGA, Türkiye	1	Fiziksel 19	
KOÇ TERMAL VE MADEN SANAYİ LTD. ŞTİ.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ MAHALLESİ, SOKAK, No: 175 /1-, BAYRAMIÇ, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
KERVAN SÜT ÜRÜNLERİ GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. BİGA İMALATHANE ŞUBESİ	ÇANAKKALE, BALIKLIÇEŞME MERKEZ MAHALLESİ, CUMHURİYET SOKAK, No: 2-, BİGA, Türkiye	1	Biyolojik 5.3	
SÖNMEZLER OTOMOTİV/ARMUTLU MEVKİİ	ÇANAKKALE, ARMUTLU MAHALLESİ, YENİ İZMİR YOLU SOKAK, No: 1-1, MERKEZ, Türkiye	1	Fiziksel Yağ tutucu 20.3	
ÖZERLER PETROL VE PETROL ÜRÜNLERİ İNŞAAT TURİZM TAŞIMACILIK İTHALAT İHRACAT	ÇANAKKALE, GAZİ SÜLEYMAN PAŞA MAHALLESİ, ÇANAKKALE CADDE, No: 125-, LAPSEKİ, Türkiye	1	Fiziksel Yağ tutucu 20.3	
OMYA MADENCİLİK SAN. VE TİC. A.Ş. KARABİGA BİGA ŞB.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ MAHALLESİ, SOKAK, No: 381-, BİGA, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
GELİBOLU GEMİ İNŞAAT SAN. VE TİC. A.Ş.	ÇANAKKALE, SÜTLÜCE MÜCAVİR Mahallesi, E 24 SÜTLÜCE ALTI SOKAK, No: 326-, GELİBOLU, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ BİGA AĞAKÖY	ÇANAKKALE, AĞAKÖY (MÜCAVİR) MAHALLESİ, SOKAK, No:4/14-BİGA, Türkiye	1	Biyolojik Fiziksel 21.1	POINT (27.151696 – 40.278756)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

ÇANAKKALE ONSEKİZ ÜNİVERSİTESİ DARDANOS YERLEŞKESİ	ÇANAKKALE, DARDANOS MAHALLESİ, İZMİR CADDE, No:19-1, MERKEZ, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ TERZİOĞLU KAMPÜSÜ	ÇANAKKALE, BARBAROS MAHALLESİ, PROF. DR.SEVİM BULUÇ SOKAK, No: 24-, MERKEZ, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	POINT (26.410157 – 40.10950265)
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ TERZİOĞLU KAMPÜSÜ	ÇANAKKALE, BARBAROS MAHALLESİ, No: 24- ,Kepez,Çanakkale	1	Biyolojik 21.1	Point (0449755,52- 35T4440198,17)
HANTEPE VİLLALARI SİTESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI	GEYİKLİ BELDESİ, HÜRRİYET MAHALLESİ, SAHİL KESİM MEVKİİ, EZİNE/ÇANAKKALE	1	Biyolojik 21.1	
ALTINGÜNEŞ TOPLU YAPI YÖNETİMİ	ÇANAKKALE, AKÇAKEÇİLİ MÜCAVİR MAHALLESİ, ALTIN GÜNEŞ SİTESİ KÜME EVLER, No:1-1, EZİNE, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
REM SÜT ÜRÜNLERİ ÜRETİM VE TİCARET LTD. ŞTİ.	ÜMMÜHAN MAH. ÇARŞI İÇİ NO:13 AYVACIK- ÇANAKKALE	1	Endüstriyel 5.3	
ERDEM PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ PAZARLAMA LTD. ŞTİ.	ÇANAKKALE, YAZICIZADE Mahallesi, E- 24 KARAYOLU CADDESİ, No: 60 GELİBOLU/Türkiye	2	Biyolojik Fiziksel Yağ tutucu 20.3-21.1	
MİLLER OTO TİCARET VE SANAYİ A.Ş. SÜREKOVASI İSTASYONU	ÇANAKKALE, YAZICIZADE Mahallesi, E24 KARAYOLU CADDE, No: 34- , GELİBOLU, Türkiye	2	Biyolojik Fiziksel Yağ tutucu 21.1-20.3	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

MİLLER OTO TİCARET VE SANAYİ A.Ş. ENTEGRE TESİSİ	ÇANAKKALE, ARMUTLU Mahallesi, ÇINARLI MÜVACİR KÜME EVLER, No: 6-1 , MERKEZ, Türkiye	2	Biyolojik Fiziksel Yağ Tutucu 20.3-21.1	
BİGA KENT HİZMETLERİ A.Ş.	Biga/ÇANAKKALE	1	Biyolojik 21.1	
PARK TURİZM OTELCİLİK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	ÇANAKKALE, KADIRGA KOYU GİRİŞİ BEHRAMKALE ASSOS	1	Biyolojik 21.1	
ULUBAY SOĞUK DEPO İŞLETMECİLİĞİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.	ÇANAKKALE, ÇARDAK BELDESİ HÜNKAR MEVKİİ 0 LAPSEKİ	1	Endüstriyel 5.14	
ARYA TARIM HAYVANCILIK ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ÇANAKKALE, ÇAN KARAYOLU 4. KM	1	Endüstriyel Faaliyette Değil	
FATİH SİTELERİ KONUT YAPI KOOP.S.S.	ÇANAKKALE, DAMLAR Mahallesi, SOKAK, No: 1-, GELİBOLU, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
MİLLER OTO TİC. SAN. A.Ş. ÇARIKLI PO İST.	ÇANAKKALE, GAZİ SÜLEYMAN PAŞA MAHALLESİ, E24 KARAYOLU CADDE, No: 73-, GELİBOLU, Türkiye	1	Fiziksel Biyolojik 21.1-20.3	
ERENLER TATİL SİTESİ YÖNETİCİLİĞİ GELİBOLU	ÇANAKKALE, ASKERİ ÇEŞME MEVKİİ BOLAYIR, GELİBOLU	1	Biyolojik 21.1	
DEMKO DEMİRCİ KONCERVECİLİK A.Ş. BİGA GÜMÜŞÇAY İŞLETMESİ	ÇANAKKALE, İĞDELİK Mahallesi, ADNAN DEMİRCİ CADDE, No: 29-, BİGA, Türkiye	1	Biyolojik, Fiziksel	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

BOSAS SAHİL SİTESİ	ÇANAKKALE, GAZİSÜLEYMANPAŞA Mahallesi, BOSAS SOKAK, NO: 1-, GELİBOLU, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
S.S. YENİ DENİZATI SİTESİ İŞLETME KOOPERATİFİ	ÇANAKKALE, CUMHURİYET Mahallesi, KARGI ÇİFTLİĞİ 1 KÜME EVLER, No: 1-, BİGA, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
S.S. DERYA TATİL SİTESİ ARSA ve YAPI KOOPERATİFİ	ÇANAKKALE, KAYRANDERE MEVKİİ DERYA TATİL SİTESİ EVREŞE-GELİBOLU YOLU ÜZERİ	1	Biyolojik 21.1	
EÜAŞ 18 MART ÇAN TERMİK SANTRALİ İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	ÇANAKKALE, 18 MART ÇAN TERMİK SANTRALİ, ÇAN, Çanakkale	1	Biyolojik 21.1	
ECEABAT SÜT ÜRÜNLERİ TARIM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 239 -3-1, ECEABAT, Türkiye	1	Endüstriyel 5.3	
VİNERO BAĞCILIK / ŞARAP ÜRETİM TESİSİ	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 423 B-1, ECEABAT, Türkiye	1	Kimyasal+Biyolojik 6.2	
ETİLİ SERAMİK İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	ETİLİ KÖYÜ, ÇAN	1	Biyolojik Fiziksel 21.1/	
HAS CEYLANOĞLU PEYNİRCİLİK GIDA SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.	ÇANAKKALE, KÖYÜN KENDİSİ Mahallesi, SOKAK, No: 2-A, ÇAN, Türkiye	1	Biyolojik, Fiziksel, Kimyasal 5.3	
DEDEOĞLU TURİZM VE İNŞAATÇILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	ÇANAKKALE, Kayalaraltı Mevkii Assos-Küçükkuyu Yolu Üzeri 12 km.	1	Biyolojik 21.1	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SARUHAN MOTORLU ARAÇLAR TAŞIMACILIK İNŞAAT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	ÇANAKKALE, ARMUTLU Mahallesi, SARUHAN KÜME EVLER, No: 1-1, MERKEZ, Türkiye	1	Fiziksel Yağ tutucu 20.3	
SARUHAN MOTORLU ARAÇLAR TAŞIMACILIK İNŞAAT TİCARET VE SANAYİ A.Ş. - (biga)	ÇANAKKALE, Bandırma Yolu 4. km Biga/ÇANAKKALE, BİGA, Türkiye	1	Fiziksel Yağ tutucu 20.3	
KANARA HOTEL	SAZLI KÖYÜ ALTI	1	Biyolojik 21.1	
ADALET BAKANLIĞI GÖKÇEADA EĞİTİM VE DİNLENME TESİSLERİ	ÇANAKKALE, ŞAHİNKAYA Mahallesi, SOKAK, No: 1-1, GÖKÇEADA, Türkiye	1	Biyolojik 21.1	
TABAKLAR PETROL / SHELL - 2 (MERKEZ TESİS)	ÇANAKKALE, GÜNEYLİ MÜCAVİR Mahallesi, E 24 GÜNEYLİ-SANAYİİ SOKAK, No: 524-, GELİBOLU, Türkiye	1	Fiziksel Yağ tutucu 20.3	
İDA KALE RESORT OTEL	ÇANAKKALE, MOLA CADDESİ GÜZELYALI 70 MERKEZ	1	Biyolojik, Fiziksel 21.1	
İRİS OTEL	ÇANAKKALE, GÜZELYALI MAHALLESİ, MOLA CADDE, No: 68-, MERKEZ, Türkiye	1	Fiziksel, Biyolojik 21.1	
ALAKAŞLAR GIDA / PEYNİR ÜRETİM TESİSİ	ÇANAKKALE, EÇİALAN KÖYÜ BÜK MEVKİİ, 3 PAFTA, 361 PARSEL, LAPSEKİ, Türkiye	1	Endüstriyel 5.3	
AKBAKAN TARIM PETROL NAKLİYAT TİCARET LTD. ŞTİ.	BANDIRMA YOLU 4.KM	1	Fiziksel Yağ tutucu	
TASF. HAL. S.S. ÜNİVERSİTE	Güneyli Köyü	1	Biyolojik 21.1	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

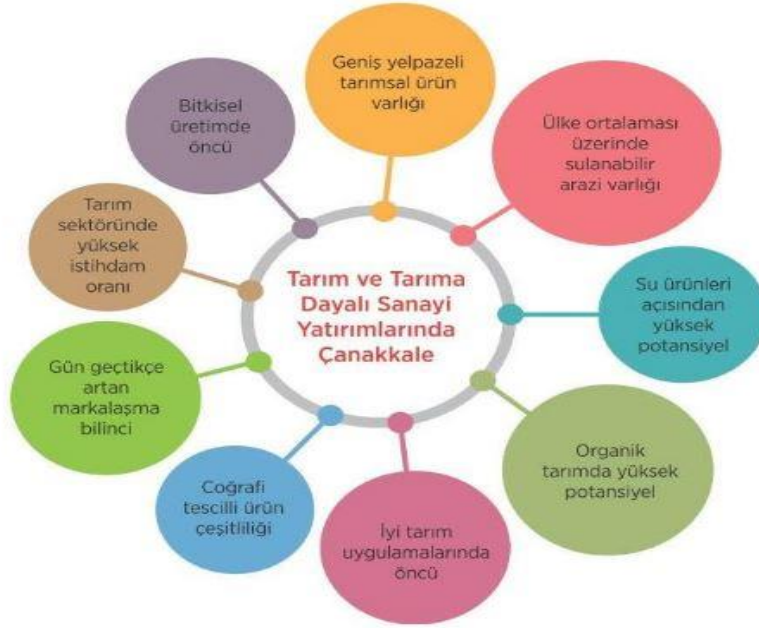
MENSUPLARI VE DOST. KON. YAPIL.				
DOSTLAR SİTESİ	GÜNEYLİ KÖYÜ Y Y GELİBOLU	1	Biyolojik 21.1	
TUSAN HOTEL	ÇANAKKALE, GÜZELYALI KÖYÜ	1	Biyolojik 21.1	
KÖRFEZ VİLLALARI 4363 PARSEL SİTE YÖNETİMİ	GÜNEYLİ KÖYÜ GELİBOLU	1	Biyolojik 21.1	
İÇDAŞ ELEKTRİK	BEKİRLİ	1	Fiziksel / 7.2	POINT(27.048937 – 40.401936)
İÇDAŞ – Hazır Beton	Bekirli, Biga/Çanakkale	1	Fiziksel / 7.2	POINT(27.057476 – 40.399090)
Assos Altın Otel – Engin ATÇI	Assos, Behramkale Köyü,Ayvacic/Çanakkale	1	Biyolojik/E 7.1	Point (39 2943.51-26 2221.8)
Apollon Taş Evler Site Yönetimi	Gülpınar Köyü, Ayvacic/Çanakkale	1	Biyolojik/21.1	
Düğer Kent Sitesi	Kavakköy Beldesi, Gelibolu/Çanakkale	1	Biyolojik/Kentsel Atıksu Arıtım Yön. Ek-IV Tablo 1	Point (35T 0486006-4491974)
Emka Tatil Sitesi	Küçük Mutatlar Mevkii, Koruköy, Gelibolu/Çanakkale	1	Biyolojik/Kentsel Atıksu Arıtım Yön. Ek-IV Tablo 1	Point (35T 48540300-449182800)
Kolin Kalyon Çanakkale Tünel Yapım Adi Ortaklığı	Yeniçam Köyü, No:120/1, Ayvacic/Çanakkale	4	Biyolojik/21.1	Point ((AAT1) :45 912865-4381699.5798X (AAT2): 459 7 0.527 0Y-4381699 127 X (AAT3): 459 17 0.6500,-43 8 1 697 .2487 (AAT4) 459L&.4095 , 4381697.158

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Tarım sektörü, gayri safi yurtiçi hasıla içinde aldığı pay, istihdama olan etkisi, bitkisel üretimdeki öncülüğü, markalaşmış ürünleri ve ürettiği katma değer ile Çanakkale'nin öncelikli sektörleri arasındadır.

Tarıma dayalı sanayinin ihtiyaç duyduğu birçok tarımsal ürün Çanakkale'nin geniş ve verimli topraklarında yetiştirilmekte olup il tarıma dayalı sanayi yatırımları için önemli fırsatlar sunmaktadır

Şekil B.3.2 Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayide Çanakkale

(<http://www.investincanakkale.com/tr/26895/canakkalede-tarim-ve-hayvancilik>)

Tarımsal Ürün Çeşitliliği

Şekil B.3.2.2 Çanakkale Tarımsal Ürün Çeşitliliği

(<http://www.investincanakkale.com/tr/26895/canakkalede-tarim-ve-hayvancilik>)

Çizelge B.3.2.1 Çanakkale İli Gübre Tüketimi

(DSİ 25.Bölge Müdürlüğü 252.Şube Müdürlüğü Çanakkale 2019)

GÜBRE TÜKETİMİ								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kuzey Ege	55,228.59	54,881.48	56,645.07	63,562.74	62,962.94	57,154.20	64,057.95	78,910.00
Marmara	55,228.59	54,881.48	56,645.07	63,562.74	62,962.94	57,154.20	64,057.95	78,910.00

Çizelge B.3.2 .3 Çanakkale İli Toplam Pestisit Tüketimi
(DSİ 25.Bölge Müdürlüğü 252.Şube Müdürlüğü Çanakkale 2019)

	Toplam Pestisit Tüketimi											
	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	kg	L	kg	L	kg	L	kg	L	kg	L	kg	L
Kuzey Ege	298,000	293,000	232,996	291,336	239,869	295,763	279,343	330,134	343,048	343,431	453,922	449,911
Marmara	298,000	293,000	232,996	291,336	239,869	295,763	279,343	330,134	343,048	343,431	453,922	449,911

B.3.2.2. Diğer

B.4. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. 2014-2017 izleme programı izleme durumu ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.

Çizelge B.4.1 Çanakkale ili kıyılarında Su Yönetim Birimleri
(Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Ankara,2019)

No	İzlenen Noktalar	Su Yönetim Birimi Kodu	Su Yönetim Birimi Kapsadığı Alan	Ekolojik Kalite Durumu*		
				2014	2017	2018
1	EDSKEKS03**	EGE_13	Edremit Çayı Kıyı Suyu	Orta	İyi	
2	EDSKEKS02**	EGE_14	Gülpınar Kumbağlar Kıyı Suyu	Orta	Orta	
3	EDSKEKS01**	EGE_15	Yeniköy Kıyı Suyu	Orta	Orta	
4		EGE_16		-	-	***
5		MAR_5		-	-	***
6		MAR_6		-	-	***
7		MAR_7		-	-	***

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Çizelge B.5.1 İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Çekilen Yüzeysel Su Miktarı
(DSİ 25.Bölge Müdürlüğü 252.Şube Müdürlüğü Çanakkale 2019)

İçme Ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Çekilen Yüzeysel Su Miktarı (Bin M3/Yıl) (1) Ölçüm bazında	2008	10852
	2010	11384
	2012	13311
	2014	13786
	2016	14170

Grafik B.11 (Çanakkale) ilinde 2018 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı
(Çanakkale Belediyesi, 2019)

2018 yılı içerisinde içme ve kullanma suyu olarak temin edilen suyun tamamı Atikhisar Barajından alınan sudur. 2018 yılı içerisinde 10.897.420 m³ su barajdan isale hatlarıyla alınarak arıtılıp şebekeye verilmiştir.

2018 yılı son nüfus bilgilerine göre belediye sorumluluk sahası içinde bulunan 136.000 nüfusa içme ve kullanma suyu şebekeden temin edilmektedir.

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Münferit şahsi sondaj kuyuları haricinde içme ve kullanma suyu olarak yeraltı suyu kullanılmamaktadır. Mevcut su arıtma tesisi, Çanakkale şehir merkezi, Dardanos ve Güzelyalı ilçelerine su temin etmek üzere 1992 yılında İlbank denetimi altında işletmeye alınmıştır. Su, Atikhisar Su Deposundan su arıtma tesisine 1000 mm çapındaki cam takviyeli boru hattı ile iletilmektedir. Tesisin kapasitesi 2050 m³/saat'tir. Tesisin ortalama günlük akış hızı 1200 m³/saat ile 1300 m³/saat arasında değişmektedir.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Kentimizin içmesuyu ihtiyacı Atikhisar Barajı'ndan sağlanmaktadır. Baraj, Sarıçay Nehri üzerine 1975 yılında kurulmuş olup baraj gölü Çanakkale'nin 10 km güney doğusunda yer almaktadır ve 52.5 milyon m³ kapasiteye sahiptir. 2015 yılında yapılan üstten su alma yapısı ile su yüzeyinin 2 metre altından alınmaktadır.

B.5.2. Sulama

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

**Çizelge B. 21 Çanakkale ili tarımda kullanılan su miktarları
(Çanakkale Tarım , Orman ve Hayvancılık İl Müdürlüğü,2019)**

B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İşlenebilir Arazi Dağılımı	Çanakkale (ha)	Sulu(ha)	Kuru(ha)	Kullanılan sulama yöntemi
Tarla Alanı (Nadas Dahil)	254.469	43.729	210.740	Yağmurlama-damlama-salma sulama
Sebze Alanı (Örtü Altı Dahil)	20.140	19.604	536	Damlama sulama
Meyve Alanı	19.886	14.481	5.405	Damlama sulama
Bağ Alanı	4.638	100	4.538	Damlama sulama
Zeytin Alanı	32.462	3104	29.358	Damlama sulama
Narenciye Alanı	38	38	0	Damlama sulama
TOPLAM	331.633	81.056	250.577	

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

**Çizelge B. 22 Endüstride kullanılan geri dönüşüm suları ile ilgili bilgiler
(Ç.Ş.İ.M Çevre yönetimi ve Denetiminde Sorumlu Şube Müd.)**

İşletme Adı	Adresi	Soğutma suyu Kaynağı (Nereden alındığı)	Max Debi Miktarı (m3/yıl)	SKKY Sektör Tablosu	Soğutma suyu deşarj noktası (Nereye Deşarj edildiği ve koordinatları)	2018 Deşarj edilen fiili debi miktarı (2018 SAİS verisi) (m3/yıl)
İÇDAŞ Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş. Termik Santral	Çanakkale ili, Biga İlçesi, Kemer ve Bekirli Köyü Marmaracık ve Durmuşdede mevki	Marmara Denizi	1.652.784.240	Tablo 9.6 Tablo 22	Marmara Denizi 503691D 4472143K	1.071.197.766
1 nolu SS Kanalı (Enerji Tesisi, Çelikhane		Marmara Denizi	641.495.440	Tablo 9.6ve 20.1	Açık Kanal 510608D 4477779K	249.384.000

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2 Haddehan e 3-4)	Değirmencik Köyü					
2 nolu SS Kanalı (Çelikhan e 1-3 ve Haddehan e 2-5)	Değirmencik Köyü	Marmara Denizi	88.200.000	Tablo 20.1	Aksaz Deresi 512446D 4477775K	76.698.288
CENAL ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş	Zeytinlik Mah. 278. Sok.No:1 17950 Karabiga,Biga / Çanakkale	MARMARA DENİZİ	1.576.800.000	20.2 9.6	MARMARA DENİZİ, DERİN DENİZ DEŞARJI, X1:528033,159 3 Y1:4475602,62 8 X2:527991,024 7 Y2:4475557,86 3 X3:527956,436 6 Y3:4475521,45 8	1.325.520.000

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

İlimizde hidroelektrik santrali bulunmamaktadır.

B.5.5. Rekreatyonel Su Kullanımı

Çanakkale Belediyesince Rekreatyon ve park alanları için 2018 yılı için şehir şebekesinden 232.707 m³ su kullanılmıştır.

Eceabat belediyesi Park, bahçe sulama suları için kullanılan su, şebeke ve itfaiye su deposundan sağlanmakta olup, ortalama 6.500 m³'tür.

Bayramiç belediyesi Park, bahçe sulama miktarları su sayacı olmadığından hesaplanamamıştır.

Ezine belediyesi Rekreatyonel amaçlı suyun tamamını yeraltı sularından karşılamaktadır.

Gökçeada merkezdeki parklar şebeke suyundan sulanmaktadır. Bahçelerin %80'inde barajdan gelen sulama suyu kullanılmaktadır.

Kepez belediyesi Rekreatyonel (Örneğin: park, bahçe sulaması, havuz suları vb.) amaçlı kullanılan su miktarı ve mümkünse suyun kaynaklara göre dağılımı. **119294m³/yıl kaynak derin kuyular**

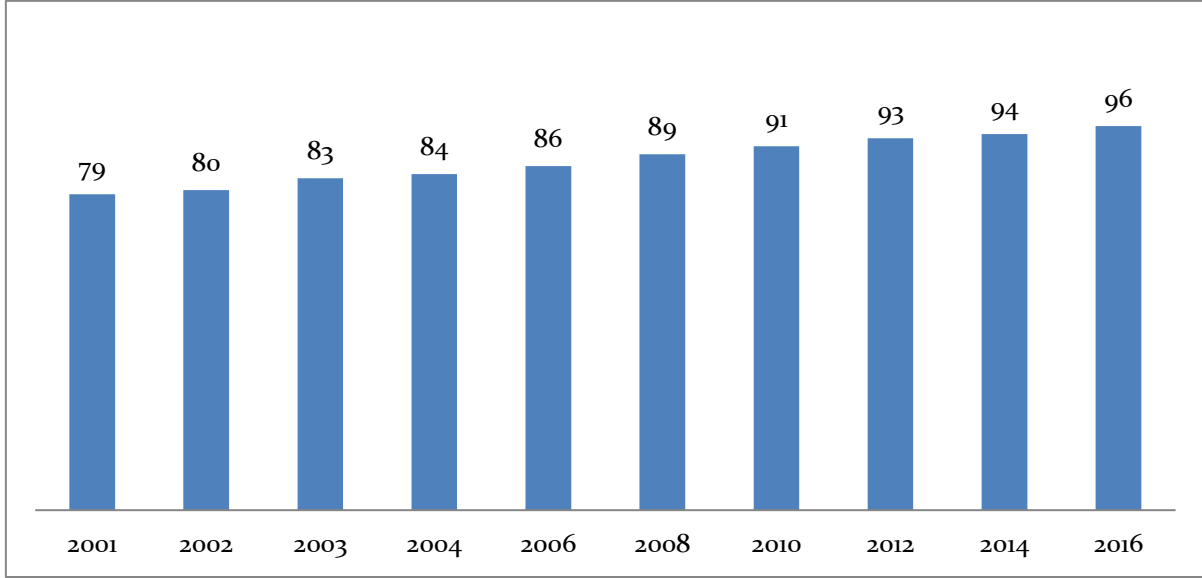
Terzalan belediyesi Park, bahçe sulaması gibi su kullanılan yerlerin su ihtiyaçları göletimizden belde içerisine belediyemiz tarafından çekilmiş olan kapalı sistem gölet suyundan sağlanmaktadır.

Yenice belediyesi Park ve bahçelerde kullanılan su miktarı 22.000 m³/yıl'dır.

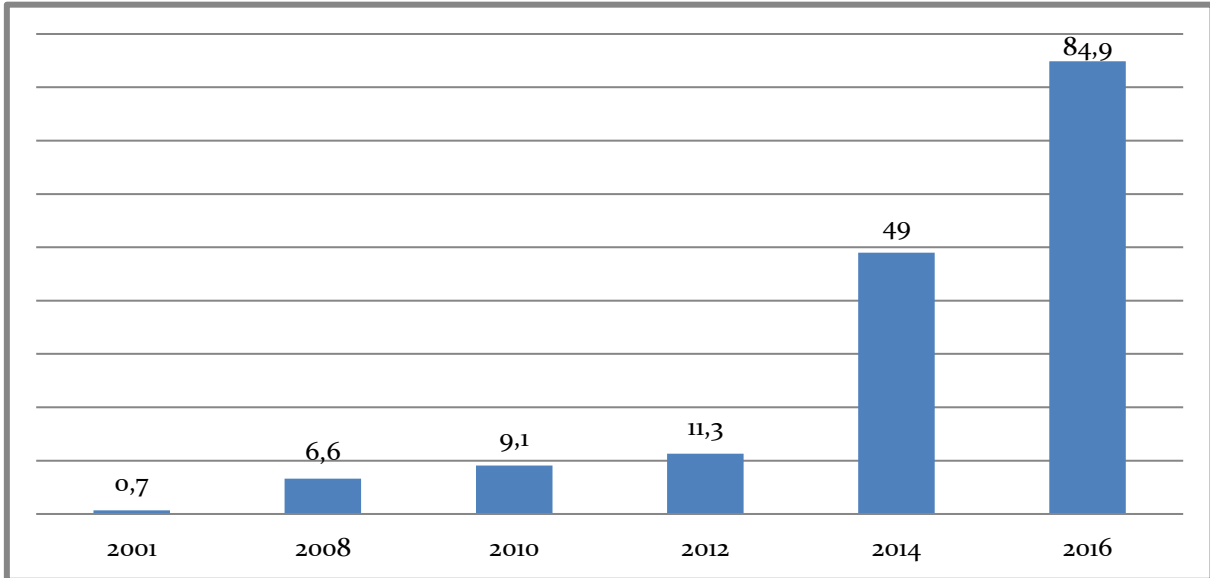
B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

İlimizde 348.939 kişi Kentsel kanalizasyon sistemi ile hizmet almaktadır, bu hizmetten faydalanma oranı her geçen gün artmakla birlikte %96 seviyelerine ulaşmıştır. Çanakkale ilinde 23 belediyemizden 21'inde atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır. Atıksu arıtma tesisleri ile 309936 kişiye ile Belediye nüfusunun %84,9'na hizmet verilmektedir.

Grafik B.12 – Çanakkale ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı (TUİK ,2019)

Grafik B.13– Çanakkale ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı (TUİK ,2019)

Çizelge B.23 – Çanakkale ilinde 2018 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(Ç.Ş.İ.M Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü					Mevcut Kapasitesi (m ³ /gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/gün)	
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri								
il Merkezi	Merkez	Var					X	21750	Var	16000	Sarıçay	Yok	136.002	0,1805
	Kepez	Var						2700			Kepez Çayı	Yok	28.034	0,194
İlçeler	Ayvacık	Var				X		1000			Gemedere	Yok	8.881	0,027
	Küçükkuşu	Var					X	5000			İlica Deresi	Yok	10.045	0,11
	Bayramiç	Var				X		3000			Karamenderes	Yok	15.338	
	Biga	Var				X		15906	Var	13972	Kocabaşçayı	Yok	54.429	2,027
	Karabiga	Var				X		500			Marmara Denizi	Var	2.957	0,05
	Gümüşçay	Var				X		500			Hoşap Çayı	Yok	2.069	0,0354
	Bozcaada	Var				X		10000			Ege Denizi	Var	3.023	-
	Çan	Var				X		11152	Var	5440	Kocabaş Çayı	Yok	30.072	0,184
	Eceabat	Var				X		10500		1500	Çınarlı Deresi	Yok	5.679	0,022
	Ezine	Var				X		1640			K.Menderes	Yok	14.232	-
	Gökçeada		X									Var	-	
	Terzialan		X									Yok	-	
	Geyikli					X		5000		330	DSİ Açık Kanalı	Yok	3.697	0,0000416
	Evreşe		X									-	-	
	Gelibolu	Var				X		10000	Var	6463	Küng Boğazı Deresi	Yok	30.341	0,388
	Çardak							5236				Yok	3.591	-
	Lapseki	Var				X		5236			Marmara Denizi	Yok	13.126	-
	Kavakköy	Var				X		240		225	Kavak Çayı	Yok	2.721	0,072
	Kalkım			X								Yok	-	
	Yenice					X		500			DSİ Kurutma Kanalı	Yok	7.698	
Umurbey					X		500			Kuru Dere	yok	2.497	0,11	

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Çizelge B.24 – Çanakkale ilinde 2018 yılı OSB’lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu

(Ç.Ş.İ.M Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü,2019)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
BİGA OSB	Faaliyette	2000ton/gün kapasiteli Debi: 750 ton/gün	yok	Var /Endüstriyel		Otluk Dere
ÇANAKKALE	Faaliyette		yok	Belediye Kanalı		
EZİNE-GIDA İHTİSAS	Faaliyette değil		yok	Var		

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.25 Atıksu geri kazanım miktarları ve yönetimi
(Ç.Ş.İ.M Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müd.)

İl: Çanakkale	Toplam Atıksu Miktarı (m ³ /yıl)	Toplam Arıtılan Atıksu Miktarı (m ³ /yıl)	Yeniden Kullanılan Arıtılmış Atıksu Miktarı		
			Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)
Belediye Eysel/Kentsel	364.773,60	364.773,60			
Organize Sanayi Bölgesi	270.000	270.000			
Serbest ve/veya Endüstri Bölgesi					
Sanayi Sitesi veya Kooperatifi					
Münferit Sanayi Tesisi	4.200.000	4.200.000			40.136,25
Turizm Tesisi veya Site Yönetimi	343260	343260			

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Çizelge B.26 - (.....) ilinde 2018 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler

(Kaynak, yıl)

Tespit Edilmiş Kirlenmiş Sahanın Yeri	Tespit Edilmiş Kirlenmenin Nedeni	Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışma var mı?		Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışmalarda kullanılan temizleme faaliyetleri ve yöntemleri
		Var	Yok	
1.				
2.				
3.				

*konuyla ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı

Çanakkale Belediyesi AAT tesisinden çıkan dekantör altı çamurları, tesis içerisinde bulunan Solar Çamur Kurutma Tesisine alınarak kurutulmaktadır. %90 kuruluk oranlarına gelen çamur tesisten uzaklaştırılmaktadır.

2018 yılı içerisinde 19 08 05 atık kodlu ve tehlikesiz özellik gösteren Kentsel Atıksuyun Arıtılmasından Kaynaklanan Çamurlar, ADS Atık Dönüşüm Sistemleri Taah. San. v Tic. A.Ş. Torbalı Şubesine iletmektedir. 2018 yılı içerisinde 64.300 kg atık lisanslı tesise gönderilmiştir. Tesisin atık işleme yöntemi R12 Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi bildirilmiştir. EÇBS üzerinden Atık Beyan Formu doldurulmuştur. (Beyan kontrol no: 4622396)

Gelibolu Belediyesi Arıtma çamuru yönetimi:

Arıtma çamurları sızdırmaz konteyner(kasa) biriktirilmekte olup, dolduktan sonra Lisanslı firma tarafından alınarak bertaraf edilmektedir.

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

İlimizde madencilik çalışmalarından dolayı bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılması “Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında yapılmaktadır. İlimizde ekseriyetle kuvars, kalker, bazalt, andezit, ariyet ocakları bulunmaktadır bu faaliyetler sonrası projenin çalışma alanı orman arazi vasfındaysa işletme sonrası saha orman rehabilitasyon projesi kapsamında doğaya yeniden kazandırılmaktadır.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge B.27 – Çanakkale ilinde 2018 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(Tarım ve Orman Bakanlığı II. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müdürlüğü,2019)

Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	21.723	86.892
Fosfor	6004	24.016
Potas	1854	7416
TOPLAM	29578	118.324

Çizelge B.28 - Çanakkale ilinde 2018 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(Tarım ve Orman Bakanlığı II. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müdürlüğü,2019)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler		166	
Herbisitler		266	
Fungisitler		395	
Rodentisitler		18	
Nematositler		2,1	
Akarisitler		28	
Kışlık ve Yazlık Yağlar		7,7	
.....			
.....			
TOPLAM			

Çizelge B.29 - (.....) ilinde 2018 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

(Kaynak, yıl)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)

Konu ile ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

Su, canlıların hayatını sürdürebilmesi için gerekli olan ve bu sebeple hayati önem taşıyan, dünya üzerindeki en mucizevi maddedir

Su özellikleri itibariyle yalnız canlı çevre üzerinde değil, cansız çevre üzerinde de oldukça etkili bir maddedir. Kayaların fiziksel olarak parçalanarak toprağın oluşması, içindeki maddelerin çözünerek toprağın verimli hale gelmesi, bitkilerin ortaya çıkması, kökten dallardaki yapraklara kadar gerekli yapı taşlarının taşınması ve fotosentez gibi doğa olayları su sayesinde gerçekleşmektedir. “Yaşam suda başlamıştır.” önermesi suyun yeryüzünde sahip olduğu önemin göstergesidir.

Sahip olduğu yaşamsal, ekonomik ve stratejik önem nedeniyle su, günümüzün ve yakın geleceğin en çok tartışılan konusu olma potansiyeli arz etmektedir.

Kullanım alanlarının yaygınlığı ve ikame edilememesi suyun önemini daha da arttırmaktadır. Ancak su kaynakları coğrafi dağılımındaki eşitsizliğin yanısıra, su israfının fazla olması ve küresel ısınmanın artması sonucu her geçen gün daha fazla azalmaktadır.

Kaynaklar

Tarım ve Orman Bakanlığı II. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müdürlüğü

DSİ 25.Bölge Müdürlüğü 252.Şube Müdürlüğü Çanakkale

TUİK

<http://www.investincanakkale.com/tr/26895/canakkalede-tarim-ve-hayvancilik>

mavibayrak.org.tr

<http://www.canakkaleili.com/category/jeotermal-enerji-kaynaklari>

wikipeida.org

Ç.Ş.İ.M Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müd. 2019

Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Ankara,2019

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

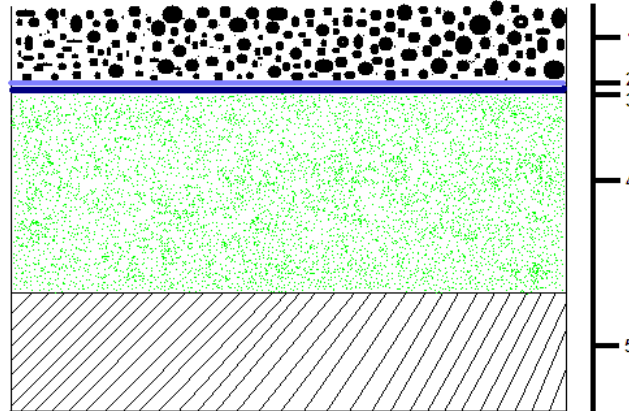
Çanakkale Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi (ÇAKAB):

Tesis, Çanakkale il merkezinin 17 km kuzeydoğusunda, Çanakkale Çimento Fabrikası'nın önceki yıllarda taş üretimi yaptığı eski bir taşocağı sahasına kurulmuş olup, toplam alanı 37 hektardır (33 hektar orman alanı, 4 hektar özel mülkiyet olup tapusu Birlikçe alınmıştır). Depolama sahasının kapasitesi 1.301.000 m³ olup, saha 3 hücreden oluşmaktadır ve ilk iki hücrede 2009 yılından beri katı atık bertarafı gerçekleştirilmektedir.

Katı Atık Düzenli Depolama Tesislerinde biriken/oluşan atık suların, toprağı ve yeraltı sularını kirletmemesi için alınan önlemler tesisin yapım amacını kapsamaktadır.

Hücre 1, Hücre 2 ve Sızıntı suyu toplama havuzunda kullanılan geçirimsizlik tabakası (Yukarıdan aşağıya doğru):

- 500 mm drenaj tabakası çakılı.
- Koruyucu jeotekstil.
- 2.0 mm kalınlığında Yüksek Yoğunluklu Polietilen (HDPE) Örtü (jeomembran).
- 25' cm.' lik tabakalar halinde sıkıştırılmış 4 tabaka 1 m kalınlığında kil.

- 1- 500 mm drenaj tabakası çakılı
- 2- Koruyucu jeotekstil
- 3- Yüksek Yoğunluklu Polietilen (HDPE) Örtü (jeomembran)
- 4- 1000 mm sıkıştırılmış kil
- 5- Zemin

Şekil-1: Geçirimsiz Tabaka Yapısı

Hücreler içerisindeki eğim açısı genel olarak 1:3' tür (yaklaşık 18°). Hücre 1 için 39.900 m³ ve Hücre 2 için 16.200 m³ kil kullanılmıştır. 1 m kalınlığındaki kil tabakası sahaya 25'şer cm.'lik tabakalar halinde serilmiş ve sıkıştırılmıştır. Kil tabakasının

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

geçirimsizliğinin 1×10^{-9} m/sn değerini hiçbir yerde aşmadığı yapılan testlerle (Kil serim ve sıkıştırma işlemlerine ait tüm sıkıştırma ve sızdırmazlık testleri) kanıtlanmıştır.

Sıkıştırılmış kil tabakası üzerine yalıtımı sağlamak amacıyla 2.0 mm. kalınlığında yüksek yoğunluklu polietilen (HDPE) örtü serimi yapılmıştır. Bu serme işleminde eğimli bölgelerde pürüzlü membran, eğimsiz bölgelerde ise pürüzsüz membran kullanılmıştır.

Yüksek yoğunluklu polietilen (HDPE) örtü tabakasının üzerine koruyucu mahiyette jeotekstil tabakası serimi gerçekleştirilmiştir.

Son olarak 50 cm kalınlığında yıkanmış drenaj çakılı serimi yapılmıştır. Bu serme işlemi jeomembran ve jeotekstil tabakalarının gerilim katsayılarını düşürmek amacıyla sahanın düşük kotlarından yüksek kotlarına doğru gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, düzenli depolama sahasında oluşan sızıntı suları 12.500 m^3 'lük sızıntı suyu dengeleme havuzunda toplanarak atık gövdesine geri devir yapılmıştır. “Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği“ kapsamında sızıntı suyu analizleri akredite bir laboratuvar da yapılmıştır.

Çizelge 30- Çanakkale İli Eysel Belediye Atıkları Düzenli Deponi Tesisleri Son Durum (Çevre ve Şehircilik İl Müd. 2019)

BİRLİK ADI	MEVCUT DURUM	İŞ TERMİN PLANI SÜRESİ SONU
Çanakkale Katı Atık Yönetim Birliği (ÇAKAB) (Lapseki, Umurbey, Kepez, Çardak Belediye Başkanlıkları ve İl Özel İdaresi)	04.09.2009 tarihinde faaliyete geçmiştir.	
Gelibolu Yarımadası Katı Atık Yönetim Birliği (Gelibolu, Eceabat, Evreşe, Kavakköy Belediye Başkanlıkları ve İl Özel İdaresi)	17.03.2011 tarihinde faaliyete geçmiştir.	
Biga, Çan Yenice ve Çevresi Katı Atık Yönetim Birliği (BİÇAY)	07.06.2016 tarihinde inşaata başlanmıştır.	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

(Biga, Çan, Yenice, Karabiga, Gümüşçay, Terzialan, Kalkım Belediye Başkanlıkları ve İl Özel İdaresi)		
Troas Bölgesi Belediyeleri Katı Atık Yönetim Birliği (Ezine, Ayvacık, Bayramıç, Bozcaada, Geyikli, Küçükkuşu, Belediye Başkanlıkları ve İl Özel İdaresi)	Proje İhalesi Yapıldı	
Gökçeada Belediye Başkanlığı	2009 yılında Gelibolu Yarımadası Katı Atık Yönetim Birliđine ait düzenli deponi sahasına atıkların taşınacağı taahhüt edilmesine rağmen henüz taşıma çalışmaları başlamamıştır.	

Resim C.21 Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi (Doğantepe Mevkii-Kemel Köyü, Ç.KALE)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Evsel atıkların toplanması ve taşınması işi, Birliğimize üye Belediyeler ve İl Özel İdaresi tarafından yürütülmektedir. 2018 yılında toplanan 80.967,14 tonluk evsel atık, Birliğimiz tarafından işletilen düzenli depolama sahasında bertaraf edilmiştir. Ayrıca askeri kurumlardan ve özel firmalardan gelen evsel atık miktarı sırasıyla 531,38 ve 1.143,40 ton olmak üzere toplam 1.674,78 tondur.

Çizelge C.31 - (.....) ilinde 2018 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Kaynak, yıl)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi			
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon)	Yakma	Düzensiz Depolama
İl Geneli													

*Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ) seçeneklerinden uygun olanın sembolünü yazınız.

Konu ile ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

İlimizde hafriyat atıkları , inşaat ve yıkıntı atıkları depolama sahası bulunmamaktadır.

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

İsrafın önlenmesi doğal kaynaklarımızın daha verimli kullanılması, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya minimize edilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrılarak geri dönüşüme kazandırılması noktasında mevcut sistemi daha düzenli, sistemli ve uygulanabilir bir temele oturtmak prensibiyle yola çıkılan Sıfır Atık Projesi hem Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda hem de Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde uygulamaya geçilmiş olup uygulamanın tüm Türkiye'ye yayılması konusunda çalışmalara başlanmıştır.

İlimizde, Valimiz Sayın Orhan TAVLI' nın himayesinde çalışmalar başlatılmış olup, Bakanlığımızca belirlenen proje uygulaması süreleri dikkate alınarak İlimizde 2018-2020 yıllarında uygulanacağı bildirilmiştir.

Sıfır Atık Projesinin, İlimiz Merkez ve İlçelerinde yaygınlaştırılarak sürdürülmesi toplantı, Vali Yardımcısı Vekili Tahir ŞAHİN Başkanlığında "Sıfır Atık Yönetmeliği Taslağı" hakkında bilgilendirilme toplantısı yapıldı.

10.05.2018 tarihinde Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşların üst düzey yöneticilerine İl Özel İdaresi Toplantı Salonunda yapılan tanıtım toplantısında Çevre ve Şehircilik İl Müdürümüz Ömer Bolat; israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya minimize edilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanmasını kapsayan Sıfır Atık Projesiyle ilgili bilgi verilmiştir.

Sıfır Atık Projesi uygulaması hakkında tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlarındaki ODAK NOKTALARINA 30.05.2018 tarihinde İÇDAŞ Kongre Merkezinde eğitim düzenlenmiştir.

Ülkemizdeki mevcut siyasal, sosyal ve ekonomik düzenin gelişimine katkı sağlamak amacıyla kadınlarımızın birikimlerini, yeteneklerini verimli olarak kullanabilecekleri uygun zemini sağlamak amacı güden KADEM (Kadın ve Demokrasi Derneği Merkezi) Çanakkale Temsilciliği Yönetiminin talebi üzerine İl Müdürlüğümüz tarafından "Sıfır Atık Yönetimi" konulu bilgilendirme toplantısı, 08.02.2019 ve 31.05.2019 KADEM Çanakkale Temsilciliği toplantı salonunda gerçekleştirilmiştir.

Sıfır Atık Projesinin uygulamasının en önemli aşaması olan Atıkların Bertarafı ve Geri Kazanımı konusunda projenin paydaşı olan Belediyelere, İl Özel İdaresi ve Birlik yetkililerine Sıfır Atık Paydaşlar Eğitimi düzenlendi.

İlimizde Sıfır Atık Uygulaması ve Plastik Poşet kullanımının azaltılması konusunda Halkımızda farkındalığın artırılması amacıyla, İlimiz, İskele Meydanında 04.02.2019

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

tarihinde Bez torba, Sıfır Atık Kitapçığı ve Sıfır Atık T-shirtleri dağıtımı şeklinde bir etkinlik düzenlemiştir.

24.04.2019 tarihinde Arıburnu İlkokulu 4. Sınıf öğrencilerine “Sıfır Atık” konusuyla ilgili Müdürlüğümüz 15 Temmuz Konferans Salonunda video gösterileri ve sunum yapıldı. Örnek materyallerle sıfır atık eğitimi verildi. Sunum sohbet eşliğinde; soru ve cevap şeklinde yapılmıştır. Çocuklara Sıfır Atık konulu kitap, tişört, şapka ve bez torba dağıtıldı.

Bakanlığımız ve Valiliğimiz desteğiyle yaptırılan ambalaj atıkları için özel tasarlanmış iç mekân kutuları, İlimizdeki lisanslı toplam ayırma tesislerinden temin edilen iç mekân kutuları ve atık piller için özel tasarlanmış biriktirme ekipmanları Müdürlüğümüz koridorlarında personelin ulaşabileceği noktalara yerleştirilmiştir. Ayrıca Müdürlüğümüzün bahçesine elektrik elektronik atık toplama kutusu konulmuştur.

İl Müdürlüğümüz alanı içinde Geçici Atık Depolama Alanı oluşturulmuş olup yemekhane ve ofis kaynaklı tüm atıklar bu depolama alanında biriktirilmek suretiyle haftada bir gün lisanslı toplama ayırma tesisi tarafından alınmaktadır. Bu kapsamda İl Müdürlüğümüz binasında Sıfır Atık Projesi kapsamında 2018 yılı itibariyle bugüne kadar toplam 100 kg Kağıt-Karton Atıkları, 28 kg Plastik Atıkları, 32 kg Cam Atıkları, 12 kg Geri Dönüşemeyen Atıklar, Yemekhaneden Kaynaklı 24 kg Yemek Atıkları, 15 kg Atık Kartuş-Toner, 2 kg Atık Pilin ayrı olarak toplanması sağlanmıştır.

C.3.1. Eğitimler

Çizelge 32- – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler
(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Hedef Kitle	Düzenlenen Eğitim Sayısı	Eğitim Verilen Kişi Sayısı
Kurum Temsilcileri	22	465
Öğrenci	13	1784

Grafik 14– Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müd. 2019)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Çizelge 33– 2018 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri
(Atık Ambalaj Sistemi,2019)

Atık Getirme Merkezi (AGM)	Belediye/AVM/ OSB/Üniversite/ Site/havaalanı	İlçesi	Toplanan Atık Türü Sayısı	Toplanan Atık Grupları
1. Sınıf AGM	.... Belediye	Merkez	9	AEEE, Bitkisel Atık Yağ, Ambalaj, Pil, Tekstil, Plastik, Cam, Ahşap
2. Sınıf AGM	.... AVM			
3. Sınıf AGM	...OSB, Üniversite, Site, havaalanı			
Mobil Atık Getirme Merkezi	.....Belediye			

C.3.3. Atık Miktarları

Çizelge 34– 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2019)

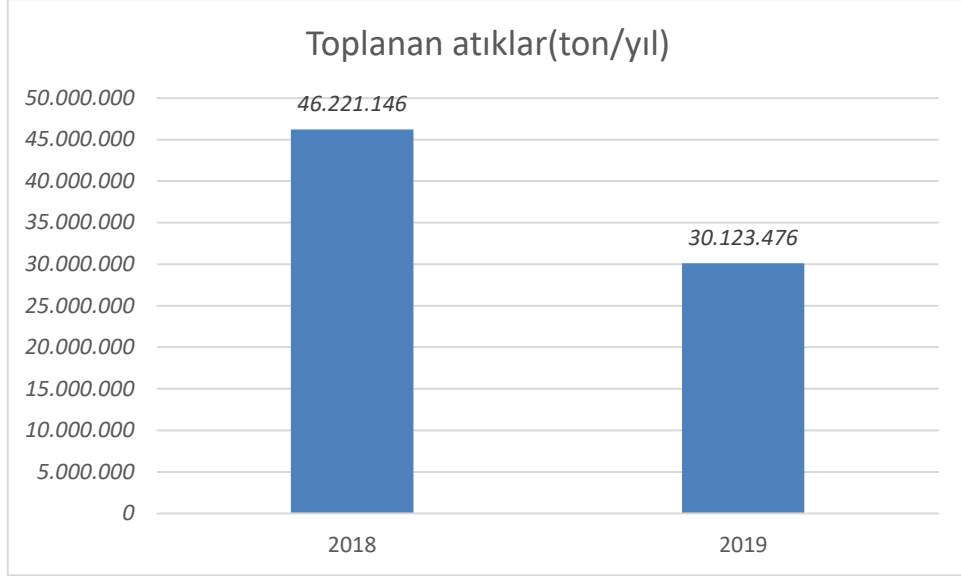
	İlçe	Toplanan Atık Miktarı (Kg)
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Çanakkale Belediye Başkanlığı	613.760
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Küçükkuyu Belediye Başkanlığı	64.386
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Çardakbelediyesi	1.068
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Çanakkale Katı Atıkyönetim Birliği	300
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Ayvacak Belediyesi	350.000
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Çanakkale Belediye Başkanlığı Atık Getirme Merkezi	72.413.806
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Ezine Geyikli Belediye Başkanlığı Atıksu Arıtma Tesisi	6.023
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Gelibolu Belediye Başkanlığı Kentsel Nitelikli Atıksu Arıtma Tesisi	3.150
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Hüseyin Akif Terzioğlu Ortaokulu	2.000
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Çanakkale Yenice Çok Programlı Anadolu Lisesi Kalkım	220
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Doğtaş Kelebek Mobilya San.Ve Tic A.Ş. Biga Fabrika	478.172
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Çanakkale İl Telekom Müdürlüğü	27
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Çevset Mühendislik Çevre Bilimleri Ticaret Limited Şirketi	300
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Akçansa Çimento Sanayi Ve Ticaret	5.400

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

	A.Ş. Gelibolu Hazır Beton Tesisi	
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Meydere Gıda Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi	100
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Biga Özel Eğitim Vesag.Hiz.Tur.Tic. A.Ş.	60
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Akçansa Çimento Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi - Lapseki Şubesi	7.000
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Akçansa Çimento San. Ve Tic. A.Ş. Çimento Üretim Tesisi	650.000
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	İÇDAŞ Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım San. A.Ş. - Değirmencik Entegre Tesisi 2	1.748.850
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	İris Otel	5.000
TOPLAM		76.344.622

"Atık Yönetimi Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

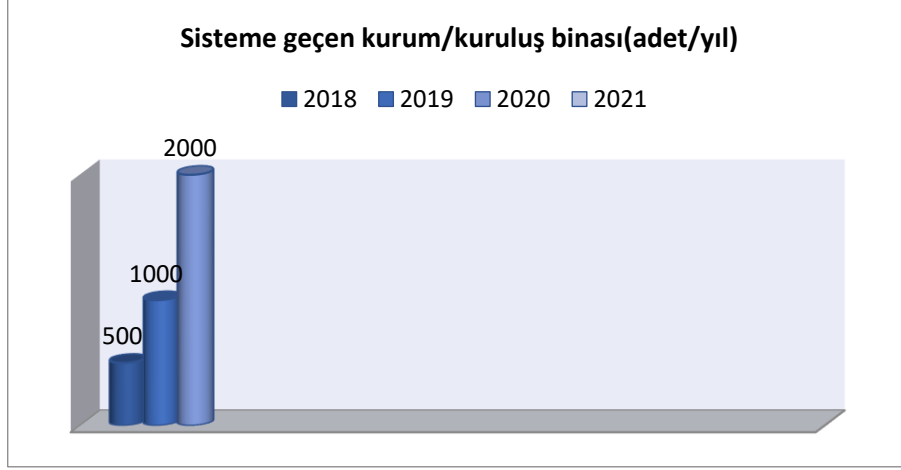
Grafik 15– Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı (Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2019)

C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

Çizelge 35– 2018 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı (Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2019)

Hedef Kitle	Toplam Kurum Sayı	Sisteme Geçen Kurum	%
Belediye Geneli	12	8	
Belediye Hizmet Binası	12	12	
Okul	-	360	
Kurum/kuruluş	12	12	
AVM	-	3	
Otel	-	1	
Hastane			
Sanayi			
Diğer	11	11	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Grafik C.16 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı
(Kaynak, Yıl)

Konuyla ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

C.3.5. Ekipman

İldeki sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlara ilişkin bilgiler Çizelge C.28'e göre verilir.

Çizelge C.36 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlar
(Kaynak, Yıl)

Kurumlardaki Kumbara Sayısı	Kurumlardaki Konteyner Sayısı	Belediye Genelindeki Konteyner Sayısı

Konuyla ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

C.3.6. Kompost

Çizelge C.37 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi bilgileri

(Kaynak, Yıl)

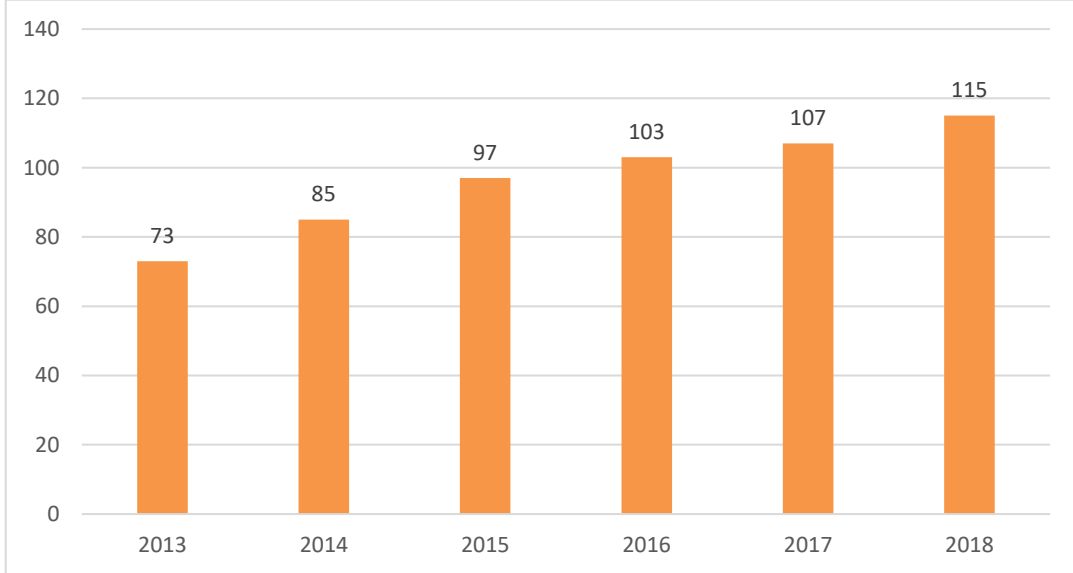
	Kompost Tesisi Sayısı	Toplam Kapasitesi	Yıllık Üretilen Kompost Miktarı (kg)
Belediye Geneli			
Kurum/Kuruluşlar			

İlimizde kompost tesisi bulunmamaktadır.

C.4. Ambalaj Atıkları

Çizelge 38- Çanakkale ilinde 2018 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	-	24.608
Metal	-	-
Kompozit	-	-
Kağıt Karton	-	-
Cam	-	-
Ahşap	-	-
Karışık	13.383.690	
Toplam	13.383.690	24.608

Grafik 17– Yıl bazında Çanakkale ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.39 - 2018 yılında (.....) ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı

(Kaynak, yıl)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı (Satış Noktaları Hariç)	
Piyasaya Süren İşletme Sayısı (Sadece Satış Noktaları)	
Ambalaj Üreticisi Sayısı	
Tedarikçi Sayısı	

Konuyla ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

Çizelge C. 40- 2018 yılında Çanakkale ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı

(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisleri (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
2	1	1	-

Çizelge C.41- 2018 yılında Çanakkale ilinde ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı

(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisleri (GKT) Sayısı Toplam	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt- Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
1	-	-	-	-	-	-	-

Çizelge C. 42– 2018 yılında Çanakkale ilinde Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı durumu

(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Belediye Adı	Nüfusu	AAYP Durumu (Var-Yok)	AAYP Onay Tarihi	AAYP'ye Dahil Olan TAT Firmaları	AAYP'ye Dahil Olan Yetkilendirilmiş Kuruluşlar
AYVACIK	8.480	Var	09.11.2018	Ekolojik Çevre Geri Dönüşüm Maddeleri İmalatı Nakliyat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	AGED-Atık Kağıt Ve Geri Dönüşümcüler Derneği İktisadi İşletmesi
BAYRAMIÇ	14.227	Var	29.11.2017	Ekolojik Çevre Geri Dönüşüm Maddeleri İmalatı Nakliyat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	PAGÇEV(Türk Plastik San. Araş. Geliştirme Ve Eğitim Vakfı Geri Dönüşüm İkt. İşl.)
ÇAN	29.536	Var	19.06.2019	Çan Geri Dönüşüm Atık Değ.Ve Nak.Hiz.San Ve Tic.Ltd.Şti.	AGED-Atık Kağıt Ve Geri Dönüşümcüler Derneği İktisadi İşletmesi
BİGA	47.898	Var	19.06.2019	Çan Geri Dönüşüm Atık Değ.Ve Nak.Hiz.San Ve Tic.Ltd.Şti.	Yok
EZİNE	13.436	Var	09.11.2018	Ekolojik Çevre Geri Dönüşüm Maddeleri İmalatı Nakliyat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	AGED-Atık Kağıt Ve Geri Dönüşümcüler Derneği İktisadi İşletmesi
KÜÇÜKKUYU	8.874	Var	05.07.2017	Ekolojik Çevre Geri Dönüşüm Maddeleri İmalatı Nakliyat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	PAGÇEV(Türk Plastik San. Araş. Geliştirme Ve Eğitim Vakfı Geri Dönüşüm İkt. İşl.)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

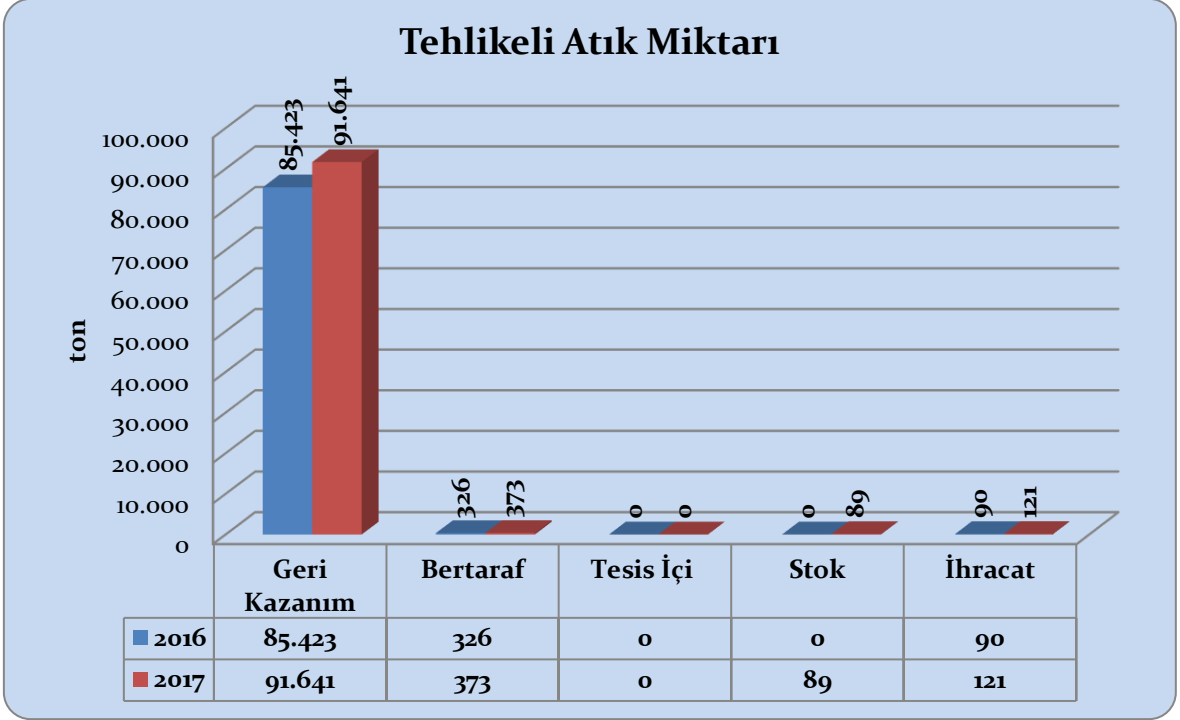
ÇANAKKALE	155.785	Var	07.07.2017	BA-ROS Geri Dönüşüm Nak.San.Ve Tic.Ltd.Şti.	PAGÇEV(Türk Plastik San. Araş. Geliştirme Ve Eğitim Vakfi Geri Dönüşüm İkt. İşl.)
GELİBOLU	39.607	Var	04.08.2017	Gelibolu Yarımadası Katı Atık Yönetim Birliği Ambalaj Atıkları Toplama Ve Ayırma Tesisi	PAGÇEV(Türk Plastik San. Araş. Geliştirme Ve Eğitim Vakfi Geri Dönüşüm İkt. İşl.)
GEYİKLİ	3.630	Var	09.11.2018	Ekolojik Çevre Geri Dönüşüm Maddeleri İmalatı Nakliyat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	AGED-Atık Kağıt Ve Geri Dönüşümcüler Derneği İktisadi İşletmesi

Çizelge C.43- 2018 yılında Çanakkale ilinde Atık Getirme Merkezleri ile ilgili durum
(Entegre Çevre Bilgi Sistemi,2019)

Atık Getirme Merkezi (AGM)	Sahibi	Kurucu Türü (Belediye-AVM-OSB-Havalimanı-Satış Noktası vd.)	Adresi	İzin/Onay tarihi	Atık Grupları
1. Sınıf AGM	Çanakkale Belediyesi	Belediye	Cevatpaşa Mah.69.Sk. Merkez/ ÇANAKKALE	25.11.2017	AEEE, Sıvı ve Katı Yağlar, Komtamine atıklar
2. Sınıf AGM					
3. Sınıf AGM					

C.5. Tehlikeli Atıklar

Grafik C. 18 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi

(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

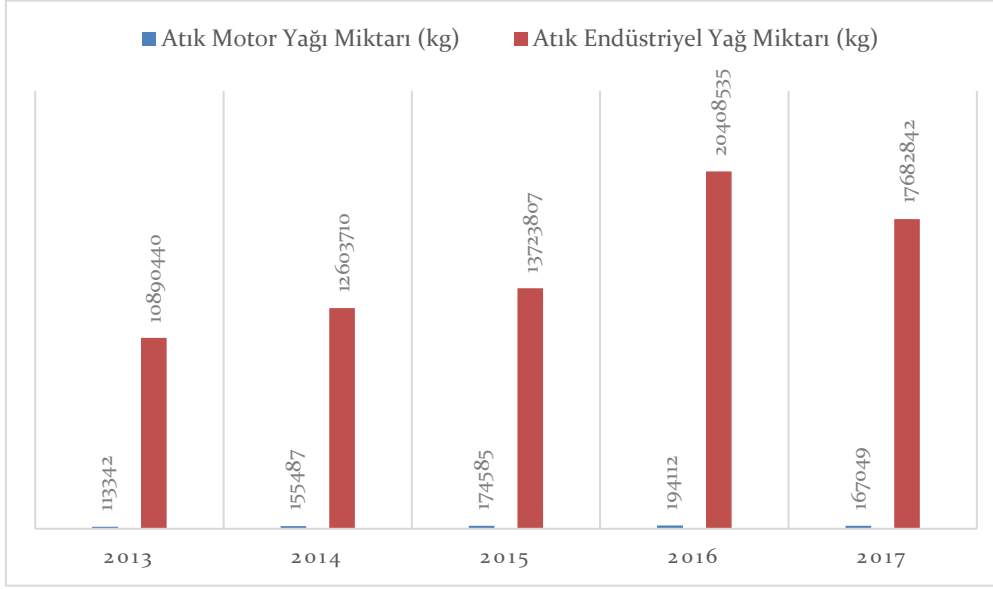
"Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.44– Çanakkale ilinde 2018 yılında atık işleme ve miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ KODU (R/D)	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
D9	D1 ile D8 ve D10 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri yoluyla atılan nihai bileşiklerin veya karışımların oluşmasına neden olan fiziksel-kimyasal işlemler (örneğin, buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	421.415
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	842.380
R2	Solvent (çözücü) ıslahı/yeniden üretimi	1.716.767
R5	(Değişik:RG-23/3/2017-30016) Diğer inorganik malzemelerin ıslahı/geri dönüşümü	95.517
R9	Yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer yeniden kullanımları	9.440.945
R13	R1 ila R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların ara depolanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	7.318.328

C.6. Atık Madeni Yağlar

Grafik C.19– Yıllar itibariyle Çanakkale ilinde atık madeni yağ toplama miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

Atık motor yağı kodları : 13 02 04*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07*, 13 02 08*
Atık endüstriyel yağ kodları : 12 01 06*, 12 01 07*, 12 01 10*, 12 01 12*, 13 01 01*, 13 01 04*, 13 01 05*, 13 01 09*, 13 01 10*, 13 01 11*, 13 01 12*, 13 01 13*, 13 03 01*, 13 03 06*, 13 03 07*, 13 03 08*, 13 03 09*, 13 03 10*, 13 05 06*, 19 02 07*

İl genelinde çalışmalar yürütülmekte olup, Atık yağların kontrolü yönetmeliğine göre atık yağ üreten işletmelerin atık yağ kategori analizleri yaptırılmakta (motor yağları dışında) olup, analiz sonucunda uygun bulunan bertaraf tesislerine gönderilmektedir.

"Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

Çizelge C.45– Çanakkale ilinde 2017 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları
(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

Geri kazanım* (ton)	Nihai bertaraf (ton)	İhracat (ton)	Stok (ton)	Atık Minimizasyonu (Tesis İçi) (ton)
17.728,937	0	120,954	71,190	-

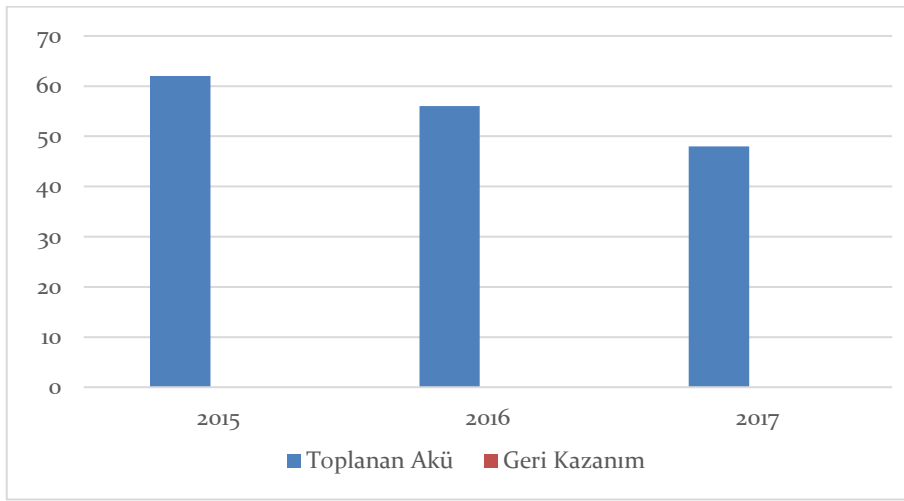
*Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge C. 46–Çanakkale ilinde 2017 yılında toplanan akümülatörlerle ilgili veriler (Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

ATIK AKÜMÜLATÖRLER						
Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
-	59,175	-	-	-	-	-

16 06 01*: Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu

Grafik C. 20– Çanakkale ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (ton)

(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

Çizelge C.47– Çanakkale ilinde yıllar itibariyle toplanan atık akü miktarı (kg) (Atık Yönetimi Uygulaması, yıl)

2014	2015	2016	2017
23.720	47.649	55.809	61.777

Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu 16 06 01*

Çizelge C.48 – Çanakkale ilinde yıllar itibariyle toplanan atık pil miktarı (Kg) (Atık Yönetimi Uygulaması, yıl)

2014	2015	2016	2017	2018

Atık piller için kullanılan atık kodları: 16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05

Konuyla ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis ¹		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
Sayısı	Kapasitesi (ton)	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)
		91.588 kg	-		

Çizelge C. 49– Çanakkale ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler (Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir.

Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

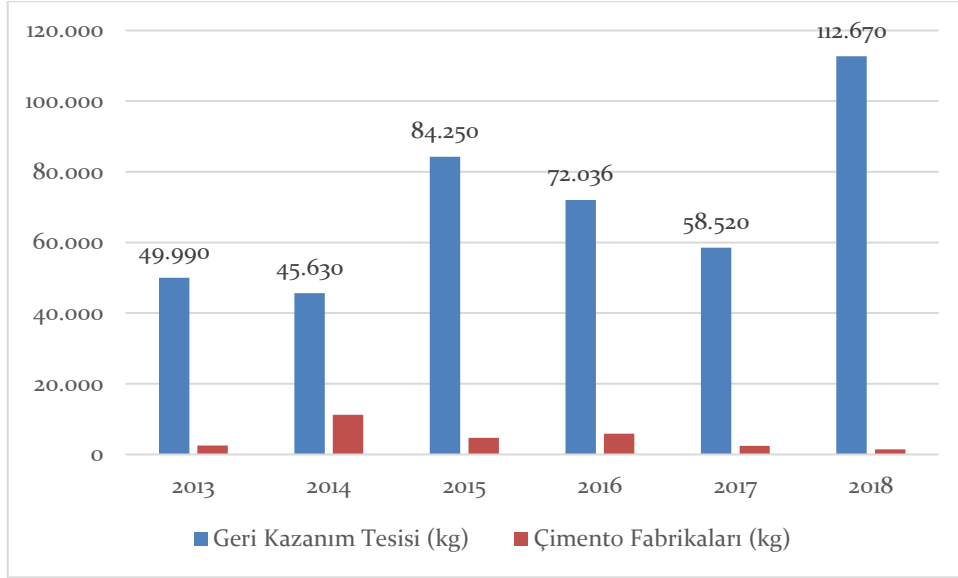
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)								
ÖTL Geçici Depolama Alanı		Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi		Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi		Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
3	-		2	-				

Çizelge C. 50–Çanakkale ilinde 2018 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler

(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Grafik C. 21– Yıllar itibariyle Çanakkale ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (Ton/Yıl
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

	2014	2015	2016	2017	2018
Geri Kazanım Tesisi	45.630	84.250	72.036	58.520	112.670
Çimento Fabrikası	11.270	4.680	5.890	2.460	1.420

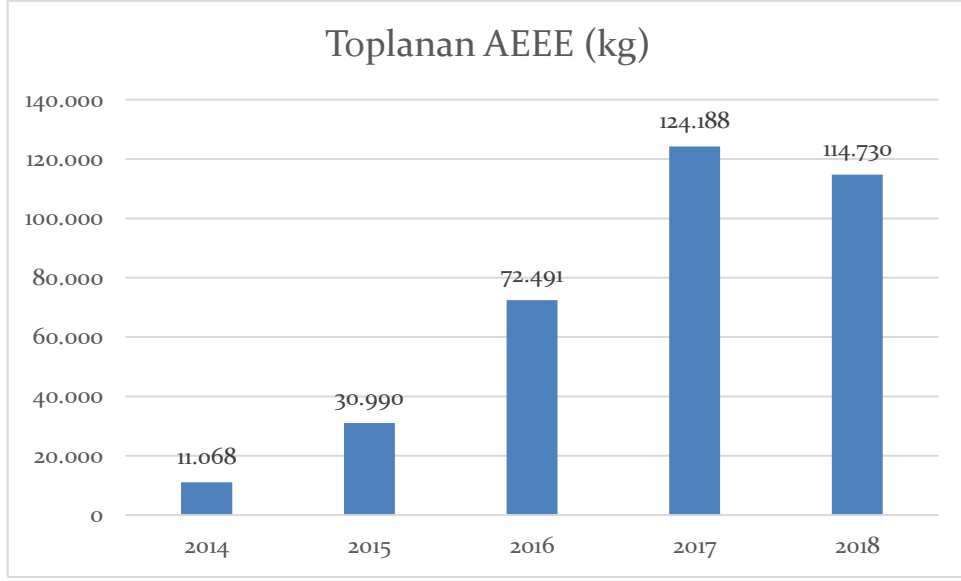
Çizelge C.51– Yıllar itibariyle Çanakkale ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (Ton/Yıl
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlanmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

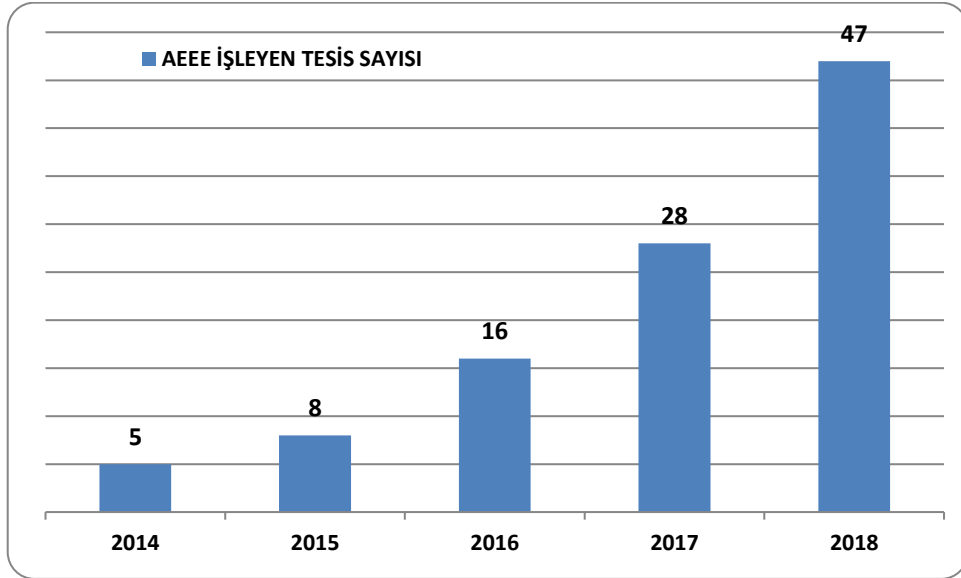
Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere),oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (implantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Grafik C.22- (Çanakkale) ilinde yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (ton)
(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

"Atık Yönetimi Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

Grafik C.23 - Yıllar itibariyle (.....) ilinde AEEE işleyen tesis sayısı
(Kaynak, yıl)

Konuyla ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.52 – (.....) ilinde 2018 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar

(Kaynak, yıl)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri		AEEE'lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri		Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi		İşlenen AEEE Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)	Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	

Konuyla ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

Çizelge C. 53 -Çanakkale ilinde 2017 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Çanakkale ilinde 2017 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı 4 adettir (2017 yılı)

Oluşturulan ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
2	-	-	-

C.12 Tehlikesiz Atıklar

Çizelge C. 54– Çanakkale ilinde 2018 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma, taşınma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri

(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

Atık Kodu**	YIL						
	Atık Miktarı (kg/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (kg/yıl)	Geri Kazanım %'si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (kg/yıl)	Bertaraf %'si	Bertaraf Yöntemi
10 02 02	441.050.446	441.050.446	100	R4	-	-	-
10 02 10	29.579.550	29.579.550	100	R4	-	-	-
12 01 01	513.640	513.640	100	R4	-	-	-
12 01 02	759.460	759.460	100	R4	-	-	-
12 01 05	2.100	2.100	100	R7	-	-	-
15 01 01	3.555.075	3.555.075	100	R12	-	-	-
15 01 02	5.482.376	5.482.376	100	R12	-	-	-
15 01 04	65.403	65.403	100	R12	-	-	-

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

15 01 07	79.689	79.689	100	R12	-	-	-
19 02 06	4.000	4.000	100	R7	-	-	-
19 12 04	10.000	10.000	100	R7	-	-	-
19 12 12	421.415	421.415	100	D9	-	-	-

Atık Yönetimi Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.11.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik" in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, "Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar" olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

Çizelge C.55 – Çanakkale ilinde 2018 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri üretim kapasiteleri, cüruf ve bertaraf yöntemi
(İçdaş Çelik, 2019)

Tesis Adı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	3.965.720,55	402.262	R5 - Diğer İnorganik Malzemelerin İslahı/Geri Dönüşümü
TOPLAM	3.965.720,55	402.262	

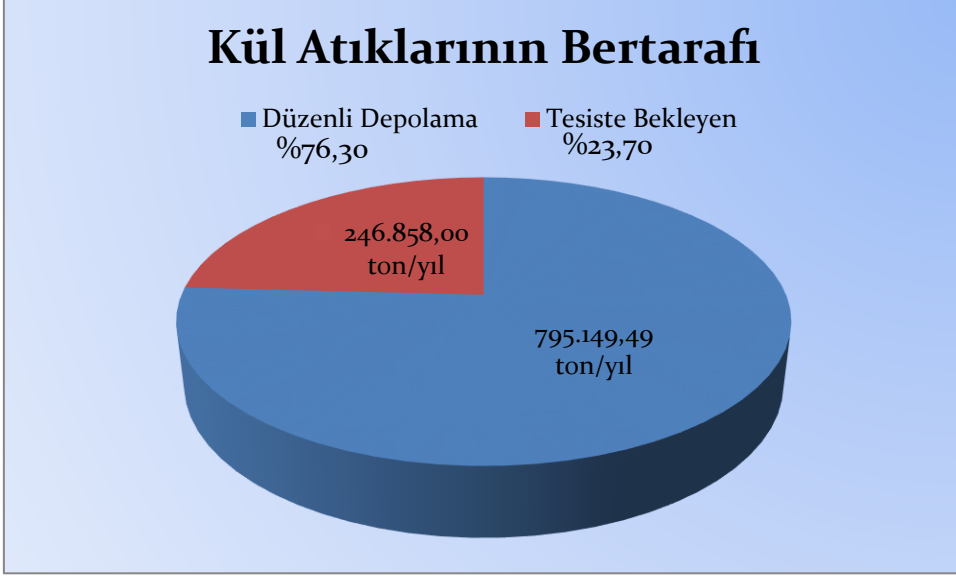
C.11.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

Çizelge C.56 – Çanakkale ilinde 2018 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı
(İçdaş Elektrik Üretim- Cenal Elektrik Üretim -18 Mart Termik Santrali,2019)

Termik Santralin Adı	Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Cüruf (ton/yıl)
İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	1.114.899,46	283.281,49	78.001,11
İÇDAŞ Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	2.843.422,487	127.673	42.269

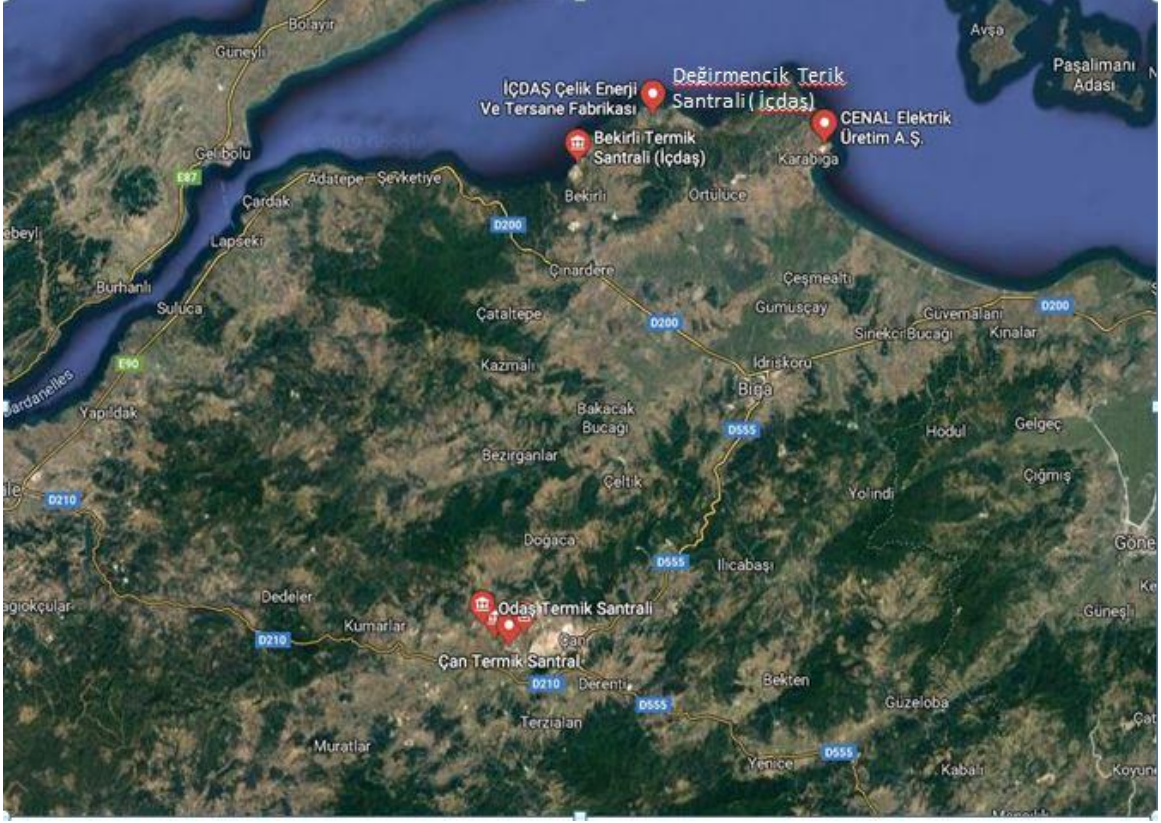
2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çan Termik Santrali	2.066.971	656.646	406.744
CENAL ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	3.275.385,00	248.858	27.651
Çan-2 Termik Santrali Odaş	154.720	20.840	10.830
TOPLAM	9.300.677,947	1.316458,49	554.665,11

Grafik C.24 – Çanakkale İlinde 2018 yılı kül atıklarının yönetimi grafiği
(Cenal Elektrik Üretim- İçdaş Çelik -İçdaş Elektrik Üretim- Çan Termik Santrali, ODAŞ,2019)

Çanakkale İlinde Bulunan Termik Santraller;

Harita C. 2 Çanakkale ilinde bulunan termik santraller uydu görüntüsü
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Çanakkale,2019)

Resim C.2 Cenal Elektrik Üretim A.Ş
(Cenal Elektrik Üretim A.Ş,2019)

Resim C.3 18 Mart Çan Termik Santrali
(Çan Termik Santrali,2019)

Resim C.4 Bekirli Termik (İçdaş) Santrali
(İçdaş Elektrik Üretim,2019)

Resim C.5 Değirmencik Termik Santrali (İçdaş)
(İçdaş Demir Çelik Üretim,2019)

Resim C6 Çan-2 Termik Santrali (ODAŞ)
(Çan -2 Termik Santrali ,2019)

C.11.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

C.12. Tıbbi Atıklar

Çanakkale ilinin Anadolu yakası (ÇAKAB, TROAS ve BİÇAY Birlik Havzalarında) kısmında oluşan tüm Tıbbi Atıklar Çanakkale Merkez İlçesi Kemel Köyünde Kurulan Tıbbi Atık Sterilizasyon tesisinde steril edildikten sonra Çanakkale Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde Bertaraf edilmektedir. Çanakkale ilinin Avrupa yakasında(Gelibolu Yarımadası Katı Atık Yönetim Havzası) oluşan tıbbi atıklar ise İl Müdürlüğümüz onayı ile Edirne Keşan İlçesinde bulunan Sterilizasyon tesisinde steril edildikten sonra Güney Edirne Katı Atık Depolama Sahasına gönderilmektedir.

il/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı	Tıbbi Atıkların Taşınması		Tıbbi Atık Taşıma Aracı		Toplanan tıbbi atık miktarı	Bertaraf Yöntemi	Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma					
		Özel	Kamu	Özel	Kamu			ton/yıl	Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmaları	Tesisin Bulunduğu
Çanakkale Katı Atık Yönetim Birliği (ÇAKAB)	X		X			2			X		X		Ç.KAL E
Troas Bölgesi Katı Atık Yönetim Birliği		X			X	1			X				Ç.KAL E
Gelibolu Yarımadası Katı Atık Yönetim Birliği	X		X			1			X		X		Ç.KAL E
Çan-Biga ve Çevresi Katı Atık Yönetim Birliği		X	X			1			X		X		Ç.KAL E

Çizelge C. 57 – 2018 yılında Çanakkale ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Çizelge C.58- Çanakkale ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2018)

	2014	2015	2016	2017	2018
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	324,02	337,73	327,902	365,671	421,87

C.13. Maden Atıkları

Çizelge C.59 – (....) ilinde 2018 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı
(Kaynak, yıl)

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)		Zenginleştirme Atığı		
		Zenginleştirme Atığı	Pasa Atığı	Bertaraf Yöntemi	Karakterizasyonu	Tesis Sınıfı

Konuyla ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

Grafik C.25 – (....) ilinde 2018 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı
(Kaynak, yıl)

Konuyla ilgili herhangi bir güncel veri bulunmamaktadır.

C.14. Sonuç ve Değerlendirme

İlgili yönetmelikler çerçevesinde atıkların geri dönüşümleri ilgili çalışılmalar yapılmaktadır. Atıkların toplanması ve daha etkin kullanımının sağlanması konusunda ilgili kuruluşlar ve toplumun bilgilendirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

Çizelge C.60– 2018 yılı itibariyle Çanakkale ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye)	4
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	5
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	2
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	2
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	19
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	-
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	-

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması
Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Çan-2 Termik Santrali
İçdaş Çelik Üretim A.Ş
İçdaş Elektrik Üretim A.Ş
Cenal Elektrik Üretim A.Ş
Çan Termik Santrali
Entegre Çevre Bilgi Sistemi
Ambalaj Bilgi Sistemi
Sıfır Atık Bilgi Sistemi

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla yükümlüdür. Yönetmelik eklerinde yapılan değişiklik neticesinde 19/7/2018 tarihinde BEKRA 3 devreye alınmıştır.

Meydana gelen felaketler ve ülkemizde de yaşanan benzer kazalar sonucunda, ülkemizde de “Tehlikeli Maddeleri İçeren Büyük Kaza Risklerinin Kontrolüne İlişkin AB Konsey Direktifi/Seveso II Direktifi”ni Türkiye mevzuatına uyumlaştıran “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” 30 Aralık 2013 tarihli ve 28867 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik, tehlikeli maddeler bulunduran kuruluşlarda büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve muhtemel kazaların insanlara ve çevreye olan zararlarının en aza indirilmesi amacıyla, yüksek seviyede, etkili ve sürekli korumayı sağlamak için alınması gereken önlemler ile ilgili usul ve esasları belirlemeyi amaçlamaktadır. “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” hükümleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile müştereken yürütülmektedir. Bildirim maddesi, Yönetmeliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş olup, diğer hükümleri 1/1/2016 tarihinde yürürlüğe girecektir. Tehlikeli madde içeren kuruluşlar, öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Bilgi Sistemi altında kurulmuş olan Seveso (BEKRA) Bildirim Sistemi’ne bildirim yapmakla yükümlüdür. Bu bildirimler neticesinde kapsamdaki kuruluşlar ve bunların, alt seviyeli ve üst seviyeli olmak üzere kategorileri belirlenmektedir.

Çanakkale ilinde 2019 yılında, BEKRA 3 bildirimlerine göre kuruluş sayıları ve kategorileri Çizelge Ç.56’de yer almaktadır.

Çizelge Ç.61 – Çanakkale ilinde 2018 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı

(Bekra Bildirim Sistemi ,2019)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	5
Üst Seviye	1
TOPLAM	6

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge Ç.62 – Çanakkale ilinde 2018 yılında BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları
(Bekra Bildirim Sistemi)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	5
Üst Seviye	1
Kapsam Dışı	
TOPLAM	6

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Çanakkale ilinde 2018 yılı itibariyle 5 adet alt seviye, 1 adet üst seviye SEVESO kuruluşu yer almaktadır.

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Çanakkale İli vejetasyonu akdeniz ve karadeniz geçiş iklimine bağlı olarak çeşitlilik arz etmektedir. İl’de orman varlığı il toplam alanının yaklaşık %56’sını kaplamakta olup, Kazdağlarının (Ayvacık, Bayramiç ve Yenice İlçeleri) kuzey yamaçları, Biga ve Çan ilçelerinin yüksek kesimleri orman vejetasyonu ile karakteristiktir. Kazdağları vejetasyonunda kuzey bakı ve yükseltiye bağlı olarak belli süksesyon evreleri görülmekte olup, yine yükseltiye bağlı olarak yapraklılardan meşe ve kestane türleri, ibrelilerden kızılçam, karaçam ve endemik göknar karışık bitki birliği oluşturmaktadır.

İlde 0-400 mt. Yükseltilerde özellikle kıyı şeridinde kızılçam ormanları yapraklı meşe türleri ile karışık formasyonlar oluşturmakta, bu vejetasyon yapısı batı ve güney kesimlerde maki örtüsü şeklinde (herdem yeşil ya da yaprak döken çalı formları) kendini belli etmektedir. Ayvacık İlçesinin batı kıyı şeridi, Gökeçeeda ve Bozcaada ilçelerinde garig formasyon şeklinde bodur step çalılıkları ilde göze çarpan step alanlardır.

Kazdağlarının kuzey baksısı Çanakkale İl sınırları içinde bulunmaktadır. Bu bölgede yer alan Susuzkırı ve Susuz Tepe Çanakkale İli sınırları içinde alpin zonda yer alan vejetasyonları barındırmakta olup, il endemiklerinin yaklaşık %85’ni barındırmaktadır. Raporun izleme bölümünde de konu edileceği gibi bu bölgenin bir bütün halinde korunması İl biyolojik çeşitliliğinin en önemli konuları içinde yer almaktadır.

D.1.1 Tohumuz Bitkiler (Kara Yosunları, Likenler, Makromantarlar)

Ülkemiz sınırları içinde 1829 yılından bu yana yapılan çalışmalarda, Karayosunlarında; Aralık 2015 tarihi itibarıyla mevcut flora 1030 taksondan (942 tür, 2 alttür ve 86 çeşit) oluşmaktadır. Endemizm oranı tür sayısı dikkate alınarak yaklaşık %1 olup, toplam 10 endemik tür (3 ciğerotu, 7 yapraklı karayosunu) yayılış göstermektedir. (Tablo D.1)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Grup	Bölge	Familya	Cins	Tür	Alttür	Varyete	Toplam
Likenler	Çanakkale	35	67	168	4	6	168
Karayosunları ve ciğerotları	Çanakkale	22	45	142	1	15	142
Toplam	Çanakkale	57	112	310	5	21	310

Tablo D.2 Çanakkale İli Liken ve Karayosun Envanteri
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Tablo D.3 - Çanakkale İli Eğreltileri
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1	Acanthaceae	<i>Acanthus hirsutus</i>			Kıllı ayıpençesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
2	Adoxaceae	<i>Sambucus ebulus</i>			Mürver otu	A	---	---	---	0	0	3
3	Adoxaceae	<i>Sambucus nigra</i>			Ağaç mürver	A	---	---	---	0	0	3
4	Adoxaceae	<i>Viburnum tinus</i>			Filburnu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
5	Aizoaceae	<i>Carpobrotus acinaciformis</i>			Buz çiçeği	A	---	---	---	0	0	3
6	Aizoaceae	<i>Mesembryanthemum nodiflorum</i>			Makasotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
7	Alismataceae	<i>Alisma lanceolatum</i>			Kurbağakaşığı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
8	Alismataceae	<i>Alisma plantago-aquatica</i>			Çobandüdüğü	L	---	---	---	0	0	2
9	Amaranthaceae	<i>Amaranthus albus</i>			Kömüş mancarı	A	---	---	---	0	0	3
10	Amaranthaceae	<i>Amaranthus deflexus</i>			Sarkıkibik	A	---	---	---	0	0	3
11	Amaranthaceae	<i>Amaranthus retroflexus</i>			Tilkikuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
12	Amaranthaceae	<i>Arthrocnemum macrostachyum</i>			Acıgeren	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
13	Amaranthaceae	<i>Atriplex halimus</i>			Sarmak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
14	Amaranthaceae	<i>Atriplex tatarica</i>		<i>tatarica</i>	Unluca	L	---	---	---	0	0	2
15	Amaranthaceae	<i>Beta maritima</i>		<i>grisea</i>	Kıyı pancarı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
16	Amaranthaceae	<i>Beta maritima</i>		<i>maritima</i>	Kıyı pancarı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
17	Amaranthaceae	<i>Beta maritima</i>		<i>pilosa</i>	Kıyı pancarı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
18	Amaranthaceae	<i>Beta trojana</i>			Pamukçu pancarı	L+A	---	---	CR	1	1	1, 3
19	Amaranthaceae	<i>Chenopodium album</i>	<i>album</i>	<i>album</i>	Aksirken	3	---	---	---	0	0	3
20	Amaranthaceae	<i>Chenopodium ambrosioides</i>			Sirken	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
21	Amaranthaceae	<i>Halimione portulacoides</i>			Koca betne	A	---	---	---	0	0	3
22	Amaranthaceae	<i>Halocnemum strobilaceum</i>			Çuvan	A	---	---	---	0	0	3
23	Amaranthaceae	<i>Petrosimonia brachiata</i>			Çatalacı	A	---	---	---	0	0	3
24	Amaranthaceae	<i>Salicornia emericii</i>			Deniz börülcesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
25	Amaranthaceae	<i>Salicornia patula</i>			Acı geren	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
26	Amaranthaceae	<i>Salsola kali</i>			Döngele	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
27	Amaranthaceae	<i>Salsola soda</i>			Deniz fasulyesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
28	Amaranthaceae	<i>Salsola tragus</i>			Kum döngesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
29	Amaranthaceae	<i>Sarcocornia perennis</i>			Koca geren	A	---	---	---	0	0	3
30	Amaranthaceae	<i>Suaeda prostrata</i>			Yatık cirim	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
31	Amaryllidaceae	<i>Allium amethystinum</i>			Ege soğanı	L	---	---	---	0	0	2
32	Amaryllidaceae	<i>Allium carinatum</i>	<i>pulchellum</i>		Hoş körmən	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
33	Amaryllidaceae	<i>Allium cyrilli</i>			Şeytan sarımsağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
34	Amaryllidaceae	<i>Allium flavum</i>	<i>tauricum</i>		Toros sarısı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
35	Amaryllidaceae	<i>Allium guttatum</i>	<i>guttatum</i>		Benli soğan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
36	Amaryllidaceae	<i>Allium guttatum</i>	<i>sardoum</i>		Solgun soğan	L	---	---	---	0	0	2
37	Amaryllidaceae	<i>Allium kurtzianum</i>			Güzel soğan	L+A	---	---	EN	1	0	1, 3
38	Amaryllidaceae	<i>Allium neapolitanum</i>			Sarımsak çiçeği	L	---	---	---	0	0	2
39	Amaryllidaceae	<i>Allium pallens</i>	<i>pallens</i>		Nur soğanı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
40	Amaryllidaceae	<i>Allium reuterianum</i>			Toros cücesi	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
41	Amaryllidaceae	<i>Allium scorodoprasum</i>	<i>rotundum</i>		Deli pırasa	A	---	---	---	0	0	3
42	Amaryllidaceae	<i>Allium sibthorpiatum</i>			Küme soğanı	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
43	Amaryllidaceae	<i>Allium siculum</i>	<i>dioscoridis</i>		Sultan sarımsağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
44	Amaryllidaceae	<i>Allium sphaerocephalon</i>			Yılan sarmısağı	L	---	---	---	0	0	2
45	Amaryllidaceae	<i>Galanthus elwesii</i>			Kardelen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
46	Amaryllidaceae	<i>Galanthus gracilis</i>			İnce kardelen	A	---	---	---	0	0	3
47	Amaryllidaceae	<i>Galanthus trojanus</i>			Truva kardeleni	L+A	---	---	CR	1	1	1, 3
48	Amaryllidaceae	<i>Leucojum aestivum</i>			Gölsoğanı	A	---	---	---	0	0	3
49	Amaryllidaceae	<i>Panocratium maritimum</i>			Kum zambağı	A	---	---	---	0	0	3
50	Amaryllidaceae	<i>Sternbergia lutea</i>			Karanergis	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
51	Anacardiaceae	<i>Pistacia lentiscus</i>			Sakız ağacı	A	---	---	---	0	0	3
52	Anacardiaceae	<i>Pistacia palaestina</i>			Çöğre	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
53	Anacardiaceae	<i>Pistacia vera</i>			Antep fıstığı	A	---	---	---	0	0	3
54	Anacardiaceae	<i>Pistacia terebinthus</i>			Menengiç	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
55	Anacardiaceae	<i>Rhus coriaria</i>			Sumak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
56	Apiaceae	<i>Anethum graveolens</i>			Dereotu	L	---	---	---	0	0	2
57	Apiaceae	<i>Anthriscus caucalis</i>			Deligımı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
58	Apiaceae	<i>Apium graveolens</i>			Kereviz	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
59	Apiaceae	<i>Apium nodiflorum</i>			Bendik	L	---	---	---	0	0	2
60	Apiaceae	<i>Bifora testiculata</i>			Yumurca	L	---	---	---	0	0	2
61	Apiaceae	<i>Bunium ferulaceum</i>			İncirop	A	---	---	---	0	0	3
62	Apiaceae	<i>Bupleurum asperuloides</i>			Tarla seytanavağı	L	---	---	---	0	0	2
63	Apiaceae	<i>Bupleurum euboicum</i>			Kum şeytanavağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
64	Apiaceae	<i>Bupleurum flavum</i>			Sarı şeytan	L	---	---	---	0	0	2
65	Apiaceae	<i>Bupleurum intermedium</i>			Şeytanarası	L	---	---	---	0	0	2
66	Apiaceae	<i>Bupleurum odontites</i>			Damarlı seytanavağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
67	Apiaceae	<i>Bupleurum trichopodium</i>			Yalancı seytanavağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
68	Apiaceae	<i>Cachrys cristata</i>			Tepeli carsambaotu	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
69	Apiaceae	<i>Carum cavi</i>			Kimyon	A	---	---	---	0	0	3
70	Apiaceae	<i>Caucalis platycarpus</i>			Kavkal	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
71	Apiaceae	<i>Chaerophyllum byzantinum</i>			Hılakotu	L	---	---	---	0	0	2
72	Apiaceae	<i>Conium maculatum</i>			Baldıran	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
73	Apiaceae	<i>Coriandrum sativum</i>			Kişniş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
74	Apiaceae	<i>Crithmum maritimum</i>			Deniz teresi	A	---	---	---	0	0	3
75	Apiaceae	<i>Daucus guttatus</i>			Benekli havuç	A	---	---	---	0	0	3
76	Apiaceae	<i>Echinophora tenuifolia</i>	<i>sibthorpiana</i>		Sarıçördük	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
77	Apiaceae	<i>Eryngium campestre</i>		<i>virens</i>	Kırsenet	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
78	Apiaceae	<i>Eryngium creticum</i>			Göz dikeneni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
79	Apiaceae	<i>Eryngium maritimum</i>			Kum boğadikeneni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
80	Apiaceae	<i>Ferula communis</i>			Atkasnağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
81	Apiaceae	<i>Ferulago confusa</i>			Günlükotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
82	Apiaceae	<i>Ferulago humilis</i>			Kılkuyruk	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
83	Apiaceae	<i>Ferulago macrosciadia</i>			Kedi kişnişi	A	---	---	LC	1	0	3
84	Apiaceae	<i>Ferulago pauciradiata</i>			Etekli kişniş	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
85	Apiaceae	<i>Ferulago sylvatica</i>			Koru kişnişi	L+A	---	---	DD	0	0	1, 3
86	Apiaceae	<i>Ferulago trachycarpa</i>			Kuzukemirdi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
87	Apiaceae	<i>Ferulago trojana</i>			Kale kişnişi	L+A	---	---	VU	1	0	1, 3
88	Apiaceae	<i>Foeniculum vulgare</i>			Rezene	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
89	Apiaceae	<i>Heracleum platytaenium</i>			Öğrekotu	A	---	---	LC	1	0	3
90	Apiaceae	<i>Lagoecia cuminoides</i>			Pülüskün	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
91	Apiaceae	<i>Laser trilobum</i>			Kefe kimyonu	L	---	---	---	0	0	2
92	Apiaceae	<i>Malabaila aurea</i>			Mandaotu	L	---	---	---	0	0	2
92	Apiaceae	<i>Oenanthe aquatica</i>			Deniz rezenesi	A	---	---	---	0	0	3
93	Apiaceae	<i>Oenanthe nimpinelloides</i>				L+A	---	---	---	0	0	1, 3
94	Apiaceae	<i>Oenanthe silaifolia</i>				L+A	---	---	---	0	0	1, 3
	Apiaceae	<i>Opopanax hispidus</i>			Kaymacık	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
96	Apiaceae	<i>Orlaya daucoides</i>			Dilkanatan	L	---	---	---	0	0	2
97	Apiaceae	<i>Pastinaca sativa</i>	<i>urens</i>		Şeker havucu	L	---	---	---	0	0	2
98	Apiaceae	<i>Peucedanum arenarium</i>	<i>urbanii</i>		Şehir rezenesi	A	---	---	EN	1	0	1, 3
99	Apiaceae	<i>Physocaulis nodosus</i>			Hacıkuş	L	---	---	---	0	0	2
100	Apiaceae	<i>Pimpinella tragiun</i>	<i>lithophila</i>		Teke anasonu	A	---	---	---	0	0	3
101	Apiaceae	<i>Ridolfia segetum</i>			Sarı maydanoz	L	---	---	---	0	0	2
102	Apiaceae	<i>Sanicula europaea</i>			Sanikel	A	---	---	---	0	0	3
103	Apiaceae	<i>Scandix australis</i>	<i>grandiflora</i>		Kışkiş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
104	Apiaceae	<i>Scandix pectenvenaris</i>			Zühretarağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
105	Apiaceae	<i>Scandix stellata</i>			Dağ kişkişi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
106	Apiaceae	<i>Smyrniolum olusatrum</i>			Deli kereviz	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
107	Apiaceae	<i>Tordyliolum aegaeum</i>			Ege davulotu	L	---	---	---	0	0	2
108	Apiaceae	<i>Tordyliolum apulum</i>			Kafkalıda	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
109	Apiaceae	<i>Tordyliolum officinale</i>			Yaban davulotu	L	---	---	---	0	0	2
110	Apiaceae	<i>Torilis arvensis</i>	<i>elongata</i>		Bodanaz	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
111	Apiaceae	<i>Torilis arvensis</i>	<i>purpurea</i>		Mor dercikotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
112	Apiaceae	<i>Torilis leptophylla</i>			İnce dercikotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
113	Apiaceae	<i>Torilis nodosa</i>			Boncuklu dercikotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
114	Apiaceae	<i>Turgenia latifolia</i>			Karaheci	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
115	Apocynaceae	<i>Cionura erecta</i>			Babrik	A	---	---	---	0	0	3
116	Apocynaceae	<i>Cynanchum acutum</i>			Bacırgan	A	---	---	---	0	0	3
117	Apocynaceae	<i>Nerium oleander</i>			Zakkum	A	---	---	---	0	0	3
118	Apocynaceae	<i>Periploca graeca</i>			Gariplerurganı	A	---	---	---	0	0	3
119	Apocynaceae	<i>Vincetoxicum tmoleum</i>			Hıyaluk	A	---	---	---	0	0	3
120	Apocynaceae	<i>Vinca herbacea</i>			Bikir çiçeği	A	---	---	---	0	0	3
121	Aquifoliaceae	<i>Ilex aquifolium</i>			Çobanpüskülü	A	---	---	---	0	0	3
122	Araceae	<i>Arum elongatum</i>			Yılandüğü	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
123	Araceae	<i>Arum italicum</i>			Domuz lahanası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
124	Araceae	<i>Arum maculatum</i>			Yılanekmeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
125	Araceae	<i>Arum rupicola</i>		<i>rupicola</i>	Dağ sorsalı	A	---	---	LC	1	0	3
126	Araceae	<i>Dracunculus vulgaris</i>			Yılanbıçağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
127	Araceae	<i>Lemna gibba</i>			Yamuk sumercimeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
128	Araceae	<i>Lemna minor</i>			Sumercimeği	A	---	---	---	0	0	3
129	Araliaceae	<i>Hedera helix</i>			Duvar sarmaşığı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
130	Aristolochiaceae	<i>Aristolochia clematitis</i>			Lohusaotu	A	---	---	---	0	0	3
131	Aristolochiaceae	<i>Aristolochia hirta</i>			Yılanotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
132	Aristolochiaceae	<i>Aristolochia pallida</i>			Sarıcaotu	A	---	---	---	0	0	3
133	Aristolochiaceae	<i>Aristolochia sempervirens</i>			Sarıasma	A	---	---	---	0	0	3
134	Asparagaceae	<i>Asparagus acutifolius</i>			Tilkişen	A	---	---	---	0	0	3
135	Asparagaceae	<i>Asparagus aphyllus</i>		<i>orientalis</i>	Papazsakalı	A	---	---	---	0	0	3
136	Asparagaceae	<i>Asparagus verticillatus</i>			Gilemşe	A	---	---	---	0	0	3
137	Asparagaceae	<i>Bellevalia speciosa</i>			Saplı sümbül	L	---	---	---	0	0	2
138	Asparagaceae	<i>Bellevalia trifoliata</i>			Öküz Sümbülü	A	---	---	---	0	0	3
139	Asparagaceae	<i>Muscari armeniacum</i>			Gâvurbaşı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
140	Asparagaceae	<i>Muscari comosum</i>			Morbaş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
141	Asparagaceae	<i>Muscari latifolium</i>			Kaz sümbülü	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
142	Asparagaceae	<i>Muscari neglectum</i>			Arapüzümü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
143	Asparagaceae	<i>Ornithogalum armeniacum</i>			Soryaz	1	99	99		0	0	1, 3
144	Asparagaceae	<i>Ornithogalum comosum</i>			Göze sasal	1	99	99		0	0	1, 3
145	Asparagaceae	<i>Ornithogalum fimbriatum</i>			Kirpi sasal	1	99	99		0	0	1, 3
146	Asparagaceae	<i>Ornithogalum narbonense</i>			Ak baldır	1	99	99		0	0	1, 3
147	Asparagaceae	<i>Ornithogalum nutans</i>			Tükrükotu	1	99	99		0	0	1, 3
148	Asparagaceae	<i>Ornithogalum pyrenaicum</i>			Eşek susamı	1	99	99		0	0	1, 3
149	Asparagaceae	<i>Ornithogalum sigmoideum</i>			Sakarca	1	99	99		0	0	1, 3
150	Asparagaceae	<i>Ornithogalum sphaerocarpum</i>			Salkım sakarca	1	99	99		0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
151	Asparagaceae	<i>Ornithogalum umbellatum</i>			Sunbala	1	99	99		0	0	1, 3
152	Asparagaceae	<i>Polygonatum multiflorum</i>			Mührüsüleyman	3	99	99		0	0	3
153	Asparagaceae	<i>Prospero autumnale</i>			Güz sümbülü	1	99	99		0	0	1, 3
154	Asparagaceae	<i>Ruscus aculeatus</i>			Tavşanmemesi	1	99	99		0	0	1, 3
155	Asparagaceae	<i>Ruscus hypoglossum</i>			Atdili	1	99	99		0	0	1, 3
156	Asparagaceae	<i>Scilla bifolia</i>			Orman sümbülü	1	99	99		0	0	1, 3
157	Asteraceae	<i>Achillea fraasi</i>	<i>troiana</i>		Çan civanperçemi	1	99	99	CR	1	1	1, 3
158	Asteraceae	<i>Achillea maritima</i>			Çocukotu	1	99	99		0	0	1, 3
159	Asteraceae	<i>Achillea nobilis</i>	<i>sipylea</i>		Kâbe fesleğeni	A	---	---	NT	1	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
160	Asteraceae	<i>Achillea setacea</i>			Ayvabala	A	---	---	---	0	0	3
161	Asteraceae	<i>Anacyclus clavatus</i>			Nezleotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
162	Asteraceae	<i>Anthemis aciphylla</i>			İğne papatyası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
163	Asteraceae	<i>Anthemis arvensis</i>			Tarla papatyası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
164	Asteraceae	<i>Anthemis auriculata</i>			Akbaba çiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
165	Asteraceae	<i>Anthemis cotula</i>			Hozan çiçeği	A	---	---	---	0	0	3
166	Asteraceae	<i>Anthemis cretica</i>	<i>leucanthemoides</i>		Akbabaçça	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
167	Asteraceae	<i>Anthemis cretica</i>	<i>pontica</i>		Laz papatyası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
168	Asteraceae	<i>Anthemis cretica</i>	<i>tenuiloba</i>		İnce papatya	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
169	Asteraceae	<i>Anthemis pseudocotula</i>			Acem papatyası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
170	Asteraceae	<i>Anthemis rigida</i>			Diri papatya	A	---	---	---	0	0	3
171	Asteraceae	<i>Anthemis tomentosa</i>			Sahil papatyası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
172	Asteraceae	<i>Arctium minus</i>			Löşlek	A	---	---	---	0	0	3
173	Asteraceae	<i>Artemisia annua</i>			Kâbe süpürgesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
174	Asteraceae	<i>Artemisia campestris</i>			Karayavşan	L	---	---	---	0	0	2
175	Asteraceae	<i>Artemisia santonicum</i>	<i>patens</i>		Deniz yavşanı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
176	Asteraceae	<i>Asteriscus spinosus</i>			Dikenotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
177	Asteraceae	<i>Bellis annua</i>			Akbubeçlik	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
178	Asteraceae	<i>Bellis perennis</i>			Koyungözü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
179	Asteraceae	<i>Bombycilaena discolor</i>			Kısaayaklı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
180	Asteraceae	<i>Calendula arvensis</i>			Portakal nergisi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
181	Asteraceae	<i>Cardopatum corymbosum</i>			Kurtludiken	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
182	Asteraceae	<i>Carduus getulus</i>			Yitik kenger	L	---	---	---	0	0	2
183	Asteraceae	<i>Carduus nutans</i>	<i>falcato-incurvus</i>		Eğri eşekdikeni	L+A	---	---	NT	1	0	1, 3
184	Asteraceae	<i>Carduus nutans</i>	<i>leiophyllus</i>		Kerbeş	L	---	---	---	0	0	2
185	Asteraceae	<i>Carduus nutans</i>	<i>trojanus</i>		Yıldırgöz dikeni	L+A	---	---	NT	1	0	1, 3
186	Asteraceae	<i>Carduus pycnocephalus</i>	<i>albidus</i>		Eşek soymacı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
187	Asteraceae	<i>Carduus pycnocephalus</i>	<i>arabicus</i>		Arapsoymacı	L	---	---	---	0	0	2
188	Asteraceae	<i>Carduus tmoieus</i>			Bozdağ kangalı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
189	Asteraceae	<i>Carlina corymbosa</i>			Kırkbaş dikenli	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
190	Asteraceae	<i>Carlina graeca</i>			Ergene dikenli	L+A	---	---	EN	0	0	1, 3
191	Asteraceae	<i>Carlina lanata</i>			Keygana	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
192	Asteraceae	<i>Carthamus dentatus</i>			Kınadikenli	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
193	Asteraceae	<i>Carthamus lanatus</i>			Sarıdiken	A	---	---	---	0	0	3
194	Asteraceae	<i>Catananche lutea</i>			Karadişotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
195	Asteraceae	<i>Centaurea athoa</i>			Kız sarıbaşı	L+A	---	---	VU	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
196	Asteraceae	<i>Centaurea cuneifolia</i>			Kırkdüğme	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
197	Asteraceae	<i>Centaurea diffusa</i>			Akdüğme	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
198	Asteraceae	<i>Centaurea iberica</i>			Deligözdikeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
199	Asteraceae	<i>Centaurea odyssei</i>			Dirgensarıbaş	L+A	---	---	CR	1	1	1, 3
200	Asteraceae	<i>Centaurea polyclada</i>			Yedidüğme	L+A	---	---	VU	1	0	1, 3
201	Asteraceae	<i>Centaurea salonitana</i>			Keşandikeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
202	Asteraceae	<i>Centaurea solstitialis</i>			Çakırdikeni	A	---	---	---	0	0	3
203	Asteraceae	<i>Centaurea spinosa</i>			Denizgeveni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
204	Asteraceae	<i>Centaurea urvillei</i>	<i>armata</i>		Kötürüm	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
205	Asteraceae	<i>Chondrilla juncea</i>			Karakavuk	A	---	---	---	0	0	3
206	Asteraceae	<i>Cichorium inthybus</i>			Hindiba	A	---	---	---	0	0	3
207	Asteraceae	<i>Cichorium pumilum</i>			Dünek	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
208	Asteraceae	<i>Cirsium arvense</i>			Köygöçüren	A	---	---	---	0	0	3
209	Asteraceae	<i>Cirsium creticum</i>			Eşek çalısı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
210	Asteraceae	<i>Cirsium nerimaniae</i>			Ada kangalı	2	---	---	CR	1	1	2
211	Asteraceae	<i>Cirsium steirolepis</i>			Kaz kangalı	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
212	Asteraceae	<i>Cnicus benedictus</i>			Topdiken	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
213	Asteraceae	<i>Conyza albida</i>			Ak çakalotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
214	Asteraceae	<i>Conyza bonariensis</i>			Çakalotu	A	---	---	---	0	0	3
215	Asteraceae	<i>Conyza canadensis</i>			Selviotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
216	Asteraceae	<i>Cota altissima</i>			Köpek papatyası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
217	Asteraceae	<i>Cota austriaca</i>			Babuçça	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
218	Asteraceae	<i>Cota tinctoria</i>			Boyacı papatyası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
219	Asteraceae	<i>Crepis commutata</i>			Deli kıskıs	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
220	Asteraceae	<i>Crepis foetida</i>	<i>rhoeadifolia</i>		Sakarkanak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
221	Asteraceae	<i>Crepis macropus</i>			Ak kıskıs	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
222	Asteraceae	<i>Crepis micrantha</i>			Yedi kısıksı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
223	Asteraceae	<i>Crepis multiflora</i>			İzmir kısıksı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
224	Asteraceae	<i>Crepis pulchra</i>	<i>pulchra</i>		Zarif kısıksı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
225	Asteraceae	<i>Crepis reuterana</i>	<i>reuterana</i>		Avlan kısıksı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
226	Asteraceae	<i>Crepis rubra</i>			Pembe kısıksı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
227	Asteraceae	<i>Crepis sancta</i>	<i>nemausensis</i>		Yaban kısıksı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
228	Asteraceae	<i>Crepis setosa</i>			Kılçıklı kısıksı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
229	Asteraceae	<i>Crepis zacintha</i>			Yamaç kısıksı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
230	Asteraceae	<i>Crupina crupinastrum</i>			Gelindöndüren	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
	Asteraceae	<i>Crupina vulgaris</i>			Kır gelindöndüreni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
	Asteraceae	<i>Cyanus depressus</i>			Gökbaş	A	---	---	---	0	0	3
	Asteraceae	<i>Cyanus segetum</i>			Gelintacı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
234	Asteraceae	<i>Doronicum orientale</i>			Kaplanotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
235	Asteraceae	<i>Echinops microcephalus</i>			Papaz kalpağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
236	Asteraceae	<i>Echinops ritro</i>			Topuz	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
237	Asteraceae	<i>Echinops spinosissimus</i>			Eşek köftesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
238	Asteraceae	<i>Eupatorium cannabinum</i>			Koyuntırpağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
239	Asteraceae	<i>Filago arvensis</i>			Keçeoğlu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
240	Asteraceae	<i>Filago eriocephala</i>			Deli keçeotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
241	Asteraceae	<i>Filago gallica</i>			Çatal keçeotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
242	Asteraceae	<i>Filago pygmaea</i>			Kısa keçeotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
243	Asteraceae	<i>Filago pyramidata</i>			Ateşpamuğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
244	Asteraceae	<i>Galatella linosyris</i>			Çalı galateli	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
245	Asteraceae	<i>Geropogon hybridus</i>			Melez yemlik	L	---	---	---	0	0	2
246	Asteraceae	<i>Glebionis coronaria</i>			Alagömeç	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
247	Asteraceae	<i>Glebionis segetum</i>			Kasımçiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
248	Asteraceae	<i>Hedypnois rhagadioloides</i>	<i>cretica</i>		Sünnetlice	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
249	Asteraceae	<i>Helichrysum stoechas</i>	<i>barrelieri</i>		Kudama	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
250	Asteraceae	<i>Helminthotheca echioides</i>			Billurdüğme	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
251	Asteraceae	<i>Hieracium idae</i>			Sütlü şahinotu	L+A	---	---	VU	1	0	1, 3
252	Asteraceae	<i>Hieracium phaeochristum</i>			Ak şahinotu	L+A	---	---	DD	1	0	1, 3
253	Asteraceae	<i>Hieracium scamandris</i>			Parlak şahinotu	L+A	---	---	EN	1	0	1, 3
254	Asteraceae	<i>Hypochaeris achyrophorus</i>			Sarıhindiba	L	---	---	---	0	0	2
255	Asteraceae	<i>Hypochaeris glabra</i>			Dağmarulu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
256	Asteraceae	<i>Hypochaeris radicata</i>			Dağmarulu	L	---	---	---	0	0	2
257	Asteraceae	<i>Inula britannica</i>			Çayırاندızı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
258	Asteraceae	<i>Inula germanica</i>			Ekin andızotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
259	Asteraceae	<i>Inula graveolens</i>			Deli sarıot	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
260	Asteraceae	<i>Inula viscosa</i>			Sümenit	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
261	Asteraceae	<i>Jurinea mollis</i>			Yaban göbeği	A	---	---	---	0	0	3
262	Asteraceae	<i>Lactuca muralis</i>			Divar marulu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
263	Asteraceae	<i>Lactuca saligna</i>			Deli marul	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
264	Asteraceae	<i>Lactuca serriola</i>			Eşekhelvası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
265	Asteraceae	<i>Lapsana communis</i>	<i>intermedia</i>		Şebrek	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
266	Asteraceae	<i>Leontodon crispus</i>	<i>asper</i>	<i>asper</i>	Aslandişi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
267	Asteraceae	<i>Notobasis syriaca</i>			Yavan kenger	L	---	---	---	0	0	2
268 2626 8	Asteraceae	<i>Onopordum illyricum</i>			Dolma kenkeri	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
269	Asteraceae	<i>Phagnalon graecum</i>			Bozçalı	A	---	---	---	0	0	3
270	Asteraceae	<i>Picnomon acarna</i>			Kılçık diken	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
271	Asteraceae	<i>Picris olympica</i>			Ulu şiro	L	---	---	LC	1	0	2
272	Asteraceae	<i>Picris pauciflora</i>			Kum şirosu	L	---	---	---	0	0	2
273	Asteraceae	<i>Pilosella × auriculoides</i>			Kulak tırnakotu	L	---	---	---	0	0	2
274	Asteraceae	<i>Pilosella hoppeana</i>	<i>troica</i>		Er tırakotu	L	---	---	---	0	0	2
275	Asteraceae	<i>Pulicaria vulgaris</i>			Ak yaraotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
276	Asteraceae	<i>Rhagadiolus stellatus</i>			Çatlakçanak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
277	Asteraceae	<i>Scolymus hispanicus</i>			Şevketibostan	A	---	---	---	0	0	3
278	Asteraceae	<i>Scorzonera laciniata</i>			Parım	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
279	Asteraceae	<i>Scorzonera sublanata</i>			Topalan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
280	Asteraceae	<i>Senecio nemorensis</i>	<i>nemorensis</i>		Koru kanaryaotu	A	---	---	---	0	0	3
281	Asteraceae	<i>Senecio vernalis</i>			Kanaryaotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
282	Asteraceae	<i>Senecio vulgaris</i>			Taşakçilotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
283	Asteraceae	<i>Solidago virgaurea</i>			Altınbaşak çiçeği	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
284	Asteraceae	<i>Sonchus asper</i>	<i>glauscens</i>		Gevirtlek	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
285	Asteraceae	<i>Sonchus bulbosus</i>	<i>microcephalus</i>		Çohuz	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
286	Asteraceae	<i>Sonchus oleraceus</i>			Kuzugevreği	A	---	---	---	0	0	3
287	Asteraceae	<i>Tanacetum parthenium</i>			Beyaz papatya	A	---	---	---	0	0	3
288	Asteraceae	<i>Taraxacum aleppicum</i>			Halep hindibası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
289	Asteraceae	<i>Taraxacum hellenicum</i>			Leblebiotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
290	Asteraceae	<i>Taraxacum hybernum</i>			Kış çitliği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
291	Asteraceae	<i>Taraxacum minimum</i>			Karağcık	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
292	Asteraceae	<i>Taraxacum scaturiginosum</i>			Kıvrıkıvrık	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
293	Asteraceae	<i>Taraxacum serotinum</i>				L+A	---	---	---	0	0	1, 3
294	Asteraceae	<i>Tolpis barbata</i>			Koru kıskısı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
295	Asteraceae	<i>Tragopogon balcanicus</i>			Rumeli yemliği	L	---	---	---	0	0	2
296	Asteraceae	<i>Tragopogon porrifolius</i>	<i>longirostis</i>		Helevan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
297	Asteraceae	<i>Tripleurospermum baytopianum</i>			Sultan papatyası	L+A	---	---	EN	1	0	1, 3
298	Asteraceae	<i>Tripleurospermum oreades</i>		<i>oreades</i>	Hoşhoş	L	---	---	---	0	0	2
299	Asteraceae	<i>Tripleurospermum parviflorum</i>			Beybunik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
300	Asteraceae	<i>Tripleurospermum rosellum</i>		<i>rosellum</i>	Gül gödesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
301	Asteraceae	<i>Tussilago farfara</i>			Öksürükotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
302	Asteraceae	<i>Tyrimnus leucographus</i>			Dulkarigömlüğü	L	---	---	---	0	0	2
303	Asteraceae	<i>Urospermum dalechampii</i>			Zor acıyemlik	L	---	---	---	0	0	2
304	Asteraceae	<i>Urospermum picroides</i>			Acıyemlik	L	---	---	---	0	0	2
305	Asteraceae	<i>Xanthium spinosum</i>			Pıtrak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
306	Asteraceae	<i>Xanthium strumarium</i>	<i>strumarium</i>		Koca pıtrak	A	---	---	---	0	0	3
307	Asteraceae	<i>Xeranthemum cylindraceum</i>			Deli kağıtçiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
308	Berberidaceae	<i>Leontice leontopetalum</i>	<i>leontopetalum</i>		Kırbaş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
309	Betulaceae	<i>Alnus glutinosa</i>	<i>glutinosa</i>		Kızılağaç	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
310	Betulaceae	<i>Carpinus betulus</i>			Gürgen	A	---	---	---	0	0	3
311	Betulaceae	<i>Carpinus orientalis</i>			İstiriç	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
312	Betulaceae	<i>Corylus avellana</i>		<i>avellana</i>	Fındık	A	---	---	---	0	0	3
313	Betulaceae	<i>Corylus colurna</i>			Türk fıncığı	A	---	---	---	0	0	3
314	Boraginaceae	<i>Aegonychon purpurocaeruleum</i>			Göktaşkesen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
315	Boraginaceae	<i>Alkanna tinctoria</i>			Havacıva otu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
316	Boraginaceae	<i>Anchusa azurea</i>			Sığırdili	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
317	Boraginaceae	<i>Anchusa hybrida</i>			Tatlıbaba	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
318	Boraginaceae	<i>Asperugo procumbens</i>			Nevazilotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
319	Boraginaceae	<i>Borago officinalis</i>			Hodan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
320	Boraginaceae	<i>Buglossoides arvensis</i>	<i>sibthorpiana</i>		Tarla taşkeseni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
321	Boraginaceae	<i>Cerintho major</i>			Alacakız	L	---	---	---	0	0	2
322	Boraginaceae	<i>Cerintho minor</i>	<i>minor</i>		Cücegözü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
323	Boraginaceae	<i>Cerintho retorta</i>			Mumotu	L	---	---	---	0	0	2
324	Boraginaceae	<i>Cynoglossum creticum</i>			Pisik tetiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
325	Boraginaceae	<i>Cynoglossum montanum</i>			Dağ köpek dili	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
326	Boraginaceae	<i>Echium angustifolium</i>			Agres	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
327	Boraginaceae	<i>Echium italicum</i>			Kurtkuyruğu	A	---	---	---	0	0	3
328	Boraginaceae	<i>Echium plantagineum</i>			Kırkbatıran	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
329	Boraginaceae	<i>Heliotropium europaeum</i>			Akrepotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
330	Boraginaceae	<i>Heliotropium hirsutissimum</i>			Aygün çiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
331	Boraginaceae	<i>Heliotropium suaveolens</i>			İtrılı bambul	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
332	Boraginaceae	<i>Heliotropium supinum</i>				L+A	---	---	---	0	0	1, 3
333	Boraginaceae	<i>Lappula squarrosa</i>			Sülün gürke	L	---	---	---	0	0	2
334	Boraginaceae	<i>Lithodora hispidula</i>	<i>hispidula</i>		Ebruli çalı	A	---	---	---	0	0	3
335	Boraginaceae	<i>Lithospermum arvense</i>			Taşkesen	A	---	---	---	0	0	3
336	Boraginaceae	<i>Melanortocarya obtusifolia</i>			Gök sormuk	L	---	---	---	0	0	2
337	Boraginaceae	<i>Myosotis arvensis</i>	<i>arvensis</i>		Kardeş boncuğu	A	---	---	---	0	0	3
338	Boraginaceae	<i>Myosotis incrassata</i>			Deli kuşgözü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
339	Boraginaceae	<i>Myosotis litoralis</i>			Kum boncukotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
340	Boraginaceae	<i>Myosotis ramosissima</i>			Kuş gözü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
341	Boraginaceae	<i>Myosotis refracta</i>	<i>refracta</i>		Yünlü kuşgözü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
342	Boraginaceae	<i>Neostema apulum</i>			Sarı taşkesen	A	---	---	---	0	0	3
343	Boraginaceae	<i>Nonea echioides</i>			Kirpi sormuğu	A	---	---	---	0	0	3
344	Boraginaceae	<i>Onosma aucheriana</i>			Emcek	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
345	Boraginaceae	<i>Onosma echioides</i>			Oğlandüşüren	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
346	Boraginaceae	<i>Onosma graeca</i>			Ada şıncarı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
347	Boraginaceae	<i>Pontechium maculatum</i>			Al engerekotu	A	---	---	---	0	0	3
348	Boraginaceae	<i>Symphytum bulbosum</i>			Şiş kafesotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
349	Boraginaceae	<i>Symphytum orientale</i>			Eşek kafesotu	A	---	---	---	0	0	3
350	Boraginaceae	<i>Trachystemon orientalis</i>			Kaldirik	A	---	---	---	0	0	3
351	Brassicaceae	<i>Aethionema arabicum</i>			Arap taşçantası	L	---	---	---	0	0	2
352	Brassicaceae	<i>Aethionema saxatile</i>	<i>athoum</i>		Çatlak kayagülü	L	---	---	---	0	0	2
353	Brassicaceae	<i>Alliaria petiolata</i>			Sarmısak hardalı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
354	Brassicaceae	<i>Alyssoides utriculata</i>			Deli kuduzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
355	Brassicaceae	<i>Alyssum erosulum</i>			Çentikli kekke	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
356	Brassicaceae	<i>Alyssum foliosum</i>		<i>megalocarpum</i>	Sarmaş kuduzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
357	Brassicaceae	<i>Alyssum minutum</i>			Gıllık kuduzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
358	Brassicaceae	<i>Alyssum murale</i>			Seki kuduzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
358	Brassicaceae	<i>Alyssum simplex</i>			Sade kuduzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
359	Brassicaceae	<i>Alyssum pinifolium</i>			Gazi kekkesi	L+A	---	---	CR	1	1	1, 3
360	Brassicaceae	<i>Alyssum smyrnaeum</i>			İzmir kuduzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
361	Brassicaceae	<i>Alyssum umbellatum</i>			Şişkin Kevke	A	---	---	---	0	0	3
362	Brassicaceae	<i>Arabidopsis thaliana</i>			Fenotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
363	Brassicaceae	<i>Arabis verna</i>			Mor kazteresi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
364	Brassicaceae	<i>Aubrieta deltoidea</i>			Köşeli obrizya	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
365	Brassicaceae	<i>Aurinia saxatilis</i>	<i>orientalis</i>		Ege incisi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
366	Brassicaceae	<i>Biscutella didyma</i>			Çitçitotu	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
367	Brassicaceae	<i>Brassica nigra</i>			Kara hardal	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
368	Brassicaceae	<i>Bunias erucago</i>			Delitürp	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
369	Brassicaceae	<i>Cakile maritima</i>			Kumteresi	A	---	---	---	0	0	3
370	Brassicaceae	<i>Calepina irregularis</i>			Top hardal	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
371	Brassicaceae	<i>Camelina rumelica</i>			Ketentere	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
372	Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris</i>			Çobançantası	A	---	---	---	0	0	3
373	Brassicaceae	<i>Capsella rubella</i>			Ayşecik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
374	Brassicaceae	<i>Cardamine bulbifera</i>			Dişlikök	A	---	---	---	0	0	3
375	Brassicaceae	<i>Cardamine graeca</i>			Ada köpükotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
376	Brassicaceae	<i>Cardamine hirsuta</i>			Kıllı kodim	A	---	---	---	0	0	3
377	Brassicaceae	<i>Clypeola jonthlaspi</i>			Akçeotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
378	Brassicaceae	<i>Conringia orientalis</i>			Kocatelkari	L	---	---	---	0	0	2
379	Brassicaceae	<i>Descurainia sophia</i>			Sadırotu	L	---	---	---	0	0	2
380	Brassicaceae	<i>Diplotaxis viminea</i>			Sepetçi penki	L	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
381	Brassicaceae	<i>Draba muralis</i>			Ak dolama	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
382	Brassicaceae	<i>Draba verna</i>			Çırçır otu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
383	Brassicaceae	<i>Enarthrocarpus arcuatus</i>			Orakturpu	L+A	---	---	---	0	0	2
384	Brassicaceae	<i>Erysimum idae</i>			Kaz zarifesi	A	---	---	CR	1	1	3
385	Brassicaceae	<i>Erysimum leucanthemum</i>			Bayır zarifesi	L+A	---	---	---	0	0	2
386	Brassicaceae	<i>Erysimum repandum</i>			Çatal zarife	L	---	---	---	0	0	2
387	Brassicaceae	<i>Hirschfeldia incana</i>			Nadas turpu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
388	Brassicaceae	<i>Hornungia petraea</i>			Tırık tere	L	---	---	---	0	0	2
389	Brassicaceae	<i>Hornungia procumbens</i>			Az tırıktere	L	---	---	---	0	0	2
390	Brassicaceae	<i>Iberis carnosa</i>			Mor beğendiotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
391	Brassicaceae	<i>Lepidium draba</i>			Diğnik	A	---	---	---	0	0	3
392	Brassicaceae	<i>Lepidium graminifolium</i>			Circirotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
393	Brassicaceae	<i>Lepidium latifolium</i>			Nujdar	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
394	Brassicaceae	<i>Lepidium spinosum</i>			Dikentere	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
395	Brassicaceae	<i>Lepidium squamatus</i>			Dejinik	A	---	---	---	0	0	3
396	Brassicaceae	<i>Lobularia maritima</i>			Ak kuduzotu	L	---	---	---	0	0	2
397	Brassicaceae	<i>Malcolmia chia</i>			Ekinteresi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
398	Brassicaceae	<i>Malcolmia flexuosa</i>			Kaya şebboyu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
399	Brassicaceae	<i>Matthiola incana</i>			Şebboy	L	---	---	---	0	0	2
400	Brassicaceae	<i>Matthiola sinuata</i>			Oyalı şebboy	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
401	Brassicaceae	<i>Matthiola tricuspidata</i>			Öküz şebboyu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
402	Brassicaceae	<i>Microthlaspi perfoliatum</i>			Giyle	A	---	---	---	0	0	3
403	Brassicaceae	<i>Nasturtium officinale</i>			Su teresi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
404	Brassicaceae	<i>Neslia paniculata</i>	<i>thracica</i>		Tophardal	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
405	Brassicaceae	<i>Noccaea ochroleucum</i>			Davraz dağarcığı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
406	Brassicaceae	<i>Raphanus raphanistrum</i>			Eşek turpu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
407	Brassicaceae	<i>Rapistrum rugosum</i>			Kedi turpu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
408	Brassicaceae	<i>Rorippa sylvestris</i>			Çakandura	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
409	Brassicaceae	<i>Sinapis arvensis</i>			Hardal	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
410	Brassicaceae	<i>Sisymbrium altissimum</i>			Ergelen otu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
411	Brassicaceae	<i>Sisymbrium officinale</i>			Ergelen hardalı	L	---	---	---	0	0	2
412	Brassicaceae	<i>Sisymbrium orientale</i>			Tarla bülbülotu	L	---	---	---	0	0	2
413	Brassicaceae	<i>Sisymbrium polyceratium</i>			Sülün bülbülotu	L	---	---	---	0	0	2
414	Brassicaceae	<i>Teesdalia coronopifolia</i>			Çobançadırı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
415	Brassicaceae	<i>Turritis laxa</i>			Sırıkdere	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
416	Cactaceae	<i>Opuntia humifusa</i>			Basık kaktüs	A	---	---	---	0	0	3
417	Campanulaceae	<i>Asyneuma limonifolium</i>	<i>limonifolium</i>		Tavşanekmeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
418	Campanulaceae	<i>Asyneuma rigidum</i>	<i>sibthorpiatum</i>		Uludeğnek	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
419	Campanulaceae	<i>Asyneuma virgatum</i>	<i>cichoriiforme</i>		Özgedegnek	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
420	Campanulaceae	<i>Campanula delicatula</i>			Narin çan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
421	Campanulaceae	<i>Campanula erinus</i>			Çatal çançiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
422	Campanulaceae	<i>Campanula lyrata</i>	<i>lyrata</i>		Memek	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
423	Campanulaceae	<i>Campanula macrostachya</i>			Pekerçanı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
424	Campanulaceae	<i>Campanula rapunculus</i>		<i>lambertiana</i>	Sidikli çançıçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
425	Campanulaceae	<i>Campanula trachelium</i>	<i>athoa</i>		Kovan çanı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
426	Campanulaceae	<i>Jasione heldreichii</i>			Gökçeçenek	A	---	---	---	0	0	3
427	Campanulaceae	<i>Legousia pentagonia</i>			Kadınaynası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
428	Cannabaceae	<i>Cannabis sativa</i>			Kenevir	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
429	Cannabaceae	<i>Humulus lupulus</i>			Şerbetçiotu	A	---	---	---	0	0	3
430	Capparaceae	<i>Capparis sicula</i>	<i>sicula</i>		Deli karpuzu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
431	Capparaceae	<i>Capparis spinosa</i>			Kebere	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
432	Caprifoliaceae	<i>Centranthus calcitrapa</i>			Taş mahmuzu	L	---	---	---	0	0	2
433	Caprifoliaceae	<i>Centranthus ruber</i>			Yamaçmahmuzu	L	---	---	---	0	0	2
434	Caprifoliaceae	<i>Dipsacus laciniatus</i>			Fesçitarağı	A	---	---	---	0	0	3
435	Caprifoliaceae	<i>Knautia integrifolia</i>		<i>bidens</i>	Götürotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
436	Caprifoliaceae	<i>Lonicera caprifolium</i>			Hanımeli	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
437	Caprifoliaceae	<i>Lonicera etrusca</i>		<i>etrusca</i>	Dokuzdon	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
438	Caprifoliaceae	<i>Lonicera implexa</i>			Fakirurganı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
439	Caprifoliaceae	<i>Morina persica</i>			Merdivençiçeği	A	---	---	---	0	0	3
440	Caprifoliaceae	<i>Pterocephalus pinardii</i>			Yurt cücükotu	A	---	---	LC	1	0	3
441	Caprifoliaceae	<i>Pterocephalus plumosus</i>			Gök cücükotu	L	---	---	---	0	0	2
442	Caprifoliaceae	<i>Scabiosa argentea</i>			Yazı süpürgesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
443	Caprifoliaceae	<i>Scabiosa atropurpurea</i>			Mor uyuzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
444	Caprifoliaceae	<i>Scabiosa reuteriana</i>			Efe uyuzotu	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
445	Caprifoliaceae	<i>Scabiosa sicula</i>			Ada uyuzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
446	Caprifoliaceae	<i>Tremastelma palaestinum</i>			Kirpi uyuzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
447	Caprifoliaceae	<i>Valeriana dioscoridis</i>			Çobanzurnası	A	---	---	---	0	0	3
448	Caprifoliaceae	<i>Valeriana officinalis</i>			Kediotu	L	---	---	---	0	0	2
449	Caprifoliaceae				Kaya kuzugevreği	A	---	---	---	0	0	3
450	Caprifoliaceae	<i>Valerianella carinata</i>			Sandal kuzugevreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
451	Caprifoliaceae	<i>Valerianella coronata</i>			Taçlı kuzugevreği	A	---	---	---	0	0	3
452	Caprifoliaceae	<i>Valerianella costata</i>			Maki kuzugevreği	A	---	---	---	0	0	3
453	Caprifoliaceae	<i>Valerianella dentata</i>			Dişli kuzugevreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
454	Caprifoliaceae	<i>Valerianella discoidea</i>			Ekin kuzugevreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
455	Caprifoliaceae	<i>Valerianella echinata</i>			Kirpi gevreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
456	Caprifoliaceae	<i>Valerianella hirsutissima</i>			Yünlü kuzugevreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
458	Caprifoliaceae	<i>Valerianella locusta</i>			Nazlı kuzugevreği	A	---	---	---	0	0	3
459	Caprifoliaceae	<i>Valerianella obtusiloba</i>			Gül kuzugevreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
460	Caprifoliaceae	<i>Valerianella orientalis</i>			Ana kuzugevreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
461	Caprifoliaceae	<i>Valerianella turgida</i>			Yar kuzugevreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
462	Caprifoliaceae	<i>Valerianella vesicaria</i>			Kuzugevreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
463	Caryophyllaceae	<i>Agrostemma githago</i>			Buğday karamuğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
464	Caryophyllaceae	<i>Arenaria filicaulis</i>			Gevrek kumotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
465	Caryophyllaceae	<i>Arenaria serpyllifolia</i>	<i>leptoclados</i>		Kuru kumotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
466	Caryophyllaceae	<i>Arenaria serpyllifolia</i>	<i>serpyllifolia</i>		Tarla kumotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
467	Caryophyllaceae	<i>Cerastium brachypetalum</i>	<i>roeseri</i>		Gevşek boynuzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
468	Caryophyllaceae	<i>Cerastium comatum</i>			Boz boynuzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
469	Caryophyllaceae	<i>Cerastium dubium</i>			Mızrak boynuzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
470	Caryophyllaceae	<i>Cerastium fontanum</i>			Koru boynuzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
471	Caryophyllaceae	<i>Cerastium glomeratum</i>			Boynuzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
472	Caryophyllaceae	<i>Cerastium pumilum</i>			Eğri boynuzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
473	Caryophyllaceae	<i>Cerastium semidecandrum</i>			Çengel boynuzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
474	Caryophyllaceae	<i>Dianthus anatolicus</i>			Yabani karanfil	A	---	---	LC	0	0	3
475	Caryophyllaceae	<i>Dianthus calocephalus</i>			Güzel karanfil	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
476	Caryophyllaceae	<i>Dianthus erinaceus</i>	<i>alpinus</i>		Küme karanfil	A	---	---	VU	1	0	3
477	Caryophyllaceae	<i>Dianthus giganteus</i>			Deve karanfili	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
478	Caryophyllaceae	<i>Dianthus ingoldbyi</i>			Şehit karanfili	L+A	---	---	CR	1	1	1, 3
479	Caryophyllaceae	<i>Dianthus leptopetalus</i>			Gece karanfili	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
480	Caryophyllaceae	<i>Dianthus lydus</i>			Kan karanfil	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
481	Caryophyllaceae	<i>Dianthus pubescens</i>			Nare	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
482	Caryophyllaceae	<i>Herniaria hirsuta</i>			Deli yaran	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
483	Caryophyllaceae	<i>Herniaria incana</i>			Kabayaran	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
484	Caryophyllaceae	<i>Herniaria micrantha</i>			Sık atyaran	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
485	Caryophyllaceae	<i>Minuartia erythrosepala</i>			Dağ tıstısı	L	---	---	---	0	0	2
486	Caryophyllaceae	<i>Minuartia garckeana</i>			Dağ kuruotu	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
487	Caryophyllaceae	<i>Minuartia globulosa</i>			Top tıstısı	L	---	---	---	0	0	2
488	Caryophyllaceae	<i>Minuartia glomerata</i>			Küme tıstısı	L	---	---	---	0	0	2
489	Caryophyllaceae	<i>Minuartia hybrida</i>			Çayır tıstısı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
490	Caryophyllaceae	<i>Minuartia juressi</i>			İzmir tıstısı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
491	Caryophyllaceae	<i>Minuartia mesogitana</i>			Uysal tıstısı	L	---	---	---	0	0	2
492	Caryophyllaceae	<i>Moenchia mantica</i>			Dördüz otu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
493	Caryophyllaceae	<i>Myosoton aquaticum</i>			Vergelotu	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
494	Caryophyllaceae	<i>Paronychia argentea</i>			Gümüş etyaran	A	---	---	---	0	0	3
495	Caryophyllaceae	<i>Paronychia chionaea</i>			Deli kepekotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
496	Caryophyllaceae	<i>Petrorhagia alpina</i>	<i>olympica</i>		Yayla feracesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
497	Caryophyllaceae	<i>Petrorhagia armerioides</i>			Yalı zarçıçeği	L	---	---	---	0	0	2
498	Caryophyllaceae	<i>Petrorhagia dubia</i>			Zarkaranfil	A	---	---	---	0	0	3
499	Caryophyllaceae	<i>Polycarpon tetraphyllum</i>			Kırkinciotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
500	Caryophyllaceae	<i>Sagina maritima</i>			Arsız saginotu	L	---	---	---	0	0	2
501	Caryophyllaceae	<i>Sagina procumbens</i>			Saginotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
502	Caryophyllaceae	<i>Saponaria calabrica</i>			Kaya sabunotu	L	---	---	---	0	0	2
503	Caryophyllaceae	<i>Saponaria mesoginata</i>			Köpürgen	L	---	---	---	0	0	2
504	Caryophyllaceae	<i>Saponaria officinalis</i>			Sabunotu	A	---	---	---	0	0	3
505	Caryophyllaceae	<i>Scleranthus annuus</i>	<i>verticillatus</i>		Zar kınavel	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
506	Caryophyllaceae	<i>Scleranthus perennis</i>	<i>marginatus</i>		Kaz kınavel	A	---	---	---	0	0	3
507	Caryophyllaceae	<i>Silene anatolica</i>			Daruzara	L	---	---	CD	1	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
508	Caryophyllaceae	<i>Silene colorata</i>			Kum nakılı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
509	Caryophyllaceae	<i>Silene compacta</i>			Kanlıbasıra otu	A	---	---	---	0	0	3
510	Caryophyllaceae	<i>Silene conica</i>			Sivri nakıl	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
511	Caryophyllaceae	<i>Silene dichotoma</i>			Çatal nakıl	L	---	---	---	0	0	2
512	Caryophyllaceae	<i>Silene fabaria</i>			Köse nakıl	L	---	---	---	0	0	2
513	Caryophyllaceae	<i>Silene gallica</i>			Serçeçiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
514	Caryophyllaceae	<i>Silene italica</i>			Yuğuşyüreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
515	Caryophyllaceae	<i>Silene lydia</i>			Çizgili nakıl	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
516	Caryophyllaceae	<i>Silene sedoides</i>			Yatık nakıl	A	---	---	---	0	0	3
517	Caryophyllaceae	<i>Silene skorpilii</i>			Balkan nakılı	A	---	---	---	0	0	3
518	Caryophyllaceae	<i>Silene tenuiflora</i>			İncenakıl	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
519	Caryophyllaceae	<i>Silene vulgaris</i>		<i>vulgaris</i>	Ecibücü	A	---	---	---	0	0	3
520	Caryophyllaceae	<i>Spergula pentandra</i>			Delice kişniş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
521	Caryophyllaceae	<i>Spergularia bocconei</i>			Sadırlı remilotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
522	Caryophyllaceae	<i>Spergularia marina</i>			Sahil remilotu	A	---	---	---	0	0	3
523	Caryophyllaceae	<i>Spergularia media</i>			Kuş remilotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
524	Caryophyllaceae	<i>Spergularia rubra</i>			Remilotu	A	---	---	---	0	0	3
525	Caryophyllaceae	<i>Stellaria holostea</i>			Urgancık	A	---	---	---	0	0	3
526	Caryophyllaceae	<i>Stellaria pallida</i>			Kuşmak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
527	Caryophyllaceae	<i>Telephium imperati</i>	<i>orientale</i>		Zulzula	L	---	---	---	0	0	2
528	Caryophyllaceae	<i>Vaccaria hispanica</i>			Ekin ebesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
529	Caryophyllaceae	<i>Velezia quadridentata</i>			Dişli tıgotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
530	Celastraceae	<i>Euonymus latifolius</i>	<i>latifolius</i>		İğaçacı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
531	Celastraceae	<i>Parnassia palustris</i>			Yürek yaprağı	L	---	---	---	0	0	2
532	Cistaceae	<i>Cistus creticus</i>			Laden	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
533	Cistaceae	<i>Cistus laurifolius</i>			Karağan	A	---	---	---	0	0	3
534	Cistaceae	<i>Cistus salviifolius</i>			Kartli	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
535	Cistaceae	<i>Fumana arabica</i>			Arap güneşotu	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
536	Cistaceae	<i>Fumana laevis</i>			Yaban güneşotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
537	Cistaceae	<i>Helianthemum aegyptiacum</i>			Ege güngülotu	L	---	---	---	0	0	2
538	Cistaceae	<i>Helianthemum salicifolium</i>			Söğüt güngülü	L	---	---	---	0	0	2
539	Cistaceae	<i>Tuberaria guttata</i>			Karagözü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
540	Cistaceae	<i>Tuberaria lipopetala</i>			Yağlı karagöz	L	---	---	---	0	0	2
541	Cistaceae	<i>Tuberaria plantaginea</i>			Kıyı karagözü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
542	Colchicaceae	<i>Colchicum bivonae</i>			Öksüzöğlan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
543	Colchicaceae	<i>Colchicum burtii</i>			Tüylü mahrut	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
544	Colchicaceae	<i>Colchicum soboliferum</i>			Koyungöğsü	L	---	---	---	0	0	2
545	Colchicaceae	<i>Colchicum boissieri</i>			Sürincan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
546	Convolvulaceae	<i>Calystegia sepium</i>	<i>sepium</i>		Çit sarmaşığı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
547	Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis</i>			Tarla sarmaşığı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
548	Convolvulaceae	<i>Convolvulus elegantissimus</i>			Mahmudeotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
549	Convolvulaceae	<i>Convolvulus lineatus</i>			Top yayılğan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
550	Convolvulaceae	<i>Convolvulus pentanetaloides</i>			Beş yayılğan	L	---	---	---	0	0	2
551	Convolvulaceae	<i>Cressa cretica</i>			Reçine çiçeği	A	---	---	---	0	0	3
552	Convolvulaceae	<i>Cuscuta approximata</i>			Bağboğanotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
553	Convolvulaceae	<i>Cuscuta balansae</i>			Cazısaçı	A	---	---	---	0	0	3
554	Convolvulaceae	<i>Cuscuta epithymum</i>	<i>epithymum</i>		Cinsaçı	A	---	---	---	0	0	3
555	Convolvulaceae	<i>Cuscuta scandens</i>	<i>scandens</i>		Som bostanbozan	A	---	---	---	0	0	3
556	Cornaceae	<i>Cornus mas</i>			Kızılcık	A	---	---	---	0	0	3
557	Cornaceae	<i>Cornus sanguinea</i>	<i>sanguinea</i>		Kiren	A	---	---	---	0	0	3
558	Crassulaceae	<i>Hylotelephium telephium</i>			Mandakulağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
559	Crassulaceae	<i>Sedum album</i>			Çobankavurgası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
560	Crassulaceae	<i>Sedum caespitosum</i>			Bodur damkoruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
561	Crassulaceae	<i>Sedum confertiflorum</i>			Küme koruğu	A	---	---	---	0	0	3
562	Crassulaceae	<i>Sedum hispanicum</i>			Damkoruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
563	Crassulaceae	<i>Sedum lydium</i>			Ege koruğu	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
564	Crassulaceae	<i>Sedum pallidum</i>			Koyunörmece	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
565	Crassulaceae	<i>Sedum sediforme</i>			Yalı kuruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
566	Crassulaceae	<i>Umbilicus rupestris</i>			Göbekotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
567	Cucurbitaceae	<i>Ecballium elaterium</i>			Eşek hıyarı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
567	Cymodoceaceae	<i>Cymodocea nodosa</i>			Sudüğümü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
568	Cyperaceae	<i>Carex colchica</i>			Acarasazı	A	---	---	---	0	0	3
569	Cyperaceae	<i>Carex coriogyne</i>			Bitlisaz	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
570	Cyperaceae	<i>Carex cuprina</i>			Kurusaz	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
571	Cyperaceae	<i>Carex distachya</i>		<i>phyllostachioidea</i>	İkiz ayakotu	L	---	---	---	0	0	2
572	Cyperaceae	<i>Carex distans</i>			Sina ayakotu	L	---	---	---	0	0	2
573	Cyperaceae	<i>Carex divisa</i>			Zevzirçimeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
574	Cyperaceae	<i>Carex flacca</i>	<i>erythrostachys</i>		Yayık çayırsazı	L	---	---	---	0	0	2
575	Cyperaceae	<i>Carex hispida</i>			Kıllı çayırsazı	L	---	---	---	0	0	2
576	Cyperaceae	<i>Carex pendula</i>			Salkımsaparna	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
577	Cyperaceae	<i>Carex remota</i>	<i>remota</i>		Nazlısaparna	A	---	---	---	0	0	3
578	Cyperaceae	<i>Cyperus capitatus</i>			Şehvetotu	A	---	---	---	0	0	3
579	Cyperaceae	<i>Cyperus difformis</i>			Göcelebüken	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
580	Cyperaceae	<i>Cyperus glaber</i>			Kösnüotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
581	Cyperaceae	<i>Cyperus longus</i>	<i>longus</i>		Karatopalak	A	---	---	---	0	0	3
582	Cyperaceae	<i>Cyperus michelianus</i>			Hasırotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
583	Cyperaceae	<i>Cyperus rotundus</i>			Topalak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
584	Cyperaceae	<i>Eleocharis mitracarpa</i>			Feslisaz	A	---	---	---	0	0	3
585	Cyperaceae	<i>Eleocharis palustris</i>			Delisaz	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
586	Cyperaceae	<i>Fimbristylis bisumbellata</i>			İkiz telberdi	L	---	---	---	0	0	2
587	Cyperaceae	<i>Isolepis cernua</i>			Kınotu	A	---	---	---	0	0	3
588	Cyperaceae	<i>Pycnus flavescens</i>			Samanberdi	L	---	---	---	0	0	2
589	Cyperaceae	<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>			Ayna semerotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
590	Cyperaceae	<i>Schoenus nigricans</i>			İnekgözü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
591	Cyperaceae	<i>Scirpoides holoschoenus</i>			Vurla	A	---	---	---	0	0	3
592	Cyperaceae	<i>Bolboschoenus maritimus</i>			Sandalyesazı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
593	Cytinaceae	<i>Cytinus hypocistis</i>	<i>orientalis</i>		İnekmemesi	A	---	---	---	0	0	3
594	Datisceae	<i>Datisca cannabina</i>			Renkotu	A	---	---	---	0	0	3
595	Dioscoreaceae	<i>Dioscorea communis</i>			Dolanbaç	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
596	Elaeagnaceae	<i>Elaeagnus angustifolia</i>			İğde	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
597	Elatinaceae	<i>Elatine alsinastrum</i>			İnce solucanotu	A	---	---	---	0	0	3
598	Ericaceae	<i>Arbutus andrachne</i>			Sandal ağacı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
599	Ericaceae	<i>Arbutus unedo</i>			Kocayemiş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
600	Ericaceae	<i>Erica arborea</i>			Funda	A	---	---	---	0	0	3
601	Ericaceae	<i>Erica manipuliflora</i>			Püren	A	---	---	---	0	0	3
602	Ericaceae	<i>Orthilia secunda</i>			Keklikdüğmesi	L	---	---	---	0	0	2
603	Ericaceae	<i>Moneses uniflora</i>			Gelin perçemi	A	---	---	---	0	0	3
604	Ericaceae	<i>Pyrola minor</i>			Emrudotu	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
605	Ericaceae	<i>Rhododendron luteum</i>			Zifin	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
606	Ericaceae	<i>Vaccinium myrtillus</i>			Ayüzümü	A	---	---	---	0	0	3
607	Euphorbiaceae	<i>Chrozophora tinctoria</i>			Sığilotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
608	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia agraria</i>			Sütleğeç	L	---	---	---	0	0	2
609	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia aleppica</i>			Haşul	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
610	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia altissima</i>			Kabargaç	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
611	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia amygdaloides</i>	<i>amygdaloides</i>		Zerana	A	---	---	---	0	0	3
612	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia anacampseros</i>		<i>anacampseros</i>	Sütlüağı	A	---	---	LC	1	0	3
613	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia chamaesyce</i>			Şebrem	L	---	---	---	0	0	2
614	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia exigua</i>	<i>exigua</i>		Güçük sütleğen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
615	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia glareosa</i>	<i>glareosa</i>		Kırım sütleğeni	L	---	---	---	0	0	2
616	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia helioscopia</i>			Feribanotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
617	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia oblongata</i>			Tüylü sütleğen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
618	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia paralias</i>			Kum sütleğeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
619	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia peplis</i>			Kıyı sütleğeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
620	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia peplus</i>		<i>minima</i>	Bahçe sütleğeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
621	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia peplus</i>		<i>peplus</i>	Bahçe sütleğeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
622	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia retusa</i>			Bitki sütleğen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
623	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia rigida</i>			Sütleğen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
624	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia seguieriana</i>	<i>niciciana</i>		Ekin sütleğeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
625	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia seguieriana</i>	<i>seguieriana</i>		Tasmaotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
626	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia stricta</i>			Katı sütleğen	A	---	---	---	0	0	3
627	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia taurinensis</i>			Tilki sütleğeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
628	Euphorbiaceae	<i>Mercurialis annua</i>			Parşen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
629	Euphorbiaceae	<i>Mercurialis perennis</i>			Köpekmarulu	A	---	---	---	0	0	3
630	Euphorbiaceae	<i>Ricinus communis</i>			Hintyağı	L	---	---	---	0	0	2
631	Fabaceae	<i>Anagyris foetida</i>			Zivircik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
632	Fabaceae	<i>Anthyllis hermanniae</i>			Akıllı geven	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
633	Fabaceae	<i>Anthyllis vulneraria</i>	<i>praepropera</i>		Süslü çobangülü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
634	Fabaceae	<i>Astragalus angustiflorus</i>	<i>anatolicus</i>		Ana geven	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
635	Fabaceae	<i>Astragalus cylleneus</i>			Sandras geveni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
636	Fabaceae	<i>Astragalus haarbachii</i>			Çarık geveni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
637	Fabaceae	<i>Astragalus hamosus</i>			Koçboynuzu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
638	Fabaceae	<i>Astragalus macrocephalus</i>	<i>finitimus</i>		Topaç geven	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
639	Fabaceae	<i>Astragalus spruneri</i>			Pembe Geven	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
640	Fabaceae	<i>Astragalus trojanus</i>			Çanakkale geveni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
641	Fabaceae	<i>Biserrula pelecinus</i>			Tarakyoncası	A	---	---	---	0	0	3
642	Fabaceae	<i>Bituminaria bituminosa</i>			Asfaltotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
643	Fabaceae	<i>Calicotome villosa</i>			Keçiboğan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
644	Fabaceae	<i>Cercis siliquastrum</i>	<i>hebecarpa</i>		Zazalak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
645	Fabaceae	<i>Cicer arietinum</i>			Nohut	L	---	---	---	0	0	2
646	Fabaceae	<i>Cicer montbretii</i>			Deli nohut	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
647	Fabaceae	<i>Colutea cilicica</i>			Patlangaç	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
648	Fabaceae	<i>Coronilla scorpioides</i>			Akrep burçağı	L	---	---	---	0	0	2
649	Fabaceae	<i>Dorycnium graecum</i>			Ak kaplanotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
650	Fabaceae	<i>Dorycnium hirsutum</i>			Kıllı kaplanotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
651	Fabaceae	<i>Dorycnium pentaphyllum</i>	<i>herbaceum</i>		Zehirli yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
652	Fabaceae	<i>Galega officinalis</i>			Keçisedefi	A	---	---	---	0	0	3
653	Fabaceae	<i>Genista anatolica</i>			Kandaş dikenli	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
654	Fabaceae	<i>Genista carinalis</i>			Kırtıl çalısı	A	---	---	---	0	0	3
655	Fabaceae	<i>Genista januensis</i>	<i>lydia</i>		Geyik borcağı	A	---	---	---	0	0	3
656	Fabaceae	<i>Gonocytisus angulatus</i>			Yağlı borcak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
657	Fabaceae	<i>Hedysarum varium</i>	<i>varium</i>		Batalak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
658	Fabaceae				Zarif gevrecik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
659	Fabaceae	<i>Hippocrepis emerus</i>	<i>emeroides</i>		Tel gevrecik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
660	Fabaceae	<i>Hippocrepis unisiliquosa</i>			At nalı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
661	Fabaceae	<i>Hymenocarpus circinnatus</i>			Pullu ot	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
662	Fabaceae	<i>Lathyrus annuus</i>			Dağdırılcası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
663	Fabaceae	<i>Lathyrus aphaca</i>		<i>affinis</i>	Sarı burçak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
664	Fabaceae	<i>Lathyrus aureus</i>			Korumürdümüğü	L	---	---	---	0	0	2
665	Fabaceae	<i>Lathyrus cicera</i>			Colban	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
666	Fabaceae	<i>Lathyrus digitatus</i>			Tavşankanı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
667	Fabaceae	<i>Lathyrus inconspicuus</i>		<i>inconspicuus</i>	Yılan mürdümüğü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
668	Fabaceae	<i>Lathyrus laxiflorus</i>	<i>laxiflorus</i>		Deli burçak	A	---	---	---	0	0	3
669	Fabaceae	<i>Lathyrus nissolia</i>			Çimen burçak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
670	Fabaceae	<i>Lathyrus ochrus</i>			Gambilya	L	---	---	---	0	0	2
671	Fabaceae	<i>Lathyrus sativus</i>			Mürdümük	L	---	---	---	0	0	2
672	Fabaceae	<i>Lathyrus saxatilis</i>			Kaya mürdümüğü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
673	Fabaceae	<i>Lathyrus setifolius</i>			Büllü baklası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
674	Fabaceae	<i>Lathyrus sphaericus</i>			Çam burçağı	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
675	Fabaceae	<i>Lens culinaris</i>	<i>odemensis</i>		Nisk	L	---	---	---	0	0	2
676	Fabaceae	<i>Lens ervoides</i>			İnce mercimek	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
677	Fabaceae	<i>Lens nigricans</i>			Karamercimek	L	---	---	---	0	0	2
678	Fabaceae	<i>Lotus conimbricensis</i>			Su sepiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
679	Fabaceae	<i>Lotus corniculatus</i>			Gazalboynuzu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
680	Fabaceae	<i>Lotus palustris</i>			Su gazalboynuzu	A	---	---	---	0	0	3
681	Fabaceae	<i>Lupinus albus</i>			Termiye	L	---	---	---	0	0	2
682	Fabaceae	<i>Lupinus angustifolius</i>			Acıbakla	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
683	Fabaceae	<i>Lupinus micranthus</i>			Domuz baklası	L	---	---	---	0	0	2
684	Fabaceae	<i>Medicago constricta</i>			Demet yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
685	Fabaceae	<i>Medicago disciformis</i>			Yassı yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
686	Fabaceae	<i>Medicago falcata</i>			Kart yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
687	Fabaceae	<i>Medicago intertexta</i>		<i>ciliaris</i>	Kirpi yoncası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
688	Fabaceae	<i>Medicago marina</i>			Sahil yoncası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
689	Fabaceae	<i>Medicago orbicularis</i>			Paralık	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
690	Fabaceae	<i>Medicago polymorpha</i>		<i>vulgaris</i>	Kırkyonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
691	Fabaceae	<i>Medicago rigidula</i>		<i>rigidula</i>	Kabayonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
692	Fabaceae	<i>Medicago sativa</i>	<i>sativa</i>		Karayonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
693	Fabaceae	<i>Medicago truncatula</i>		<i>longiaculeata</i>	Şufen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
694	Fabaceae	<i>Medicago turbinata</i>		<i>aculeata</i>	Boncuk yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
695	Fabaceae	<i>Medicago turbinata</i>		<i>turbinata</i>	Boncuk yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
696	Fabaceae	<i>Melilotus indicus</i>			Otuzlu yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
697	Fabaceae	<i>Melilotus officinalis</i>			Kokulu yonca	L	---	---	---	0	0	2
698	Fabaceae	<i>Melilotus sulcatus</i>			Koçboynuzu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
699	Fabaceae	<i>Onobrychis aequidentata</i>			Dişlek korunga	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
700	Fabaceae	<i>Onobrychis caput-galli</i>			Pıtrak korunga	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
701	Fabaceae	<i>Onobrychis gracilis</i>			Zarif korunga	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
702	Fabaceae	<i>Onobrychis oxydonta</i>		<i>oxydonta</i>	Kır korungası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
703	Fabaceae	<i>Onobrychis oxvodonta</i>		<i>armena</i>	Kır korungası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
704	Fabaceae	<i>Ononis pubescens</i>			Havlıörsele	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
705	Fabaceae	<i>Ononis pusilla</i>			Yaltak dikenli	L	---	---	---	0	0	2
706	Fabaceae	<i>Ononis reclinata</i>			Şeytantaburesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
707	Fabaceae	<i>Ononis spinosa</i>	<i>antiquorum</i>		Acram	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
708	Fabaceae	<i>Ononis spinosa</i>	<i>leiosperma</i>		Demirdelen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
709	Fabaceae	<i>Ononis viscosa</i>	<i>breviflora</i>		Siyekdikeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
710	Fabaceae	<i>Ornithopus compressus</i>			Kuş ayağı	L	---	---	---	0	0	2
711	Fabaceae	<i>Pisum sativum</i>	<i>elatius</i>		Boylu bezelye	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
712	Fabaceae	<i>Robinia pseudoacacia</i>			Yalancı akasya	A	---	---	---	0	0	3
713	Fabaceae	<i>Scorpiurus subvillosus</i>		<i>subvillosus</i>	Koyundüğü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
714	Fabaceae	<i>Securigera cretica</i>			Ada körügeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
715	Fabaceae	<i>Securigera parviflora</i>			Bahçetacı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
716	Fabaceae	<i>Securigera securidaca</i>			Kanca körigen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
717	Fabaceae	<i>Spartium junceum</i>			Katırtırnağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
718	Fabaceae	<i>Teline monspessulana</i>			Üçtelliçalı	A	---	---	---	0	0	3
719	Fabaceae	<i>Trifolium angustifolium</i>			Nefel	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
720	Fabaceae	<i>Trifolium arvense</i>		<i>arvense</i>	Tavşanayağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
721	Fabaceae	<i>Trifolium campestre</i>			Üçgül	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
722	Fabaceae	<i>Trifolium caudatum</i>			Anaüçgül	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
723	Fabaceae	<i>Trifolium clusii</i>			Ters üçgül	A	---	---	---	0	0	3
724	Fabaceae	<i>Trifolium echinatum</i>			Kirpi üçgülü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
725	Fabaceae	<i>Trifolium fergan-karaeri</i>			Efe tırfılı	L	---	---	CR	1	1	2
726	Fabaceae	<i>Trifolium globosum</i>			Yumak yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
727	Fabaceae	<i>Trifolium glomeratum</i>			Topuz yonca	L	---	---	---	0	0	2
728	Fabaceae	<i>Trifolium grandiflorum</i>			Hanım üçgülü	L	---	---	---	0	0	2
729	Fabaceae	<i>Trifolium hirtum</i>			Deli yonca	L	---	---	---	0	0	2
730	Fabaceae	<i>Trifolium hybridum</i>		<i>hybridum</i>	Melez üçgül	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
731	Fabaceae	<i>Trifolium incarnatum</i>		<i>molinieri</i>	Kan yoncası	A	---	---	---	0	0	3
732	Fabaceae	<i>Trifolium isthmocarpum</i>			Güdük yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
733	Fabaceae	<i>Trifolium leucanthum</i>			Yapışık üçgül	L	---	---	---	0	0	2
734	Fabaceae	<i>Trifolium michelianum</i>		<i>balansae</i>	Uzundiş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
735	Fabaceae	<i>Trifolium nervulosum</i>			Yağlı üçgül	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
736	Fabaceae	<i>Trifolium pauciflorum</i>			Sülün üçgülü	L	---	---	---	0	0	2
737	Fabaceae	<i>Trifolium pilulare</i>			Boncuk üçgül	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
738	Fabaceae	<i>Trifolium pratense</i>		<i>pratense</i>	Çayır üçgülü	A	---	---	---	0	0	3
739	Fabaceae	<i>Trifolium purpureum</i>		<i>purpureum</i>	Mor üçgül	A	---	---	---	0	0	3
740	Fabaceae	<i>Trifolium repens</i>		<i>repens</i>	Ak üçgül	L	---	---	---	0	0	2
741	Fabaceae	<i>Trifolium resupinatum</i>		<i>resupinatum</i>	Anadolu üçgülü	L	---	---	---	0	0	2
742	Fabaceae	<i>Trifolium scabrum</i>			Hıyar dücük	L	---	---	---	0	0	2
743	Fabaceae	<i>Trifolium spumosum</i>			Kese yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
744	Fabaceae	<i>Trifolium stellatum</i>		<i>adpressum</i>	Yıldız yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
745	Fabaceae	<i>Trifolium stellatum</i>		<i>stellatum</i>	Yıldız yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
746	Fabaceae	<i>Trifolium subterraneum</i>			Yerlatı üçgülü	L	---	---	---	0	0	2
747	Fabaceae	<i>Trifolium sylvaticum</i>			Orman üçgülü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
748	Fabaceae	<i>Trifolium tenuifolium</i>			Eğri yonca	L	---	---	---	0	0	2
749	Fabaceae	<i>Trifolium tomentosum</i>			Yünlü yonca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
750	Fabaceae	<i>Trifolium uniflorum</i>			Delidirfil	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
751	Fabaceae	<i>Trigonella foenum-graecum</i>			Çemenotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
752	Fabaceae	<i>Trigonella gladiata</i>			Hülbe	L	---	---	---	0	0	2
753	Fabaceae	<i>Trigonella monspeliaca</i>			Som çemenotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
754	Fabaceae	<i>Trigonella spicata</i>			Başak boyotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
755	Fabaceae	<i>Trigonella spruneriana</i>			Koç boyotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
756	Fabaceae	<i>Tripodion tetraphyllum</i>			Kum tırfılı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
757	Fabaceae	<i>Vicia bithynica</i>			Öküz baklası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
758	Fabaceae	<i>Vicia cracca</i>	<i>stenophylla</i>		Meşe fiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
759	Fabaceae	<i>Vicia cuspidata</i>			Ege baklası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
760	Fabaceae	<i>Vicia ervilia</i>			Küşne	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
761	Fabaceae	<i>Vicia grandiflora</i>		<i>grandiflora</i>	Koca bakla	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
762	Fabaceae	<i>Vicia hirsuta</i>			Bozfiğ	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
763	Fabaceae	<i>Vicia hybrida</i>			Melez bakla	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
764	Fabaceae	<i>Vicia lathyroides</i>			Çamfiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
765	Fabaceae	<i>Vicia lutea</i>		<i>hirta</i>	Sarı bakla	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
766	Fabaceae	<i>Vicia melanops</i>			Sülük fiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
767	Fabaceae	<i>Vicia narbonensis</i>			Kocafiğ	L	---	---	---	0	0	2
768	Fabaceae	<i>Vicia pannonica</i>		<i>pannonica</i>	Macarfiği	L	---	---	---	0	0	2
769	Fabaceae	<i>Vicia pannonica</i>		<i>purpurascens</i>	Macarfiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
770	Fabaceae	<i>Vicia parviflora</i>			Çiçek baklası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
771	Fabaceae	<i>Vicia peregrina</i>			Kavli	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
772	Fabaceae	<i>Vicia sativa</i>	<i>amphicarpa</i>		Akfiğ	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
773	Fabaceae	<i>Vicia sativa</i>	<i>nigra</i>	<i>nigra</i>	Eşek güürülü	A	---	---	---	0	0	3
774	Fabaceae	<i>Vicia villosa</i>	<i>eriocarpa</i>		Boğala	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
775	Fagaceae	<i>Castanea sativa</i>			Kestane	A	---	---	---	0	0	3
776	Fagaceae	<i>Fagus orientalis</i>			Kayın	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
777	Fagaceae	<i>Fagus sylvatica</i>			Avrupa kayını	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
778	Fagaceae	<i>Quercus cerris</i>			Saçlı meşe	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
779	Fagaceae	<i>Quercus coccifera</i>			Kermes meşesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
780	Fagaceae	<i>Quercus frainetto</i>			Macar meşesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
781	Fagaceae	<i>Quercus hartwissiana</i>			Istıranca meşesi	A	---	---	---	0	0	3
782	Fagaceae	<i>Quercus ilex</i>			Pırnal meşesi	L	---	---	---	0	0	2
783	Fagaceae	<i>Quercus infectoria</i>	<i>infectoria</i>		Mazı meşesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
784	Fagaceae	<i>Quercus ithaburensis</i>	<i>macrolepis</i>		Pelit ağacı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
785	Fagaceae	<i>Quercus petraea</i>	<i>iberica</i>		Ballık meşesi	A	---	---	---	0	0	3
786	Fagaceae	<i>Quercus pubescens</i>			Tüylü meşe	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
787	Fagaceae	<i>Quercus robur</i>	<i>robur</i>		Saplı meşe	A	---	---	---	0	0	3
788	Fagaceae	<i>Quercus trojana</i>			Makedonya mesesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
789	Fagaceae	<i>Quercus vulcanica</i>			Kasnak meşesi	A	---	---	NT	1	0	3
790	Frankeniaceae	<i>Frankenia hirsuta</i>			Tülpembe	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
791	Gentianaceae	<i>Blackstonia perfoliata</i>			Delişira	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
792	Gentianaceae	<i>Centaurium erythraea</i>	<i>erythraea</i>		Kırmızı kantaron	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
793	Gentianaceae	<i>Centaurium erythraea</i>	<i>rumelicum</i>		Kantariye	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
794	Gentianaceae	<i>Centaurium erythraea</i>	<i>turcicum</i>		Tukulotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
795	Gentianaceae	<i>Centaurium maritimum</i>			Sarı gelindüğmesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
796	Gentianaceae	<i>Centaurium pulchellum</i>			Pembe tukul	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
797	Gentianaceae	<i>Centaurium tenuiflorum</i>	<i>acutiflorum</i>		Sivri gelindüğmesi	L	---	---	---	0	0	2
798	Gentianaceae	<i>Centaurium tenuiflorum</i>	<i>tenuiflorum</i>		İnce gelindüğmesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
799	Gentianaceae	<i>Gentiana asclepiadea</i>			Sütlü güşad	A	---	---	---	0	0	3
800	Gentianaceae	<i>Schenkia spicata</i>			Kanton	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
801	Geraniaceae	<i>Erodium acaule</i>			Leylek gagası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
802	Geraniaceae	<i>Erodium ciconium</i>			Kocakarığnesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
803	Geraniaceae	<i>Erodium cicutarium</i>	<i>cicutarium</i>		İğnelik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
804	Geraniaceae	<i>Erodium gruinum</i>			Kargadıdağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
805	Geraniaceae	<i>Erodium hoefftianum</i>			Eşek iğneliği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
806	Geraniaceae	<i>Erodium malacoides</i>			Dönbaba	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
807	Geraniaceae	<i>Geranium asphodeloides</i>	<i>asphodeloides</i>		Yaramerhemi	A	---	---	---	0	0	3
808	Geraniaceae	<i>Geranium columbinum</i>			Güvercin ıtırı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
809	Geraniaceae	<i>Geranium dissectum</i>			Dilimli ıtır	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
810	Geraniaceae	<i>Geranium lucidum</i>			Dakkaotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
811	Geraniaceae	<i>Geranium molle</i>			Yumuşak ıtır	A	---	---	---	0	0	3
812	Geraniaceae	<i>Geranium purpureum</i>			Ebedön	A	---	---	---	0	0	3
813	Geraniaceae	<i>Geranium pusillum</i>			İncegeliınçarşafı	A	---	---	---	0	0	3
814	Geraniaceae	<i>Geranium pyrenaicum</i>			Geliınçarşafı	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
815	Geraniaceae	<i>Geranium rotundifolium</i>			Helilok	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
816	Geraniaceae	<i>Geranium tuberosum</i>			Çakmuz	L	---	---	---	0	0	2
817	Haloragaceae	<i>Myriophyllum spicatum</i>			Sucivanperçemi	A	---	---	---	0	0	3
818	Hypericaceae	<i>Hypericum aucheri</i>			Koramano tu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
819	Hypericaceae	<i>Hypericum calycinum</i>			Koyunkıran	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
820	Hypericaceae	<i>Hypericum cerastoides</i>			Küçük kantaron	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
821	Hypericaceae	<i>Hypericum empetrifolium</i>			Çoban yaprağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
822	Hypericaceae	<i>Hypericum montbretii</i>			Çay kantaronu	A	---	---	---	0	0	3
823	Hypericaceae	<i>Hypericum olympicum</i>			Uludağ kantaronu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
824	Hypericaceae	<i>Hypericum perforiatum</i>			Binbirdelikotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
825	Hypericaceae	<i>Hypericum perforatum</i>			Kantaron	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
826	Hypericaceae	<i>Hypericum triquetrifolium</i>			Pırpırotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
827	Hypericaceae	<i>Hypericum vesiculosum</i>			Gelibolu kantaronu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
828	Iridaceae	<i>Crocus biflorus</i>	<i>biflorus</i>		İkiz çiğdem	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
829	Iridaceae	<i>Crocus biflorus</i>	<i>nubigena</i>		Bulut çiğdemi	L	---	---	---	0	0	2
830	Iridaceae	<i>Crocus cancellatus</i>	<i>mazziaricus</i>		Duru çiğdem	A	--	--	---	0	0	3
831	Iridaceae	<i>Crocus candidus</i>			Ak çiğdem	L+A	---	---	CD	1	0	1, 3
832	Iridaceae	<i>Crocus demirizianus</i>			Demiriz çiğdemi	L	---	---	CR	1	1	2
833	Iridaceae	<i>Crocus flavus</i>	<i>flavus</i>		Ter çiğdemi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
834	Iridaceae	<i>Crocus gargaricus</i>	<i>gargaricus</i>		Kaz çiğdemi	L+A	---	---	NT	1	0	1, 3
835	Iridaceae	<i>Crocus olivieri</i>			Hırçın çiğdem	L	---	---	---	0	0	2
836	Iridaceae	<i>Crocus pallasii</i>			Güzçimi	L	---	---	---	0	0	2
837	Iridaceae	<i>Crocus pulchellus</i>			Güzlâlesi	A	---	---	---	0	0	3
838	Iridaceae	<i>Gladiolus italicus</i>			Kılıçotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
839	Iridaceae	<i>Gynandris sisyrrinchium</i>			Keklik çiğdemi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
840	Iridaceae	<i>Iris kerneriana</i>			Çalı süseni	L	---	---	LC	1	0	2
841	Iridaceae	<i>Iris pseudacorus</i>			Batak süseni	L	---	---	---	0	0	2
842	Iridaceae	<i>Iris suaveolens</i>			Bodur süsen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
843	Iridaceae	<i>Romulea linaresii</i>	<i>graeca</i>		Dibitahlı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
844	Juglandaceae	<i>Juglans regia</i>			Ceviz	A	---	---	---	0	0	3
845	Juncaceae	<i>Juncus acutus</i>	<i>acutus</i>		Kofa	A	---	---	---	0	0	3
846	Juncaceae	<i>Juncus bufonius</i>			Kamır	A	---	---	---	0	0	3
847	Juncaceae	<i>Juncus capitatus</i>			Topak kofa	A	---	---	---	0	0	3
848	Juncaceae	<i>Juncus effusus</i>	<i>effusus</i>		Has kofa	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
849	Juncaceae	<i>Juncus gerardii</i>	<i>gerardii</i>		Erkek kofa	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
850	Juncaceae	<i>Juncus heldreichianus</i>	<i>heldreichianus</i>		Dombayotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
851	Juncaceae	<i>Juncus hybridus</i>			Bodur kofa	A	---	---	---	0	0	3
852	Juncaceae	<i>Juncus inflexus</i>	<i>inflexus</i>		Sazak	A	---	---	---	0	0	3
853	Juncaceae	<i>Luzula campestris</i>			Luzulotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
854	Juncaceae	<i>Luzula forsteri</i>	<i>caspica</i>		Gevşek luzul	A	---	---	---	0	0	3
855	Juncaceae	<i>Luzula nodulosa</i>			Düğmeli luzul	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
856	Lamiaceae	<i>Ajuga chamaepitys</i>	<i>chia</i>		Acıgıcı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
857	Lamiaceae	<i>Ajuga chamaepitys</i>	<i>cuneatifolia</i>		Kayamayası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
858	Lamiaceae	<i>Ajuga chamaepitys</i>	<i>glareosa</i>		Çakılmayasılı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
859	Lamiaceae	<i>Ajuga chamaepitys</i>	<i>palestina</i>		Dallımayasıl	L	---	---	---	0	0	2
860	Lamiaceae	<i>Ajuga laxmannii</i>			Bozmayasıl	L	---	---	---	0	0	2
861	Lamiaceae	<i>Ajuga orientalis</i>			Dağmayasılı	A	---	---	---	0	0	3
862	Lamiaceae	<i>Ajuga salicifolia</i>			Sivrimayasıl	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
863	Lamiaceae	<i>Ballota acetabulosa</i>			Hoş nemnem	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
864	Lamiaceae	<i>Ballota nigra</i>	<i>anatolica</i>		Gırıp otu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
865	Lamiaceae	<i>Ballota nigra</i>	<i>nigra</i>		Yalancı ısırgan	A	---	---	---	0	0	3
866	Lamiaceae	<i>Clinopodium graveolens</i>	<i>rotundifolium</i>		Filiskin	A	---	---	---	0	0	3
867	Lamiaceae	<i>Clinopodium nepeta</i>	<i>glandulosum</i>		Sümüklü fesleğen	A	---	---	---	0	0	3
868	Lamiaceae	<i>Clinopodium vulgare</i>	<i>arundanum</i>		Kamış fesleğen	A	---	---	---	0	0	3
869	Lamiaceae	<i>Lamium amplexicaule</i>			Baltutan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
870	Lamiaceae	<i>Lamium garganicum</i>			Tel balıcak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
871	Lamiaceae	<i>Lamium maculatum</i>			Benli Balıçak	A	---	---	---	0	0	3
872	Lamiaceae	<i>Lamium moschatum</i>			Lünlünotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
873	Lamiaceae	<i>Lamium purpureum</i>		<i>purpureum</i>	Ballıbaba	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
874	Lamiaceae	<i>Lavandula stoechas</i>	<i>stoechas</i>		Karabaş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
875	Lamiaceae	<i>Lycopus europaeus</i>			Kurtayağı	A	---	---	---	0	0	3
876	Lamiaceae	<i>Marrubium peregrinum</i>			Yabaniderme	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
877	Lamiaceae	<i>Marrubium vulgare</i>			Karaderme	A	---	---	---	0	0	3
878	Lamiaceae	<i>Melissa officinalis</i>	<i>officinalis</i>		Oğulotu	A	---	---	---	0	0	3
879	Lamiaceae	<i>Mentha aquatica</i>			Su nanesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
880	Lamiaceae	<i>Mentha longifolia</i>	<i>typhoides</i>		Dere nanesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
881	Lamiaceae	<i>Mentha pulegium</i>			Yarpuz	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
882	Lamiaceae	<i>Mentha spicata</i>	<i>condensata</i>		Kıvırcık nane	L	---	---	---	0	0	2
883	Lamiaceae	<i>Micromeria graeca</i>	<i>graeca</i>		Boğumcuk	A	---	---	---	0	0	3
884	Lamiaceae	<i>Micromeria juliana</i>			Topukçayı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
885	Lamiaceae	<i>Micromeria myrtifolia</i>			Boğumluçay	A	---	---	---	0	0	3
886	Lamiaceae	<i>Origanum onites</i>			Bilyalı kekik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
887	Lamiaceae	<i>Origanum vulgare</i>	<i>hirtum</i>		Kara mercan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
888	Lamiaceae	<i>Phlomis fruticosa</i>			Paşamba	L	---	---	---	0	0	2
889	Lamiaceae	<i>Phlomis pungens</i>		<i>hirta</i>	Silvanok	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
890	Lamiaceae	<i>Prasium majus</i>			Çalibaba	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
891	Lamiaceae	<i>Prunella laciniata</i>			Bodur fesleğen	A	---	---	---	0	0	3
892	Lamiaceae	<i>Prunella vulgaris</i>			Gelinciklemeotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
893	Lamiaceae	<i>Rosmarinus officinalis</i>			Biberiye	L	---	---	---	0	0	2
894	Lamiaceae	<i>Salvia aethiopsis</i>			Habeş adaçayı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
895	Lamiaceae	<i>Salvia amplexicaulis</i>			Ekin şalbası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
896	Lamiaceae	<i>Salvia argentea</i>			Boz şalba	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
897	Lamiaceae	<i>Salvia pinnata</i>			Çanak şalbası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
898	Lamiaceae	<i>Salvia tomentosa</i>			Şalba	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
890	Lamiaceae	<i>Salvia verbenaca</i>			Elmakekiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
891	Lamiaceae	<i>Salvia verticillata</i>			Dadırac	L	---	---	---	0	0	2
892	Lamiaceae	<i>Salvia viridis</i>			Zarif şalba	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
893	Lamiaceae	<i>Satureja cuneifolia</i>			Kayakekiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
894	Lamiaceae	<i>Satureja icarica</i>			Ada kekiği	L	---	---	---	0	0	2
895	Lamiaceae	<i>Satureja thymbra</i>			Halilibrahim zahteri	L	---	---	---	0	0	2
896	Lamiaceae	<i>Scutellaria albida</i>	<i>albida</i>		Akkaside	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
897	Lamiaceae	<i>Sideritis lanata</i>			İpekçayı	A	---	---	---	0	0	3
898	Lamiaceae	<i>Sideritis montana</i>	<i>remota</i>		Mor karaçay	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
899	Lamiaceae	<i>Sideritis trojana</i>			Sarıköz Çayı	L+A	---	---	CR	1	1	1, 3
900	Lamiaceae	<i>Stachys cretica</i>	<i>bulgarica</i>		Kızıl deliçay	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
901	Lamiaceae	<i>Stachys cretica</i>	<i>lesbiaca</i>		Şabıla	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
902	Lamiaceae	<i>Stachys cretica</i>	<i>smyrnaea</i>		İzmir deliçayı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
903	Lamiaceae	<i>Stachys obliqua</i>			Sarı çayçe	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
904	Lamiaceae	<i>Stachys thirkei</i>			Kestere	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
905	Lamiaceae	<i>Stachys tmolea</i>			Sürmeli çayçe	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
906	Lamiaceae	<i>Teucrium chamaedrrys</i>	<i>lydium</i>		Bodurmahmut	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
907	Lamiaceae	<i>Teucrium divaricatum</i>	<i>divaricatum</i>		Mürücüotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
908	Lamiaceae	<i>Teucrium flavum</i>	<i>hellenicum</i>		Sarıyavşan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
909	Lamiaceae	<i>Teucrium lamiifolium</i>	<i>lamiifolium</i>		Kumacıotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
910	Lamiaceae	<i>Teucrium montanum</i>	<i>montanum</i>		Dağdalak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
911	Lamiaceae	<i>Teucrium orientale</i>		<i>orientale</i>	Kirveotu	A	---	---	---	0	0	3
912	Lamiaceae	<i>Teucrium polium</i>	<i>polium</i>		Acıyavşan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
913	Lamiaceae	<i>Thymbra capitata</i>			Acıkekik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
914	Lamiaceae	<i>Thymbra spicata</i>	<i>spicata</i>		Zahter	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
915	Lamiaceae	<i>Thymus atticus</i>			Ergene kekiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
916	Lamiaceae	<i>Thymus comptus</i>			Boğumlu kekik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
917	Lamiaceae	<i>Thymus longicaulis</i>	<i>chaubardii</i>		Dağ kekiği	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
918	Lamiaceae	<i>Thymus sipyleus</i>			Sipil kekeği	A	---	---	---	0	0	3
919	Lamiaceae	<i>Thymus zygoides</i>		<i>lycaonicus</i>	Bodur kekiği	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
920	Lamiaceae	<i>Thymus zygoides</i>		<i>zygoides</i>	Bodur kekiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
921	Lamiaceae	<i>Vitex agnus-castus</i>			Hayıt	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
922	Lamiaceae	<i>Ziziphora capitata</i>			Anuk	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
923	Lamiaceae	<i>Ziziphora clinopodioides</i>			Dağ reyhanı	A	---	---	---	0	0	3
924	Lauraceae	<i>Laurus nobilis</i>			Defne	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
925	Lentibulariaceae	<i>Utricularia australis</i>			Durgun sumiğferi	L	---	---	---	0	0	2
926	Liliaceae	<i>Fritillaria bithynica</i>			Deli lâle	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
927	Liliaceae	<i>Fritillaria sibirnyi</i>			Garip lâle	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
928	Liliaceae	<i>Gagea bohemica</i>			Sarıyıldız	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
929	Liliaceae	<i>Gagea chrysantha</i>			Alyıldız	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
930	Liliaceae	<i>Gagea peduncularis</i>			Karga sarımsağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
931	Liliaceae	<i>Gagea pratensis</i>			Çayır yıldızı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
932	Liliaceae	<i>Tulipa orphanidea</i>			Doğandili	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
933	Liliaceae	<i>Tulipa undulatifolia</i>			Kıvırcık lâle	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
934	Linaceae	<i>Linum austriacum</i>	<i>austriacaum</i>		Zeyrek	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
935	Linaceae	<i>Linum bienne</i>			Deli keten	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
936	Linaceae	<i>Linum catharticum</i>			Arsız keten	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
937	Linaceae	<i>Linum corymbulosum</i>			Koru keteni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
938	Linaceae	<i>Linum nodiflorum</i>			Yaban keten	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
939	Linaceae	<i>Linum strictum</i>		<i>spicatum</i>	Tok keten	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
940	Linaceae	<i>Linum usitatissimum</i>			Keten	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
941	Lythraceae	<i>Ammannia coccinea</i>			Kızıl amanotu	L	---	---	---	0	0	2
942	Lythraceae	<i>Lythrum maritimum</i>			Aklarotu	A	---	---	---	0	0	3
943	Lythraceae	<i>Lythrum salicaria</i>			Hevhulma	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
944	Lythraceae	<i>Lythrum tribracteatum</i>			Üçaklarotu	L	---	---	---	0	0	2
945	Lythraceae	<i>Lythrum volgense</i>			Uşak aklarotu	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
946	Malvaceae	<i>Abutilon theophrasti</i>			İmam kavuğu	A	---	---	---	0	0	3
947	Malvaceae	<i>Alcea biennis</i>			Fatmaanagül	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
948	Malvaceae	<i>Althaea cannabina</i>			Gülhannaz	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
949	Malvaceae	<i>Althaea hirsuta</i>			Gülhatmi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
950	Malvaceae	<i>Althaea officinalis</i>			Deli gülhatmi	A	---	---	---	0	0	3
951	Malvaceae	<i>Hibiscus trionum</i>			Kerkede	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
952	Malvaceae	<i>Lavatera punctata</i>			Saracak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
953	Malvaceae	<i>Malope malacoides</i>			Köynik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
954	Malvaceae	<i>Malva nicaeensis</i>			İlmikotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
955	Malvaceae	<i>Malva sylvestris</i>			Ebegümeçi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
956	Malvaceae	<i>Malvella sherardiana</i>			Hubazi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
957	Malvaceae	<i>Tilia platyphyllos</i>			Yaz ihlamuru	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
958	Malvaceae	<i>Tilia rubra</i>	<i>caucasica</i>		Felamur	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
959	Malvaceae	<i>Tilia tomentosa</i>			Gümüşü ihlamur	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
960	Molluginaceae	<i>Glinus lotoides</i>			Haliotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
961	Molluginaceae	<i>Mollugo cerviana</i>			Yeşil haliotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
962	Montiaceae	<i>Montia arvensis</i>			Montiya	A	---	---	---	0	0	3
963	Moraceae	<i>Ficus carica</i>	<i>carica</i>		İncir	A	---	---	---	0	0	3
964	Moraceae	<i>Morus alba</i>			Ak dut	A	---	---	---	0	0	3
965	Myrtaceae	<i>Myrtus communis</i>			Mersin	L	---	---	---	0	0	2
966	Najadaceae	<i>Najas minor</i>			Küçük superisi	L	---	---	---	0	0	2
967	Nitraniceae	<i>Peganum harmala</i>			Üzerlik	L	---	---	---	0	0	2
968	Nymphaeaceae	<i>Nymphaea alba</i>			Beyaz nilüfer	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
969	Oleaceae	<i>Fontanesia philliraeoides</i>			Cılbırtı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
970	Oleaceae	<i>Fraxinus angustifolia</i>	<i>angustifolia</i>		Sivri dişbudak	L	---	---	---	0	0	2
971	Oleaceae	<i>Fraxinus ornus</i>	<i>ornus</i>		Çiçekli dişbudak	A	---	---	---	0	0	3
972	Oleaceae	<i>Jasminium fruticans</i>			Borum	L	---	---	---	0	0	2
973	Oleaceae	<i>Jasminium officinale</i>			Yasemin	A	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
974	Oleaceae	<i>Ligustrum vulgare</i>			Kurtbağrı	A	---	---	---	0	0	3
975	Oleaceae	<i>Olea europaea</i>		<i>europaea</i>	Zeytin	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
976	Oleaceae	<i>Phillyrea latifolia</i>			Akçakesme	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
977	Onagraceae	<i>Circaea lutetiana</i>			Kankurutan	A	---	---	---	0	0	3
978	Onagraceae	<i>Epilobium angustifolium</i>			Yakıotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
979	Onagraceae	<i>Epilobium palustre</i>			Dereyakısı	A	---	---	---	0	0	3
980	Onagraceae	<i>Epilobium parviflorum</i>			İraz yakıotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
981	Onagraceae	<i>Epilobium tetragonum</i>		<i>tetragonum</i>	Ezberyakısı	A	---	---	---	0	0	3
982	Onagraceae	<i>Oenothera biennis</i>			Ezançiçeği	A	---	---	---	0	0	3
983	Orchidaceae	<i>Anacamptis pyramidalis</i>			Sivrisalep	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
984	Orchidaceae	<i>Cephalanthera damasonium</i>			Ormankuşçuğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
985	Orchidaceae	<i>Cephalanthera epipactoides</i>			Ana çamçiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
986	Orchidaceae	<i>Cephalanthera longifolia</i>			Kuşu salebi	A	---	---	---	0	0	3
987	Orchidaceae	<i>Cephalanthera rubra</i>			Çamçiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
989	Orchidaceae	<i>Cephalanthera × schaberi</i>			Melez çamçiçeği	L	---	---	---	0	0	2
990	Orchidaceae	<i>Dactylorhiza romana</i>			Elçik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
991	Orchidaceae	<i>Dactylorhiza saccifera</i>			Keseli salep	L	---	---	---	0	0	2
992	Orchidaceae	<i>Epipactis helleborine</i>			Bindallıçiçeği	A	---	---	---	0	0	3
993	Orchidaceae	<i>Epipactis persica</i>			Acem danakıranı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
994	Orchidaceae	<i>Limodorum abortivum</i>		<i>abortivum</i>	Saçuzatan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
995	Orchidaceae	<i>Listera ovata</i>			Çalı salebi	A	---	---	---	0	0	3
996	Orchidaceae	<i>Neotinea maculata</i>			Benli çamsalebi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
997	Orchidaceae	<i>Ophrys fusca</i>	<i>fusca</i>		Kedi gözü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
998	Orchidaceae	<i>Ophrys holoserica</i>	<i>heterochila</i>		Deşdiye salebi	L	---	---	---	0	0	2
999	Orchidaceae	<i>Ophrys iricolor</i>			Alkım salebi	L	---	---	---	0	0	2
1000	Orchidaceae	<i>Ophrys lutea</i>	<i>minor</i>		Sarı salep	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1001	Orchidaceae	<i>Ophrys mammosa</i>	<i>mamosa</i>		Kedikulağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1002	Orchidaceae	<i>Ophrys oestrifera</i>	<i>oesterifolia</i>		Sinek salebi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1003	Orchidaceae	<i>Ophrys speculum</i>	<i>speculum</i>		Ayna salebi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1004	Orchidaceae	<i>Ophrys sphegodes</i>	<i>herae</i>		Umacı salebi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1005	Orchidaceae	<i>Ophrys tenthredinifera</i>			Böcek salebi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1006	Orchidaceae	<i>Ophrys umbilicata</i>	<i>umbilicata</i>		Göbekli salep	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1007	Orchidaceae	<i>Orchis italica</i>			Teketaşağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1008	Orchidaceae	<i>Orchis morio</i>	<i>picta</i>		Boyalı salep	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1009	Orchidaceae	<i>Orchis papilionacea</i>	<i>messenica</i>		Dilkırık	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1010	Orchidaceae	<i>Orchis provincialis</i>			Katrancık	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1011	Orchidaceae	<i>Orchis punctulata</i>			Selef	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1012	Orchidaceae	<i>Orchis purpurea</i>	<i>purpurea</i>		Hasancık	A	---	---	---	0	0	3
1013	Orchidaceae	<i>Orchis simia</i>			Salep püskülü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1014	Orchidaceae	<i>Serapias bergonii</i>			İnce sağırkulağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1015	Orchidaceae	<i>Spiranthes spiralis</i>			İnci salebi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1016	Orobanchaceae	<i>Bartsia trixago</i>			Karaballıbaba	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1017	Orobanchaceae	<i>Lathraea squamaria</i>			Gizliot	A	---	---	---	0	0	3
1018	Orobanchaceae	<i>Orobanche aegyptiaca</i>			Dinlendiren	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1019	Orobanchaceae	<i>Orobanche alba</i>	<i>alba</i>		Boğasak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1020	Orobanchaceae	<i>Orobanche minor</i>			Göveotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1021	Orobanchaceae	<i>Orobanche mutelii</i>			Baklakıran	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1023	Orobanchaceae	<i>Orobanche nana</i>			Veremotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1024	Orobanchaceae	<i>Parentucellia latifolia</i>			Üçdilotu	A	---	---	---	0	0	3
1025	Orobanchaceae	<i>Parentucellia viscosa</i>			Salgılı üçdiliotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1026	Orobanchaceae	<i>Pedicularis comosa</i>		<i>sibthorpii</i>	Hotozlu bitotu	A	---	---	---	0	0	3
1027	Oxalidaceae	<i>Oxalis corniculata</i>			Sarı ekşiyonca	A	---	---	---	0	0	3
1028	Paeoniaceae	<i>Paeonia arietina</i>			Şakayık	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1029	Paeoniaceae	<i>Paeonia mascula</i>	<i>bodurii</i>		Beyaztombak	L+A	---	---	CR	1	1	1, 3
1030	Paeoniaceae	<i>Paeonia peregrina</i>			Bocur	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1031	Papaveraceae	<i>Corydalis caucasica</i>	<i>abantensis</i>		Abanttarlakuşu	L+A	---	---	EN	1	1	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1032	Papaveraceae	<i>Fumaria densiflora</i>			Ergendöşeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1033	Papaveraceae	<i>Fumaria kralikii</i>			Gül şahtere	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1034	Papaveraceae	<i>Fumaria macrocarpa</i>			Koca şahtere	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1035	Papaveraceae	<i>Fumaria parviflora</i>			Tarla şahteresi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1036	Papaveraceae	<i>Fumaria petteri</i>	<i>thuretii</i>		Kaya şahteresi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1037	Papaveraceae	<i>Glaucium corniculatum</i>		<i>corniculatum</i>	Çömlekçatlatan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1038	Papaveraceae	<i>Glaucium flavum</i>			Gündürmelâlesi	A	---	---	---	0	0	3
1039	Papaveraceae	<i>Hypocoum pendulum</i>			Tarla düğmeciği	L	---	---	---	0	0	1, 3
1040	Papaveraceae	<i>Hypocoum psedograndiflorum</i>			Hidrellezotu	L	---	---	---	0	0	1, 3
1041	Papaveraceae	<i>Papaver arenarium</i>			Karagöz	A	---	---	---	0	0	3
1042	Papaveraceae	<i>Papaver argemone</i>			Kum haşhaşı	A	---	---	---	0	0	3
1043	Papaveraceae	<i>Papaver dubium</i>	<i>dubium</i>		Köpekyacağı	L	---	---	---	0	0	1, 3
1044	Papaveraceae	<i>Papaver dubium</i>	<i>laevigatum</i>		Kulikasor	L	---	---	---	0	0	1, 3
1045	Papaveraceae	<i>Papaver lacerum</i>			Kara gelincik	L+A	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1046	Papaveraceae	<i>Papaver pilosum</i>	<i>strictum</i>		Dağ gelinciği	A	---	---	NT	1	0	3
1047	Papaveraceae	<i>Papaver rhoeas</i>			Gelincik	L	---	---	---	0	0	1, 3
1048	Papaveraceae	<i>Papaver somniferum</i>		<i>somniferum</i>	Afyonçiçeği	L	---	---	---	0	0	1, 3
1049	Papaveraceae	<i>Papaver virchowii</i>			borcanka	L	---	---	---	0	0	1, 3
1050	Papaveraceae	<i>Roemeria hybrida</i>	<i>hybrida</i>		Pıtırtotu	L	---	---	---	0	0	1, 3
1051	Pedaliaceae	<i>Sesamum indicum</i>			Susam	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1052	Plantaginaceae	<i>Callitriche stagnalis</i>			Göl dilbersaçı	A	---	---	---	0	0	3
1053	Plantaginaceae	<i>Digitalis ferruginea</i>			Arıkovanı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1054	Plantaginaceae	<i>Digitalis lanata</i>			Yünlü yüksükotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1055	Plantaginaceae	<i>Digitalis trojana</i>			Kapıdağı yüksükotu	L+A	---	---	VU	1	0	1, 3
1056	Plantaginaceae	<i>Gratiola officinalis</i>			Hüdaverdiotu	A	---	---	---	0	0	3
1057	Plantaginaceae	<i>Kickxia commutata</i>	<i>graeca</i>		Ege fukaraotu	A	---	---	---	0	0	3
1058	Plantaginaceae	<i>Kickxia elatine</i>	<i>crinita</i>		Fukaraotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1059	Plantaginaceae	<i>Kickxia lanigera</i>			Tüylü fukaraotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1060	Plantaginaceae	<i>Kickxia spuria</i>	<i>integrifolia</i>		Sivri fukaraotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1061	Plantaginaceae	<i>Linaria chalepensis</i>			Halep nevrüzotu	L	---	---	---	0	0	2
1062	Plantaginaceae	<i>Linaria pelisseriana</i>			Mor nevrüzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1063	Plantaginaceae	<i>Linaria simplex</i>			Yalın nevrüzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1064	Plantaginaceae	<i>Misopates orontium</i>			Asi balıkağzı	A	---	---	---	0	0	3
1065	Plantaginaceae	<i>Plantago afra</i>			Ateşyaprağı	A	---	---	---	0	0	3
1066	Plantaginaceae	<i>Plantago bellardii</i>			Babadeşen	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1067	Plantaginaceae	<i>Plantago coronopus</i>	<i>commutata</i>		Çiğnak	A	---	---	---	0	0	3
1068	Plantaginaceae	<i>Plantago coronopus</i>	<i>coronopus</i>		Boğaothu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1069	Plantaginaceae	<i>Plantago cretica</i>			Bağayaprağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1070	Plantaginaceae	<i>Plantago holostium</i>			Bağayaprağı	A	---	---	---	0	0	3
1071	Plantaginaceae	<i>Plantago lagopus</i>			Kırkdamarotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1072	Plantaginaceae	<i>Plantago lanceolata</i>			Damarlıca	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1073	Plantaginaceae	<i>Plantago major</i>	<i>intermedia</i>		Yedidamarotu	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1074	Plantaginaceae	<i>Plantago scabra</i>			Sinirsek	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1075	Plantaginaceae	<i>Veronica acinifolia</i>			Benlik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1076	Plantaginaceae	<i>Veronica anagallis-aquatica</i>			Sügedemesi	A	---	---	---	0	0	3
1077	Plantaginaceae	<i>Veronica anagalloides</i>	<i>anagalloides</i>		Camak	A	---	---	---	0	0	3
1078	Plantaginaceae	<i>Veronica arvensis</i>			Ekin mavişi	A	---	---	---	0	0	3
1079	Plantaginaceae	<i>Veronica chamaedrys</i>			Cancan	A	---	---	---	0	0	3
1080	Plantaginaceae	<i>Veronica cymbalaria</i>			Ventüşçiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1081	Plantaginaceae	<i>Veronica elmaliensis</i>			Elmalı mavişi	L+A	---	---	NT	1	0	1, 3
1082	Plantaginaceae	<i>Veronica hederifolia</i>			Baharmavisi	A	---	---	---	0	0	3
1083	Plantaginaceae	<i>Veronica jacquinii</i>			Çalı mavişi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1084	Plantaginaceae	<i>Veronica officinalis</i>			Oropaçayı	A	---	---	---	0	0	3
1085	Plantaginaceae	<i>Veronica persica</i>			Cırcamuk	A	---	---	---	0	0	3
1086	Plantaginaceae	<i>Veronica polita</i>			Mavişot	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1087	Plantaginaceae	<i>Veronica samuelssonii</i>			Tarla mavişi	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1088	Plantaginaceae	<i>Veronica triloba</i>			Üç maviş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1089	Plantaginaceae	<i>Veronica triphyllos</i>			Bahçe mavişi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1090	Platanaceae	<i>Platanus orientalis</i>			Çınar	A	---	---	---	0	0	3
1091	Plumbaginaceae	<i>Acantholimon ulicinum</i>		<i>ulicinum</i>	Kardikeni	A	---	---	---	0	0	3
1092	Plumbaginaceae	<i>Goniolimon incanum</i>			Boz kuduzotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1093	Plumbaginaceae	<i>Limonium angustifolium</i>			Sahil karanfili	A	---	---	---	0	0	3
1094	Plumbaginaceae	<i>Limonium gmelinii</i>			Çardak süpürgesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1095	Plumbaginaceae	<i>Limonium sinuatum</i>			Deniz lavantası	A	---	---	---	0	0	3
1096	Plumbaginaceae	<i>Limonium virgatum</i>			Kudurotu	A	---	---	---	0	0	3
1097	Plumbaginaceae	<i>Plumbago europaea</i>			Karakına	L	---	---	---	0	0	2
1098	Poaceae	<i>Aegilops biuncialis</i>			İkikılçık	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1099	Poaceae	<i>Aegilops caudata</i>			Karaot	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1100	Poaceae	<i>Aegilops geniculata</i>			Konbaş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1101	Poaceae	<i>Aegilops neglecta</i>			Tüylü buğday	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1102	Poaceae	<i>Aegilops triuncialis</i>	<i>triuncialis</i>		Üçkılçık	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1103	Poaceae	<i>Aegilops umbellulata</i>	<i>umbellata</i>		Hanım buğdayı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1104	Poaceae	<i>Aeluropus littoralis</i>			Sahil ayrığı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1105	Poaceae	<i>Agrostis castellana</i>	<i>byzantina</i>		Titrek tavusotu	A	---	---	---	0	0	3
1106	Poaceae	<i>Aira elegantissima</i>	<i>ambigua</i>		Kuru tülçiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1107	Poaceae	<i>Aira elegantissima</i>	<i>elegantissima</i>		Tül çiçeği	L	---	---	---	0	0	2
1108	Poaceae	<i>Alopecurus arundinaceus</i>			Kamış tilkikuyruğu	A	---	---	---	0	0	3
1109	Poaceae	<i>Alopecurus geniculatus</i>			Yassı tilkikuyruğu	L	---	---	---	0	0	2
1110	Poaceae	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>myosuroides</i>		Tarla tilkikuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1111	Poaceae	<i>Alopecurus pratensis</i>			Çyır tilkikuyruğu	A	---	---	---	0	0	3
1112	Poaceae	<i>Alopecurus rendlei</i>			Sahil tilkikuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1113	Poaceae	<i>Alopecurus setaroides</i>			Kıllı tilkikuyruğu	A	---	---	---	0	0	3
1114	Poaceae	<i>Amblyopyrum muticum</i>		<i>muticum</i>	Narin buğday	L	---	---	---	0	0	2
1115	Poaceae	<i>Ammophila arenaria</i>	<i>arundinacea</i>		Sahilotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1116	Poaceae	<i>Anthoxanthum aristatum</i>			Kıllı kokuotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1117	Poaceae	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	<i>odoratum</i>		Kokuotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1118	Poaceae	<i>Arrhenatherum elatius</i>			Çayıryulafı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1119	Poaceae	<i>Arrhenatherum palaestinum</i>			Kırk çayıryulafı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1120	Poaceae	<i>Arundo donax</i>			Kargı	A	---	---	---	0	0	3
1121	Poaceae	<i>Avena barbata</i>	<i>barbata</i>		Narin yulaf	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1122	Poaceae	<i>Avena sterilis</i>	<i>sterilis</i>		Şifan	A	---	---	---	0	0	3
1123	Poaceae	<i>Beckmannia eruciformis</i>			Toparлак	A	---	---	---	0	0	3
1124	Poaceae	<i>Bothriochloa ischaemum</i>			Sakalotu	A	---	---	---	0	0	3
1125	Poaceae	<i>Brachypodium distachyon</i>			Tekkılcan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1126	Poaceae	<i>Brachypodium sylvaticum</i>			Koru kılcanı	A	---	---	---	0	0	3
1127	Poaceae	<i>Briza maxima</i>			Kuşyüreği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1128	Poaceae	<i>Briza media</i>			Zembilotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1129	Poaceae	<i>Briza minor</i>			Küçükzembil	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1130	Poaceae	<i>Bromus arvensis</i>			Tarla bromu	A	---	---	---	0	0	3
1131	Poaceae	<i>Bromus diandrus</i>			Kılçıkotu	A	---	---	---	0	0	3
1132	Poaceae	<i>Bromus hordeaceus</i>	<i>hordeaceus</i>		Başakotu	A	---	---	---	0	0	3
1133	Poaceae	<i>Bromus hordeaceus</i>	<i>molliformis</i>		Kılcanotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1134	Poaceae	<i>Bromus intermedius</i>			Damiyeotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1135	Poaceae	<i>Bromus japonicus</i>	<i>japonicus</i>		İyeotu	A	---	---	---	0	0	3
1136	Poaceae	<i>Bromus lanceolatus</i>			Kılıç bromu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1137	Poaceae	<i>Bromus madritensis</i>			Kırmızı brom	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1138	Poaceae	<i>Bromus rigidus</i>			Sert brom	A	---	---	---	0	0	3
1139	Poaceae	<i>Bromus riparius</i>			Meşe kılcanı	A	---	---	---	0	0	3
1140	Poaceae	<i>Bromus scoparius</i>			İbubuk ekini	A	---	---	---	0	0	3
1141	Poaceae	<i>Bromus secalinus</i>			Çavdar bromu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1142	Poaceae	<i>Bromus sipyleus</i>			Sipil kılcanı	L+A	---	---	EN	1	0	1, 3
1143	Poaceae	<i>Bromus squarrosus</i>			Kirpikli damiye	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1144	Poaceae	<i>Bromus sterilis</i>			Sağır ilcan	A	---	---	---	0	0	3
1145	Poaceae	<i>Bromus tectorum</i>			Kır bromu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1146	Poaceae	<i>Calamagrostis arundinacea</i>			Kandıraotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1147	Poaceae	<i>Calamagrostis epigeios</i>			Bekârotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1148	Poaceae	<i>Catabrosa aquatica</i>			Çipil	L	---	---	---	0	0	2
1149	Poaceae	<i>Catapodium marinum</i>			Kum telekotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1150	Poaceae	<i>Catapodium rigidum</i>	<i>rigidum</i>	<i>rigidum</i>	Telekotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1151	Poaceae	<i>Catapodium rigidum</i>	<i>rigidum</i>	<i>majus</i>	Telekotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1152	Poaceae	<i>Chrysopogon gryllus</i>	<i>gryllus</i>		Buzağıotu	A	---	---	---	0	0	3
1153	Poaceae	<i>Crypsis aculeata</i>			Tuzlu bakakotu	L	---	---	---	0	0	2
1154	Poaceae	<i>Crypsis schoenoides</i>			Bakakotu	L	---	---	---	0	0	2
1155	Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i>		<i>dactylon</i>	Köpekdişi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1156	Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i>		<i>viollosus</i>	Köpekdişi	A	---	---	---	0	0	3
1157	Poaceae	<i>Cynosurus cristatus</i>			Tarakotu	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1158	Poaceae	<i>Cynosurus echinatus</i>			Top tarakotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1159	Poaceae	<i>Cynosurus effusus</i>			Yel tarakotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1160	Poaceae	<i>Dactylis glomerata</i>	<i>hispanica</i>		Kıllı domuzavırığı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1161	Poaceae	<i>Dasypyrum villosum</i>			Kızılev	A	---	---	---	0	0	3
1162	Poaceae	<i>Digitaria sanguinalis</i>			Kızıl Çatalotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1163	Poaceae	<i>Echinaria capitata</i>			Dikenbaşotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1164	Poaceae	<i>Echinochloa crus-galli</i>			Darıcan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1165	Poaceae	<i>Eleusine indica</i>			Kazotu	A	---	---	---	0	0	3
1166	Poaceae	<i>Elymus elongatus</i>	<i>elongatus</i>		Putao tu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1167	Poaceae	<i>Elymus elongatus</i>	<i>turcicus</i>		Puslu putaotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1168	Poaceae	<i>Elymus farctus</i>	<i>farctus</i>		Cicora	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1169	Poaceae	<i>Elymus farctus</i>	<i>rechingeri</i>		Kum cicorası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1170	Poaceae	<i>Elymus hispidus</i>			Elimotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1171	Poaceae	<i>Elymus panormitanus</i>			Koru buğdayı	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1172	Poaceae	<i>Elymus repens</i>			Sabankıran	A	---	---	---	0	0	3
1173	Poaceae	<i>Eragrostis cilianensis</i>			Meşe yulafı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1174	Poaceae	<i>Eragrostis minor</i>			Bodur yulaf	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1175	Poaceae	<i>Eragrostis pilosa</i>			Kıllı yulaf	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1176	Poaceae	<i>Festuca callieri</i>	<i>callieri</i>		Çarşak yumağı	A	---	---	---	0	0	3
1177	Poaceae	<i>Festuca heterophylla</i>			Dağ çayırı	A	---	---	---	0	0	3
1178	Poaceae	<i>Festuca ustulata</i>			Kaz yumağı	A	---	---	---	1	0	3
1179	Poaceae	<i>Gastridium phleoides</i>			Bodur bekârotu	L	---	---	---	0	0	2
1180	Poaceae	<i>Glyceria notata</i>			Kıvırcık tatlıçim	A	---	---	---	0	0	3
1181	Poaceae	<i>Hainardia cylindrica</i>			İnce kuyrukotu	A	---	---	---	0	0	3
1182	Poaceae	<i>Helictotrichon compressum</i>			Yassı yulaf	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1183	Poaceae	<i>Holcus lanatus</i>			Kadifeotu	A	---	---	---	0	0	3
1184	Poaceae	<i>Hordelymus europaeus</i>			Odun arpası	A	---	---	---	0	0	3
1185	Poaceae	<i>Hordeum bulbosum</i>			Boncuk arpa	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1186	Poaceae	<i>Hordeum geniculatum</i>			Yatık arpa	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1187	Poaceae	<i>Hordeum marinum</i>			Sahil arpası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1188	Poaceae	<i>Hordeum murinum</i>	<i>leporinum</i>		Kılçık arpa	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1189	Poaceae	<i>Hordeum spontaneum</i>			Yabani arpa	L	---	---	---	0	0	2
1190	Poaceae	<i>Imperata cylindrica</i>			Çardakotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1191	Poaceae	<i>Koeleria pyramidata</i>			Kırnal	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1192	Poaceae	<i>Lagurus ovatus</i>			Tavşankuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1193	Poaceae	<i>Leymus racemosus</i>	<i>sabulosus</i>		Sahil çavdarı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1194	Poaceae	<i>Lolium perenne</i>			Çim	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1195	Poaceae	<i>Lolium rigidum</i>		<i>rigidum</i>	Sert çim	A	---	---	---	0	0	3
1196	Poaceae	<i>Lolium temulentum</i>		<i>arvense</i>	Delice çim	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1197	Poaceae	<i>Lolium temulentum</i>		<i>temulentum</i>	Delice çim	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1198	Poaceae	<i>Melica ciliata</i>	<i>ciliata</i>		Kirpikli inci	A	---	---	---	0	0	3
1199	Poaceae	<i>Melica ciliata</i>	<i>transsilvanica</i>		Balkan incisi	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1200	Poaceae	<i>Melica uniflora</i>			Seyrek inci	A	---	---	---	0	0	3
1201	Poaceae	<i>Micropyrum tenellum</i>			Cüce buğdayotu	A	---	---	---	0	0	3
1202	Poaceae	<i>Milium vernale</i>			Narin darı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1203	Poaceae	<i>Molineriella minuta</i>			Bodur saçotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1204	Poaceae	<i>Oryza sativa</i>			Pirinç	A	---	---	---	0	0	3
1205	Poaceae	<i>Oryzopsis coerulescens</i>			Gök pirinçotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1206	Poaceae	<i>Oryzopsis miliacea</i>	<i>miliacea</i>		Yiğit pirinçotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1207	Poaceae	<i>Oryzopsis miliacea</i>	<i>thomasi</i>		Yaba pirinçotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1208	Poaceae	<i>Parapholis incurva</i>			Eğri kiremitotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1209	Poaceae	<i>Paspalum distichum</i>			Yalan darısı	A	---	---	---	0	0	3
1210	Poaceae	<i>Phacelurus digitatus</i>			Dikparmakotu	L	---	---	---	0	0	2
1211	Poaceae	<i>Phalaris brachystachys</i>			Dallı kanyaş	L	---	---	---	0	0	2
1212	Poaceae	<i>Phalaris canariensis</i>			Kuşyemi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1213	Poaceae	<i>Phalaris coerulescens</i>			Gök kanyaş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1214	Poaceae	<i>Phalaris minor</i>			Cüce kanyaş	L	---	---	---	0	0	2
1215	Poaceae	<i>Phalaris paradoxa</i>			Topuzlu kanyaş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1216	Poaceae	<i>Phleum exaratum</i>	<i>exaratum</i>		Meşe itkuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1217	Poaceae	<i>Phleum subulatum</i>	<i>subulatum</i>		Tel itkuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1218	Poaceae	<i>Pholiurus pannonicus</i>			Bağcıkotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1219	Poaceae	<i>Phragmites australis</i>			Kamış	A	---	---	---	0	0	3
1220	Poaceae	<i>Poa alpina</i>	<i>fallax</i>		Yayla salkımı	A	---	---	---	0	0	3
1221	Poaceae	<i>Poa annua</i>			Salkımotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1222	Poaceae	<i>Poa bulbosa</i>			Yumrulu salkım	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1223	Poaceae	<i>Poa infirma</i>			Hatun salkımotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1224	Poaceae	<i>Poa palustris</i>			Bataklık salkımı	A	---	---	---	0	0	3
1225	Poaceae	<i>Poa trivialis</i>			Kaba salkımotu	A	---	---	---	0	0	3
1226	Poaceae	<i>Polypogon monspeliensis</i>			Hıtır	A	---	---	---	0	0	3
1227	Poaceae	<i>Polypogon viridis</i>			Tüylüceot	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1228	Poaceae	<i>Puccinellia intermedia</i>			Sağır tuzçimi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1229	Poaceae	<i>Rostraria cristata</i>		<i>glabriflora</i>	Gagaotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1230	Poaceae	<i>Saccharum strictum</i>			Koca sekerkamısı	L	---	---	---	0	0	2
1231	Poaceae	<i>Sclerochloa dura</i>			Mıcırotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1232	Poaceae	<i>Secale anatolicum</i>			Anadolu çavdarı	A	---	---	---	0	0	3
1233	Poaceae	<i>Secale cereale</i>		<i>ancestrale</i>	Tüylü çavdar	L+A	---	---	VU	1	0	1, 3
1234	Poaceae	<i>Secale sylvestre</i>			Kum çavdarı	A	---	---	---	0	0	3
1235	Poaceae	<i>Setaria verticillata</i>		<i>verticillata</i>	Arnavut darısı	A	---	---	---	0	0	3
1236	Poaceae	<i>Sorghum bicolor</i>			Süpürge darısı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1237	Poaceae	<i>Sorghum halepense</i>		<i>halepense</i>	Ekin süpürgesi	A	---	---	---	0	0	3
1238	Poaceae	<i>Sporobolus virginicus</i>			Puslu çorakçimi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1239	Poaceae	<i>Stipa bromoides</i>			Kılaç	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1240	Poaceae	<i>Stipa capensis</i>			Kum kılacı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1241	Poaceae	<i>Taeniatherum caput-medusae</i>	<i>crinitum</i>		Kılçık arpası	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1242	Poaceae	<i>Tragus racemosus</i>			Kızıl kirpikotu	L	---	---	---	0	0	2
1243	Poaceae	<i>Triticum boeoticum</i>			Yabani siyez	A	---	---	---	0	0	3
1244	Poaceae	<i>Ventenata subenervis</i>	<i>subenervis</i>		Tarla ventenotu	A	---	---	---	0	0	3
1245	Poaceae	<i>Vulpia bromoides</i>			Titrek kirpikliçim	A	---	---	---	0	0	3
1246	Poaceae	<i>Vulpia ciliata</i>	<i>ciliata</i>		Kirpikliçim	A	---	---	---	0	0	3
1247	Poaceae	<i>Vulpia fasciculata</i>			Kum kirpikliçimi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1248	Poaceae	<i>Zea mays</i>			Mısır	A	---	---	---	0	0	3
1249	Polygalaceae	<i>Polygala anatolica</i>			Yılan yoncası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1250	Polygalaceae	<i>Polygala monspeliaca</i>			Mart sütotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1251	Polygonaceae	<i>Polygonum bistorta</i>			Çimen eveleği	A	---	---	---	0	0	3
1251	Polygonaceae	<i>Polygonum equisetiforme</i>			Urganotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1252	Polygonaceae	<i>Polygonum maritimum</i>			Sicimlik	A	---	---	---	0	0	3
1253	Polygonaceae	<i>Polygonum lapathifolium</i>			Tırşon	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1254	Polygonaceae	<i>Polygonum patulum</i>	<i>patulum</i>		Atmercimeleği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1255	Polygonaceae	<i>Polygonum patulum</i>	<i>pulchellum</i>		Soğanbağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1256	Polygonaceae	<i>Rumex acetosella</i>			Kuzukulağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1257	Polygonaceae	<i>Rumex bucephalophorus</i>			Çipir	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1258	Polygonaceae	<i>Rumex conglomeratus</i>			Ekşikulak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1259	Polygonaceae	<i>Rumex crispus</i>			Labada	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1260	Polygonaceae	<i>Rumex cristatus</i>			Lapuşa	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1261	Polygonaceae	<i>Rumex patienta</i>			Efelek	A	---	---	---	0	0	3
1262	Polygonaceae	<i>Rumex pulcher</i>			Ekşilik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1263	Polygonaceae	<i>Rumex tuberosus</i>	<i>creticus</i>		Humadotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1264	Polygonaceae	<i>Rumex tuberosus</i>	<i>tuberosus</i>		Kuzukıkırdağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1265	Portulacaceae	<i>Portulaca oleracea</i>			Semizotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1266	Posidoniaceae	<i>Posidonia oceanica</i>			Erişte	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1267	Potamogetonaceae	<i>Potamogeton berchtoldii</i>			Deli susümbülü	L	---	---	---	0	0	2
1268	Potamogetonaceae	<i>Potamogeton crispus</i>			Susümbülü	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1269	Potamogetonaceae	<i>Potamogeton nodosus</i>			Düğmeli suotu	A	---	---	---	0	0	3
1270	Primulaceae	<i>Anagallis arvensis</i>		<i>arvensis</i>	Farekulağı	A	---	---	---	0	0	3
1271	Primulaceae	<i>Anagallis arvensis</i>		<i>caerulea</i>	Farekulağı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1272	Primulaceae	<i>Anagallis foemina</i>			Bağırsakotu	L	---	---	---	0	0	2
1273	Primulaceae	<i>Asterolinon linum-stellatum</i>			Kargacıkotu	A	---	---	---	0	0	3
1274	Primulaceae	<i>Cyclamen hederifolium</i>			Kandilkökü	A	---	---	---	0	0	3
1275	Primulaceae	<i>Lysimachia atropurpurea</i>			Mor kargaotu	A	---	---	---	0	0	3
1276	Primulaceae	<i>Lysimachia dubia</i>			İkiz kargaotu	A	---	---	---	0	0	3
1277	Primulaceae	<i>Lysimachia punctata</i>			Benli kargaotu	A	---	---	---	0	0	3
1278	Primulaceae	<i>Lysimachia vulgaris</i>			Kargaotu	A	---	---	---	0	0	3
1279	Primulaceae	<i>Primula acaulis</i>	<i>acaulis</i>		Çuhaçiçeği	A	---	---	---	0	0	3
1280	Primulaceae	<i>Primula acaulis</i>	<i>rubra</i>		Evvelbahar çiçeği	A	---	---	---	0	0	3
1281	Primulaceae	<i>Samolus valerandi</i>			Gilotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1282	Ranunculaceae	<i>Adonis aestivalis</i>			Kandamlası	L	---	---	---			

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1283	Ranunculaceae	<i>Adonis flamma</i>			Cinlâlesi	L	---	---	---			
1284	Ranunculaceae	<i>Adonis microcarpa</i>			Çiçeğesor	L	---	---	---			
1285	Ranunculaceae	<i>Anemone blanda</i>			Dağlâlesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1286	Ranunculaceae	<i>Anemone coronaria</i>			Manisalâlesi	A	---	---	---	0	0	3
1287	Ranunculaceae	<i>Anemone hortensis</i>			Gülâle	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1288	Ranunculaceae	<i>Ceratocephala falcata</i>			Yelotu	L	---	---	---	0	0	2
1289	Ranunculaceae	<i>Clematis cirrhosa</i>			Bahar sarmaşığı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1290	Ranunculaceae	<i>Clematis flammula</i>			Hamilmiskin	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1291	Ranunculaceae	<i>Clematis vitalba</i>			Akasma	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1292	Ranunculaceae	<i>Clematis viticella</i>			Yakmuk	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1293	Ranunculaceae	<i>Consolida aconiti</i>			Kurtmahmuzu	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
1294	Ranunculaceae	<i>Consolida hellespontica</i>			Süvari mahmuzu	L	---	---	---	0	0	2
1295	Ranunculaceae	<i>Consolida orientalis</i>			Morçiçek	L	---	---	---	0	0	2
1296	Ranunculaceae	<i>Consolida phrygia</i>	<i>phrygia</i>		Ak mahmuz	L	---	---	NT	1	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1297	Ranunculaceae	<i>Consolida regalis</i>	<i>paniculata</i>		Horozkuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1298	Ranunculaceae	<i>Delphinium fissum</i>	<i>anatolicum</i>		Özge hezaren	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
1299	Ranunculaceae	<i>Delphinium peregrinum</i>			Tel hezaren	A	---	---	---	0	0	3
1300	Ranunculaceae	<i>Nigella arvensis</i>		<i>glauca</i>	Tarla çörekotu	L	---	---	---	0	0	2
1301	Ranunculaceae	<i>Nigella arvensis</i>		<i>involucrata</i>	Tarla çörekotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1301	Ranunculaceae	<i>Nigella damascena</i>			Şam çörekotu	L	---	---	---	0	0	2
1302	Ranunculaceae	<i>Nigella elata</i>			Deli çörekotu	L	---	---	---	0	0	2
1303	Ranunculaceae	<i>Ranunculus arvensis</i>			Mustafaçiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1304	Ranunculaceae	<i>Ranunculus brutius</i>			Buladanotu	A	---	---	---	0	0	3
1305	Ranunculaceae	<i>Ranunculus constantinopolitanus</i>			Kâğıthane çiçeği	A	---	---	---	0	0	3
1306	Ranunculaceae	<i>Ranunculus dissectus</i>	<i>sibthorpii</i>		Hoş kebikeç	L+A	---	---	---	0	0	2
1307	Ranunculaceae	<i>Ranunculus ficaria</i>	<i>ficariiformis</i>		Arpacıksalebi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1308	Ranunculaceae	<i>Ranunculus gracilis</i>			Narin yağçiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1309	Ranunculaceae	<i>Ranunculus isthmicus</i>	<i>stepporum</i>		Kır köstebekotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1310	Ranunculaceae	<i>Ranunculus lateriflorus</i>			Yamuk çırnıkotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1311	Ranunculaceae	<i>Ranunculus marginatus</i>			Çırnıkotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1312	Ranunculaceae	<i>Ranunculus muricatus</i>			Kutsaldefne	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1313	Ranunculaceae	<i>Ranunculus neapolitanus</i>			Çiçeğezer	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1314	Ranunculaceae	<i>Ranunculus onhioglossifolius</i>			Çamur yağotu	A	---	---	---	0	0	3
1315	Ranunculaceae	<i>Ranunculus paludosus</i>			Koyunüçgülü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1316	Ranunculaceae	<i>Ranunculus pedatus</i>	<i>trojanus</i>		Kale yağotu	L+A	---	---	CR	1	1	1, 3
1317	Ranunculaceae	<i>Ranunculus repens</i>			Tiktakdana	L	---	---	---	0	0	2
1318	Ranunculaceae	<i>Ranunculus reuterianus</i>			Has düğünçiçeği	L	---	---	LC	1	0	2
1319	Ranunculaceae	<i>Ranunculus rumelicus</i>			Rumeli yağotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1320	Ranunculaceae	<i>Ranunculus peltatus</i>	<i>fucoides</i>		Ak yağlıçanak	A	---	---	---	0	0	3
1321	Ranunculaceae	<i>Ranunculus sartorianus</i>			Pisik yağotu	L	---	---	LC	1	0	2
1322	Ranunculaceae	<i>Ranunculus sceleratus</i>			Batak düğünçiçeği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1323	Ranunculaceae	<i>Ranunculus tricophyllus</i>			Sulu çanak	L+A	---	---	---	0	0	Lit, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1324	Ranunculaceae	<i>Ranunculus velutinus</i>			Kadife yağıotu	L	---	---	---	0	0	2
1325	Ranunculaceae	<i>Staphisagria macrosperma</i>			Bitotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1326	Ranunculaceae	<i>Thalictrum aquilegifolium</i>			Haseki sedefi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1327	Ranunculaceae	<i>Thalictrum lucidum</i>			Çayır sedefi	L	---	---	---	0	0	1, 3
1328	Resedaceae	<i>Reseda alba</i>			Akgerdanlık	A	---	---	---	0	0	3
1329	Resedaceae	<i>Reseda lutea</i>		<i>lutea</i>	Muhabbet çiçeği	A	---	---	---	0	0	3
1330	Rhamnaceae	<i>Paliurus spina-christi</i>			Karaçalı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1331	Rhamnaceae	<i>Rhamnus rhodopea</i>	<i>anatolica</i>		Balkan cehrisi	L	---	---	---	0	0	2
1332	Rosaceae	<i>Agrimonia eupatoria</i>	<i>eupatoria</i>		Fitikotu	A	---	---	---	0	0	3
1333	Rosaceae	<i>Alchemilla hirsutiflora</i>			Yıldıznişanı	L+A	---	---	VU	1	0	1, 3
1334	Rosaceae	<i>Amelanchier ovalis</i>	<i>ovalis</i>		Kurtağacı	L	---	---	---	0	0	2
1335	Rosaceae	<i>Amygdalus communis</i>			Badem	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1336	Rosaceae	<i>Amygdalus webbii</i>			Karabadem	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1337	Rosaceae	<i>Aremonia agrimonoides</i>			Kasıkotu	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1338	Rosaceae	<i>Cerasus avium</i>			Kiraz	A	---	---	---	0	0	3
1339	Rosaceae	<i>Cormus domestica</i>			Üvez	L	---	---	---	0	0	2
1340	Rosaceae	<i>Crataegus orientalis</i>			Alç	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1341	Rosaceae	<i>Cydonia oblonga</i>			Ayva	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1342	Rosaceae	<i>Fragaria vesca</i>			Dağ çileği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1343	Rosaceae	<i>Geum urbanum</i>			Meryemotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1344	Rosaceae	<i>Malus sylvestris</i>	<i>orientalis</i>		Ekşi elma	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1345	Rosaceae	<i>Persica vulgaris</i>			Şeftali	A	---	---	---	0	0	3
1346	Rosaceae	<i>Potentilla inclinata</i>			Eğri parmakotu	A	---	---	---	0	0	3
1347	Rosaceae	<i>Potentilla micrantha</i>			Cüce parmakotu	A	---	---	---	0	0	3
1348	Rosaceae	<i>Potentilla recta</i>			Su parmakotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1349	Rosaceae	<i>Potentilla reptans</i>			Reşatınotu	A	---	---	---	0	0	3
1350	Rosaceae	<i>Prunus divaricata</i>		<i>divaricata</i>	Yunus eriği	A	---	---	---	0	0	3
1351	Rosaceae	<i>Prunus spinosa</i>			Çakal erriği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1352	Rosaceae	<i>Pyrus amygdaliformis</i>		<i>amygdaliformis</i>	Çöğür armudu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1353	Rosaceae	<i>Pyrus communis</i>	<i>communis</i>		Bey armudu	A	---	---	---	0	0	3
1354	Rosaceae	<i>Pyrus elaeagnifolia</i>	<i>elaegnifolia</i>		Ahlat	A	---	---	---	0	0	3
1355	Rosaceae	<i>Rosa canina</i>			Kuşburnu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1356	Rosaceae	<i>Rosa pulverulenta</i>			Bodur gül	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1357	Rosaceae	<i>Rosa sempervirens</i>			İtburnu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1358	Rosaceae	<i>Rubus canescens</i>	<i>glabratus</i>		Çoban kösteği	A	---	---	---	0	0	3
1359	Rosaceae	<i>Rubus sanctus</i>			Böğürtlen	A	---	---	---	0	0	3
1360	Rosaceae	<i>Sanguisorba minor</i>	<i>balearica</i>		Kelekayağı	A	---	---	---	0	0	3
1361	Rosaceae	<i>Sanguisorba minor</i>	<i>minor</i>		Çayırdüğmesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1362	Rosaceae	<i>Sanguisorba verrucosa</i>			Sincanotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1363	Rosaceae	<i>Sarcopoterium spinosum</i>			Abdestbozan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1364	Rosaceae	<i>Sorbus aucuparia</i>			Kuş üvezi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1365	Rosaceae	<i>Sorbus torminalis</i>		<i>torminalis</i>	Pitlicen	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1366	Rosaceae	<i>Sorbus umbellata</i>			Geyik elması	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1367	Rubiaceae	<i>Asperula involucrata</i>			Akça belumu	A	---	---	---	0	0	3
1368	Rubiaceae	<i>Asperula rumelica</i>			Çatallı belumotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1369	Rubiaceae	<i>Asperula sintenisii</i>			Kazdağı belumu	A	---	---	EN	1	0	3
1370	Rubiaceae	<i>Crucianella angustifolia</i>			İnce haçotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1371	Rubiaceae	<i>Crucianella imbricata</i>			Kurak haçotu	A	---	---	---	0	0	3
1372	Rubiaceae	<i>Crucianella laevipes</i>			Sarılıkotu	A	---	---	---	0	0	3
1374	Rubiaceae	<i>Galium album</i>	<i>pyncotrichum</i>		Gür iplikçik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1375	Rubiaceae	<i>Galium aparine</i>			Çoban süzgeci	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1376	Rubiaceae	<i>Galium brevifolium</i>	<i>insulare</i>		Sünnetlice	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1377	Rubiaceae	<i>Galium floribundum</i>			Kıvrık iplikçik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1377	Rubiaceae	<i>Galium incanum</i>	<i>incanum</i>		Külâh iplikçiği	A	---	---	---	0	0	3
1379	Rubiaceae	<i>Galium lovcense</i>			Çalı iplikçiği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1380	Rubiaceae	<i>Galium odoratum</i>			Orman iplikçiği	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1381	Rubiaceae	<i>Galium palustre</i>			Su iplikçiği	A	---	---	---	0	0	3
1382	Rubiaceae	<i>Galium paschale</i>			Gök iplikçik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1383	Rubiaceae	<i>Galium spurium</i>	<i>spurium</i>		Arsız iplikçik	A	---	---	---	0	0	3
1384	Rubiaceae	<i>Galium tricornutum</i>			Havotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1385	Rubiaceae	<i>Galium trojanum</i>			Kazdağı belumu	A	---	---	DD	1	0	3
1386	Rubiaceae	<i>Galium verum</i>	<i>verum</i>		Boyalık	A	---	---	---	0	0	3
1387	Rubiaceae	<i>Rubia peregrina</i>			Yabani kökboya	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1388	Rubiaceae	<i>Rubia tenuifolia</i>			Kızılboya	L	---	---	---	0	0	2
1389	Rubiaceae	<i>Rubia tinctorum</i>			Kökboyası	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1390	Rubiaceae	<i>Sherardia arvensis</i>			Gökörenotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1391	Rubiaceae	<i>Theligonum cynocrambe</i>			Kuşyüreği	A	---	---	---	0	0	3
1392	Rubiaceae	<i>Valantia hispida</i>			Kıllı örenotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1393	Rubiaceae	<i>Valantia muralis</i>			Örenotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1394	Ruppiaceae	<i>Ruppia cirrhosa</i>			Sülüklü ördekotu	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1395	Rutaceae	<i>Ruta buxbaumii</i>			Sedefu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1396	Rutaceae	<i>Ruta thesioides</i>			Kır sedefu	L	---	---	---	0	0	2
1397	Salicaceae	<i>Populus tremula</i>	<i>tremula</i>		Titrek kavak	A	---	---	---	0	0	3
1398	Salicaceae	<i>Salix alba</i>			Ak söğüt	A	---	---	---	0	0	3
1399	Salicaceae	<i>Salix caprea</i>			Keçi söğüdü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1400	Salicaceae	<i>Salix amplexicaulis</i>			Çifte söğüt	L	---	---	---	0	0	2
1401	Santalaceae	<i>Comandra umbellata</i>	<i>elegans</i>		Ergüvelek	L	---	---	---	0	0	2
1402	Santalaceae	<i>Osyris alba</i>			Morcak	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1403	Santalaceae	<i>Thesium bergeri</i>			Koru güveleği	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1404	Santalaceae	<i>Viscum album</i>	<i>abietis</i>		Gökmar güveligi	A	---	---	---	0	0	3
1405	Santalaceae	<i>Viscum album</i>	<i>album</i>		Ökseotu	A	---	---	---	0	0	3
1406	Sapindaceae	<i>Acer campestre</i>	<i>campestre</i>		Ova akçaağacı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1407	Sapindaceae	<i>Acer hyrcanum</i>	<i>keckianum</i>		Kazdağı akçaağacı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1408	Sapindaceae	<i>Acer negundo</i>			İsfendan	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1409	Saxifragaceae	<i>Saxifraga hederacea</i>		<i>hederacea</i>	Cılız taşkıran	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1410	Scrophulariaceae	<i>Scrophularia canina</i>	<i>bicolor</i>		İt sıracaotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1411	Scrophulariaceae	<i>Scrophularia depauperata</i>			Koru sıracaotu	L+A	---	---	LC	1	0	1, 3
1412	Scrophulariaceae	<i>Scrophularia scopolii</i>		<i>scopolii</i>	Elköpürten	A	---	---	---	0	0	3
1413	Scrophulariaceae	<i>Verbascum antinori</i>			Sıska sığırkuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1414	Scrophulariaceae	<i>Verbascum aschersonii</i>			Çan sığırkuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1415	Scrophulariaceae	<i>Verbascum gnophalodes</i>			Uslu sığırkuyruğu	A	---	---	---	0	0	3
1416	Scrophulariaceae	<i>Verbascum hasbenlii</i>			Benli sığırkuyruğu	L+A	---	---	CR	1	0	Lit, 3
1417	Scrophulariaceae	<i>Verbascum lasianthum</i>			Yünlü sığırkuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	L+A, 3
1418	Scrophulariaceae	<i>Verbascum mucronatum</i>			Şapala	L	---	---	---	0	0	2
1419	Scrophulariaceae	<i>Verbascum orientale</i>			İbrahimotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1420	Scrophulariaceae	<i>Verbascum ovalifolium</i>	<i>ovalifolium</i>		Çayır sığırkuyruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1421	Scrophulariaceae	<i>Verbascum parviflorum</i>			Balıkağısı	A	---	---	LC	1	0	3
1422	Scrophulariaceae	<i>Verbascum pinnatifidum</i>			Dedengil	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1423	Scrophulariaceae	<i>Verbascum scamandri</i>			Kazdağ sığırkuvruğu	L+A	---	---	CR	1	0	1, 3
1424	Scrophulariaceae	<i>Verbascum simavicum</i>			Simav sığırkuvruğu	A	---	---	VU	1	0	3
1425	Scrophulariaceae	<i>Verbascum sinuatum</i>	<i>sinuatu</i>	<i>sinuatum</i>	Bodanotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1426	Scrophulariaceae	<i>Verbascum speciosum</i>			Zelve	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1427	Scrophulariaceae	<i>Verbascum xanthophoeniceum</i>			Sülün sığırkuvruğu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1428	Simaroubaceae	<i>Ailanthus altissima</i>			Kokarağaç	A	---	---	---	0	0	3
1429	Smilacaceae	<i>Smilax excelsa</i>			Dikenucu	A	---	---	---	0	0	3
1430	Solanaceae	<i>Atropa belladonna</i>			Güzelavratotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1431	Solanaceae	<i>Datura stramonium</i>			Boru çiçeği	A	---	---	---	0	0	3
1432	Solanaceae	<i>Hyoscyamus albus</i>			Ak banotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1433	Solanaceae	<i>Hyoscyamus niger</i>			Banotu	L	---	---	---	0	0	2
1434	Solanaceae	<i>Hyoscyamus reticulatus</i>			Kumacıkotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1435	Solanaceae	<i>Lycium chinense</i>			Termiye çalısı	L	---	---	---	0	0	2
1436	Solanaceae	<i>Lycium europaeum</i>			Sincan dikeneni	L	---	---	---	0	0	2

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1437	Solanaceae	<i>Lycopersicon esculentum</i>			Domates	A	---	---	---	0	0	3
1438	Solanaceae	<i>Nicotiana tabacum</i>			Tütün	A	---	---	---	0	0	3
1439	Solanaceae	<i>Solanum alatum</i>			karagöğündürme	L	---	---	---	0	0	2
1440	Solanaceae	<i>Solanum americanum</i>			İtüzümü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1441	Solanaceae	<i>Solanum dulcamara</i>			Sofur	A	---	---	---	0	0	3
1442	Styracaceae	<i>Styrax officinalis</i>			Ayıfındığı	A	---	---	---	0	0	3
1443	Tamaricaceae	<i>Tamarix parviflora</i>			Deli ılgın	L	---	---	---	0	0	2
1444	Tamaricaceae	<i>Tamarix smyrnensis</i>			İlgın	A	---	---	---	0	0	3
1445	Tamaricaceae	<i>Tamarix tetrandra</i>			Gezik	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1446	Thymelaeaceae	<i>Daphne oleoides</i>	<i>oleoides</i>		Gövçe	A	---	---	---	0	0	3
1447	Thymelaeaceae	<i>Thymelaea passerina</i>			Çekem	L	---	---	---	0	0	2
1448	Thymelaeaceae	<i>Thymelaea tartonraira</i>			Ezentere	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1449	Typhaceae	<i>Typha angustifolia</i>			Saz	A	---	---	---	0	0	3
1450	Typhaceae	<i>Typha domingensis</i>			Şeytanmumu	A	---	---	---	0	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1451	Typhaceae	<i>Typha latifolia</i>			Cil	A	---	---	---	0	0	3
1452	Ulmaceae	<i>Ulmus canescens</i>			Karangıç	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1453	Ulmaceae	<i>Ulmus glabra</i>			Dağ karaağacı	A	---	---	---	0	0	3
1453	Ulmaceae	<i>Ulmus minor</i>			Ova karaağacı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1455	Urticaceae	<i>Parietaria judaica</i>			Duvar fesleğeni	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1456	Urticaceae	<i>Parietaria lusitanica</i>			Kaya sırçaotu	A	---	---	---	0	0	3
1457	Urticaceae	<i>Urtica dioica</i>	<i>dioica</i>		Isırgan	A	---	---	---	0	0	3
1458	Urticaceae	<i>Urtica pilulifera</i>			Dalağan	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1459	Urticaceae	<i>Urtica urens</i>			Cılağan	A	---	---	---	0	0	3
1460	Verbenaceae	<i>Phyla canescens</i>			Limonotu	L	---	---	---	0	0	2
1461	Verbenaceae	<i>Phyla nodiflora</i>			Suçileği	A	---	---	---	0	0	3
1462	Verbenaceae	<i>Verbena officinalis</i>		<i>officinalis</i>	Mineçiçeği	A	---	---	---	0	0	3
1463	Verbenaceae	<i>Verbena supina</i>			Güvercinotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1464	Violaceae	<i>Viola alba</i>	<i>alba</i>		Ak menekşe	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İz. Göst.	Referans Kaynak
1465	Violaceae	<i>Viola alba</i>	<i>dehnhardtii</i>		Meşe menekşesi	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1466	Violaceae	<i>Viola kitaibeliana</i>			Yabani menekşe	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1467	Violaceae	<i>Viola odorata</i>			Kokulu menekşe	A	---	---	---	0	0	3
1468	Violaceae	<i>Viola suavis</i>			Akgöz menekşe	A	---	---	---	0	0	3
1469	Violaceae	<i>Viola tricolor</i>			Hercai menekşe	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1470	Vitaceae	<i>Vitis sylvestris</i>			Deli asma	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1471	Xanthorrhoeaceae	<i>Asphodeline liburnica</i>			Buk	L	---	---	---	0	0	2
1472	Xanthorrhoeaceae	<i>Asphodeline lutea</i>			Sarı çiriş	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1473	Xanthorrhoeaceae	<i>Asphodelus aestivus</i>			Kirgiçkökü	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1474	Zannichelliaceae	<i>Zannichellia palustris</i>	<i>palustris</i>		Sukılı	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1475	Zosteraceae	<i>Zostera marina</i>			Denizotu	A	---	---	---	0	0	3
1476	Zosteraceae	<i>Zostera noltzii</i>			Bodur denizotu	L+A	---	---	---	0	0	1, 3
1477	Zygophyllaceae	<i>Tribulus terrestris</i>			Çobançökerten	L+A	---	---	---	0	0	1, 3

Resim D.1 *Dianthus ingoldbyii*. (YeniKöy, Papaz Plajı)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Resim D.7 *Dianthus* habitatı
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

D.1.2- Bazı Endemik Türler

Çanakkale flora varlığı açısından diğer taksonlara göre çok daha fazla zenginlik göstermektedir. Çanakkale ilindeki flora öğelerine ait takson sayısı 1527, endemik tür sayısı da 78 olarak belirlenmiştir.

Beyaztombak ; Dr. Süleyman Bodur tarafından toplanmış olup çiçekli örneklerinin İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Nermiman Özhatay'a ulaştırılmasıyla bilim dünyasına kazandırılmış olup 1995 yılında dünyaya tanıtılmıştır. İsmi bitkiyi ilk toplayan kişi olarak Süleyman Bodur'a ithaf edilerek *Paeonia mascula* subsp. *bodurii* olarak adlandırılmıştır. Ülkemizde bulunan 8 tombak taksonu içerisindeki tek beyaz çiçekli ve tek endemik olan taksondur. Yayılışı çok dar olup dünya üzerinde yalnızca Çanakkale'nin Lapseki-Ağdağı civarlarında çok dar olarak yayılış göstermektedir. Bu takson yöredeki insan faaliyetleri dolayısıyla yaşam ortamlarının bozulması nedeniyle tehdit altındadır.

Resim D.8- Beyaztombak (*Paeonia mascula* subsp. *bodurii*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Benli sığırkuyruğu; Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü öğretim üyeleri Prof. Dr. Zeki Aytaç, Prof. Dr. Hayri Duman tarafından 2010 yılında Çanakkale'de yürüttükleri bir arazi çalışması esnasında keşfedilmiş ve bitkinin ismi birlikte arazi çalışmalarında bulunan zoolog ve Prof. Dr. Abdullah Hasbenli'ye ithaf edilerek bilim dünyasına 2012 yılında tanıtılmıştır. Benli sığırkuyruğu Çanakkale Çan, Kirazlıtepe de keşfedilmiş olup Çan-Ağdağı zirvesinde de kayalıklar arasında çok nadir olarak yayılış göstermektedir. Dünyada yalnız Çan ilçesinde yayılış göstermesi ve 5 km²'de 50 bireyden az olması sebebiyle korunma altına alınması gereken kritik tehlikede olan türlerden biridir.

Resim D.9 Benli Sığırkuyruğu (*Verbascum hasbenlii*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Dirgen Sarıbaş; 10-25 cm boyunda dikenli çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler dik, verimli ve verimsiz şekilde çok sayıda, gevşek yapıda. Yapraklar gri-beyazımsı yoğun tüylü, parçalanmış, uçlar sarı dikenli. Çiçekler her dal ucunda tek tek, sarı renkli. Braktelerin uçları uzun dikenli. Çiçeklenme dönemi Haziran-Temmuz ayları arasındır. Yüksek dağlarda kalker kayalıklarda, 1400-1700 m arası yüksekliklerde bulunur.

Sadece Çanakkale ve Balıkesir illerinden Kazdağında zirveler bölgesinden bilinmektedir. 1883 yılında Susuz tepeden toplanan bir örnekten tanımlanmıştır. Yayılış alanlarının çok sınırlı olması nedeniyle tehdit altındadır. Neslinin doğada tükenme riskinin aşırı derecede olduğu kabul edilmektedir. Bu yüzden IUCN tehlike kategorilerine göre Kritik (CR) sınıfında yer almaktadır.

Resim D.10 Dirgen Sarıbaş (*Centaurea odyseii*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Troya Kardeleni; Soğanlı çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar 2 nadiren de 3 adet, genellikle orta kısmında yada üst yarısında genişleyebilen dar şeritsi şekilde, çiçek açma zamanında uçlara doğru geri kıvrılır, koyu yeşil renkli. Her çiçek durumunda tek çiçekli, çiçeklerin dış örtüsü tamamen beyaz, iç parçalarında tek adet yeşil benek bulunur, uç kısmı hafif dışa kıvrıktır. Çiçeklenme dönemi Ocak-Mart ayları arasındadır. Meşe ormanları altında, 100-450 m arası yüksekliklerde bulunur.

Sadece Çanakkale ilinden bilinmektedir. 2001 yılında Çan yakınlarından toplanan bir örnekten tanımlanmıştır. Yayılış alanları madencilik faaliyetleri tehditi altındadır. Neslinin doğada tükenme riskinin aşırı derecede olduğu kabul edilmektedir. Bu yüzden IUCN tehlike kategorilerine göre Kritik (CR) sınıfında yer almaktadır.

Resim D.11 Troya Kardeleni (*Galanthus Trojanus*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

GAZİ KEVKESİ (*Alysum pinifolium*) ; 30 cm'ye kadar boylanabilen çok yıllık küme oluşturan otsu bitkiler. Yapraklar gövdelerin üzerinde çok dar, şeritsi-mızraksı biçimde bulunur, üzeri yoğun külrengi-beyaz renkli pulsu tüylerle kaplıdır. Çiçek sapları 3-6 mm boyunda ve incedir. Çiçekler çok küçük ve sarı renklidir. Çiçeklenme dönemi Nisan ayıdır. Bitki meyve bağladıktan sonra ölmektedir. Yalnızca serpantin anakaya üzerinde, 50-300 m arası yüksekliklerde bulunur.

Sadece Çanakkale ilinden bilinmektedir. Dünya üzerinde yalnızca Dümrek çevresi ve Ezine yolu üzerindeki serpantin kayalıklarda yayılış göstermektedir. Serpantin alanlar yol yapım çalışmalarında tahrip edilmesinden dolayı türün nesli tehdit altındadır. Bu yüzden IUCN tehlike kategorilerine göre Kritik (CR) sınıfında yer almaktadır.

Resim D.12 Gazi Kevkesi (*Alysum Pinifolium*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

D.2. Fauna

Son verilere göre Türkiye’de yaklaşık 162 tür memeli hayvanın yaşamaktadır. Çanakkale il sınırları içinde 7 takım, 20 aile ve 44 cinse ait toplam 78 memeli türün (% 48,1) bölgede yaşaması faunal zenginliğin diğer bir göstergesidir. (Tablo D.2). Çanakkale ili sınırları içinde *endemik memeli türü bulunmamaktadır*. IUCN kriterlerine göre 2 tür yetersiz veriye sahip türleri (DD), 60 tür yaygın türleri (LC), 6 tür neredeyse tehdit altındaki türleri (NT), 8 tür hassas türleri (VU) ve 1 tür de vahşi yaşamda soyu tükenme tehlikesi *çok büyük* olan türü (EN) içermektedir. BERN kriterlerine göre bölgedeki memelilerin 34 türü kesinlikle korunması gereken türlerden (EKII) ve 20 tür de korunması gereken türler (EK-III) arasında yer almaktadır.

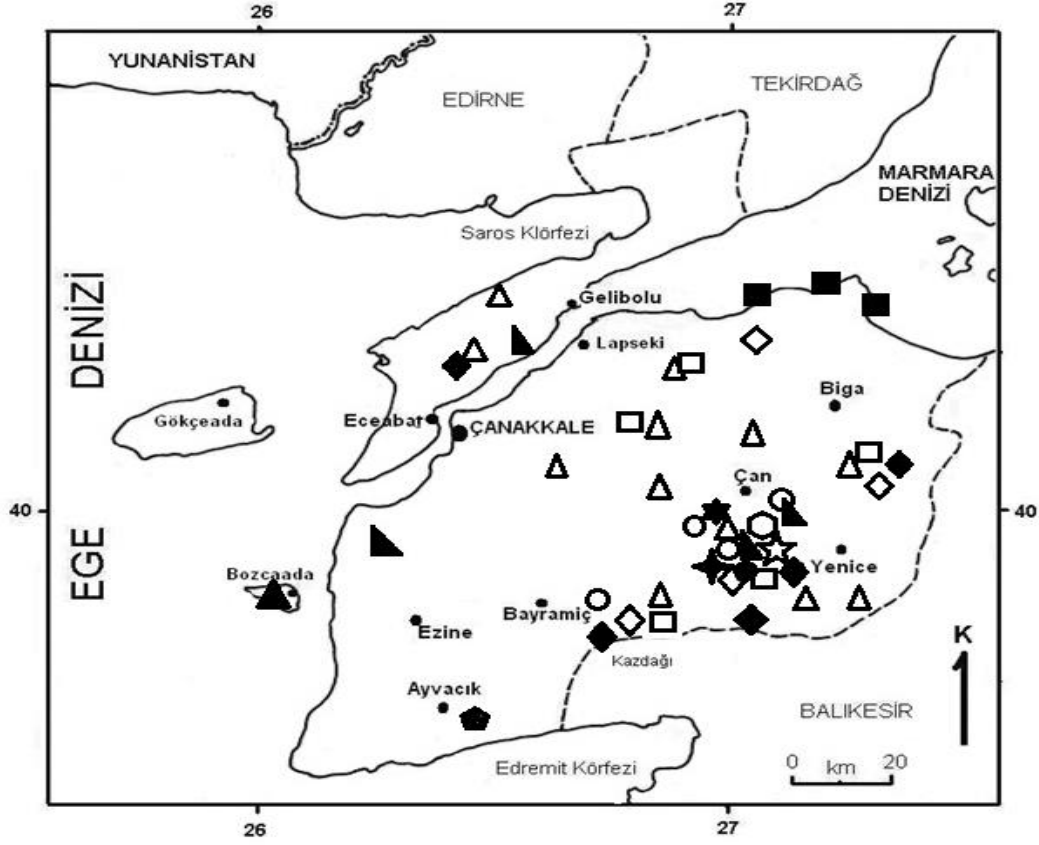

Resim D.13 *Myomimis roachi* (Yeryediuyuru-Çan/Terzialan)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Resim D.14 *Myotis bechsteinii* (Büyükkulaklı Yarasa-Söğütalan)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Şekil D.1- Çanakkale için önem arzeden bazı memeliler ve lokaliteleri
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Etrüsk Sivriburunu - *Suncus etruscus* (★); Büyük Akşamcı Yarasa - *Nyctalus lasiopterus* (◆); Serbest Kuyruklu Yarasa - *Tadarida teniotis* (●); Ada Tavşanı - *Oryctolagus cuniculus* (▲); Yediuyur - *Glis glis* (○); Yer Uyuru - *Myomimus roachi* (▲); Kurt - *Canis lupus* (◆); Su Samuru - *Lutra lutra* (○); Alaca kokarca - *Vormela peregusna* (★); Ayı - *Ursus arctos* (□); Çizgili Sırtlan - *Hyaena hyaena* (◇); Yaban Kedisi - *Felis silvestris* (▲); Vaşak - *Lynx lynx* (●); Fok - *Monachus monachus* (■)

Tablo D.4 - Çanakkale İli Memeli Türlerinin Temel Durum ve Nitelikleri
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Sıra No	Familiya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göster.	Referans Kaynak
1	Erinaceidae	Erinaceus concolor			Kirpi	1,3	---	---	LC	0	0	16, 19, 37, 40, 54, 55, 58, 71, 74, 75
2	Erinaceidae	Erinaceus roumanicus			Balkan Kirpisi	1,3	---	---	LC	0	0	16, 19, 37, 40, 51, 54, 55, 58, 75
3	Soricidae	Sorex minutus			Cüce Sivriburunlu	3	EK- 2	---	LC	0	0	16, 37, 58, 71, 75
4	Soricidae	Sorex araneus			Orman Sivriburunlusu	3	EK-	---	LC	0	0	37, 58, 71, 74
5	Soricidae	Neomys anomalus			Su Sivriburunlusu	3	EK-	---	LC	0	1	16, 34, 37, 58, 75
6	Soricidae	Crocidura suaveolens			Bahçe Sivriburunlusu	1,3	EK-	---	LC	0	0	16, 37, 43, 51, 54, 55, 58, 71, 74, 75
7	Soricidae	Crocidura leucodon			Tarla Sivriburunlusu	1, 3	EK-	---	LC	0	0	16, 37, 43, 51, 54, 55, 58, 71,75
8	Soricidae	Suncus etruscus			Etrüsk sivriburunu	1	---	---	LC	0	0	58, 75
9	Talpidae	Talpa europaea			Köstebek	1,3	---	---	LC	0	0	16, 18, 37, 43, 51, 58, 71, 75

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

10	Talpidae	Talpa levantis			Akdeniz Köstebeği	3	---	---	LC	0	0	16, 18, 37, 58, 71, 75
11	Rhinolophidae	Rhinolophus ferrumequinum			Nalburunlu Büyükyarasa	1,3	EK-	---	LC	0	0	2, 3, 6, 11, 12, 16, 24, 51, 54 55, 58, 75
12	Rhinolophidae	Rhinolophus hipposiderus			Nalburunlu Küçükyarasa	1,3	EK-	---	LC	0	0	2, 3, 6, 11, 12, 16, 58, 74, 75
13	Rhinolophidae	Rhinolophus euryale			Akdeniz Nalburunlu Yarasa	1,3	EK-	---	NT	0	0	11, 12, 16, 58, 75

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göster.	Referans Kaynak
14	Rhinolophidae	Rhinolophus mehelyi			Mehely Yarasanı	1	EK-2	---	VU	0	0	2, 3, 6, 11, 16, 58, 75
15	Vespertilionidae	Myotis bechsteini			Büyük Kulaklı Yarasa	1	EK-2	---	NT	0	1	58, 61, 75
16	Vespertilionidae	Myotis blythii			Farekulaklı Küçük Yarasa	1,3	EK-2	---	LC	0	0	2, 3, 6, 16, 58, 75, 82
17	Vespertilionidae	Myotis capaccinii			Uzun Ayaklı Yarasa	1,3	EK-2	---	VU	0	0	2, 3, 16, 58, 75
18	Vespertilionidae	Myotis daubentoni			Su Yarasanı	1,3	EK-2	---	LC	0	0	16, 58, 75

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

19	Vespertilionidae	Myotis emarginatus			Kirpikli Yarasa	1	EK-2	---	VU	0	0	2, 3, 6, 58, 75
20	Vespertilionidae	Myotis myotis			Farekulaklı Büyük Yarasa	1,3	EK-2	---	LC	0	0	2, 3, 6, 58, 74, 75
21	Vespertilionidae	Myotis mystacinus			Bıyıklı Yarasa	1	EK-2	---	LC	0	0	6, 51, 58, 75
22	Vespertilionidae	Myotis nattereri			Saçaklı Yarasa	1	EK-2	---	LC	0	0	2, 3, 4, 6, 16, 51, 58, 75
23	Vespertilionidae	Pipistrellus kuhlii			Beyazyakalı Yarasa	1,3	EK-2	---	LC	0	0	2, 3, 6, 16, 58, 74, 75
24	Vespertilionidae	Pipistrellus pipistrellus			Cüce Yarasa	1,3	EK-2	---	LC	0	0	1, 2, 3, 6, 11, 12, 16, 51, 58, 74, 75
25	Vespertilionidae	Pipistrellus pygmaeus			Cüce Yarasa	1,3	EK-2	---	LC	0	0	1, 3, 6, 51, 58, 74, 75
26	Vespertilionidae	Nyctalus leisleri			Küçük Akşamcı Yarasa	1	EK-2	---	LC	0	0	58, 75
27	Vespertilionidae	Nyctalus noctula			Akşamcı Yarasa	1	EK-2	---	LC	0	0	16, 58, 75

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göster.	Referans Kaynak
28	Vespertilionidae	Nyctalus lasiopterus			Büyük Akşamcı Yarasa	1	EK-2	---	LC	0	1	58, 65, 75
29	Vespertilionidae	Barbastella barbastellus			Sakallı Yarasa	1	EK-2	---	VU	0	1	11, 58, 75
30	Vespertilionidae	Plecotus auritus			Kahverengi Uzun Kulaklı Yarasa	1	EK-2	---	LC	0	0	2, 3, 6, 12, 58, 75
31	Vespertilionidae	Plecotus austriacus			Gri uzunkulaklı Yarasa	1	EK-2	---	LC	0	0	2, 3, 6, 51, 58, 75
32	Vespertilionidae	Miniopterus schreibersii			Uzun kanatlı Yarasa	1,3	EK-2	---	NT	0	0	2, 3, 16, 58, 75
33	Molossidae	Tadarida teniotis			Serbest kuyruk Yarasa	3	EK-2	---	LC	0	1	6, 16, 24, 75
34	Leporidae	Lepus europaeus			Kır Tavşanı, Yabani Tavşan	1,3	EK-3	---	LC	0	0	16, 43, 51, 53, 54, 55, 60, 74, 75
35	Leporidae	Oryctolagus cuniculus			Ada Tavşanı	1,2,3	EK-2	---	LC	0	1	51, 54, 55, 58, 60, 74, 75

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

36	Sciuridae	Sciurus vulgaris			Avrupa Sincabı	1,3	EK-3	---	LC	0	1	38, 39, 53, 54, 55, 58, 75
37	Sciuridae	Sciurus anomalus			Anadolu Sincabı	1,3	EK-2	---	LC	0	1	16, 18, 38, 39, 51, 53, 54, 55, 58, 60, 74, 75, 81
38	Sciuridae	Spermophilus citellus			Gelengi, Yer Sincabı Kazık Sıçanı	1,3	EK-2	---	VU	0	1	39, 51, 53, 58, 75, 80
39	Sciuridae	Spermophilus xanthopymnus			Gelengi, Yer Sincabı Kazık Sıçanı	3	---	---	NT	0	1	16, 58, 75
40	Spalacidae	Nannospalax leucodon			Beyazdışlı Körfare	1,3	---	---	DD	0	0	16, 33, 39, 43, 44, 51, 54, 55, 69, 70, 75, 81
41	Spalacidae	Nannospalax xanthodon			Anadolu Körfaresi, Kösnü	1,3	---	---	DD	0	0	16, 33, 39, 40, 51, 54, 55, 58, 59, 60, 69, 74, 75, 81, 82

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göster.	Referans Kaynak
42	Cricetidae	Microtus subterraneus			Küçük Oyucufare	1,3	---	---	LC	0	0	39, 44, 58, 75, 81
43	Cricetidae	Microtus levis			Uzun Kuyruklu Çayır Faresi	1,3	---	---	LC	0	0	21, 39, 51, 58, 75, 82
44	Cricetidae	Microtus guentheri			Kısa Kuyruklu Tarla Faresi	1,3	---	---	LC	0	0	16, 21, 39, 43, 44, 58, 75, 79, 82
45	Cricetidae	Cricetulus			Avurtlak	1,3	---	---	LC	0	1	16, 39, 43, 51, 58, 75, 81
46	Muridae	Apodemus mystacinus			Kaya Faresi	1,3	---	---	LC	0	0	16, 17, 13, 15, 21, 39, 58, 75, 81, 82
47	Muridae	Apodemus flavicollis			Sarıboyunlu Ormanfaresi	1,3	---	---	LC	0	0	15, 16, 17, 21, 39, 43, 44, 51, 54, 55, 58, 60, 75, 82
48	Muridae	Apodemus sylvaticus			Tarla faresi, Dağ Faresi	1,3	---	---	LC	0	0	15, 16, 17, 21, 39, 43, 44, 51, 54, 55, 58, 60, 75
49	Muridae	Apodemus uralensis			Ural Orman Faresi, Cüce Orman Faresi	3	---	---	LC	0	0	15, 39, 58, 75
50	Muridae	Apodemus witherby			Step Tarla Faresi	1,3	---	---	LC	0	1	54, 55, 58, 60, 74, 75
51	Muridae	Rattus rattus			Ev Sıçanı	1,3	---	---	LC	0	0	16, 21, 39, 43, 44, 51, 54, 55, 58, 60, 74, 75, 81

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

52	Muridae	Rattus norvegicus			Göçmen Sıçan	1,3	---	---	LC	0	0	16, 21, 39, 44, 51, 54, 55, 58, 60, 74, 75, 81
53	Muridae	Mus macedonicus			Makedonya Ev Faresi	1,3	---	---	LC	0	0	16, 21, 39, 43, 44, 51, 54, 55, 58, 60, 74, 75, 81
54	Muridae	Mus domesticus			Ev faresi	1,3	---	---	LC	0	0	16, 21, 39, 43, 44, 54, 55, 58, 60, 74, 75, 81

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göster.	Referans Kaynak
55	Gliridae	Glis glis			Yediuyur, Kataliks	1	EK-3	---	LC	0	0	7, 44, 46, 58, 75
56	Gliridae	Dryomys nitedula			Ağaç Faresi, Cevizkıran	1,3	EK-3	---	NT	0	0	7, 16, 22, 38, 43, 44, 45, 46, 48, 51, 52, 58, 75, 80, 81
57	Gliridae	Myomimus roachi			Yer Uyuru	1,3	EK-2	EK-2	VU	0	1	7, 9, 36, 44, 46, 49, 51, 52, 58, 75
58	Canidae	Canis lupus			Kurt	2,3	EK-2	---	LC	0	1	16, 43, 58, 75
59	Canidae	Canis aureus			Çakal	1,3	---	---	LC	0	0	16, 35, 43, 58, 75
60	Canidae	Vulpes vulpes			Tilki	1,3	---	---	LC	0	0	16, 21, 43, 51, 75
61	Mustelidae	Martes foina			Kaya Sansarı	1,3	EK-3	---	LC	0	0	16, 21, 43, 58, 75
62	Mustelidae	Martes martes			Ağaç Sansarı	1,3	EK-3	---	LC	0	0	58, 75
63	Mustelidae	Meles meles			Porsuk	1,3	EK-3	---	LC	0	0	16, 43, 51, 58, 75
64	Mustelidae	Lutra lutra			Su Samuru	1,3	EK-2	EK-1	NT	0	1	16, 43, 58, 75

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

65	Mustelidae	Mustela nivalis			Gelincik	1,3	EK-3	---	LC	0	0	16, 43, 51, 58, 74, 75
66	Mustelidae	Mustela putorius			Kokarca	1,3	EK-3	---	LC	0	0	16, 43, 47, 58, 75
67	Mustelidae	Vormela peregusna			Alaca Sansar	1	EK-2	---	VU	0	1	58, 75
68	Ursidae	Ursus arctos			Kahverengi Ayı	1,3	EK-2	EK-2	LC	0	0	58, 75

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göster.	Referans Kaynak
69	Hyaenidae	Hyaena hyaena			Çizgili Sırtlan	3	---	---	NT	0	1	31, 58, 75
70	Felidae	Felis silvestris			Yaban Kedisi	1,3	EK-2	EK-2	LC	0	1	16, 43, 57, 58, 75
76	Delphinidae	Delphinus delphis			Yunus	1,3	EK-2	EK-2	LC	0	0	16, 28, 27, 58, 64, 74, 75

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

77	Delphinidae	Tursiops truncatus			Afalina	3	EK-2	EK-2	LC	0	0	16, 43, 58, 64, 74, 75
78	Delphinidae	Phocoena phocoena			Mutur	3	EK-2	EK-2	LC	0	0	27, 43, 64
71	Felidae	Lynx lynx			Vaşak	3	EK-3	EK-2	LC	0	0	58, 75
75	Phocidae	Monachus monachus			Akdeniz Foku	1,2,3	EK-2	EK-1	EN	0	1	23, 29, 30, 32, 51, 68, 74, 75
72	Cervidae	Capreolus capreolus			Karaca	1,3	EK-3	---	LC	0	0	27, 43, 58, 75
73	Cervidae	Cervus elaphus			Ulu Geyik	1,3	EK III	---	LC	0	0	43, 58, 75
74	Suidae	Sus scrofa			Yaban Domuzu	1,2,3	---	---	LC	0	0	16, 27, 43, 51, 58, 75

KA : Orman ve Su İşleri Bakanlığınca Koruma Altında (19.04.2014 tarihi RG Ek-3) KA*: Av Turizmi hariç

AH: Merkez AV: Komsiyonu kararlarına göre av hayvanı. YH:Yaban Hayvanı (19.04.2014 tarihi RG Ek-1) T : Tehlikede

D.2.1 Kuşlar

Toplam 292 günlük arazi çalışması sonucunda 45 familyaya dahil 275 kuş türü gözlemlenmiştir. Literatür taraması sonucunda elde edilen tür listesi ve arazi çalışmaları sırasında gözlemlenen kuş tür listeleri birlikte değerlendirildiğinde ise Çanakkale ilinde toplam 65 familyaya ait 295 kuş türü tespit edilmiş olup, mevcut tür sayısı Türkiyede gözlemlenen toplam kuş tür sayısının % 58'ini oluşturmaktadır. Arazi çalışmaları ve literatür verileri ile Çanakkale ili'nde tespit edilen 295 kuş türünün listesi Tablo D.5'de verilmiştir.

Tablo D.5 Kuş Türleri
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
1	Gaviidae	<i>Gavia arctica</i>			Karagerdanlı dalgıç	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	8
2	Podicipedidae	<i>Tachybaptus ruficollis</i>			Küçük batağan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	5, 6, 7, 8
3	Podicipedidae	<i>Podiceps cristatus</i>			Bahri	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 8
4	Podicipedidae	<i>Podiceps auritus</i>			Kulaklı batağan	A	Ek II	Kapsamda Degil	VU	0	KZ	Kapsamda Degil	0	
5	Podicipedidae	<i>Podiceps nigricollis</i>			Karaboyunlu batağan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	3, 5, 6, 8
6	Procellariidae	<i>Calonectris diomedea</i>			Boz yelkovan	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	6
7	Procellariidae	<i>Puffinus yelkouan</i>			Yelkovan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	VU	0	T	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
8	Hydrobatidae	<i>Hydrobates pelagicus</i>			Fırtınakırlangıcı	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	2
9	Ardeidae	<i>Botaurus stellaris</i>			Balaban	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	4, 7, 8
10	Ardeidae	<i>Ixobrychus minutus</i>			Küçük balaban	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 7, 8
11	Ardeidae	<i>Nycticorax nycticorax</i>			Gece balıkçılı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	7
12	Ardeidae	<i>Ardeola ralloides</i>			Alaca balıkçıl	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8
13	Ardeidae	<i>Egretta garzetta</i>			Küçük ak balıkçıl	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
14	Ardeidae	<i>Ardea alba</i>			Büyük akbalıkçıl	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
15	Ardeidae	<i>Ardea cinerea</i>			Gri balıkçıl	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
16	Ardeidae	<i>Ardea purpurea</i>			Erguvani balıkçıl	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	3, 4, 7, 8

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
17	Pelecanidae	<i>Pelecanus onocrotalus</i>			Ak pelikan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
18	Pelecanidae	<i>Pelecanus crispus</i>			Tepeli pelikan	L+A	Ek II	Ek-I	VU	0	KZ	Kapsamda Degil	1	4, 6, 8
19	Sulidae	<i>Morus bassanus</i>			Sümsük kuşu	L	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	2
20	Phalacrocoracidae	<i>Phalacrocorax carbo</i>			Karabatak	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
21	Phalacrocoracidae	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>			Tepeli karabatak	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
22	Phalacrocoracidae	<i>Microcarbo pygmaeus</i>			Küçük karabatak	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 7, 8
23	Threskiornithidae	<i>Plegadis falcinellus</i>			Çeltikçi	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 6, 8
24	Threskiornithidae	<i>Platalea leucorodia</i>			Kaşıkçı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	4, 5, 8
25	Ciconiidae	<i>Ciconia nigra</i>			Kara leylek	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	6, 7, 8
26	Ciconiidae	<i>Ciconia ciconia</i>			Leylek	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
27	Phoenicopteridae	<i>Phoenicopterus roseus</i>			Flamingo	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 8
28	Anatidae	<i>Cygnus olor</i>			Kuşu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8
29	Anatidae	<i>Cygnus cygnus</i>			Ötücü kuğu	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	
30	Anatidae	<i>Anser albifrons</i>			Sakarca	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	7
31	Anatidae	<i>Anser anser</i>			Boz kaz	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	4, 5, 8
32	Anatidae	<i>Tadorna ferruginea</i>			Angıt	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
33	Anatidae	<i>Tadorna tadorna</i>			Suna	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8
34	Anatidae	<i>Anas penelope</i>			Fiyu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	4, 5, 7, 8
35	Anatidae	<i>Anas strepera</i>			Boz ördek	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	8
36	Anatidae	<i>Anas crecca</i>			Çamurcun	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	4, 7, 8

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
37	Anatidae	<i>Anas platyrhynchos</i>			Yeşilbaş	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	4, 5, 6, 7, 8
38	Anatidae	<i>Anas acuta</i>			Kılkuyruk	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	5, 8
39	Anatidae	<i>Anas querquedula</i>			Çıkrıkçın	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	4, 5, 6, 7, 8
40	Anatidae	<i>Anas clypeata</i>			Kaşıkğaga	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	4, 7, 8
41	Anatidae	<i>Netta rufina</i>			Macar ördeği	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	5, 7, 8
42	Anatidae	<i>Aythya ferina</i>			Elmabaş pakta	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	VU	0	Y	Ek liste II	0	4, 5, 6, 8
43	Anatidae	<i>Aythya nyroca</i>			Pasbaş patka	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	NT	0	KZ	Kapsamda Degil	0	5, 8
44	Anatidae	<i>Aythya fuligula</i>			Tepeli patka	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	6, 8
45	Anatidae	<i>Aythya marila</i>			Karabaş patka	L	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	2
46	Anatidae	<i>Bucephala clangula</i>			Altıngöz	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	5
47	Anatidae	<i>Mergellus albellus</i>			Sütlabi	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	
48	Anatidae	<i>Mergus serrator</i>			Tarakdiş	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste I	0	5, 6, 8
49	Anatidae	<i>Oxyura leucocephala</i>			Dikkuyruk	A	Ek II	Ek-II	EN	0	T	Kapsamda Degil	0	
50	Accipitridae	<i>Pernis apivorus</i>			Arı şahini	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	4, 6
51	Accipitridae	<i>Milvus migrans</i>			Kara çaylak	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	3, 7, 8
52	Accipitridae	<i>Haliaeetus albicilla</i>			Akkuyruklu kartal	L+A	Ek II	Ek-I	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3
53	Accipitridae	<i>Neophron percnopterus</i>			Küçük akbaba	L	Ek II	Ek-II	EN	0	T	Kapsamda Degil	0	2
54	Accipitridae	<i>Gyps fulvus</i>			Kızıl akbaba	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
55	Accipitridae	<i>Circaetus gallicus</i>			Yılan kartalı	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 8
56	Accipitridae	<i>Circus aeruginosus</i>			Saz delicesi	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	4, 5, 7, 8

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
57	Accipitridae	<i>Circus cyaneus</i>			Gökçe delice	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 7, 8
58	Accipitridae	<i>Circus macrourus</i>			Bozkır delicesi	L+A	Ek II	Ek-II	NT	0	T	Kapsamda Degil	0	8
59	Accipitridae	<i>Circus pygargus</i>			Çayır delicesi	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	3, 8
60	Accipitridae	<i>Accipiter gentilis</i>			Çakırkuşu	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 8
61	Accipitridae	<i>Accipiter nisus</i>			Atmaca	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
62	Accipitridae	<i>Accipiter brevipes</i>			Yaz atmacası	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
63	Accipitridae	<i>Buteo buteo</i>			Şahin	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
64	Accipitridae	<i>Buteo rufinus</i>			Kızıl şahin	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	8
65	Accipitridae	<i>Clanga pomarina</i>			Küçük orman kartalı	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	3, 8
66	Accipitridae	<i>Clanga clanga</i>			Büyük orman kartalı	L+A	Ek II	Ek-II	VU	0	T	Kapsamda Degil	0	3, 8
67	Accipitridae	<i>Aquila heliaca</i>			Şah kartal	L+A	Ek II	Ek-I	VU	0	Y	Kapsamda Degil	1	8
68	Accipitridae	<i>Aquila chrysaetos</i>			Kaya kartalı	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	1	3, 8
69	Accipitridae	<i>Hieraaetus pennatus</i>			Küçük kartal	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
70	Accipitridae	<i>Pandion haliaetus</i>			Balık kartalı	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	8
71	Falconidae	<i>Falco naumanni</i>			Küçük kerkenez	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
72	Falconidae	<i>Falco tinnunculus</i>			Kerkenez	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
73	Falconidae	<i>Falco vespertinus</i>			Ala doğan	L+A	Ek II	Ek-II	NT	0	T	Kapsamda Degil	0	6, 8
74	Falconidae	<i>Falco columbarius</i>			Boz doğan	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 7, 8
75	Falconidae	<i>Falco subbuteo</i>			Delice doğan	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	4, 6, 8
76	Falconidae	<i>Falco eleonorae</i>			Ada doğanı	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	6, 8

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
77	Falconidae	<i>Falco peregrinus</i>			Gökdoğan	L+A	Ek II	Ek-I	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 6, 8
78	Phasianidae	<i>Alectoris chukar</i>			Kınalı keklik	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	6, 8
79	Phasianidae	<i>Coturnix coturnix</i>			Bıldırcın	A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	T	Ek liste II	0	
80	Phasianidae	<i>Phasianus colchicus</i>			Sülün	L	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	1
81	Rallidae	<i>Rallus aquaticus</i>			Su kılavuzu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	7, 8
82	Rallidae	<i>Porzana porzana</i>			Benekli suyelvesi	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	7
83	Rallidae	<i>Zapornia parva</i>			Bataklık suyelvesi	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	4, 7, 8
84	Rallidae	<i>Zapornia pusilla</i>			Küçük yelvesi	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	2, 7
85	Rallidae	<i>Crex crex</i>			Bıldırcınkılavuzu	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
86	Rallidae	<i>Gallinula chloropus</i>			Sutavuğu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	4, 6, 7, 8
87	Rallidae	<i>Fulica atra</i>			Sakarmeke	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
88	Gruidae	<i>Grus grus</i>			Turna	L	Ek II	Ek-II	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	2
89	Otididae	<i>Tetrax tetrax</i>			Mezgeldek	A	Ek II	Ek-II	NT	0	Y	Kapsamda Degil	0	
90	Haematopodidae	<i>Haematopus ostralegus</i>			Poyraz kuşu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	NT	0	YZ	Ek liste I	0	4, 5, 6, 7, 8
91	Recurvirostridae	<i>Himantopus himantopus</i>			Uzunbacak	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8
92	Recurvirostridae	<i>Recurvirostra avosetta</i>			Kılıçgaga	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 8
93	Burhinidae	<i>Burhinus oediacnemus</i>			Kocagöz	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 6, 8
94	Glareolidae	<i>Glareola pratincola</i>			Bataklık kırlangıcı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 7, 8
95	Charadriidae	<i>Charadrius dubius</i>			Halkalı küçük cılıbit	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8
96	Charadriidae	<i>Charadrius hiaticula</i>			Halkalı cılıbit	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 6, 8

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
97	Charadriidae	<i>Charadrius alexandrinus</i>			Akça cılıbit	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
98	Charadriidae	<i>Pluvialis apricaria</i>			Altın yağmurcun	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	T	Ek liste I	0	7, 8
99	Charadriidae	<i>Pluvialis squatarola</i>			Gümüş yağmurcun	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste I	0	4, 5, 6, 8
100	Charadriidae	<i>Vanellus spinosus</i>			Mahmuzlu kızkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	4, 7, 8
101	Charadriidae	<i>Vanellus vanellus</i>			Kızkuşu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	NT	0	KZ	Ek liste I	0	3, 4, 5, 7, 8
102	Scolopacidae	<i>Calidris alba</i>			Ak kumkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 8
103	Scolopacidae	<i>Calidris minuta</i>			Küçük kumkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8
104	Scolopacidae	<i>Calidris temminckii</i>			Sarıbacaklı kumkuşu	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	1
105	Scolopacidae	<i>Calidris ferruginea</i>			Kızıl kumkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	NT	0	T	Kapsamda Degil	0	6, 8
106	Scolopacidae	<i>Calidris alpina</i>			Karakarınlı kumkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8
107	Scolopacidae	<i>Limicola falcinellus</i>			Sürmeli Kumkuşu	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	
108	Scolopacidae	<i>Philomachus pugnax</i>			Döğüşkenkuş	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	T	Ek liste I	0	4, 6, 8
109	Scolopacidae	<i>Lymnocyptes minimus</i>			Küçük suçulluğu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste I	0	5, 7, 8
110	Scolopacidae	<i>Gallinago gallinago</i>			Suçulluğu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	4, 5, 7, 8
111	Scolopacidae	<i>Scolopax rusticola</i>			Çulluk	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	3, 7, 8
112	Scolopacidae	<i>Limosa limosa</i>			Çamurçulluğu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	NT	0	T	Ek liste I	0	4, 6, 8
113	Scolopacidae	<i>Limosa lapponica</i>			Kıyı çamurçulluğu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	NT	0	T	Kapsamda Degil	0	
114	Scolopacidae	<i>Numenius phaeopus</i>			Sürmeli kervançulluğu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	T	Ek liste I	0	8
115	Scolopacidae	<i>Numenius arquata</i>			Kervançulluğu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	NT	0	KZ	Ek liste I	1	4, 5, 8
116	Scolopacidae	<i>Tringa erythropus</i>			Kara kızılback	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste I	0	8

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
117	Scolopacidae	<i>Tringa totanus</i>			Kızılbacak	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
118	Scolopacidae	<i>Tringa stagnatilis</i>			Bataklık düdükçünü	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	6, 8
119	Scolopacidae	<i>Tringa nebularia</i>			Yeşilbacak	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste I	0	5, 6, 7, 8
120	Scolopacidae	<i>Tringa ochropus</i>			Yeşil düdükçün	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 7, 8
121	Scolopacidae	<i>Tringa glareola</i>			Orman düdükçünü	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	4, 6, 7, 8
122	Scolopacidae	<i>Actitis hypoleucos</i>			Dere düdükçünü	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 7, 8
123	Scolopacidae	<i>Arenaria interpres</i>			Taşçeviren	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 8
124	Scolopacidae	<i>Phalaropus lobatus</i>			Deniz düdükçünü	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
125	Stercorariidae	<i>Stercorarius parasiticus</i>			Korsanmartı	A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	T	Ek liste I	0	
126	Laridae	<i>Ichthyaetus melanocephalus</i>			Akdeniz martısı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	5, 6, 8
127	Laridae	<i>Hydrocoloeus minutus</i>			Küçük martı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 6
128	Laridae	<i>Larus ridibundus</i>			Karabaş martı	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
129	Laridae	<i>Chroicocephalus genei</i>			İncegagalı martı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 8
130	Laridae	<i>Ichthyaetus audouinii</i>			Ada martısı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	6, 7, 8
131	Laridae	<i>Larus canus</i>			Küçük gümüş martı	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste I	0	5, 8
132	Laridae	<i>Larus fuscus</i>			Karasırtlı martı	A	Kapsamda Degil	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste I	0	
133	Laridae	<i>Larus cachinnans</i>			Hazar martısı	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste I	0	1
134	Laridae	<i>Larus michahellis</i>			Gümüş martı	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
135	Laridae	<i>Rissa tridactyla</i>			Karaayaklı martı	L	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste I	0	2
136	Laridae	<i>Gelochelidon nilotica</i>			Gülen sumru	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
137	Laridae	<i>Hydroprogne caspia</i>			Hazar sumrusu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil		

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
138	Laridae	<i>Thalasseus sandvicensis</i>			Karagagalı sumru	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8
139	Laridae	<i>Sterna hirundo</i>			Sumru	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
140	Laridae	<i>Sternula albifrons</i>			Küçük sumru	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 7, 8
141	Laridae	<i>Chlidonias hybrida</i>			Bıyıklı sumru	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 8
142	Laridae	<i>Chlidonias leucopterus</i>			Ak kanatlı sumru	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	
143	Laridae	<i>Chlidonias niger</i>			Kara sumru	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	3, 8
144	Columbidae	<i>Columba livia</i>			Kaya güvercini	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
145	Columbidae	<i>Columba oenas</i>			Gökçe güvercin	L	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	1
146	Columbidae	<i>Columba palumbus</i>			Tahtalı	A	Kapsamda Degil	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	
147	Columbidae	<i>Streptopelia decaocto</i>			Kumru	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
148	Columbidae	<i>Streptopelia turtur</i>			Üveyik	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	VU	0	YZ	Ek liste II	0	3, 4, 5, 6, 8
149	Columbidae	<i>Spilopelia senegalensis</i>			Küçük kumru	A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	
150	Psittacidae	<i>Psittacula eupatria</i>			İskender papağanı	A	Ek III	Kapsamda Degil	NT	0	Y	Kapsamda Degil	0	
151	Cuculidae	<i>Clamator glandarius</i>			Tepeli guguk	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	8
152	Cuculidae	<i>Cuculus canorus</i>			Guguk	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 8
153	Tytonidae	<i>Tyto alba</i>			Peçeli baykuş	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	8
154	Strigidae	<i>Otus scops</i>			İshakkuşu	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 6
155	Strigidae	<i>Bubo bubo</i>			Puhu	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	8
156	Strigidae	<i>Athene noctua</i>			Kukumav	L+A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 6, 7, 8
157	Strigidae	<i>Strix aluco</i>			Alaca baykuş	A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
158	Strigidae	<i>Asio otus</i>			Kulaklı orman baykuşu	A	Ek II	Ek-II	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
159	Strigidae	<i>Asio flammeus</i>			Kır baykuşu	L	Ek II	Ek-II	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	1
160	Caprimulgidae	<i>Caprimulgus europaeus</i>			Çobanaldatan	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	
161	Apodidae	<i>Apus apus</i>			Ebabil	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	3, 7, 8
162	Apodidae	<i>Apus pallidus</i>			Boz ebabil	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	8
163	Apodidae	<i>Tachymarptis melba</i>			Akkarınlı sağan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
164	Alcedinidae	<i>Alcedo atthis</i>			Yalıçapkını	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
165	Meropidae	<i>Merops apiaster</i>			Arıkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	3, 4, 6, 7
166	Coraciidae	<i>Coracias garrulus</i>			Gökkuşgun	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	3, 8
167	Upupidae	<i>Upupa epops</i>			İbibik	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
168	Picidae	<i>Jynx torquilla</i>			Boyunçeviren	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	1, 6
169	Picidae	<i>Picus viridis</i>			Yeşil ağaçkakan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3
170	Picidae	<i>Dryocopus martius</i>			Kara ağaçkakan	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
171	Picidae	<i>Dendrocopos major</i>			Orman alaca ağaçkakan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	8
172	Picidae	<i>Dendrocopos syriacus</i>			Alaca ağaçkakan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 6, 7, 8
173	Picidae	<i>Dendrocopos medius</i>			Ortanca ağaçkakan	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
174	Picidae	<i>Dendrocopos leucotos</i>			Aksırtlı ağaçkakan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	7
175	Picidae	<i>Dryobates minor</i>			Küçük ağaçkakan	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
176	Alaudidae	<i>Melanocorypha calandria</i>			Boğmaklı toygar	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 6, 8
177	Alaudidae	<i>Calandrella brachydactyla</i>			Bozkır toygarı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	4, 6, 8

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
178	Alaudidae	<i>Alaudala rufescens</i>			Çorak Toygarı	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
179	Alaudidae	<i>Galerida cristata</i>			Tepeli toygar	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
180	Alaudidae	<i>Lullula arborea</i>			Orman toygarı	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	6, 8
181	Alaudidae	<i>Alauda arvensis</i>			Tarlakuşu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
182	Hirundinidae	<i>Riparia riparia</i>			Kum kırlangıcı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 6, 8
183	Hirundinidae	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>			Kaya kırlangıcı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	8
184	Hirundinidae	<i>Hirundo rustica</i>			Kır kırlangıcı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
185	Hirundinidae	<i>Cecropis daurica</i>			Kızıl kırlangıç	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 6, 7, 8
186	Hirundinidae	<i>Delichon urbicum</i>			Ev kırlangıcı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
187	Motacillidae	<i>Anthus campestris</i>			Kır incirkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 6, 8
188	Motacillidae	<i>Anthus trivialis</i>			Ağaç incirkuşu	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	
189	Motacillidae	<i>Anthus pratensis</i>			Çayır incirkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	NT	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8
190	Motacillidae	<i>Anthus cervinus</i>			Kızılgerdanlı incirkuşu	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	
191	Motacillidae	<i>Anthus spinoletta</i>			Dağ incirkuşu	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	
192	Motacillidae	<i>Motacilla flava</i>			Sarı kuyruksallayan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
193	Motacillidae	<i>Motacilla citreola</i>			Sarıbaşı kuyruksallayan	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	2
194	Motacillidae	<i>Motacilla cinerea</i>			Dağ kuyruksallayanı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	4, 6, 8
195	Motacillidae	<i>Motacilla alba</i>			Ak kuyruksallayan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
196	Cinclidae	<i>Cinclus cinclus</i>			Derekuşu	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
197	Troglodytidae	<i>Troglodytes troglodytes</i>			Çitkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
198	Prunellidae	<i>Prunella modularis</i>			Dağbülbülü	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	5, 6, 8
199	Muscicapidae	<i>Muscicapa striata</i>			Benekli sinekkapan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 6, 7, 8
200	Muscicapidae	<i>Ficedula parva</i>			Küçük sinekkapan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
201	Muscicapidae	<i>Ficedula semitorquata</i>			Alaca sinekkapan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
202	Muscicapidae	<i>Ficedula albicollis</i>			Halkalı sinekkapan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	6, 7, 8
203	Muscicapidae	<i>Ficedula hypoleuca</i>			Kara sinekkapan	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	
204	Muscicapidae	<i>Cercotrichas galactotes</i>			Çalıbülbülü	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	8
205	Muscicapidae	<i>Erithacus rubecula</i>			Kızılgardan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
206	Muscicapidae	<i>Luscinia luscinia</i>			Benekli bülbül	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	
207	Muscicapidae	<i>Luscinia megarhynchos</i>			Bülbül	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 6, 8
208	Muscicapidae	<i>Irania gutturalis</i>			Taşbülbülü	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	
209	Muscicapidae	<i>Phoenicurus ochruros</i>			Kara kızılkuşruk	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	3, 5, 6, 7, 8
210	Muscicapidae	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>			Kızılkuşruk	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	7, 8
211	Muscicapidae	<i>Saxicola rubetra</i>			Çayır taşkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 8
212	Muscicapidae	<i>Saxicola torquatus</i>			Taşkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 5, 6, 7, 8
213	Muscicapidae	<i>Oenanthe isabellina</i>			Boz kuyrukkakan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Ek liste I	0	4, 6, 8
214	Muscicapidae	<i>Oenanthe oenanthe</i>			Kuyrukkakan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Ek liste I	0	3, 4, 6, 7, 8
215	Muscicapidae	<i>Oenanthe pleschanka</i>			Alaca kuyrukkakan	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	2
216	Muscicapidae	<i>Oenanthe hispanica</i>			Karakulaklı kuyrukkakan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	6, 7, 8
217	Muscicapidae	<i>Oenanthe finschii</i>			Aksırtlı kuyrukkakan	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	1

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
218	Muscicapidae	<i>Monticola saxatilis</i>			Taşkızılı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	8
219	Muscicapidae	<i>Monticola solitarius</i>			Gökardıç	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 6, 8
220	Turdidae	<i>Turdus merula</i>			Karatavuk	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
221	Turdidae	<i>Turdus pilaris</i>			Tarla ardıcı	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste I	0	3, 5, 6, 8
222	Turdidae	<i>Turdus philomelos</i>			Öter ardıç	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Ek liste II	0	6, 8
223	Turdidae	<i>Turdus iliacus</i>			Kızıldardıç	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	NT	0	KZ	Ek liste I	0	3, 8
224	Turdidae	<i>Turdus viscivorus</i>			Ökse ardıcı	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 8
225	Cisticolidae	<i>Cisticola juncidis</i>			Yelpazekuyruk	A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	
226	Scotocercidae	<i>Cettia cetti</i>			Kamışbüllülü	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	6, 7, 8
227	Locustellidae	<i>Locustella fluviatilis</i>			Ağaç kamışçını	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	1
228	Locustellidae	<i>Locustella luscinioides</i>			Bataklık kamışçını	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	7
229	Acrocephalidae	<i>Acrocephalus melanopogon</i>			Bıyıklı kamışçını	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 7, 8
230	Acrocephalidae	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>			Kındıra kamışçını	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	
231	Acrocephalidae	<i>Acrocephalus palustris</i>			Çalı kamışçını	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	
232	Acrocephalidae	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>			Saz kamışçını	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	5, 8
233	Acrocephalidae	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>			Büyük kamışçını	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 6, 7, 8
234	Acrocephalidae	<i>Iduna pallida</i>			Ak mukallit	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	6, 7, 8
235	Acrocephalidae	<i>Hippolais olivetorum</i>			Zeytin mukallidi	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	
236	Acrocephalidae	<i>Hippolais icterina</i>			Sarı mukallit	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	1
237	Sylviidae	<i>Sylvia cantillans</i>			Bıyıklı ötлеğen	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	6, 8

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
238	Sylviidae	<i>Sylvia melanocephala</i>			Maskeli ötleğen	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	5, 6, 7, 8
239	Sylviidae	<i>Sylvia ruppeli</i>			Karaboğazlı ötleğen	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	1
240	Sylviidae	<i>Sylvia crassirostris</i>			Akgözlü ötleğen	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	6, 8
241	Sylviidae	<i>Sylvia nisoria</i>			Çizgili ötleğen	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	7, 8
242	Sylviidae	<i>Sylvia curruca</i>			Küçük akgerdanlı ötleğen	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 6, 8
243	Sylviidae	<i>Sylvia communis</i>			Akgerdanlı ötleğen	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	6, 7, 8
244	Sylviidae	<i>Sylvia borin</i>			Boz ötleğen	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	
245	Sylviidae	<i>Sylvia atricapilla</i>			Karabaşlı ötleğen	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	6, 8
246	Phylloscopidae	<i>Phylloscopus nitidus</i>			Yeşil çıvgın	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	
247	Phylloscopidae	<i>Phylloscopus orientalis</i>			Boz çıvgını	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
248	Phylloscopidae	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>			Orman çıvgını	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	8
249	Phylloscopidae	<i>Phylloscopus collybita</i>			Çıvgın	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	5, 6, 7, 8
250	Phylloscopidae	<i>Phylloscopus trochilus</i>			Söğütbülbülü	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	4, 6, 8
251	Reguliidae	<i>Regulus regulus</i>			Çalıkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	3, 8
252	Reguliidae	<i>Regulus ignicapilla</i>			Sürmeli çalıkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	8
253	Panuridae	<i>Panurus biarmicus</i>			Bıyıklı baştankara	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
254	Aegithalidae	<i>Aegithalos caudatus</i>			Uzun kuyruklu baştankara	A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
255	Paridae	<i>Poecile palustris</i>			Kayın baştankarası	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
256	Paridae	<i>Poecile lugubris</i>			Akyanaklı baştankara	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
257	Paridae	<i>Periparus ater</i>			Çam baştankarası	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
258	Paridae	<i>Cyanistes caeruleus</i>			Mavi baştankara	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	5, 6, 7, 8
259	Paridae	<i>Parus major</i>			Büyük baştankara	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 5, 6, 7, 8
260	Sittidae	<i>Sitta krueperi</i>			Anadolu sıvacı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3
261	Sittidae	<i>Sitta europaea</i>			Sıvacı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3
262	Sittidae	<i>Sitta neumayer</i>			Kaya sıvacı	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	6, 8
263	Certhiidae	<i>Certhia familiaris</i>			Orman tırnaşıkkuşu	L	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	2
264	Certhiidae	<i>Certhia brachydactyla</i>			Bahçe tırnaşıkkuşu	A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
265	Remizidae	<i>Remiz pendulinus</i>			Çulhakuşu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	7, 8
266	Oriolidae	<i>Oriolus oriolus</i>			Sarıasma	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 8
267	Laniidae	<i>Lanius collurio</i>			Kızılsırtlı örümcekkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Ek liste I	0	4, 5, 6, 7, 8
268	Laniidae	<i>Lanius minor</i>			Karaalınlı örümcekkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	4, 6, 8
269	Laniidae	<i>Lanius senator</i>			Kızılbaşlı örümcekkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	6, 8
270	Laniidae	<i>Lanius nubicus</i>			Maskeli örümcekkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	6, 8
271	Corvidae	<i>Garrulus glandarius</i>			Alakarga	L+A	Kapsamda Degil	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
272	Corvidae	<i>Pica pica</i>			Saksağan	L+A	Kapsamda Degil	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
273	Corvidae	<i>Corvus monedula</i>			Küçük karga	L+A	Kapsamda Degil	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
274	Corvidae	<i>Corvus frugilegus</i>			Ekin kargası	L	Kapsamda Degil	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	1
275	Corvidae	<i>Corvus cornix</i>			Leş kargası	L+A	Kapsamda Degil	Kapsamda Degil	Kapsamda değil	0	Y	Ek liste II	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
276	Corvidae	<i>Corvus corax</i>			kuzgun	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
277	Sturnidae	<i>Sturnus vulgaris</i>			Sığırcık	L+A	Kapsamda Degil	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SIRA NO	FAMİLYA	TÜR	ALT TUR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GD	MAK	İZLEME GÖSTERGESİ	REFERANS KAYNAK
278	Sturnidae	<i>Pastor roseus</i>			Ala sığırcık	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	T	Kapsamda Degil	0	8
279	Passeridae	<i>Passer domesticus</i>			Serçe	L+A	Kapsamda Degil	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste II	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
280	Passeridae	<i>Passer hispaniolensis</i>			Söğüt serçesi	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
281	Passeridae	<i>Passer montanus</i>			Ağaç serçesi	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	6, 8
282	Fringillidae	<i>Fringilla coelebs</i>			İspinoz	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 8
283	Fringillidae	<i>Fringilla montifringilla</i>			Dağ ispinozu	A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	
284	Fringillidae	<i>Serinus serinus</i>			Küçük iskete	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	5, 6, 7, 8
285	Fringillidae	<i>Chloris chloris</i>			Florya	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
286	Fringillidae	<i>Carduelis carduelis</i>			Saka	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
287	Fringillidae	<i>Spinus spinus</i>			Karabaşlı iskete	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	5, 6, 8
288	Fringillidae	<i>Linaria cannabina</i>			Ketenkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	5, 6, 7, 8
289	Fringillidae	<i>Loxia curvirostra</i>			Çaprazgaga	A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	
290	Fringillidae	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>			Kocabaş	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	5, 6, 8
291	Emberizidae	<i>Emberiza citrinella</i>			Sarı çinte	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	KZ	Kapsamda Degil	0	7
292	Emberizidae	<i>Emberiza cirrus</i>			Bahçe çintesi	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	3, 6, 7, 8
293	Emberizidae	<i>Emberiza hortulana</i>			Kirazkuşu	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Ek liste I	0	3, 6, 8
294	Emberizidae	<i>Emberiza caesia</i>			Kızıl kirazkuşu	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	6, 8
295	Emberizidae	<i>Emberiza schoeniclus</i>			Batakık çintesi	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Kapsamda Degil	0	4, 5, 6, 7, 8
296	Emberizidae	<i>Emberiza melanocephala</i>			Karabaşlı çinte	L+A	Ek II	Kapsamda Degil	LC	0	YZ	Kapsamda Degil	0	3, 4, 5, 6, 7, 8
297	Emberizidae	<i>Emberiza calandra</i>			Tarla çintesi	L+A	Ek III	Kapsamda Degil	LC	0	Y	Ek liste I	0	3, 4, 5, 6, 7, 8

D.2.2 İçsu Balıkları

Yenice ve Bayramiç ilçelerinin önemli su kaynaklarından olan Karamenderes ve Kocaçayın üst havzası Kazdağlarından doğan derelerden oluştuğu için bu havza alabalık için önemli gen kaynağı durumundadır. Yine CR kategorisinde bulunan Avrupa Yılan balığı Karamenderes çayının üst havzalarında yaklaşık 400 mt. yükseltide gözlenmiş, ancak yakalanamamıştır. Çanakkale Merkez, Lapseki ve Çan havzası arasında kalan ve Etili civarında Kocabaş Çayına birleşen Kumarlar deresi bölge endemiği olan *Capoeta bergamae* için önemli bir habitat olmakla birlikte, bu dere metalik madencilik kaynaklı kirlilik tehdidi altındadır. İçsu balıkları arazi çalışmaları için veriler Tablo-D.6’da verilmiştir.

Tablo D.6 İçsu Balıkları

(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Sıra No	Familya	Tür	Altür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göst.	Referans Kaynak
1	Anguillidae	<i>Anguilla anguilla</i>			Avrupa Yılan Balığı	A+L	---	Ek 2	CR	0	1	1, 2, 3, 4,12
2	Atherinidae	<i>Atherina boyeri</i>			Gümüş	A+L	---	---	LC	0	0	4, 12
3	Blenniidae	** <i>Parablennius pilicornis</i>			Tatlısu Horozbina Balığı	L	---	---	LC	0	0	4
4	Clupeidae	<i>Clupeonella muhlisi</i>			Tatlı su sardalyası	A	---	---	VU	0	0	12

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göst.	Referans Kaynak
5	Clupeidae	<i>Sardina pilchardus</i>			Sardalya	A	---	---	LC	0	0	12
6	Cobitidae	<i>Cobitis fahirae</i>				A+L	---	---	LC	0	0	2, 3, 5, 12
7	Cobitidae	* <i>Cobitis taenia</i>			Taş ısran	L	B3AP	---	LC	0	0	4
8	Cyprinidae	<i>Alburnus cf. attalus</i>			Tatlı Su Kolyozu	A+L	---	---	LC	0	0	1, 5, 7, 12
9	Cyprinidae	<i>Barbus oligolepis</i>			Bıyıklı Balık	A+L	---	---	LC	0	0	1, 2, 3, 5, 6,12
10	Cyprinidae	<i>Capoeta bergamae</i>			Dere Kaya Balığı	A+L	---	---	NT	1	1	2, 12
11	Cyprinidae	<i>Carassius gibelio</i>			Havuz Balığı	A+L	---	---	---	0	0	3, 9, 12
12	Cyprinidae	* <i>Chalcalburnus chalcoides</i>			Tatlısu Kolyoz Balığı	L	---	---	---	0	0	1, 2, 3, 4, 10, 11
13	Cyprinidae	<i>Cyprinus carpio</i>			Sazan	A+L	---	---	LC	0	0	3, 4, 10, 11, 12

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göst.	Referans Kaynak
14	Cyprinidae	<i>Gobio gobio</i>			Dere Kaya Balığı	A+L	---	---	LC	0	0	2, 3, 11, 12
15	Cyprinidae	<i>Gobio kovatschevi</i>			Dere Kaya Balığı	A+L	---	---	VU	0	0	8, 12
16	Cyprinidae	<i>Luciobarbus lydianus</i>			Bıyıklı Balık	A+L	---	---	LC	0	0	12, 14
17	Cyprinidae	<i>Petroleuciscus borysthenicus</i>			Karadeniz Tatlisu Kefali	A+L	---	---	LC	0	0	2, 12
18	Cyprinidae	<i>Phoxinus phoxinus</i>			Mini inci balığı	A+L	---	---	LC	0	0	2, 3, 10, 11, 12
19	Cyprinidae	<i>Pseudorasbora parva</i>			Çizgili Sazan	A	---	---	LC	0	0	10, 12
20	Cyprinidae	<i>Rhodeus amarus</i>			Acı Balık	A+L	---	---	LC	0	0	2, 3, 10, 11, 12
21	Cyprinidae	<i>*Rutilus rutilus</i>			Kızılgöz	L	---	---	LC	0	0	11
22	Cyprinidae	<i>Squalius aristotelis</i>				L	---	---	LC	0	0	13

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familiya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göst.	Referans Kaynak
23	Cyprinidae	<i>Squalius cii</i>			Ak Kefal, ak balık, Tatlısu kefali	A+L	---	---	LC	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12
24	Cyprinidae	* <i>Tinca tinca</i>			Siraz Balığı	L	---	---	LC	0	0	6, 11
25	Cyprinidae	<i>Vimba vimba</i>			Eğrez Balığı	A+L	---	---	LC	0	0	2, 5, 10, 11, 12
26	Cyprinodontidae	<i>Aphanius fasciatus</i>			Dişli Sazancık	A	B2AP, B3AP	---	LC	0	0	12
27	Esocidae	<i>Esox lucius</i>			Turna	A+L	---	---	LC	0	0	4, 12
28	Gobiidae	<i>Gobius niger</i>			Kömürcü Kayabalığı	A+L	---	---	LC	0	0	4, 12
29	Gobiidae	** <i>Neogobius</i>			Tatlısu Kayabalığı	L	---	---	LC	0	0	4
30	Gobiidae	<i>Pomatoschistus microps</i>			Küçükkaya Balığı	A	---	---	LC	0	0	12
31	Gobiidae	<i>Zosterisessor ophiocephalus</i>			Saz Kaya Balığı	A	---	---	LC	0	0	12
32	Labridae	** <i>Symphodus cinereus</i>			Çırçır Balığı	L	---	---	LC	0	0	4

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göst.	Referans Kaynak
33	Moronidae	<i>Dicentrarchus labrax</i>			Tatlısu Levreği	A+L	---	---	LC	0	0	4, 12
34	Mugilidae	<i>Liza aurata</i>			Altınbaş Kefal	A+L	---	---	LC	0	0	4, 12
35	Mugilidae	<i>Liza ramada</i>			İnce Dudaklı Kefal	A	---	---	LC	0	0	12
36	Mugilidae	<i>Mugil cephalus</i>			Has Kefal	A+L	---	---	LC	0	0	4, 12
37	Percidae	<i>Perca fluviatilis</i>			Tatlı su levreği	A	---	---	LC	0	0	12
38	Pleuronectidae	<i>Platichthys flesus</i>			Bayağı pisi balığı	A	---	---	LC	0	0	12
39	Poeciliidae	<i>Gambusia hoolbroki</i>			Sivrisinek Balığı	A+L	---	---	LC	0	0	4, 11, 12
40	Salmonidae	<i>Oncorhynchus</i>			Gökkuşluğu alabalığı	A	---	---	LC	0	0	12
41	Salmonidae	<i>Salmo macrostigma</i>			Dağ Alası	A+L	---	---	DD	0	1	1, 2, 10, 11, 12
42	Siluridae	<i>Siluris glanis</i>			Yayın balığı	A	B3AP	---	LC	0	0	11, 12

Sıra No	Familya	Tür	Alttür	Varyete	Türkçe Adı	Tespit Şekli	BERN	CITES	IUCN	End.	İzleme Göst.	Referans Kaynak
43	Soleidae	<i>Pegusa impar</i>			Dil Balığı	A	---	---	LC	0	0	12
44	Sparidae	<i>Lithognathus mormyrus</i>			Mırmır	A	---	---	LC	0	0	12
45	Syngnathidae	<i>Syngnathus abaster</i>			Deniz İğnesi	A	B3AP	---	LC	0	0	12
46	Syngnathidae	** <i>Syngnathus acus</i>			Deniz İğnesi	L	---	---	LC	0	0	4

Tablo D.7 Referans kaynak kodları

(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

1. Demirsoy vd. (2006)	8. Turan vd. (2012)
2. Sarı vd. (2006)	9. İnnal (2011)
3. Yalçın Özdilek Ş. (2008)	10. İlhan (2014)
4. Akbulut vd. (2008)	11. Şaşı ve Berber (2012)
5. Balık vd. (2002)	12. Bu çalışma
6. Berber vd. (2008)	13. Özuluğ ve Freyoff (2011)
7. Başdemir vd. (2010)	14. Turan vd. (2008)

D.2.3 Soyu Tükenmekte Olan Türler

Resim D.15 Akdeniz Foku (*Monachus monachus*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Geçtiğimiz yüzyılda, Akdeniz Foku, Akdeniz ve Atlantik'te yaygın iken; bugün, dünyada sadece ülkemiz de dahil olmak üzere, Yunanistan, Fas, Moritanya ve Maderia (Portekiz) kıyılarında yaşamaktadır. Dünya nüfusunun 600 ile 700 civarında olduğu tahmin edilmekte olup, bunların yaklaşık 60-100 adet kadarının ülkemiz kıyılarında yaşadığı bilinmektedir.

Akdeniz Fokları, mağara, kovuklar, çatlaklar ve çıkıp yatmaya uygun ıssız kıyıları tercih ederler. Akdeniz Foku, üzerinde yapılaşma olmayan, insanların kolay ulaşamadığı veya insan faaliyetlerinden uzak kalmış, tercihen üreme ve/veya barınma işlevleri gören kıyı mağara ve kovuklarına sahip, sessiz ve tenha kayalık sahilleri, kumsal kıyıları ve kıyı yerleşim bölgelerini yaşama alanı olarak seçmekte ve bu alanların bozulmasından direkt olarak etkilenmektedir.

Akdeniz Fokları etoburdur. Besinin büyük bir çoğunluğunu dalarak sualtında yakaladığı balıklar, ahtapot ve ıstakoz gibi canlılar oluşturur.

Akdeniz Foku dünyadaki nesli tükenmekte olan canlılar arasında ilk sırada gelmektedir. IUCN tarafından tehlikede (EN) nesli tükenme riski çok yüksek olan türler arasında listelenmektedir.

Bu canlılar, ülkemizin de onayladığı BERN, CITES, BARSELONA ve Biyolojik Çeşitlilik sözleşmeleri kapsamında koruma altına alınmışlardır

Resim D.16 İribaşlı Deniz Kaplumbağası (*Caretta Caretta*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Okyanuslarda geçen yaşam döngülerini tamamlamaları için iyi bir yüzücü olmalarını sağlayan kürek şeklinde bacakları vardır. Bacaklarında en fazla iki tırnak bulunur. Üst kabuğu kırmızımsı kahverengi renkte, alt kabuğu açık sarı ve beyazımsı renktedir. Besinlerini balıklar, deniz kabukluları gibi deniz hayvanları oluşturur. Dişileri geceleri kumsallara yuva açarak 100'den fazla yumurta bırakırlar. İki aylık kuluçka döneminden sonra yavrular yumurtadan çıkar ve denize giderler. Uluslararası Akdeniz Eylem Planı gereğince koruma altına alınan bir türdür. Ülkemizde Akdeniz sahillerinde 23'e yakın kumsalda ürerler. Her yıl bu kumsallara yumurta bırakmak için gelirler. IUCN tarafından duyarlı (VU) nesli doğada tükenme riskinin yüksek türler arasında listelenmektedir.

Yapılan çalışmalar; Saroz Körfezi'nin, Bozcaada ve Gökçeada civarının, Çardak Lagünü çevresinin, Çanakkale Boğazı giriş ve çıkışının, Kumkale-Babakale açıklarının, Karabiga ve Nağara Burnu civarı kıyısız alanların deniz kaplumbağalarının beslenme, yazlama, kışlama alanı özelliklerini taşıyabilecekleri belirtilmiştir.

Resim D.17. Yeşil Deniz Kaplumbağası (*Chelonia Mydas*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Bacakları kürek şeklindedir ve genellikle birer tırnaklıdır. Üst kabuğu kahverengi tonlarında olup sarı veya kahverengi lekelidir. Alt kabuğu açık sarı veya beyazımsıdır.

Yavrular hayvansal maddelerle, erginler ise deniz bitkileri ile beslenirler. Dişiler gece kumsala çıkar ve yumurtalarını bırakmak için yuva açarlar. 100 den fazla yumurta bırakırlar. Yaklaşık iki ay sonra yavrular yumurtadan çıkar. Uluslararası Akdeniz Eylem Planı gereğince koruma altına alınan bir türdür. Akdeniz sahillerine yuvalayan bu tür beslenme ve kışlama amacıyla Ege Denizi ve Karadeniz'de de görülebilir. IUCN tarafından tehlikede (EN) nesli tükenme riski çok yüksek olan türler arasında listelenmektedir.

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yapılan çalışmalar; Saroz Körfezi'nin, Bozcaada ve Gökçeada civarının, Çardak Lagünü çevresinin, Çanakkale Boğazı giriş ve çıkışının, Kumkale-Babakale açıklarının, Karabiga ve Nağara Burnu civarı kıyusal alanların deniz kaplumbağalarının beslenme, yazlama, kışlama alanı özelliklerini taşıyabilecekleri belirtilmiştir.

Resim D.18 Avrupa Yılan Balığı (*Anguilla Anguilla*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Avrupa yılan balığı göç eden, metamorfoz geçiren, fakültatif katadrom bir türdür. Avrupa tatlı su yılan balığı olarak bilinen türün yaşam döngüsü *Leptocephalus*, cam yılan balığı, elver (yılan balığı yavrusu), sarı yılan balığı ve gümüşü yılan balığı olmak üzere beş kategoride ele alınabilir. Büyük nehir ve göllerin dip kısımlarında yaşarlar. Doğal olarak yalnızca denizle bağlantısı olan sularda yaşarlar. IUCN tarafından tehlikede (EN) nesli tükenme riski çok yüksek olan türler arasında listelenmektedir.

Avrupa yılan balığı dünyada Avrupa ve Kuzey Afrika kıtasının Atlantik ve Akdeniz'e dökülen akarsularında dağılım göstermektedir. Yine Ege ve Marmara denizine dökülen tüm akarsularda yılan balığına rastlamak mümkündür. Çanakkale'de Karamenderes, Tuzla çayı, Sarıçay, Biga çayı, Kavak Çayı ve diğer küçük çaylarda bulunur.

Resim D.19 Dikkuyruk (*Oxyura leucocephala*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Dikkuyruk, ördekgiller familyasından küçük bir ördek türüdür (Akbaş ve Kalkıkkuyruk olarak da bilinir). Uzun, arkaya ya da yukarıya doğru dikilmiş kuyruğu, büyük, beyaz başı ve geniş, mavi gagasıyla hemen tanınan, nadir bulunan küçük bir ördektir. İspanya ve kuzey Afrika'da ürerler, batı ve merkezi Asya'da daha büyük bir popülasyona sahiptir.

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Türkiye'de, Göller Yöresi'ndeki etrafı geniş sazlıklarla çevrili irili ufaklı göllerde ve Göksu Deltası'nda yaşarlar. Afyonkarahisar ve Konya civarında da bir miktar nüfusa sahiptirler. En yoğun olarak Burdur'da bulunurlar. IUCN tarafından tehlikede (EN) nesli tükenme riski çok yüksek olan türler arasında listelenmektedir.

Yapılan gözlemlerde göç sırasında Kumkale Deltasında gözlemlendiği belirtilmiştir.

Resim D.20 Yelkovan (*Puffinus yelkouan*)

(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Akdeniz'deki en yaygın yelkovan türüdür. Genellikle kıyıda çok uzakta olmayan bölgelerde denize çok yakın mesafeden gruplar halinde uçarken görülür. Çanakkale Boğazında özellikle sabah ve akşam saatlerinde kalabalık gruplar halinde sürekli geçişler yaparken gözlemlenebilirler. IUCN tarafından duyarlı (VU) nesli doğada tükenme riskinin yüksek türler arasında listelenmektedir.

Çanakkale kıyılarına yakın tüm alanlardan gözlemlenmektedir.

Resim D.21 Tepeli Pelikan (*Pelecanus crispus*)

(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

TEPELİ PELİKAN; Ak pelikandan biraz daha iridir. Üreme döneminde tepesi kıvrık tüylüdür. Gözleri sarı, kanat altı kirli beyaz, bacakları gridir. Koloniler halinde balıkça zengin göl ve lagünlerde yuva yaparlar. IUCN tarafından duyarlı (VU) nesli doğada tükenme riskinin yüksek türler arasında listelenmektedir.

Çanakkale İlinde görüldüğü yerler: Göç sırasında geçiş yapan gruplar dışında Gökçeada Tuz Gölü'nde ve Kavak deltası'nda kış aylarında sıklıkla gözlemlenebilir. Uzun Hızırlı Göleti ve Kemikli Burnu Tuz Gölünde ise ortalama 300-500 birey kışlamakta ve sürekli gözlemlenebilmektedir. Çanakkale İli için kış ziyaretçisi bir türdür.

Resim D.22 Büyük Orman Kartalı (*Clanga Clanga*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Büyük Orman Kartalı;

Geniş kanatlı, geniş gövdeli, uzun, ince bacaklı, iri ve hantal bir kartaldır. Uçarken kanadını kavisli tutar. Birçok giysisinde çok koyu renklidir ve kanat altı örtüleri uçuş teleklerinden daha koyudur. Yazları sulak alan yakınlarındaki ağaçlık bölgeleri tercih eder. Kışları ise nehir deltalarında görülür. IUCN tarafından duyarlı (VU) nesli doğada tükenme riskinin yüksek türler arasında listelenmektedir.

Çanakkale İlinde görüldüğü yerler: Kış ve bahar aylarında oldukça az sayıda Kavak Deltası'nda gözlenmiştir. Göç dönemlerinde ise az sayıda bireyi genellikle tek ya da çift halinde geçiş yaparken gözlemlenmiştir. Bu tür bölge için transit göçer ve kış ziyaretçisi bir türdür.

Resim D.23Şah Kartal (*Aquila heliaca*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Şah Kartalı;

Kaya kartalına çok benzerler, ama biraz daha küçüktürler ve onlar kadar güçlü değildirler. Erişkini beyaz omuz lekeleri, daha açık renkli ensesi ve boynuyla kaya kartalından ayrılır. Dönerek yükselirken kanatlarını düz tutar. Ara sıra hafifçe yukarıya da kaldırabilir. Hızla süzülürken kanatlarını geriye bükür. Şah Kartallar, genellikle etrafı diğer ağaçlar ile kapatılmamış, çevreyi rahatça ve engelsiz gözlemleyebilecekleri bir ağaç üzerinde yuva yapmayı seçerler. Yaşam alanını orman ile bozkırım birleştiği bölgeden

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

seçerler. Yuvasını yaşlı yüksek ağaçlara yaparlar. Şah Kartalları IUCN tarafından duyarlı (VU) nesli doğada tükenme riskinin yüksek türler arasında listelenmektedir.

Göç dönemlerinde az sayıda bireyi geçiş yaparken gözlenmiştir. Gelibolu Yarımadasında tarlaların arasında yüksek bir söğüt ağacının tepesinde yuvası gözlemlenmiş ve 2015 yılında üç yavru büyütürük uçurmayı başarmıştır. Bölge için yerli ve transit göçer bir türdür.

Resim D.24 Elmabaş Patka (*Aythya ferina*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Erkeğin başı ve boynu kırmızı, sırtı gridir. Dişinin başı, boynu ve göğsü açık kahverengi, sırtı ve karnı gri-kahverengidir. Genci dişiyeye benzer. Gagası gri-mavi, kanatları düz gridir. Kanat şeridi bulunmaz. Am Tatlı ve acı gölde bulunur. Elmabaş Patka IUCN tarafından duyarlı (VU) nesli doğada tükenme riskinin yüksek türler arasında listelenmektedir.

Kış aylarında Kavak Deltası, Çardak Lagünü, Uzun Hızırlı Göleti, Gökçeada, Bozcaada ve Karayer adalarında rastlanmıştır. Bölge için bu tür kış ziyaretçisi bir türdür.

Resim D.25 Küçük Akbaba (*Neophron percnopterus*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sivri kafası, kama şeklindeki gagası, sarı yüz derisi ile rahatça tanımlanabilir. Küçük bir akbaba türüdür. IUCN tarafından tehlikede (EN) nesli tükenme riski çok yüksek olan türler arasında listelenmektedir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi kampüsünde bir kez geçiş yaparken gözlemlenmiştir. Bölge için nadir görülen bir transit göçer türüdür.

Resim D.26 Üveyik (*Streptopelia turtur*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Kumrudan biraz daha küçük ve koyudur. Kanat örtülerinin ve omuz tüylerinin ortası gridir. Kenarları kıızıdır. Boyun yanlarında beyaz üzerinde siyah dalgalı hatlar bulunur. Baharda çiftler halinde, yaz ortasından itibaren gruplar halinde görülürler. IUCN tarafından duyarlı (VU) nesli doğada tükenme riskinin yüksek türler arasında listelenmektedir.

Yaz aylarında özellikle sulak alanlara yakın ormanlık bölgelerde sıklıkla gözlemlenmektedirler. Bölge için yaz ziyaretçisi bir türdür.

Resim D.27 Kulaklı Batağan (*Podiceps auritus*)
(Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019)

Küçük bir su kuşu olan kulaklı batağan ismini üreme zamanında gözün arkasında çıkan kısa boynuzu andıran altın sarısı tüylerden alır. Tatlı ve tuzlu sularda, göl ve denizlerde görülebilir. Genellikle çok derin olmayan 0,5-2 m lik tatlı veya tuzlu sularda beslenir. Bazen denize uzak, kara parçalarının iç kesimlerinde göllerde, nehirlerde az sayıda görülebilmektedir.

IUCN tarafından duyarlı (VU) nesli doğada tükenme riskinin yüksek türler arasında listelenmektedir.

Çardak Lagününde gözlemlenmiştir. Bölge için kış ziyaretçisi bir türdür.

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

D.3.1. Ormanlar

ORMANLAR: Çanakkale ilinde doğal bitki örtüsü olan ormanlar il topraklarının % 53'ünü (533.936 ha.) oluşturur. Ormanların % 39,1'i normal koru, % 17,1'i bozuk koru, % 10,5'i normal baltalık ve % 33,3'ü bozuk baltalıktır.

Bölgedeki ormanların ana ağaç türlerini başta Kızılcım olmak üzere Karaçam, Bodur Ardiç, Meşe, Kayın, Kestane, Kazdağ Köknarı ve Adi Porsuk oluşturur. Akdeniz ikliminin kurak dönemi, ağaç topluluğunun ortadan kalkmış olduğu alanlarda yeni orman örtüsünün gelişmesine olanak vermez. Denizden 30-40 km.

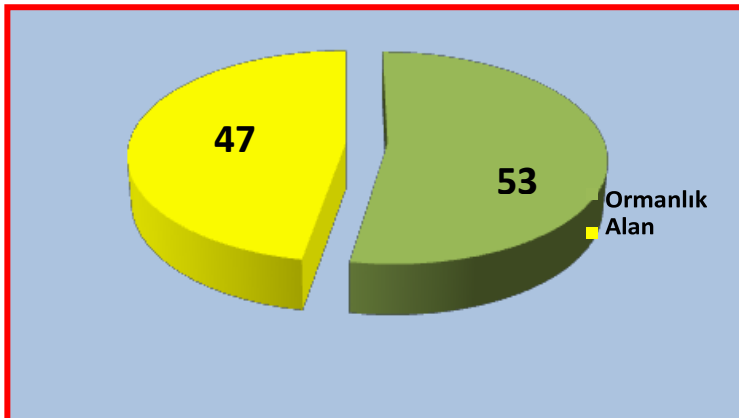
içeriye ve 600 m. yüksekliğe kadar görülen maki grupları, daha çok Gelibolu Yarımadasının güneyindeki Lapseki-Biga arasında ve İlin kıyılarından orman alanı başlangıç sınırına kadar görülür.

Mülga Çevre ve Orman İl Müdürlüğü Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrol Şube Müdürlüğünce Ağaçlandırma Seferberliği Eylem Planına göre (2008-2012) 2012 yılı sonuna kadar 10.370 hektarlık alanda ağaçlandırma (5.300 ha), rehabilitasyon (700 ha), mera ıslahı (300 ha), özel ağaçlandırma (3.470 ha) ağaçlandırma çalışması yapılması da planlanmış olup 2012 yılı sonuna kadar 700 hektarlık alanda ağaçlandırma çalışması tamamlanmıştır.

ÇANAKKALE İLİ ORMAN VARLIĞI

Ormanlık Alan	521.032 Hektar
Açıklık Alan	465.020 Hektar
TOPLAM	986.062 Hektar

Tablo D.8 Çanakkale İli Orman Dağılımı

Grafik D.26- Çanakkale İli Orman Alanı Dağılımı
(Çanakkale Orman Bölge Müdürlüğü 2018)

D.3.2. Milli Parklar

İlimiz sınırları içinde Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı ile Troya Tarihi Milli Parkı bulunmaktadır.

GELİBOLU YARIMADASI TARİHİ MİLLİ PARKI:

Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Marmara Bölgesinde, Çanakkale ili sınırları içindedir. 1973 yılında Milli Park ilan edilmiştir. Yüz ölçümü 33.490 hektardır. Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Park sınırları dahilinde 1 İlçe (Eceabat) ile 8 köy bulunmaktadır. Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı içerisinde 56 yerli anıt ve şehitlik, 35 yabancı mezar ve anıtı bulunmaktadır.

Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı, Gelibolu adını taşısa da Eceabat ilçesi sınırları içindedir. Yarımadanın güney ucunda, Eceabat ilçesinin hemen hemen tamamını kapsayan ve Çanakkale Boğazı'nın Avrupa yakasında 33.000 hektara yayılan büyük bir parktır. 1973'te kurulmuş olup, B.M. Milli Parklar ve Koruma Alanları listesinde yer almaktadır.

Çanakkale Savaşları Türk Milletinin dünyanın en güçlü devletlerine karşı, Kurmay Yarbay Mustafa Kemal'in önderliğinde insanüstü direnmesi ile kazanılan bir savunma destanıdır. 8,5 ay süren bu savaşta Boğaz'ın iki yakası adeta cehenneme dönüşmüş, yarım milyona yakın can kaybı olmuştur.

Birinci Dünya Savaşında İtilaf Devletleri ile Osmanlı Ordusu arasında cereyan eden dünyanın en büyük savaşlarından biri olan Çanakkale Savaşında yüz binlerce kayıp anısına yapılan anıtlar ve düzenlenen şehitlikler savaşın acılarını hatırlatmasının yanı sıra tarihin muhteşem zaferlerinden birini gözler önüne sermektedir. 250.000'i aşan Türk şehidinin aziz hatıraları üzerinde yükselen anıtlar ve yine 250.000'i aşkın İngiliz, Fransız, Avustralya ve Yeni Zelanda askerlerinin gömülü olduğu alanları içine alan Milli Park, bugün bütün dünyaya barışın değerini anlatmaktadır. Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı içerisinde 56 yerli anıt ve şehitlik 35 Yabancı Mezar ve Anıtları bulunmaktadır.

Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı, 19.06.2014 tarihinde kabul edilen ve 28.06.2014 tarih ve 29044 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Kurulması Hakkındaki Kanun ile statüsü değiştirilerek; Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığına dönüştürülmüştür.

Resim D.28- Çanakkale Şehitler Abidesi'nden Bir Görünüm
(<https://cokgezenadam.com/canakkale-sehitler-aniti-ve-sembolik-sehitlik/>)

Resim D.29- Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezinden Bir Görünüm
([tripadvisor.com](https://www.tripadvisor.com),2019)

TROYA TARİHİ MİLLİ PARKI:

Çanakkale İl merkezine 25 km. mesafede, Troia Antik kentin yeri ve kalıntıları Çanakkale Boğazı güney girişinde, Erenköy (İntepe) Beldesi, Tefikiye (Asarlık) köyü yakınında Hisarlık (eski Pergamos) mevkiinde ovaya egemen bir tepecik üzerindedir.

Milli Park alanı içinde bulunan Troya Antik Kentinde yürütülen kazılar sonucunda M.Ö. 3200'den, M.S. 4.yy'a kadar süren dönem içinde 9 kültür katı ve bu katlar içerisinde toplam 46 yapı katı tespit edilmiştir. Tefikiye Köyü yakınlarında lokalize olan antik kent 2 Kmcivarında bir alan kaplamaktadır.

Büyük Ozan Homeros'un epik eserleri İliada ve Odysseia ile ölümsüzleşen Troya, Troyalılarla Akaların (Yunanlılar) on yıl süren harplerindeki kahraman savaşçıların efsanevi hikayeleri ile asırlar boyunca uluslararası bir üne sahip olarak bugüne kadar gelmiştir. Arkeologlar, İliada'da hikaye edilen olayların Troya'nın 3000 yıllık tarihi süresince yayılım gösteren 9 antik medeniyet katından sadece birinin kapsamında kaldığı tanımlamışlardır. Bu kat Homeros'un dünyaca bilinen ve tanınan Troya'sıdır.

Troya Antik Kenti ve çevresi; Milli Savunma, Bayındırlık ve İskan, Kültür, Turizm ve Çevre Bakanlıklarının uygun görüşlerine dayanan Orman Bakanlığının 18.09.1996 tarih ve 2743 Sayılı yazıları üzerine, 2873 Sayılı Milli Parklar Kanununun 3. Maddesine göre, 30.09.1996 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile "Troya Tarihi Milli Parkı" olarak belirlenmiştir. Milli Parkın en önemli kaynak değeri olan Troya Arkeolojik Kenti 02/12/1998 tarihinde 849. sırada kültürel miras 183 olarak Dünya Miras Listesine dahil edilmiştir. Ayrıca Troya Tarihi Milli Parkının Uzun Devreli Gelişme Planı 2004 yılı Haziran ayı içinde Bakanlığımızca onaylanmıştır.

Resim D.30- Troya Tarihi Milli Parkı'ndan Bir Görünüm
(Yorumcuhaber.com,2019)

KAZ DAĞLARI (İDA DAĞI):

Kazdağları, Anadolu yarım adasının kuzeybatısında yer alan, Biga yarım adasının en yüksek dağıdır. Kazdağları, doğal ve kültürel kaynak değerleri açısından oldukça zengin bir potansiyele sahiptir. Kazdağları'nın Ege ve Marmara Bölgelerinin sınırlarını oluşturması nedeniyle iki farklı iklim etkisinde kalması, Avrupa-Sibirya, Akdeniz ve İran -Turan bitki bölgelerinin kesiştiği noktada bulunması nedeniyle bu bölgeleri temsil eden bitki türlerinin burada bulunması, güney yamaçlarının deniz seviyesinden biren 1.700 metrelere yükselmesi, bu alanların dereler ve çaylar tarafından derin vadiler şeklinde yarılmaları biyoçeşitliliği artırmaktadır.

Doğal ve Kültürel Kaynak Değerleri

Kaz Dağları, doğal ve kültürel kaynak değerleri açısından oldukça zengin bir potansiyele sahiptir. Bu değerler Kaz Dağı kütlelerinin tümüne dağılmış durumdadır. Bunlardan Adatepe (Gargaran Tepesi), eski Yunan kültürüne göre tanrılarına kurbanlar sunmak üzere yapılmış bulunan Zeus Sunağı'na ev sahipliği yapar. Tuzla Köyü'nde bulunan 1366 yılında yapılmış olan Hüdavendigar Külliyesi, Çanakkale ve yöresindeki ilk ve orta devir eserlerinden, kitabesi olan ve 600 senedir ayakta olan tek eserdir. Hüdavendigar Camii halen kullanılmaktadır. UNESCO' dan özel ödül almış,

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Türkmen kültürünün iş aletlerinden giysilerine, çadırlarından ev gereçlerine kadar yüzlerce ürünün sergilendiği Tahatakuşlar Etnografya Müzesi emekli öğretmen Alibey Kudar tarafından kurulmuştur. Kazdağları'nda halen geleneksel dokularını hiç bozmadan yaşantılarını devam ettiren Türkmen köylüleri, her sene Ağustos Ayı'nın son 15 günü Sarıkız Tepe'de geleneksel Sarıkız şenliklerinin yöresel kıyafet ve adetlerine uygun olarak yayla yaşantısında çadırlar kurarak, sarıkız şenlikleri olarak kutlamaktadırlar.

Afrodit'in güzel seçildiği, tarihte bilinen ilk güzellik yarışmasının yapıldığı Ayazma'da halen her yıl Ağustos ayında bu gelenek devam ettirilip Kazdağı Güzeli seçilmektedir.

Kazdağı; Şahindere Kanyonu, Ayazma, Sütüven Göletleri gibi doğal güzellikleri, taş evleri ile dikkat çeken köyleri, orman gözetleme kulelerinin yer aldığı manzara noktaları, şifalı suları, kaplıcaları, Sarıkız Şenlikleri ile dikkat çeken Sarıkız Tepesi gibi daha birçok doğal ve kültürel zenginliklere sahiptir.

Kazdağları'nın Bitki Örtüsü

Kazdağları'nın Ege ve Marmara Bölgelerinin sınırlarını oluşturması nedeniyle iki farklı iklim etkisinde kalması, Avrupa – Sibiryaya, Akdeniz ve İran - Turan bitki bölgelerinin kesiştiği noktada bulunması nedeniyle bu bölgeleri temsil eden bitki türlerinin burada bulunması, Güney yamaçlarının deniz seviyesinden birden 1700 metrelere yükselmesi, bu alanların dereler ve çaylar tarafından derin vadiler şeklinde yarılmaları biyo çeşitliliği artırmaktadır.

Kazdağlarının güney yamaçlarında denizden itibaren 200 metrelere kadar zeytin ağaçları, yaklaşık 800 metrelere kadar kızıl çamlar, yaklaşık 1500 metrelere kadar karaçam, Kazdağının endemiklerinden olan Kazdağı Göknarı dağın kuzey yamaçlarında 1.000 – 1.400 metrelere kadar kayın ve karaçamlarla aynı yetişme ortamını paylaşmaktadır. Geniş yapraklı ağaçlardan Kayın, yaklaşık 600 – 1.400 metreler arasında, Kestane yaklaşık 600 – 900 metreler arasında, Gürgen yaklaşık 350 -700 metreler arasında, Meşe yaklaşık 300 – 1.000 metre arasında yayılım göstermektedirler. 1550 metreden sonra yastık formunda bitkiler görülmektedir. Endemik bitkilerin büyük bir kısmı buralarda bulunmaktadır.

Resim D.31-Kazdağlarından bir görünüm
(gezimania.com ,2019)

Resim D.32- Bayramiç Ayazmadan bir görüntü
(mapio.net,2019)

D.5. Sulak Alanlar

SULAK ALANLAR (Çanakkale İli Sulak Alan Envanteri kitabından alındı)

BİGA YARIMADASI SULAK ALANLARI

A. AYVACIK - EZİNE BÖLGESİ

1. Tuzla Deltası ve Azmakları

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 95 km kadar güney-güney batısında bulunan Tuzla Çayı Deltası ve Azmakları, Ayvacık İlçesi Gülpınar Beldesinin 5 km. kadar kuzeyinde, Kumbağlar Mevkiinde bulunmaktadır.

Alanın büyüklüğü: 300 Ha.

Yükseklik: Deniz seviyesi.

Sulak alan tipi: Karasal sulak alan olup, sürekli dere, nehir, ırmak tipi özellik gösterir. Ayrıca sürekli tatlı su sazlıkları ve gölcükleri tipi özelliği de gösterir (L/M/Tp).

Ekolojik özellikleri: Su ve kıyı kuşları için İlin önemli sulak alanlarından. Barındırdığı sazlıklar, azmaklar ve göletler birçok kuş türü için beslenme ve üreme alanı oluşturmaktadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Tarımsal faaliyetler ve avcılık.

2. Ayvacık Barajı :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 69 km kadar güneyinde, Ayvacık İlçesinin 4 km. kadar doğusunda, Çanakkale-İzmir Karayolu üzerinde olan baraj, bu ilçeye içme suyu sağlamaktadır.

Alanın büyüklüğü: 300 Ha.

Yükseklik: 300 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, içme ve sulama amaçlı olarak projelendirilen baraj gölü günümüzde Ayvacık İlçesine içme suyu sağlamaktadır. (6).

Ekolojik özellikleri: Barajın kuzey sahili genelde tarım arazisi olup, güney sahilinde maki vejetasyonu baskın durumdadır. Su kuşları tarafından beslenme alanı olarak kullanılmaktadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Tarımsal faaliyetler.

3. Geyikli/Dalyan Kalp Gölü Lagünü :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 60 km kadar güney-güney batısında bulunan doğal lagün, Ezine İlçesi Geyikli Beldesinin 8 km. kadar güney batısında, Dalyan Köyüne 600 m. mesafededir.

Alanın büyüklüğü: 0,35 Ha.

Yükseklik: 0-3 m.

Sulak alan tipi: Denizsel ve kıyısal sulak alan olup, Kıyısal Tuzlusu/Acısız Lagünü (J).

Ekolojik özellikleri: Su kuşları için önemli bir üreme alanı durumundadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Avcılık.

4. Yeniköy Papaz Sahili ve Azmakları :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 54 km kadar güney batısında bulunan sahil, Ezine İlçesi Yeniköy'ün 3 km. güneyinde, Troya Milli Parkı içinde kalmaktadır.

Alanın büyüklüğü: 85 Ha

Yükseklik: 0-3 m.

Sulak alan tipi: Denizsel ve kıyısal sulak alan olup, kumlu-çakıllı sahil tipindedir. İç kesimlerde sazlık ve bataklık habitati bulunmaktadır. (E ve Tp)

Ekolojik özellikleri: Alanın batısında kumullar ve kumul bitkileri mevcuttur. Alanın doğu kıyısında bulunan sazlık ve bataklık kesim su kuşları için önemli bir habitat oluşturmaktadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: İnsan aktivasyonları ve tarımsal faaliyetler.

5. Kumburun Sahili :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 54 km kadar güney batısında bulunan sahil, Ezine İlçesi Kumburun Köyü'nün 3,5 km. güney batısındadır.

Alanın büyüklüğü: 120 Ha.

Yükseklik: Deniz seviyesi

Sulak alan tipi: Denizsel ve kıyusal sulak alan olup, kumlu-çakıllı sahil tipindedir (E).

Ekolojik özellikleri: Kumullar ve kumul bitkileri mevcuttur. Özellikle sert lodosa açık olduğu için kuşlar için önemli bir üreme alanı değildir.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Alanda otlatmanın dışında önemli bir baskı unsuru bulunmamaktadır.

6. Taştepe (Batak Ovası) :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 31 km kadar güney batısında bulunan ova, Kumkale Beldesi ile Yeniköy, Pınarbaşı ve Taştepe Köyleri arasında kalan dörtgen içinde olup, Karamenderes Çayının alüvyonunu yıllar içinde yığması ile oluşmuştur.

Alanın büyüklüğü: 4900 Ha.

Yükseklik: Ortalama 18 m.

Sulak alan tipi: Karasal sulak alan olup, mevsimsel (geçici) tatlı su sazlıkları tipindedir (Ts).

Ekolojik özellikleri: Tarım arazileri kenarlarında sazlıklar barındırır. Kuşlar; kışın biriken suları, beslenmek alanı olarak kullanır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Tarımsal faaliyetler ve hayvancılık.

7. Araplar Boğazı (Skamander Vadisi) : Ulusal Sulak Alan olarak önerildi

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 34 km kadar güneyinde bulunan ve Karamenderes Çayı içinde vadi durumunda olan boğaz, Çanakkale-İzmir Karayolu ile Pınarbaşı köyü arasında çayın yaptığı mendereslerden oluşan önemli bir kuş yaşam alanıdır.

Alanın büyüklüğü: 60 Ha.

Yükseklik: Ortalama 35 m.

Sulak alan tipi: Karasal sulak alan olup, sürekli akan dere, nehir, ırmaklar tipi sulak alan özelliği gösterir (M).

Ekolojik özellikleri: Sürekli tatlı su sazlıkları ve çevresinde orman vejetasyonu bulunduğu için kuş türleri için önemli bir alandır. Birçok kuş türünün barınma, beslenme ve üreme alanını oluşturur. Alan I.derece doğal sit durumundadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Avcılık ve madencilik faaliyetleri.

B. BAYRAMIÇ BÖLGESİ

1. Bayramiç Barajı :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 65 km güney doğusunda bulunan Bayramiç Barajı, Bayramiç İlçesinin 5 km. kadar doğusundadır.

Alanın büyüklüğü: 780 Ha

Yükseklik: Ortalama 158 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, içme ve sulama amaçlı olarak projelendirilen baraj gölü günümüzde sulama amaçlı olarak kullanılmaktadır (6).

Ekolojik özellikleri: Orman vejetasyonu içeren bir alandır. Birçok kuş türü için barınma ve beslenme alanı kullanmaktadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Tarımsal faaliyetler.

C. BİGA BÖLGESİ

1. Güvemalan Hoyrat Gölü ve Sazlıkları :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 117 km kuzey doğusunda bulunan Hoyrat Gölü ve Sazlıkları, Biga İlçesi Güvemalan Köyünün 2 km doğusundadır.

Gölü Besleyen Dereler: Kemikli, Güvemalan, Mandıra Dereleri.

Alanın büyüklüğü: 9 Ha

Yükseklik: 0-1 m.

Sulak alan tipi: Karasal sulak alan olup, sürekli tatlı su gölleri tipi sulak alan özelliği gösterir (O).

Ekolojik özellikleri: Sürekli tatlı su sazlıkları, gölcükleri bulunmasından dolayı başta ördekgiller ailesine ait olmak üzere birçok kuş türünün barınma, beslenme ve üremesi için önemli bir alandır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Hayvancılık, tarımsal faaliyetler ve avcılık.

2. Nilüfer gölü :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 100 km doğusunda bulunan Nilüfer Gölü, Biga İlçesi Kalafat Köyünün 3 km güney doğusundadır.

Yükseklik: 120 m.

Alanın büyüklüğü: 0,25 Ha.

Sulak alan tipi: Karasal sulak alan olup, sürekli tatlı su gölleri tipi (O) sulak alan özelliği gösterir.

Ekolojik özellikleri: Meşe çalılığı içinde, Nymphaea alba taksonunun baskın olduğu çok küçük ölçekli karasal göl.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Alanda önemli bir tehdit bulunmamaktadır.

3. Acı Ece Gölü :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 95 km doğusunda bulunan Acı Ece Gölü, Yeniçiftlik Beldesi ile Tokatkırı, Adliye ve Güleç Köylerinin oluşturduğu dörtgen içinde kalmaktadır.

Ortalama Yükseklik: 5 m.

Alanın büyüklüğü: 8 Ha.

Sulak alan tipi: Doğal olan göl, 1958 yılından sonra dönemin idaresince alınan karara istinaden drenaj hendekleri açılarak kurutulmuş, 2011 yılından sonra da Maliye tarafından satışı yapılmıştır. Günümüzde tarım yapılan bu bölge, sulak alan özelliğini yitirmiş durumdadır.

Ekolojik özellikleri: Tarım arazisi.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Avcılık ve tarımsal faaliyetler.

4. Karabiga-Kocabaş Çayı Deltası : Mahalli Sulak Alan olarak önerildi

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 105 km kuzey doğusunda bulunan Kocabaş Çayı Deltası, Biga İlçesi Karabiga Beldesinin 3 km güneyinde kalmaktadır.

Alanın büyüklüğü: 1050 Ha

Yükseklik: 0-3 m.

Sulak alan tipi: Karasal sulak alan olup, sürekli karasal deltalar ve sürekli tatlı su sazlık/gölcük özelliği göstermesi yanında ile birlikte sürekli dere, nehir, ırmak özelliği de gösterir (L/M/TP).

Ekolojik özellikleri: En elverişli delta, kuşlar için beslenme, yuvalama, sığınak durumundadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Çevre kirliliği, hayvancılık, avcılık, tarımsal faaliyetler.

5. Bakacak Barajı :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 105 km doğusunda bulunan Bakacak Sulama Barajı, Biga İlçesinin 20 km. kadar güney batısında, Beziganlar ve Ahmetler Köyü arasında kuzey doğu güney batı aksı boyunca 10 km uzanmaktadır.

Alanın büyüklüğü: 850 Ha

Yükseklik: Ortalama 92 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, su depolama hacmi bakımından Çanakkale İlının en büyük sulama amaçlı baraj gölüdür (6).

Ekolojik özellikleri: Yapraklı orman vejetasyonuna sahip bu alan, su kuşları tarafından beslenme alanı olarak kullanılmaktadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Tarımsal faaliyetler, baraj gölünün ötrofik sınıfa girmesini hızlandırmaktadır.

6. Taşoluk Barajı :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 110 km doğusunda bulunan Taşoluk Sulama Barajı, Biga İlçesinin 15 km. kadar güney doğusunda, Hoşoba ve Yolindi/Tahtalı Köyleri arasında kuzey batı güney doğu aksı boyunca 6 km kadar uzanmaktadır.

Alanın büyüklüğü: 200 Ha

Yükseklik: Ortalama 155 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, sulama amaçlı baraj gölüdür (6).

Ekolojik özellikleri: Yapraklı orman vejetasyonunun baskın olduğu, su kuşlarının beslenme alanı olarak kullandığı önemli bir yapay sulak alandır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Herhangi bir olumsuz faktör yok.

D. ÇANAKKALE (Merkez) BÖLGESİ

1. Sarıçay-Atikhisar Barajı

Alanın yeri: İçme ve sulama amaçlı olarak kullanılan baraj; Çanakkale yerleşim yerinin 10 km güney doğusunda kalmaktadır. Merkez İlçeye içme suyu sağlamaktadır.

Alanın büyüklüğü: 400 Ha.

Ortalama Yükseklik: 55 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, içme suyu amaçlı baraj gölüdür (6).

Ekolojik özellikleri: Orman vejetasyonu içeren bir alandır. Birçok kuş türü için barınma, beslenme ve üreme alanıdır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Avcılık, tarımsal faaliyetler.

2. Deniz Göründü Sulama Göleti

Alanın yeri: Sulama amaçlı olarak kullanılan gölet; Çanakkale yerleşim yerinin 25 km, Denizgöründü Köyünün ise 3 km. güneyindedir.

Alanın büyüklüğü: 0,2 Ha.

Yükseklik: 330 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, su depolama alanı olan küçük bir gölettir (2).

Ekolojik özellikleri: Orman vejetasyonu içeren bir alandır. Birçok kuş türü için barınma, beslenme ve üreme alanıdır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Herhangi bir olumsuz faktör yoktur.

3. Kumkale Deltası (Karamenderes Çayı) : Mahalli Sulak Alan olarak önerildi

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 27 km kadar güney batısında bulunan delta, Kumkale Beldesinin 2,5 km. batısında Troya Milli Parkı içinde kalmaktadır. (Çanakkale Boğazının Batı Girişi)

Yükseklik: 0-2 m.

Alanın büyüklüğü: 450 Ha.

Sulak alan tipi: Karasal sulak alan olup, sürekli dere, nehir, ırmak tipi özellik gösterir. Ayrıca sürekli tatlı su sazlıkları ve gölcükleri tipi özelliği de gösterir (L/M/Tp).

Ekolojik özellikleri: Su ve kıyı kuşları için İlin en önemli bir alanlarından. Barındırdığı sazlıklar, azmaklar ve gölcükler birçok kuş türü için beslenme ve üreme alanı oluşturmaktadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Alan Troya Milli Parkı içinde bulunduğu için insan kökenli önemli bir baskı görmemektedir.

E. ÇAN -YENİCE BÖLGESİ

1. Gönen Barajı :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 115 km güney doğusunda, Yenice İlçesinin 15 km. kadar doğusunda bulunan Gönen Barajı'nın su rezervuarı Çanakkale sınırları içinde kalmakta olup, baraj; Agonya Ovası sulamasına katkı sağladığı gibi Balıkesir'in Bandırma ve Gönen İlçelerinin içme suyunu temin etmektedir.

Alanın büyüklüğü: 800 Ha.

Yükseklik: Ortalama 152 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, içme ve sulama amaçlı olarak projelendirilmiştir (6).

Ekolojik özellikleri: Barajın kuzey kısımlarında ibreli orman vejetasyonu hâkim olup, güney kısmı (Pazarköy, Haydaroba, Gündoğdu) tarım arazileri ile çevrili durumdadır. Agonya Ovasına can veren Kocaçay, bu yörenin önemli bir sulak alanı olup, su kuşları için önemli bir yaşam alanı oluşturmaktadır. Kocaçay; Gönen havzasındaki diğer akarsular ile birleşerek Gönen İlçesi sınırlarından Gönen Çayı olarak Marmara Denizine dökülmektedir.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Tarımsal faaliyetler ve evsel atıksular.

2. Çınarlı Göleti :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 90 km güney doğusunda bulunan Çınarlı/Davutköy Sulama Göleti, Yenice İlçesinin 3 km. kadar kuzey batısında kalmaktadır.

Alanın büyüklüğü: 0,3 Ha.

Yükseklik: 300 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, sulama amaçlı bir gölettir (2).

Ekolojik özellikleri: Orman vejetasyonu içeren bir alandır. Gölet kenarı yöre halkı tarafından rekreasyonel amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Herhangi bir olumsuz faktör yoktur.

B. LAPSEKİ BÖLGESİ

1. Kocagöl Sazlıkları -Özbekaltı :

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 10 km. kuzey doğusunda bulunmaktadır.

Yükseklik: 3 m.

Alan büyüklüğü: 30 Ha.

Sulak alan tipi: Karasal sulak alan olup, akarsu birikmesi ile oluşan, mevsimsel tatlı su sazlıkları ve gölcükleri barındırır. Özel mülkiyet altında bulunmaktadır (P ve Ts).

Ekolojik özellikleri: Kuşların barınma, üreme, beslenme habitatı için önemli bir sulak alandır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Özel mülkiyet tarafından açılan drenaj hendekleri alanın en önemli sorunu durumundadır.

2. Umurbey Deltası

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 20 km. kuzey doğusundadır. Umurbey Çayının Çanakkale Boğazına döküldüğü alandır.

Yükseklik: 3 m.

Alan büyüklüğü: 450 Ha.

Sulak alan tipi: Karasal sulak alan olup sürekli karasal deltalar, sürekli tatlı su sazlıkları ve gölcükleri tipinde bir sulak alandır (L/Tp).

Ekolojik özellikleri: Kuşlarda türlerinin barınma, üreme, beslenmeleri için önemli bir sulak alandır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Hayvancılık, tarımsal faaliyetler, avcılık ve çevre kirliliği, yapılaşma.

3. Umurbey Baraj Gölü :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 28 km kuzey doğusunda olan sulama amaçlı baraj gölü, Lapseki İlçesi Umurbey Beldesinin 5 km doğusunda kalmaktadır.

Ortalama Yükseklik: 75 m.

Alan büyüklüğü: 75 Ha.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, su depolama amaçlı baraj gölüdür (6).

Ekolojik özellikleri: Su rezervuarı ve rezervuarı çevreleyen ibreli ormanlar birçok canlı türü için yaşam ortamı sağlamaktadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Metalik maden kökenli su kirliliği.

4. Kemiklialan Köyü Sahili :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 24km kuzey doğusunda, Umurbey Çayı deltasına bitişik denizel/kıyusal sulak alandır.

Yükseklik: Deniz Seviyesi.

Alanın büyüklüğü: 4,5 Ha

Sulak alan tipi: Denizel ve kıyusal sulak alan olup kumlu çakıllı sahil tipi bir alandır (E).

Ekolojik özellikleri: Sazlık yok, kış boyunca oluşan küçük su birikintileri, denizel kıyı kenarını oluşturur. Kuşlar için avlanma, beslenme ve barınma habitatu yok.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Yerleşim alanı, tarım-hayvancılık, insan baskısı, katı atık kirliliği.

5. Suluca Köyü Sahili :

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 26 km kuzey doğusunda denizel/kıyusal bir sulak alandır.

Yükseklik: Deniz seviyesi.

Alanın büyüklüğü: 4 Ha.

Sulak alan tipi: Denizel ve kıyusal sulak alan olup kumlu çakıllı sahil tipi bir alandır (E).

Ekolojik özellikleri: Kuşların üreme, beslenme habitatu için önemli bir alan değildir.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Çevre kirliliği, yapılaşma, insan baskısı.

6. Çardak Lagünü ve Kıyı Oku : Ulusal Sulak Alan olarak önerildi

Alanın Yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 42 km kuzey doğusunda bulunan Çardak Lagünü, Lapseki İlçesi, Çardak Beldesinin kuzey doğu bitişiğindedir.

Yükseklik: Deniz seviyesi.

Alanın büyüklüğü: 190 Ha.

Sulak alan tipi: Morfolojik olarak kıyı oku ve lagün olarak şekillenen bu bölge önemli bir kuş yaşam alanı olup, 1. Derece doğal sit statüsünde kıyusal denizel bir sulak alandır (J).

Ekolojik özellikleri: Kuşların barınma, beslenme ve üremeleri için İldeki en önemli alanlardan biridir.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Çevre kirliliği, yapılaşma ve insan baskısı.

II - GELİBOLU YARIMADASI SULAK ALANLARI

1. Büyük ve Küçük Kemikli Tuz (Suvla) Gölü : Mahalli Sulak Alan olarak önerildi

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 25 km kadar kuzeyinde bulunan tuz gölü, Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı içinde, Küçük ve Büyükanaafarta Köylerinin 3,5 km. kadar batısındadır.

Alanın büyüklüğü: 220 Ha.

Yükseklik: 0-3 m.

Sulak alan tipi: Denizel ve kıyusal sulak alan olup, kıyusal acı/tuzlu lagün tipindedir (J).

Ekolojik özellikleri: Kuşlar için önemli bir sulak alandır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Milli Park sınırı içinde kaldığı için alan üzerinde olumsuz bir baskı bulunmamaktadır.

3. Uzunhızlı Baraj Gölü :

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 22 km kadar kuzeyinde sulama barajı, Gelibolu Yarımadasında Yolağzı ile Kumköy arasında kalmaktadır. Çanakkale İlinde 1970 yılı öncesi yapılan ilk göletlerdendir. Milli park sınırı barajın hemen batı sahilinden geçmektedir.

Alanın büyüklüğü: 85 Ha.

Yükseklik: Ortalama 55 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, sulama amaçlı baraj gölüdür (6).

Ekolojik özellikleri: Kuşlar ve diğer fauna elemanları için önemli bir alandır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Avcılık.

3. Tayfur Barajı :

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 30km kadar kuzey doğusunda içme ve sulama baraj gölüdür. Gelibolu İlçesi Tayfur Köyü'nün 300 m. güneyindedir.

Alanın büyüklüğü: 60 Ha.

Yükseklik: Ortalama 65 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, içme ve sulama amaçlı baraj gölüdür (6).

Ekolojik özellikleri: Kuşlar ve diğer fauna elemanları için önemli bir alandır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Avcılık ve su kirliliği.

4. Değirmendüzü Göleti :

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 45km kadar kuzey doğusunda olup, bu alan Gelibolu İlçesi Değirmendüzü Köyü'nün de 2 km. kuzey doğusundadır.

Alanın büyüklüğü:0,7 Ha.

Yükseklik: Ortalama 95 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, sulama amaçlı gölettir (2).

Ekolojik özellikleri: Orman vejetasyonu içeren bir alandır. Birçok kuş türü için barınma, beslenme ve üreme alanıdır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Avcılık.

5. Fındıklı Göleti :

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 50 km kadar kuzey doğusunda olup, bu alan Gelibolu İlçesi Fındıklı Köyü'nün bitişiğindedir.

Alanın büyüklüğü: 0,2 Ha.

Yükseklik: Ortalama 150 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, sulama amaçlı gölettir (2).

Ekolojik özellikleri: Tarımsal araziler gölün etrafını çevrelemiş durumdadır. Birçok canlının su ihtiyacını karşılamaktadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Alanda olumsuz önemli bir çevresel baskı bulunmamaktadır.

6. Demirci Göleti :

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 90 km kadar kuzey doğusunda olup, bu alan Gelibolu İlçesi Kavak Beldesinin 4 km. kuzey doğusunda bulunur.

Alanın büyüklüğü: 80 Ha.

Yükseklik: Ortalama 30 m.

Sulak alan tipi: Yapay sulak alan olup, sulama amaçlı baraj gölüdür (6).

Ekolojik özellikleri: Tarımsal araziler göletin kuzey tarafında bulunmakta olup, güney kısımları ormanlık alandır. Kuşlar ve diğer fauna elemanları için önemli bir alandır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Avcılık.

7. Saroz Körfezi - Kavak Deltası : Ulusal Sulak Alan olarak önerildi

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 75 km kuzey doğusunda bulunan deltayı, Gelibolu Yarımadasının en büyük akarsu kaynağı olan Kavak Çayı oluşturmuştur. Gelibolu İlçesi, Kavak Beldesinin hemen batısında yer almaktadır.

Alanın büyüklüğü: 1400 Ha.

Yükseklik: 0-3 mt.

Sulak alan tipi: Delta iki farklı sulak alan özelliği göstermektedir. Birincisi denizel ve kıyusal sulak alan olup, kum ve çakıllı sahiller (E) ile bataklıklar (H) oluştururken, ikinci olarak karasal sulak alan içinde mevsimsel ve geçici Tatlısu gölleri (P) ve mevsimsel Tatlısu sazlıklarını (Ts) barındırır.

Ekolojik özellikleri: Kavak Deltası, hem önemli bir kumul vejetasyona sahip doğal bir ekosistemdir, hem de önemli bir kuş yaşam alanıdır. 2010 Yılı Aralık ayı sonunda Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilen alan, aynı zamanda I.derece doğal sit konumundadır. Ülkemizdeki önemli 135 sulak alan içinde kalmaktadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Avcılık, tarımsal faaliyetler ve hayvancılık.

III - ADALARA AİT SULAK ALANLAR

1. Gökçeada Tuz Gölü (Aydıncık Lagünü)-Ulusal Sulak Alan olarak önerildi

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 57 km kadar (Kara yolu dahil) batısında kalan lagün, Gökçeada İlçesinin kuzey doğu ucunda yer almaktadır.

Alanın büyüklüğü: 200 Ha.

Yükseklik: 0-3 m.

Sulak alan tipi: Denizel ve kıyısız sulak alan olup, kıyısız acı/tuzlu lagün tipindedir (J).

Ekolojik özellikleri: Ülkemizdeki 135 önemli sulak alan arasında yer alan bu bölge, birçok kuş türü içinde önemli bir üreme habitatı konumundadır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: İnsan aktiviteleri.

2. Bozcaada Çayır Mevkii (Azmak Deresi) :

Alanın yeri: Çanakkale Merkez İlçenin 72 km kadar (Kara yolu dahil) güney batısında kalan sazlık ve çayır alan, Bozcaada'nın batısında İlçeye yaklaşık 3,5 km. mesafededir.

Alanın büyüklüğü: 1,5 Ha.

Yükseklik: 0-1 m.

Sulak alan tipi: Karasal sulak alan olup, sürekli tatlı su sazlıkları - gölcükleri (Tp) özelliği gösterir.

Ekolojik özellikleri: Adanın tek sulak alan bölgesi olup sucul fauna için önemli bir alandır.

Alanın ve kuş türlerinin karşılaştığı sorunlar: Turizm ve tarımsal faaliyetler.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

Müdürlüğümüz kontrollüğünde;

-Çanakkale ili dahilinde bulunan tüm sit alanlar için Bilimsel temelli çalışma başlatılmış olup çalışmalar devam etmektedir.

-Gelibolu İlçesi, Yeniköy, Ocaklı, Koruköy ve Güneyli Köyü meskun alanların imar planı çalışmaları tamamlanmıştır.

-Saros Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi içinde bulunan köylerin hali hazır haritaları tamamlanmıştır.

-Saros Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Yönetim Planı onaylanmıştır.

-Gelibolu İlçesi, Kavakköy Beldesi imar planı ve Saros Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı çalışmaları devam etmektedir.

Çizelge 63- 2018 yılı itibariyle Çanakkale ilinde bulunan sit alanları ve sayıları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Arkeolojik Sit Alanı	256
Kentsel Sit Alanı	15
Tarihi Sit Alanı	8
Kentsel Arkeolojik Sit Alanı	-
Diğer Sit Alanları	-
Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı	16
Arkeolojik ve Tarihi Sit Alanı	2
TOPLAM	298

SAROS KÖRFEZİ ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ

22.12.2010 tarih ve 27793 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiştir. Saros Körfezi, 144 çeşit balık, 78 tür deniz bitkisi ve 34 tür süngere ev sahipliği yapan, su altı zenginlikleri ile dolu ve sualtı etkinlikleri ile ilgilenenler için oldukça önemli bir bölgedir. Körfez içinde barındırdığı zengin balık çeşitleri nedeniyle deniz biyologları ve dalış meraklıları arasında büyük ve doğal bir akvaryum olarak nitelendirilir.

Saros Körfezi ve kıyıları jeomorfolojik, peyzaj, ekolojik, floristik, biyogenetik ve turistik özelliklerinin bozulmadan korunması amacıyla Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilmiştir. Körfez bölgesinde Akdeniz tipi iklim hakimdir. Havzada en yüksek nokta Körfezin kuzey – kuzey doğu uç kısmında yer alan Koru Dağıdır (385 m.). Havzayı besleyen tek akarsu Kavak Deresidir.

Resim D.33- Saros Körfezinden bir görünüm
(gezipedia.net, 2019)

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Dünya ve ülke ölçeğinde doğal, tarihi ve kültürel değerlere sahip ancak kentleşme, turizm, tarım ve sanayi baskısı altındaki Özel Çevre Koruma Bölgelerinde; bütünleşik alan yönetimi yaklaşımıyla, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği içerisinde ve çok yönlü bakış açısı ile sektörler arası eşgüdümü sağlayarak, Biyolojik çeşitliliğin korunmasına, Doğal, tarihi ve kültürel değerlerin sürdürülebilirlik anlayışıyla yönetilmesine, Sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşanmasına katkıda bulunmaktayız.

Yenilikçi kurum kültürü ile bilimsel, verimli ve etkili çalışma yöntemlerini kullanarak, çevre kalitesini artıran, model bir kurum olmak için çalışmaktayız.

Kaynaklar

- <http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/milli-parklar>
<http://www.turkiyesulakalanlari.com/>
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/ta>
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tabiat-parklari>
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp>
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp3>
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp4>
<http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler>
https://www.tripadvisor.com.tr/Attraction_Review-g816988-d6575431-Reviews-Canakkale_Destani_Tanitim_Merkezi-Eceabat_Canakkale_Province_Turkish_Aegean_Coast.html
<https://cokgezenadam.com/canakkale-sehitler-aniti-ve-sembolik-sehitlik>
Tarım ve Orman 2. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müd. 2019
gezopedia.net
yorumcuhaber.com
Flora ve fauna:
TÜBİVES veri bankası
Orman ve Su İşleri III. Bölge Müd. (mülga)Doğa Koruma ve Sulak Alanlar Şubesi
Sulak alanlarla ilgili yapılan envanter çalışması:
Beklioglu, M., C.O. Tan, 2006. Submitt ed. Restoration of a Mediterranean lake by Biomanipulation and Drought-induced Fall in Water Level.
Blindow I., 1992. Long- and Short-term Dynamics of Submerged Macrophytes in Two Shallow Eutrophk Lakes, *Freshwater Biology*, Volume 28(1): 15 – 27.
Brinson, M.M., 1993. "A Hydrogeomorphic Classification for Wetlands," Technical Report WRP-DE-4, US Army Engineer Waterways Experiment Station, Vicksburg, MS. vi Page 10.
Coops H., Beklioğlu M., Crisman T. L., 2003. The Role of Water-level Functions in Shallow Lake Ecosystem-Workshop Conclusions, *Hydrobiologia*, 506-509: 23-27
Cowardin, L.M., Carter, V., Golet, F.C., Laroe, E.T., 1979. Classification of Wetlands and Deepwater Habitats of the United States, U.S. Department of Interior Fish and Wildlife Service, Washington, U.S.A., 45 p.
European Community, 1993. Wetland Conservation, Actions Committed by the European Community, Directorate-General XI Environment, Nuclear Safety and Civil Protection.
Güler G.G., Türkyılmaz B.Z., 2003. Selçuk-Pamucak Sulak Alanının Sınıflandırılması Üzerine Bir Araştırma, *Ege Üniv. Ziraat Fak. Derg.*, 2003, 40(3):121-128.
Hsieh, H.L., Chena, C.P., Linc, Y.Y., 2004. Strategic Planning for a Wetlands Conservation, Greenway Along The West Coast of Taiwan, *Ocean&Coastal Management*, 47: 257-272.
Hughes, J.M.R., 1992. Use and Abuse of Wetlands, Environmental Issues in 1990's Eds: A.M. Mannion and S.R. Bowly, *John Wiley&Sons Ltd.*, USA.
İnaç, S., 2001. Kahramanmaraş Türkoğlu Gavur Gölü Sulak Alanında Yaban Hayatı, Türkiye Ormancılar Derneği, I. Ulusal Ormancılık Kongresi Bildiri Kitabı, 19-20 Mart 2001, Ankara, s: 536-543.
Kabii, T., 2005. Ramsar Wetland Classification: Implications on the Conservation and Wise Use of Wetlands in Africa, <http://www.fao.org/docrep/003/x6611e03b.htm>
Kadlec R.H., Knight R.L., 1996. Treatment Wetlands: Theory and Implemntation, *CRC pres LLC*, 881p.
Korkanç S.Y. 2004. Sulak alanların havza sistemi içindeki yeri, *ZKU Bartın Orman Fakültesi Dergisi* 6: 117-126
Korkusuz E.A., Beklioğlu M., Demirel G.N. 2005. Comparison of the Treatment Performences of Blast Furnance Slag-Based and Gravel-Based Vertical Flow Wetlands Operated Identically for Domestic Wastewater Treatment in Turkey, *Ecological Engineering*, Volume 24, Issue 3, Pages 185-198
Kusler, J. 2003. Wetlands and Watershed Management, Institute for Wetland Science and Public Policy of the Association of State Wetland Managers, Publication Number: 28.
Kuş Araştırmaları Derneği, 2007. Sulak Alan Yönetim Planlaması Rehberi, Çevre ve Orman Genel Müdürlüğü, Ankara.
Marsh, W., 1991. Wetlands, Habitat and land Use Planning, Environmental Applications, 2nd Editions, John Wiley and Sons Inc. New York, USA.
Meriç T., Çağırankaya S., 2013 Sulak Alanlar. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, 1-160.
Mitsch, W.J., Gosselink, J.G., 2000. Wetlands, Third ed. *Wiley*, New York.

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

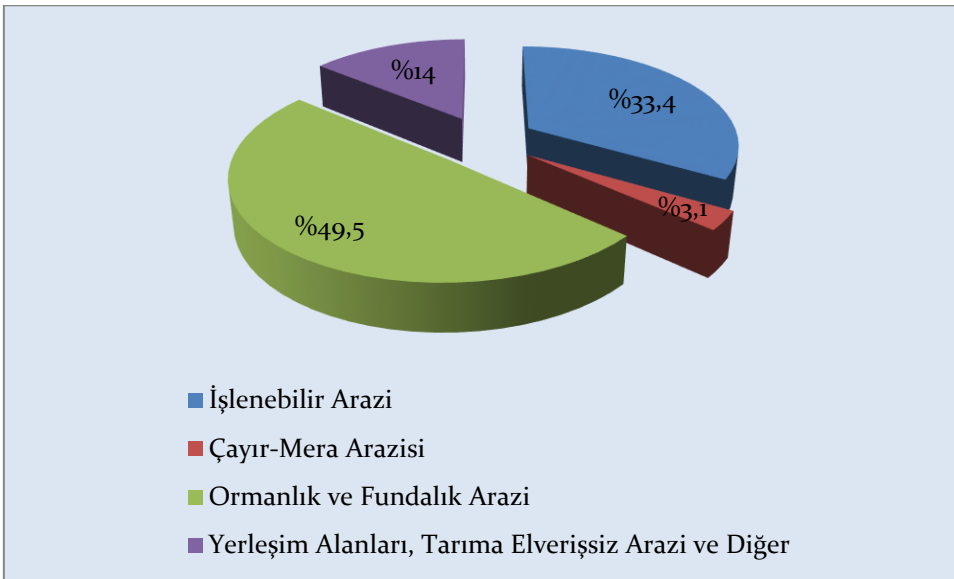
- Özesmi, U., Özesmi, S.L., 1997. Amerika Birleşik Devletleri'nde Sulak Alan Tanımı ve Korunması: Türkiye İçin Getirdikleri, III. Ulusal Ekoloji ve Çevre Kongresi, Ağustos, Kırşehir. <http://env.erciyes.edu.tr/abstracts/abstracts-turkwet.html>
- Ramsar Convention Bureau, 1992. Ramsar Convention, Slimbridge, England.
- Ryan J.T., Winne T.C., 2001. Effects of Hydroperiod on Metamorphosis in *Ranasphenoccephala*, *American Midland Naturalist* 145:46-53.
- Trepel M., Kluge W., 2002. Ecohydrological Characterisation of a Degenerated Valley Peatland in Northern Germany for Use in Restoration, *Journal for Nature Conservation*, Volume 10, Issue 3, Pages 155-169.

E. ARAZI KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

Çizelge 64- Çanakkale arazi kullanım verileri
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

ÇANAKKALE	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ							
	1990		2000		2006		2012	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	13.398,61	1,36	15.666,93	1,59	17.449,06	1,78	17.824,48	1,82
2) Tarımsal Alanlar	400.798,99	40,80	397.064,64	40,42	425.908,19	43,49	425.001,43	43,40
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	563.265,75	57,34	562.853,48	57,29	529.466,56	54,07	529.054,74	54,03
4) Sulak Alanlar	2.361,14	0,24	2.361,14	0,24	2.247,03	0,23	2.247,03	0,23
5) Su Yapıları	2.569,09	0,26	4.447,37	0,45	4.181,57	0,43	5.124,76	0,52
TOPLAM	982.393,58	100,00	982.393,56	100,00	979.252,41	100,00	979.252,44	100,00

Grafik E.1.1 Çanakkale ilinde 2018 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(Tarım ve Orman Bakanlığı Çanakkale Şube Müdürlüğü,2019)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge E.1.1 Çanakkale ilinde arazi kullanım sınıflandırması (Tarım ve Orman Bakanlığı Çanakkale Şube Müdürlüğü,2019)

Toprak Varlığı Ve Dağılımı	Alanı (Hektar)	Payı (%)
İşlenebilir Arazi	331.633	33,4
Çayır-Mera Arazisi	30.384	3,1
Ormanlık ve Fundalık Arazi	491.477	49,5
Yerleşim Alanları, Tarıma Elverişsiz Arazi ve Diğer	139.824	14,0
TOPLAM	993.318	100,0

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

105.İlimizin tamamını kapsayan “Balıkesir-Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Bakanlığımızca 05.06.2015 tarihinde onaylanmıştır.

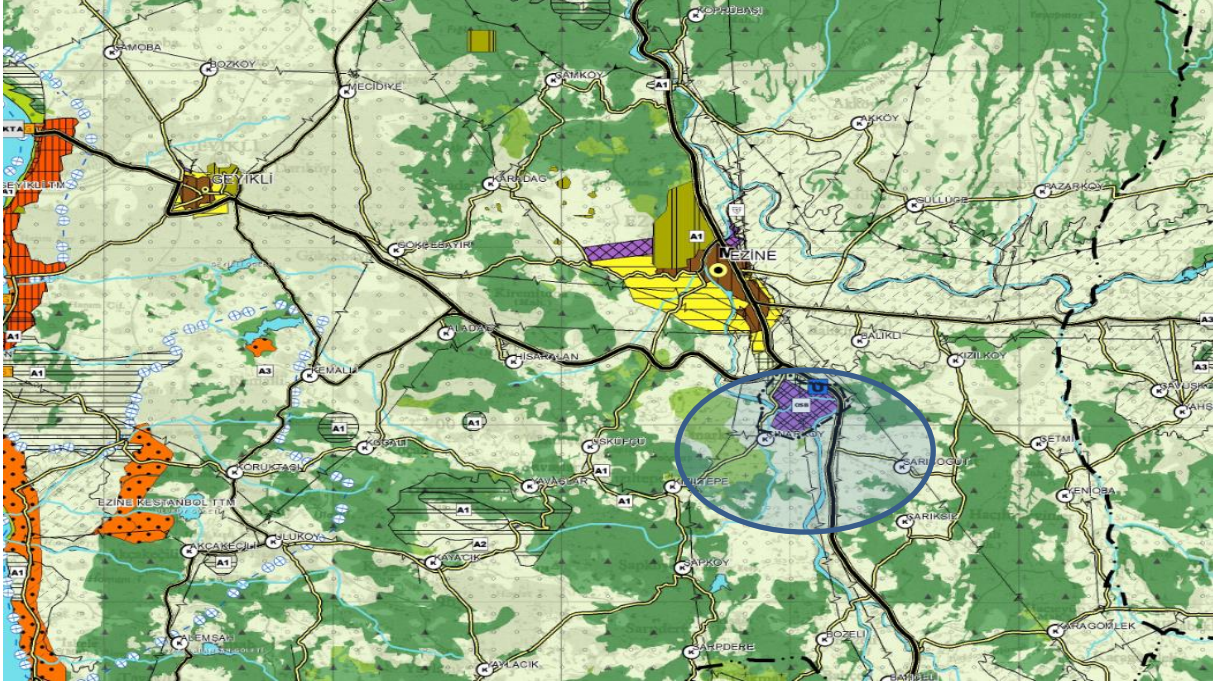
Resim E.2.1 Balıkesir-Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı

(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü İmar Şubesi,2019)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

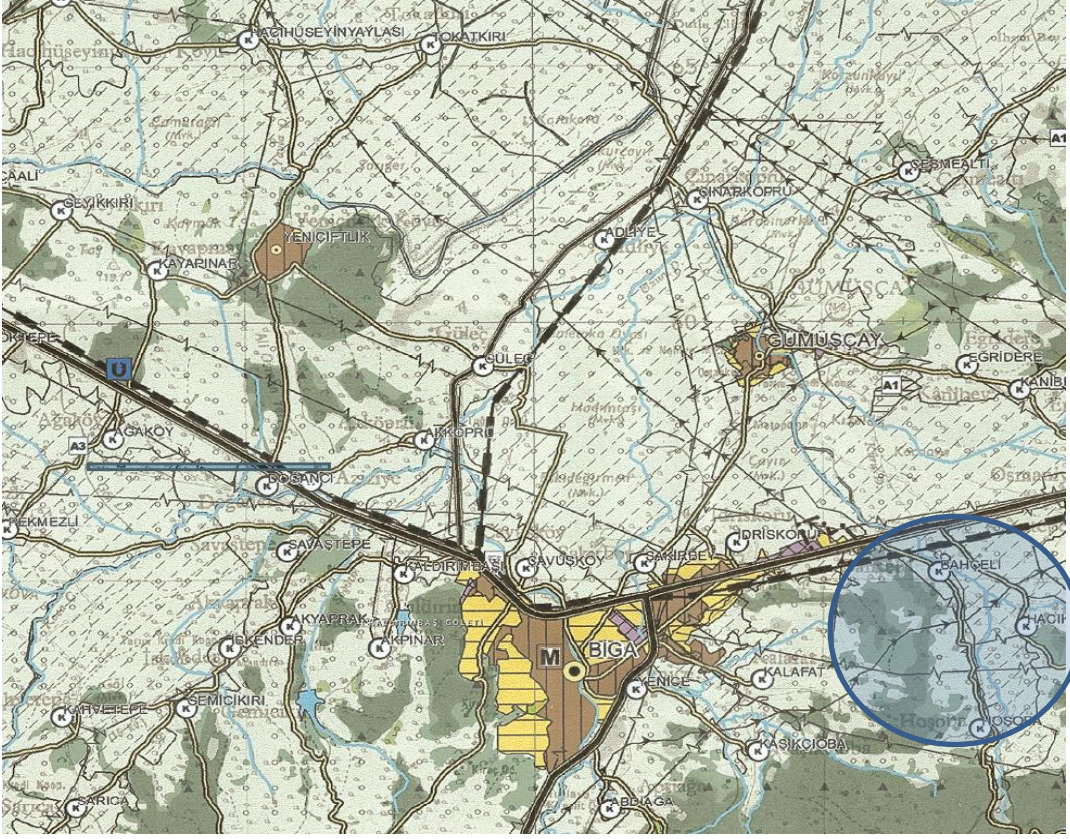
Bu tarihten sonra plan paftaları üzerinde iki adet değişiklik yapılmış olup bunlar;

Onama tarihi:17.02.2016

Resim E.2.2 Ezine Gıda İhtisas OSB için yapılan değişiklik (I16 paftası)
(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü İmar Şubesi,2

Onama tarihi: 13.08.2018

Harita E. 3 Gümüşçay Beldesi H18 paftasında yapılan “Kentsel Gelişme Alanı” amaçlı değişiklik

(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü İmar Şubesi,2019)

Plan hükümlerinde 2 defa değişiklik yapılmış olup,

Bunlar:

1-8.20.1.7 nolu plan hükmü (Tarım ve Hayvancılık amaçlı yapılarda destekleme projelerine ilişkin koşullar) Onama tarihi:01.07.2016

2-8.20.1.6 nolu plan hükmü (Soğuk hava deposu yapım taleplerine ilişkin koşullar),

7.47 nolu plan hükmü (Afet kapsamında kalan alanlar),

8.28.9.5, 8.28.9.5.1, 8.28.9.5.2, 8.28.9.5.3 nolu plan hükümleri (Sit alanlarındaki uygulamalar) Onama tarihi:02.04.2018

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Mekânsal planlama ve imar kanunu kapsamında yapılan talepler, Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından incelenerek değerlendirilmektedir.

Kaynaklar

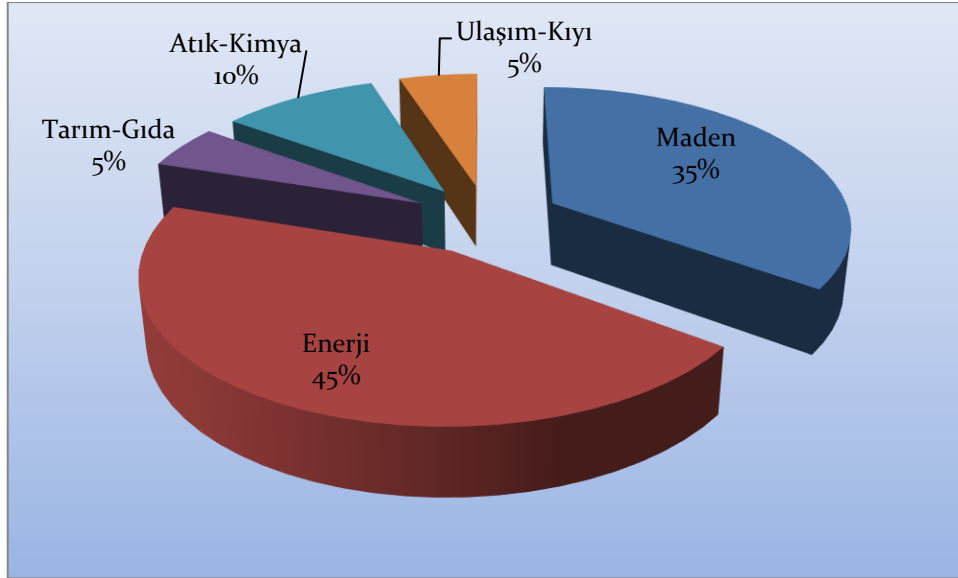
Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü İmar Şubesi
Tarım ve Orman Bakanlığı Çanakkale Şube Müdürlüğü

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge F.65 - Çanakkale İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2018 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı -2019, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü -2019)

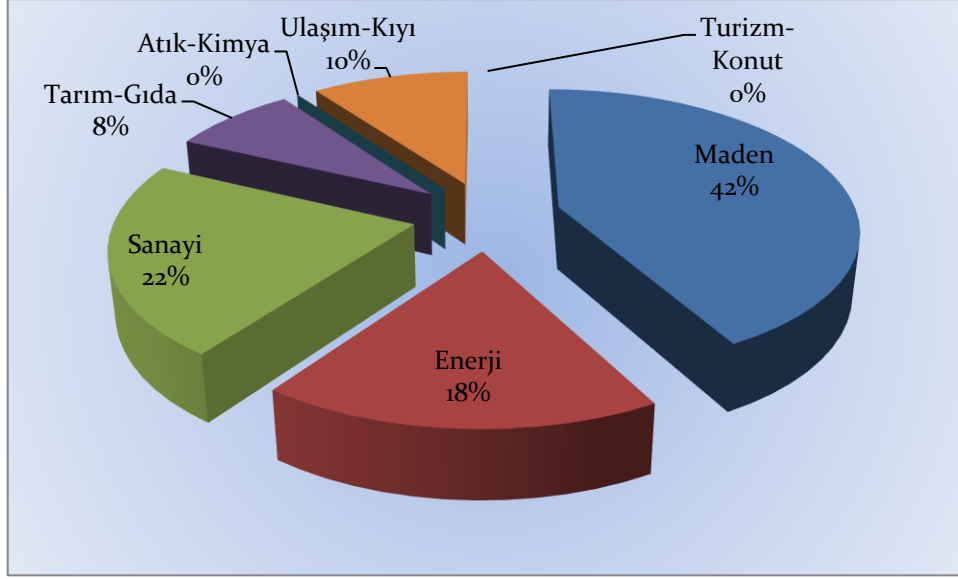
Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	21	9	11	4	0	5	0	50
ÇED Gereklidir		1						1
ÇED Olumlu Kararı	7	9		1	2	1		20

Grafik F.27 Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı

(Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, e-çed yazılımı 2019)

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

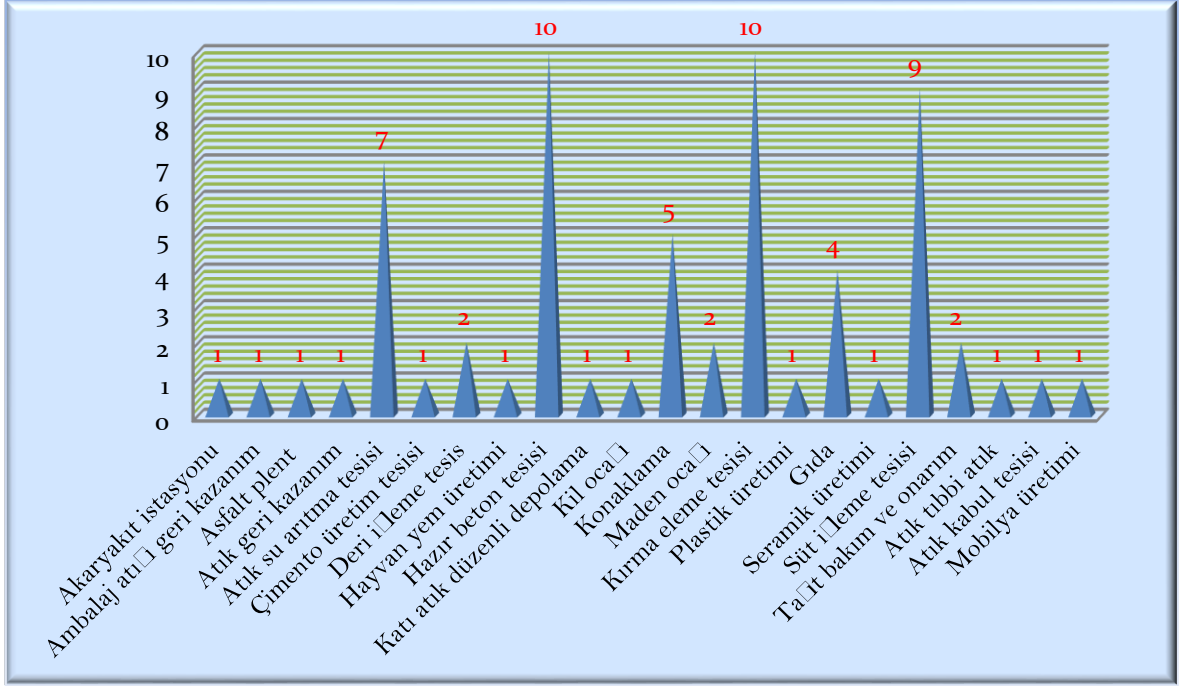
Grafik F.28 – Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, e-çed yazılımı 2019)

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Yönetmelik kapsamında 39 adet geçici faaliyet belgesi verilmiş olup Red olunan başvuru bulunmamaktadır, 67 adet Çevre izni ve çevre izni ve lisansı belgesi verilmiş olup 1 tane başvuruda red edilmiştir.

Çizelge F.66 – Çanakkale ilinde 2018 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü 2019 e-izin yazılımı)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	8	31	39
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	9	55	64
TOPLAM	17	86	103

Grafik 29– Çanakkale ilinde 2018 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı
(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

ÇED Yönetmeliği kapsamında ilimizde Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesi, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknolojik alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesi ile ilgili kamu kurum ve kuruluşların görüşleri ile birlikte projelerin uygulanması işlemleri yapılmaktadır. Projelerin faaliyete geçmesi ile birlikte izlenmesi ve kontrol çalışmalarında devam etmektedir.

Kaynaklar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
e-çed sistemi
e-izin uygulaması

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

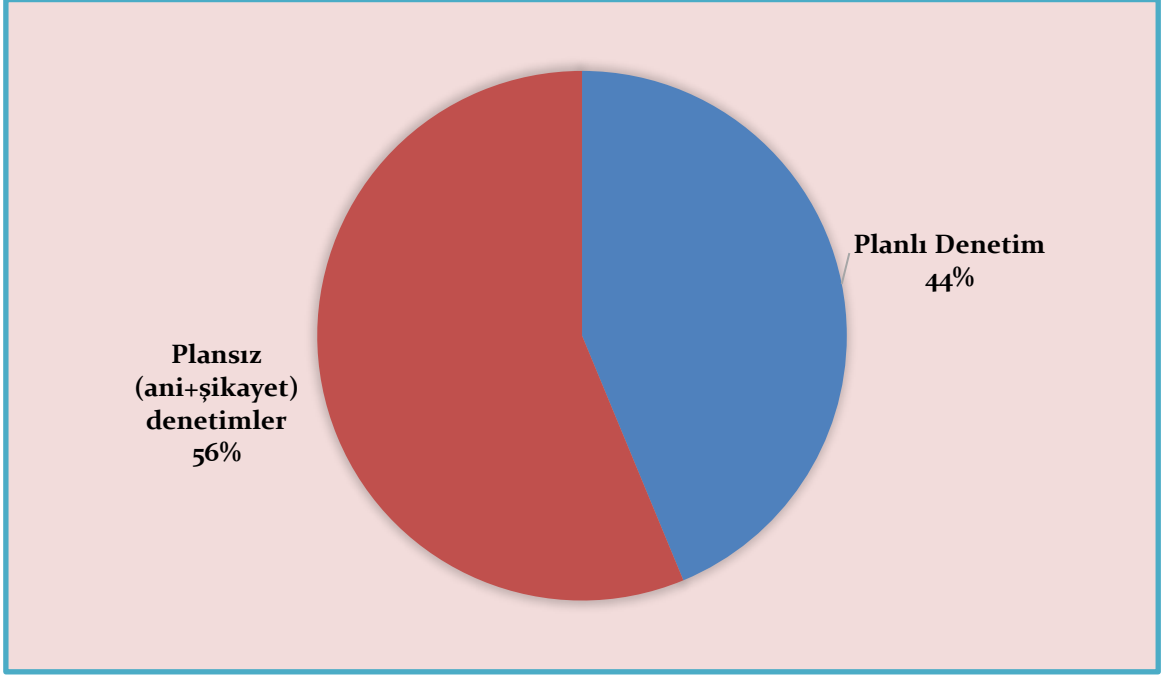
ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.67– Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı

(Çevre Yönetimi ve Denetimi Şubesi , 2019)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	133
Plansız (ani+şikâyet) denetimler	171
Genel toplam	304

Grafik G.30–Çanakkale ilinde ÇŞİM tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

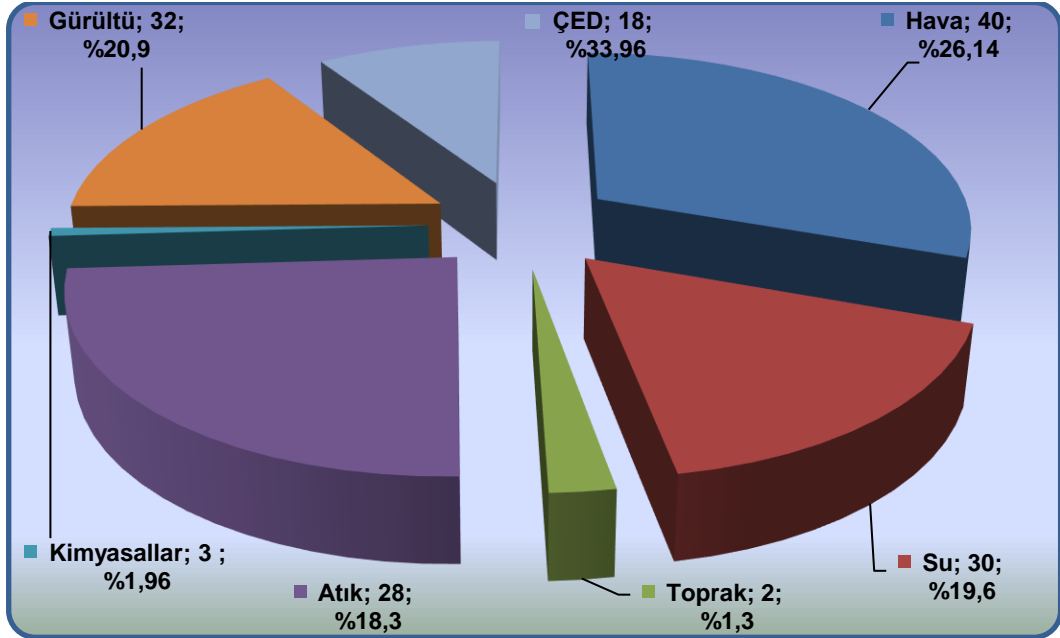

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.68– Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları

(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	40	30	2	28	3	32	18	153
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	40	30	2	28	3	32	18	153
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	100	100	100	100	100	100	100

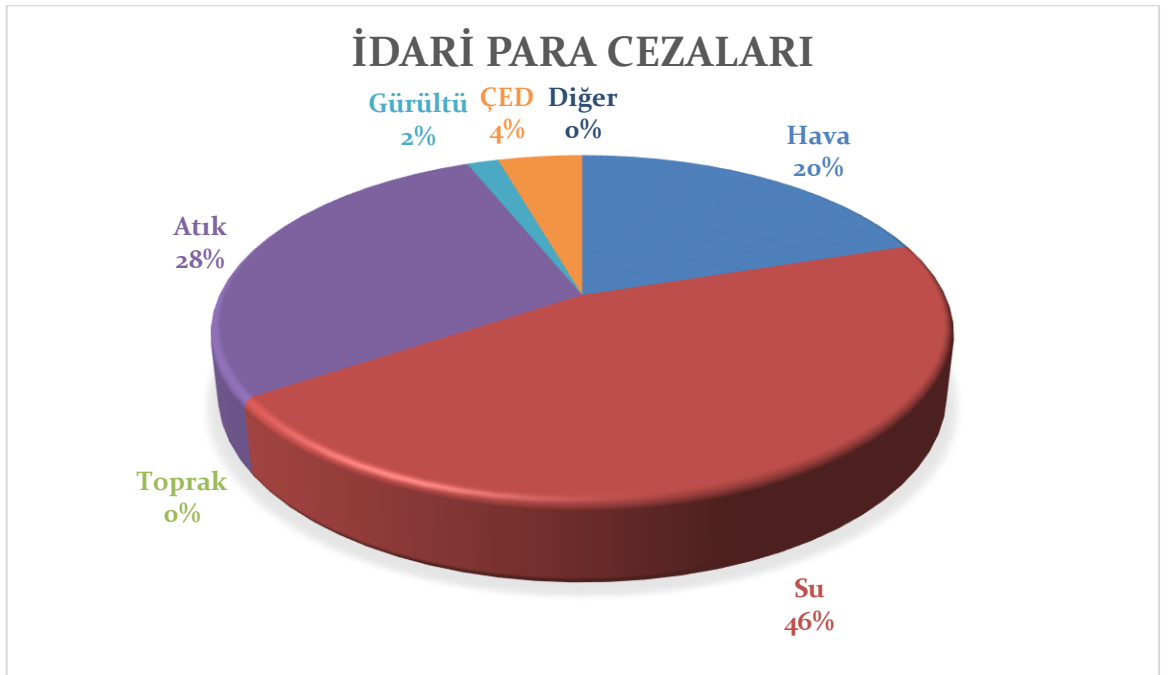
Grafik G.31–Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge G.69- Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı
(Çevre Denetim Raporu Kitabı, 2018)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Gürültü	ÇED	Diğer	Toplam
Ceza Miktarı (TL)	175.285	400.223	0	248.388	14.578	38.907	32.424,34	909.805,34
Uygulanan Ceza Sayısı	4	10	0	7	1	2	2	26

Grafik G.32- Çanakkale ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı
(Çevre Denetim Raporu Kitabı, 2018)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğine aykırı faaliyet gösteren işletmelerden 4 adet tesisin faaliyeti durdurulmuştur.

Ayrıca 2018 yılında 1 adet firmanın, yönetmeliklere uygun faaliyet göstermediği tespit edildiğinden kapatma kararı uygulanmıştır.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

İl Müdürlüğümüze gelen tüm şikayetlerle ilgili yerinde denetim yapılarak cevap verilmektedir. Çevre Kanununa aykırı faaliyet gösterenlere ilgili idari yaptırım kararları uygulanmaktadır.

Kaynaklar

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019

E-Denetim Uygulaması, 2019

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

Çanakkale çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü çevreyi ilgilendiren konularda vermiş olduğumuz çeşitli eğitimler

Eğitim Verilen Kurum/ Kuruluş	Eğitim Konusu	Eğitimin Tarihi	Kişi Sayısı
1-Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası 2-Çanakkale Esnaf Ve Sanatkarlar Odaları Birliği 3-Çanakkale Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası 4-Çanakkale Eczacılar Odası	Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesi	31.01.2019	32
1-İlimizdeki Merkez Belediye 2-İlçe ve Belde Belediye Başkanlıkları 3-Katı Atık Yönetim Birlikleri	Sıfır Atık Yazılım Sistemi	08.02.2019	28
Kadın ve Demokrasi Derneği Merkezi (KADEM)	Sıfır Atık Uygulamaları	08.02.2019	19
Bakanlığımızın Denetim Programında Yer Alan 19 İşletme	İlimizde 2019 Yılında Birleşik Çevre Denetimine Tabi Olan Tesislere Ön Bilgilendirme Toplantısı	13.02.2019	34
1- Biga Sanayi Ticaret Odası	Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesi	12.02.2019	44

2018 YILI ÇANAKKALE İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2- Biga Esnafı Ve Biga İlçemizde Faaliyet Gösteren Satış Noktaları			
İlçe Kaymakamlıklarımız ve Sıfır Noktaları Temsilcileri	Sıfır Atık Projesi	15.02.2019	25
1-İlimiz Liman Başkanlığı 2- İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 3- GESTAŞ 4- Çanakkale Belediyesi Yat Limanı 5- İÇDAŞ 6- Gelibolu Tersanesi 7- Çanakkale Liman İşletmesi	Deniz Çevresinin Korunması ve Kirliliğin Önlenmesi Çalışmaları	19.02.2019	29
1- GESTAŞ 2- Valiliğimiz Şube Çalışanları 3- Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA)	Sıfır Atık Yazılım Sistemi	26.02.2019	40
Arıburnu İlkokulu 4. Sınıf Öğrencileri	Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 yılı "Lider Çocuk Kampı" kapsamında Sıfır Atık Projesi	24.04.2019	35

Resim H.34 – 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinlikleri
(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Resim H.35- Sıfır Atık Projesi Kapsamında öğrencilere verilen eğitim ve hediyelerden bir kesit
(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Resim H.36- Sıfır Atık Projesi Kapsamında İl Müdürümüzün de katılımları ile yapılan eğitimlerinden bir kesit
(Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Resim H. 37 – Egzoz gazı emisyonu ölçüm elemanı eğitimi
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Kaynaklar

- Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019
Havaizleme.gov.tr
Ç.Ş.İ.M Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müd.2019
Aksa Doğalgaz -2019
Tarım ve Orman Bakanlığı II. Bölge Müdürlüğü Çanakkale Şube Müdürlüğü
DSİ 25.Bölge Müdürlüğü 252.Şube Müdürlüğü Çanakkale
TUIK
<http://www.investincanakkale.com/tr/26895/canakkalede-tarim-ve-hayvancilik>
mavibayrak.org.tr
<http://www.canakkaleili.com/category/jeotermal-enerji-kaynaklari>
wikepeida.org
Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Ankara,2019
Atık Yönetim Uygulaması
Çan-2 Termik Santrali
İçdaş Çelik Üretim A.Ş
İçdaş Elektrik Üretim A.Ş
Cenal Elektrik Üretim A.ş
Çan Termik Santrali
Entegre Çevre Bilgi Sistemi
Ambalaj Bilgi Sistemi
Sıfır Atık Bilgi Sistemi
Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü İmar Şubesi
Tarım ve Orman Bakanlığı Çanakkale Şube Müdürlüğü,2019

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı -2019,
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, e-çed yazılımı 2019
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, e-çed yazılımı 2019
Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü 2019 e-izin yazılımı
E-Denetim Uygulaması, 2019
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/milli-parklar>
<http://www.turkiyesulakalanlari.com/>
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/ta>
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tabiat-parklari>
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp>
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp3>
<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp4>
<http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler>
https://www.tripadvisor.com.tr/Attraction_Review-g816988-d6575431-Reviews-Canakkale_Destani_Tanitim_Merkezi-Eceabat_Canakkale_Province_Turkish_Aegean_Coast.html
<https://cokgezenadam.com/canakkale-sehitler-aniti-ve-sembolik-sehitlik>
gezipedia.net
yorumcuhaber.com
Flora ve fauna:
TÜBİVES veri bankası
Orman ve Su İşleri III. Bölge Müd. (mülga)Doğa Koruma ve Sulak Alanlar Şubesi
Sulak alanlarla ilgili yapılan envanter çalışması:
Beklioglu, M., C.O. Tan, 2006. Submitt ed. Restoration of a Mediterranean lake by
Biomaniplulation and Drought-induced Fall in Water Level.
Blindow I., 1992. Long- and Short-term Dynamics of Submerged Macrophytes in Two
Shallow Eutrophk Lakes, *Freshwater Biology*, Volume 28(1): 15 – 27.
Brinson, M.M., 1993. “A Hydrogeomorphic Classification for Wetlands,” Technical Report
WRP-DE-4, US Army Engineer Waterways Experiment Station, Vicksburg, MS.
vi Page 10.
Coops H., Beklioğlu M., Crisman T. L., 2003. The Role of Water-level Functions in Shallow
Lake Ecosystem-Workshop Conclusions, *Hydrobiologia*, 506-509: 23-27
Cowardin, L.M., Carter, V., Golet, F.C., Laroe, E.T., 1979. Classification of Wetlands and
Deepwater Habitats of the United States, U.S. Department of Interior Fish and
Wildlife Service, Washington, U.S.A., 45 p.
European Community, 1993. Wetland Conservation, Actions Committed by the European
Community, Directorate-General XI Environment, Nuclear Safety and Civil
Protection.
Güler G.G., Türkyılmaz B.Z., 2003. Selçuk-Pamucak Sulak Alanının Sınıflandırılması
Üzerine Bir Araştırma, *Ege Üniv. Ziraat Fak. Derg.*, 2003, 40(3):121-128.
Hsieh, H.L., Chena, C.P., Linc, Y.Y., 2004. Strategic Planning for a Wetlands Conservation,
Greenway Along The West Coast of Taiwan, *Ocean&Coastal Management*, 47:
257-272.
Hughes, J.M.R., 1992. Use and Abuse of Wetlands, Environmental Issues in 1990's Eds:
A.M. Mannion and S.R. Bowly, *John Wiley&Sons Ltd.*, USA.
İnaç, S., 2001. Kahramanmaraş Türkoğlu Gavur Gölü Sulak Alanında Yaban Hayatı,
Türkiye Ormancılar Derneği, I. Ulusal Ormancılık Kongresi Bildiri Kitabı, 19-20
Mart 2001, Ankara, s: 536-543.
Kabii, T., 2005.Ramsar Wetland Classification: Implications on the Conservation and Wise
Use of Wetlands in Africa, <http://www.fao.org/docrep/003/x6611e03b.htm>

- Kadlec R.H., Knight R.L.,1996. Treatment Wetlands: Theory and Implemntation, *CRC pres LLC*, 881p.
- Korkanç S.Y. 2004. Sulak alanların havza sistemi içindeki yeri, *ZKU Bartın Orman Fakültesi Dergisi* 6: 117-126
- Korkusuz E.A., Beklioğlu M., Demirer G.N. 2005. Comparison of the TreatmentPerformences of Blast Furnance Slag-Based and Gravel-Based Vertical Flow Wetlands Operated Identically for Domestic Wastewater Treatment in Turkey, *Ecological Engineering*, Volume 24, Issue 3, Pages 185-198
- Kusler, J. 2003. Wetlands and Watershed Management, Institute for Wetland Science and Public Policy of the Association of State Wetland Managers, Publication Number: 28.
- Kuş Araştırmaları Derneği, 2007. Sulak Alan Yönetim Planlaması Rehberi, Çevre ve Orman Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Marsh, W., 1991. Wetlands, Habitat and land Use Planning, Environmental Applications, 2nd Editions, John Wiley and Sons Inc. New York, USA.
- Meriç T., Çağırankaya S., 2013 Sulak Alanlar. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, 1-160.
- Mitsch, W.J., Gosselink, J.G., 2000. Wetlands, Third ed. *Wiley*, New York.